

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
folkpensionslag, lag om handikappförmåner och lag om
bostadsbidrag för pensionstagare samt till vissa lagar som
har samband med dem**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en ny folkpensionslag, en lag om handikappförmåner och en lag om bostadsbidrag för pensionstagare stiftas. Propositionen utgör en del av en helhet som syftar till att modernisera och förtydliga lagstiftningen om utkomstskydd. I propositionen revideras lagstiftningens struktur och förtydligas och preciseras ordalydelsen i enskilda bestämmelser. I propositionen har hänsyn tagits till kraven på författningsnivå såväl som bestämmelser om bemyndigande enligt grundlagen.

I den nya folkpensionslagen föreslås bestämmelser om folkpensioner, familjepensioner och barnförhöjning. Propositionen innehåller också ett förslag om att slopa andra dyrortsklassen i fråga om folkpension, efterlevandepension och andra förmåner, vilkas belopp är bundna till dyrortsklassificeringen av kommunerna. Personens boningskommun skall inte i fortsättningen inverka på beloppet av ifrågakarande förmåner. Bestämmelserna om minimibelopp som utbetalas förenhetligas.

Det föreslås att det minimikrav i fråga om boendetid i Finland som utgör en förutsättning för att pension skall beviljas och som tillämpas på utländska medborgare förkortas från fem till tre år. När folkpension och familjepension justeras föreslås att arbetspension som börjar den 1 januari 2008 eller senare skall beaktas till ett belopp som motsvarar nivån på arbetspensionsindexet vid justeringstidpunkten. En ålders och anhörigförhöjning av livräntan enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst skall inte beaktas som inkomst vid beräkningen av folkpensionen.

Det föreslås att efterlevandepensionens begynnelsepension betalas som ett fast belopp

till alla. Varken egendom eller kalkylerad avkastning på skog skall längre inverka på beloppet av den efterlevande makens eller makans fortsättningspension. Enligt förslaget kan barnförhöjning betalas till en pensionstagare som får delinvalidpension.

I den nya lagen om handikappförmåner föreslås bestämmelser som gäller de nuvarande vårdbidragen för barn, handikappbidragen och vårdbidragen för pensionstagare. Benämningarna på handikappförmånerna ändras, men förmånsbeloppen kvarstår oförändrade. Handikappbidrag skall kunna betalas till personer som fyllt 65 år och som inte får pension. När handikappbidrag eller vårdbidrag beviljas skall bidraget samordnas med andra genom lag reglerade ersättningar eller förmåner från utlandet som betalas på grundval av samma sjukdom eller handikapp. Vårdbidrag som betalas till personer som får pension skall inte avvägas enligt den tid personen varit bosatt i Finland och skall inte betalas till utlandet. Samtliga handikappförmåner skall finansieras ur statens medel.

Bostadsbidrag för pensionstagare skall enligt den nya lagen kunna beviljas även personer som får familjepension enligt arbetspensionslagstiftningen. Då inkomst av egendom räknas beaktas sådana inkomstposter på basis av värdet i skatteförvaltningens eller annars offentligt tillgängliga uppgifter.

Militärunderstödslagen och lagen om särskilt stöd för invandrare föreslås bli ändrad så, att förmånstagarens eller hans familjemedlems egendom inte längre skall påverka beloppet av respektive förmåner.

Det föreslås att införandet av folkpensionslagen skall regleras genom en särskild lag. I lagen finns förutom behövliga skydds- och

övergångsbestämmelser också bestämmelser om arbetslöshetspension och individuell förtidspension. Dessutom föreslås sådana justeringar som de nya lagarna och avskaffandet av kommunernas dyrortsklassificering föran-

leder samt vissa mindre preciseringar i sammanlagt 16 olika lagar.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2008.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	3
ALLMÄN MOTIVERING	7
1. Inledning	7
2. Nuläge	7
2.1. Lagstiftning och praxis.....	7
Allmänt.....	7
Folkpension	7
Barnförhöjning	8
Efterlevandepension	9
Barnpension	10
Vårdbidrag för barn	10
Handikappbidrag	10
Vårdbidrag för pensionstagare	11
Dietersättning	11
Bostadsbidrag för pensionstagare	11
Dyrortsklassificering	13
Särskilt stöd för invandrare	14
Militärunderstöd	14
Finansiering av folkpensionssystemet	15
2.2. Bedömning av nuläget	15
Lagstiftning om folkpension, handikappförmåner och bostadsbidrag	15
Dyrortsklassificering	16
Betalda folkpensioner, handikappförmåner och bostadsbidrag för pensionstagare	16
3. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	17
3.1. Mål och medel.....	17
3.2. De viktigaste förslagen	18
3.2.1. En tydligare struktur i lagstiftningen	18
3.2.2. Folkpensionslagen.....	18
Krav på boendetid	19
Pensionsbelopp och justering	19
Invalidpension	20
Efterlevandepension	20
Barnförhöjning	21
Förfarande och ändringssökande	21
3.2.3. Lag om införande av folkpensionslagen	22
3.2.4. Lag om handikappförmåner	23
Förenhetligande av lagstiftningen om handikappförmåner	23
Övriga ändringar.....	24
3.2.5. Lag om bostadsbidrag för pensionstagare	25
Familjepension som grund för bostadsbidrag	25

Beaktande av förmögenhet	25
Beaktande av räntor på skuld	26
Beaktande av ränte-, dividend- och skogsinkomst	26
Boendeutgifter	26
Övriga ändringar.....	27
3.2.6. Lag om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa	27
3.2.7. Lag om särskilt stöd till invandrare	27
3.2.8. Militärunderstödslag.....	28
3.2.9. Övriga lagar.....	28
Dyrortsklassificeringen avskaffas	28
Övriga ändringar.....	29
4. Propositionens konsekvenser	29
4.1. Konsekvenser för den offentliga ekonomin	29
Dyrortsklassificeringen avskaffas	29
Övriga ändringar i folkpensionslagen.....	29
Lagen om handikappförmåner	30
Lagarna om bostadsbidrag	30
Militärunderstödslagen.....	31
Konsekvenserna för den offentliga ekonomin sammanlagt.....	31
4.2. Konsekvenser för stöntagarna.....	31
4.3. Könrelaterade konsekvenser	32
4.4. Konsekvenser för myndigheterna	32
4.5. Samhälleliga konsekvenser.....	32
5. Beredningen av propositionen.....	33
6. Samband med andra propositioner.....	33
DETALJMOTIVERING	34
1. Lagförslag	34
1.1. Folkpensionslagen.....	34
1 kap. Lagens syfte, tillämpningsområde och definitioner	34
2 kap. Ålderspension	36
3 kap. Invalidpension.....	37
4 kap. Grunderna för fastställande av folkpension	37
5 kap. Efterlevandepension.....	39
6 kap. Grunderna för fastställande av fortsättningspension	40
7 kap. Justering och indragning av fortsättningspension.....	42
8 kap. Barnpension.....	42
9 kap. Gemensamma bestämmelser om familjepension	43
10 kap. Barnförhöjning	44
11 kap. Verkställighet.....	44
12 kap. Ändringssökande	48
13 kap. Erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter	49
14 kap. Finansiering	51
15 kap. Särskilda bestämmelser	52
1.2. Lagen om införande av folkpensionslagen.....	53

1.3.	Lagen om handikappförmåner.....	57
1 kap.	Allmänna bestämmelser.....	57
2 kap.	Handikappförmåner	59
3 kap.	Verkställighet.....	61
4 kap.	Ändringssökande	63
5 kap.	Erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter	64
6 kap.	Särskilda bestämmelser	65
7 kap.	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	66
1.4.	Lag om bostadsbidrag för pensionstagare	67
1 kap.	Allmänna bestämmelser och definitioner	67
2 kap.	Grunderna för fastställande av bostadsbidrag.	69
3 kap.	Verkställighet.....	74
4 kap.	Ändringssökande	77
5 kap.	Erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter.	78
6 kap.	Särskilda bestämmelser	79
7 kap.	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	80
1.5.	Lagen om frontmannapension.....	80
1.6.	Lagen om betalning av fronttillägg utomlands	81
1.7.	Lagen om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa	81
1.8.	Lagen om särskilt stöd till invandrare	82
1.9.	Lagen om utkomstskydd för arbetslösa	86
9 kap.	Arbetsmarknadsstödet belopp och varaktighet.....	86
1.10.	Militärunderstödslagen	86
1.11.	Lagen om skada, ådragen i militärtjänst.....	87
1.12.	Lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.....	88
1.13.	Lagen om bostadsbidrag	89
1.14.	Lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare.....	90
1.15.	Lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare	90
1.16.	Lagen om utkomststöd	90
1.17.	Socialvårdslagen	91
1.18.	Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården	91
1.19.	Lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet	91
1.20.	Lagen om Folkpensionsanstalten	91
3 a kap.	Fonder	91
2.	Närmare bestämmelser och föreskrifter.....	92
3.	Ikraftträdande	92
4.	Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning.....	93
	LAGFÖRSLAG	94
	FOLKPENSIONSLAG	94
	om införande av folkpensionslagen	123
	om handikappförmåner.....	129

om bostadsbidrag för pensionstagare	144
om ändring av lagen om frontmannapension.....	160
om ändring av 2 och 10 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands.....	161
om ändring av lagen om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa.....	162
om ändring av lagen om särskilt stöd till invandrare	165
om ändring av 9 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.....	169
om ändring av militärunderstödslagen	170
om ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst	173
om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner	175
om ändring av lagen om bostadsbidrag	177
om ändring av 19 § i lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare.....	179
om ändring av 16 § i lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare	180
om ändring av 9 och 11 § i lagen om utkomststöd.....	181
om ändring av socialvårdslagen	182
om ändring av 10 a § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården ...	183
om ändring av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet	184
om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten.....	184
BILAGA	186
PARALLELLTEXTER	186
om ändring av lagen om frontmannapension.....	186
om ändring av 2 och 10 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands.....	188
om ändring av lagen om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa.....	189
om ändring av lagen om särskilt stöd till invandrare	195
om ändring av 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.....	203
om ändring av militärunderstödslagen	204
om ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst	209
om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.....	212
om ändring av lagen om bostadsbidrag	215
om ändring av 19 § i lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare.....	218
om ändring av 16 § i lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare	219
om ändring av 9 och 11 § i lagen om utkomststöd	220
om ändring av socialvårdslagen	221
om ändring av 10 a § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården ...	223
om ändring av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet	224

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Folkpensionslagen (347/1956) trädde i kraft den 1 januari 1957. Till följd av många omfattande reformer under en tid om 50 år har folkpensionslagstiftningen blivit svårtolkad och inkonsekvent i författningstekniskt hänseende. I regeringsprogrammet för statsminister Matti Vanhanens regering konstateras: "Arbetet med att göra lagstiftningen om socialskyddet tydligare fortsätter. Systemet skall med tanke på individen vara tydligt och förutsebart och det skall ge ett tillräckligt skydd." Enligt den nya grundlagen förutsätts att bemyndigandena att utfärda bestämmelser och författningsnivån ses över. Reformen av folkpensionslagstiftningen är ett led i det program som utredningsmannen Arajärvi föreslagit för att förtydliga den lagstiftning som Folkpensionsanstalten verkställer. Målet med denna proposition är att skapa klarhet i folkpensionslagstiftningen och lagstiftningen om handikappförmåner samt i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och praxis

Allmänt

Det föreslås att fem olika lagar skall revideras. I folkpensionslagen finns bestämmelser om folkpension, vårdbidrag för pensionstagare och barnförhöjning. Bestämmelser om efterlevandepension och barnpension finns i familjepensionslagen (38/1969). Reformen omfattar också lagen om vårdbidrag för barn (444/1969), lagen om handikappbidrag (124/1988) samt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978).

Under avsnittet om nuläget beskrivs de centrala dragen i det nuvarande systemet med folkpensioner, familjepensioner, systemet med handikappförmåner och systemet med bostadsbidrag. Enskilda bestämmelser beskrivs närmare till den del det föreslås betydande ändringar av innehållet. De belopp

som anges i beskrivningen av nuläget är angivna enligt beloppen för förmåner och inkomstgränser på 2006 års indexnivå.

Folkpension

Syftet med folkpensionslagen är att trygga en persons försörjning i händelse av arbetsförmåga, arbetslöshet och ålderdom i sådana fall då han eller hon inte har rätt till förvärvspension eller om förvärvspensionen är liten. En finsk medborgare har rätt till folkpension, om han eller hon har bott i Finland minst tre år. När det gäller utländska medborgare förutsätts att de har bott minst fem år i Finland utan avbrott. Medborgare i EU/EES-länderna och Schweiz (nedan EU/EES-land) jämställs med finska medborgare. Boendetiden räknas från det att personen fyllde 16 år. En person har dock oavsett boendetiden rätt till invaliditetspension, om han eller hon blir arbetsförmögen i Finland innan han eller hon fyllt 21 år.

Folkpension betalas som ålderdomspension, invaliditetspension eller arbetslöshetspension. Ålderdomspension beviljas personer som fyllt 65 år. Ålderdomspension kan också beviljas som förtida ålderdomspension. Vid ingången av 2005 höjdes den lägre åldersgränsen för förtida ålderdomspension till 62 år. Förtida pension minskas med 0,4 procent för varje tidigareläggningsmånad. Om en person går i pension senare än vid pensionsåldern 65 år, betalas uppskovsförhöjning på pensionen med 0,6 procent för varje uppskovsmånad.

Invaliditetspension beviljas personer i åldern 16–64 år vilkas sjukdom, lyte eller kroppsskada hindrar dem att utföra sådant arbete som skulle trygga en skälig utkomst. Rätt till invaliditetspension inträder när sjukdagpenningstiden enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller den tid som motsvarar den maximala betalningstiden för dagpenning har löpt ut. För viss tid beviljas invaliditetspension som rehabiliteringsstöd. Om en person som får invaliditetspension börjar förvärvsarbete och förtjänar minst 588,66 euro i månaden, lämnas full invaliditetspension som beviljats tills vidare vilande för högst fem år.

Individuell förtidspension är invaliditetspension som kan beviljas 60–64-åriga personer födda före 1944. Förutsättningarna för att pensionen skall beviljas är lindrigare än i fråga om egentlig invaliditetspension. Individuell förtidspension kan inte längre börja efter 2008.

Rätt till arbetslöshetspension har 60–64-åriga långtidsarbetslösa som inte längre har rätt till dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002). Dessutom förutsätts att personen uppfyller de villkor beträffande tiden i arbete som föreskrivs i de lagar och pensionsstadgor som avses i 8§ 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare samt att han eller hon är arbetslös arbetssökande vid en Arbetskraftsbyrå. Från ingången av 2005 har arbetslöshetspension kunnat beviljas bara dem som är födda före 1950.

Folkpensionsbeloppet påverkas av personens övriga pensionsinkomster samt hans eller hennes boningskommun, familjeförhållanden och boendetid i Finland. Kommunerna är indelade på basis av dyrortsklassificering i två olika kategorier av kommuner. För ensamstående personer i kommuner i första kommungruppen uppgår full folkpension från den 1 januari 2006 till 510,80 och för gifta personer/sambor till 450,29 euro i månaden. Full folkpension i kommuner andra kommungruppen uppgår till 489,85 respektive 432,44 euro i månaden. Folkpension betalas inte, om dess månatliga belopp understiger 11,38 euro.

Om en person får offentlig institutionsvård och om vården varar över tre månader, minskas folkpensionsbeloppet. Till pensionstagare i institutionsvård betalas i folkpension från och med den 1 januari 2006, beroende på familjeförhållanden, högst 268,96 eller 242,93 euro i månaden i den första kommungruppen och högst 247,85 eller 224,89 euro i månaden i den andra kommungruppen.

En ensamstående har rätt att få full folkpension, om hans eller hennes övriga pensionsinkomster inte överstiger 567 euro per år. Hälften av de överskjutande pensionsinkomsterna minskar folkpensionsbeloppet. Om en ensamstående person i den första kommungruppen har inkomster som överstiger 12 553 euro per år, betalas inte längre folkpension. Folkpensionen påverkas också

av anhörig- och åldersförhöjning av livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948). Förhöjningarna bestäms utifrån krigsinvalidens kroppsskada eller sjukdom.

Folkpensionsbeloppet påverkas också av den tid en person varit bosatt i Finland. Rätt till full ålderdomspension har de som bott i Finland minst 40 år efter att ha fyllt 16 år och innan de fyller 65 år. Om boendetiden i Finland är kortare, bestäms pensionsbeloppet genom att det fulla folkpensionsbeloppet multipliceras med en avvägningskoefficient, som fås genom att den tid personen varit bosatt i Finland divideras med 40 år. De som får invaliditetspension, arbetslöshetspension och förtida ålderdomspension får full pension, om de har bott i Finland minst 80 procent av tiden mellan fyllda 16 år och den tidpunkt då pensionen börjar. I dessa fall bestäms avvägningskoefficienten genom att boendetiden i Finland divideras med den tid som utgör 80 procent av tiden mellan fyllda 16 år och den tidpunkt då pensionen börjar.

När folkpensionen justeras beaktas sådan arbetspension som tidigare beaktats som inkomst förhöjd med folkpensionsindexet i stället för med arbetspensionsindexet (justeringsregeln). Om arbetspensionsbeloppet ändras av någon annan orsak än en indexändring, skall arbetspensionen dock beaktas till faktiskt belopp när folkpensionen justeras.

Pension betalas retroaktivt för ett år innan ansökan lämnades in. När en pensionstagare flyttar utomlands till något annat än ett EU/EES-land betalas folkpension i ett års tid från flyttningsdagen. Utbetalningen av förmånen utomlands inställs dock genast från ingången av månaden efter flyttningen till utlandet, om inte personen omedelbart före flyttningen utomlands varit bosatt i Finland minst ett år. Om pensionstagaren varit bosatt i Finland minst tio år före flyttningen utomlands eller om vistelsen utomlands beror på pensionstagarens eller hans eller hennes närmaste anhörigas sjukdom, kan utbetalningen av folkpensionen dock fortgå för viss tid eller tills vidare.

Barnförhöjning

En pensionstagare som har vårdnaden om barn under 16 år har rätt att få barnförhöjning

enligt folkpensionslagen. Barnförhöjning beviljas en pensionstagare som får folkpension, på arbetsavtals- eller tjänsteförhållande baserad full invalidpension, individuell förtidspension, ålderspension eller förtida ålderspension. Rätt till barnförhöjning har också den som på grundval av full arbetsoförmåga enligt genom lag bestämd olycksfallsförsäkring, lagarna om trafikförsäkring eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst får olycksfallspension, livränta eller ersättning för inkomstbortfall för mer än ett år.

Barnförhöjning beviljas för pensionstagarens eller hans eller hennes makes eller makas samtliga barn under 16 år som bor i samma hushåll som pensionstagaren eller för en pensionstagares eget barn som bor någon annanstans och för vars utkomst pensionstagaren svarar på något annat sätt. Barnförhöjningen per barn uppgår till 18,68 euro i månaden. Barnförhöjning kan betalas till båda de pensionstagande föräldrarna på grundval av samma barn.

Efterlevandepension

Syftet med allmän familjepension som beviljas av Folkpensionsanstalten är att trygga försörjningen för maken eller maken och barnen efter det att familjeförsörjaren har avlidit. Förmåner enligt familjepensionslagen är efterlevandepension och barnpension.

Rätt till efterlevandepension har en efterlevande make eller maka som inte fyllt 65 år och som inte får folkpension på grundval av arbetsoförmåga eller arbetslöshet, förtida ålderspension eller motsvarande pension från utlandet. Dessutom förutsätts att den efterlevande maken eller maken har eller har haft ett gemensamt barn med förmånslåtare och att äktenskapet har ingåtts innan förmånslåtare fyllde 65 år. Om det inte finns något gemensamt barn förutsätts att den efterlevande maken eller maken vid förmånslåtarens död hade fyllt 50 år och att äktenskapet hade ingåtts innan den efterlevande maken eller maken hade fyllt 50 år och förmånslåtare 65 år och att äktenskapet hade varat minst fem år.

När det gäller förmånslåtare samt efterlevande makar som bott utomlands förutsätts, beroende på medborgarskap, att de har varit

bosatta i Finland tre eller fem år. Dessutom förutsätts att den efterlevande maken eller maken var bosatt i Finland vid förmånslåtarens död eller, om den efterlevande maken eller maken är finsk medborgare, flyttade till Finland inom ett år efter förmånslåtarens död.

Som efterlevandepension betalas begynnelsepension för sex månader och därefter fortsättningspension. Som begynnelsepension betalas ett grundbelopp och ett kompletteringsbelopp till minst ett fast belopp. Grundbeloppet är 86,51 euro i månaden och det fasta kompletteringsbeloppet utgör i första kommungruppen minst 43 och i andra kommungruppen minst 40 procent av kompletteringsbeloppets fulla belopp. Om den efterlevande maken eller maken får folkpension eller motsvarande pension från utlandet, betalas begynnelsepension bara till den del den överskrider beloppet av folkpensionen och/eller motsvarande pension från utlandet, bostadsbidraget för pensionstagare och det extra fronttillägget.

Som fortsättningspension betalas ett grundbelopp och ett inkomstrelaterat kompletteringsbelopp. Grundbeloppet betalas efter begynnelsepensionen, om den efterlevande maken eller maken har vårdnaden om ett barn under 18 år. Om den efterlevande maken eller maken inte har något barn som han eller hon har vårdnaden om, betalas som fortsättningspension endast det inkomstrelaterade kompletteringsbeloppet.

Begynnelse- och fortsättningspensionens kompletteringsbelopp påverkas av den efterlevande makens eller makans årsinkomster samt av mängden egendom, boningskommunen och familjeförhållandena. Från och med den 1 januari 2006 är kompletteringsbeloppets fulla belopp i första kommungruppen 424,29 euro och i andra kommungruppen 403,34 euro i månaden. Om den som får efterlevandepension är gift/sambo, är de högsta beloppen på motsvarande sätt 363,77 euro eller 345,93 euro i månaden. Efterlevandepensionens kompletteringsbelopp för person i institutionsvård uppgår beroende på familjeförhållandena till maximalt 182,45 eller 156,42 euro i första kommungruppen och 161,34 eller 138,38 i andra kommungruppen. Den lägsta efterlevandepensionen som beta-

las är 11,38 euro i månaden.

När efterlevandepensionens kompletteringsbelopp bestäms beaktas även den efterlevande makens eller makans övriga inkomster utöver pensionsinkomsterna som årsinkomst. Av arbetsinkomsterna beaktas dock bara 60 procent som inkomst. Som inkomst beaktas dessutom 10 procent av värdet på den efterlevande makens eller makans förmögenhet som överstiger 57 899 euro. Som förmögenhet räknas dock inte en bostad som är i den efterlevandes eget bruk. Efterlevandepensionen avvägs enligt den tid som förmånslåtare varit bosatt i Finland och betalas utomlands på motsvarande sätt som folkpension. Också när det gäller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp tillämpas justeringsregeln på motsvarande sätt som i fråga om folkpension.

Barnpension

Rätt till barnpension enligt familjepensionslagen har i Finland bosatta barn under 18 år och barn under 21 som bedriver studier på heltid. Av en förmånslåtare som har bott utomlands krävs tre eller fem års bosättnings-tid i Finland beroende på hans eller hennes medborgarskap. Dessutom förutsätts att barnet har bott i Finland vid förmånslåtarens död eller flyttat till Finland inom ett år efter förmånslåtarens död. Rätt till barnpension har förmånslåtarens barn och adoptivbarn samt barn som vid förmånslåtarens död bodde i samma hushåll som förmånslåtarens och för vilkas underhåll förmånslåtarens ansvarade. Barnpension betalas dock inte, om ett barn får invaliditetspension enligt folkpensionslagen efter att ha fyllt 16 år.

Till barnpensionen hör alltid ett grundbelopp som är 50,82 euro i månaden. Till ett barn under 18 år kan dessutom betalas ett kompletteringsbelopp, vars storlek påverkas av övriga familjepensioner som barnet får. Kompletteringsbeloppets fulla belopp är 67,89 euro i månaden. Om barnpensionen skall avvägas utifrån rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, nedan förordningen om social trygghet, avvägs pensionen,

på motsvarande sätt som folkpensionen, enligt den tid som förmånslåtare varit bosatt i Finland. Barnpension betalas också utomlands på motsvarande sätt som folkpensionen. Lägsta beloppet som betalas som barnpension är 5,69 i månaden.

Vårdbidrag för barn

Vårdbidrag för barn enligt lagen om vårdbidrag för barn betalas för att ersätta den ekonomiska belastningen eller annan belastning av vård och rehabilitering för i Finland bosatta sjuka eller handikappade barn under 16 år. Behovet av vård och rehabilitering skall omfatta minst sex månader. Vårdbidraget för barn har graderats i tre kategorier utifrån den ekonomiska eller övriga belastning och engagemang som behovet av vård och rehabilitering förorsakar. Som vårdbidrag betalas 78,46 euro, förhöjt vårdbidrag 183,09 euro och specialvårdbidrag 340,03 euro i månaden. Lägsta beloppet som betalas som vårdbidrag för barn är 5,69 i månaden.

Handikappbidrag

Syftet med handikappbidrag enligt lagen om handikappbidrag är att stödja möjligheterna för handikappade i arbetsför ålder att klara sig i det dagliga livet, arbeta och studera. Till en i Finland bosatt 16–64-årig person vars funktionsförmåga har varit nedsatt minst ett år utan avbrott betalas ett handikappbidrag som ersättning för men, behövlig hjälp, service och särskilda kostnader. Handikappbidrag beviljas dock inte, om personen får invalidpension, rehabiliteringsstöd eller individuell förtidspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna eller särskilt stöd på grund av arbetsoförmåga enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002). Deltidsinvalidpension enligt arbetspensionslagarna utgör dock inte något hinder för att handikappbidrag skall beviljas. Handikappbidrag beviljas inte heller, om personen får lagstadgat hjälplöshets- eller mentillägg på grundval av samma skada eller sjukdom. Pensionsförmåner eller hjälplöshets eller mentillägg eller handikappbidrag för samma skada som betalas från utlandet utgör också

hinder för att handikappbidrag skall beviljas.

Beloppet av handikappbidrag har graderats i tre kategorier utifrån omfattningen av ersörens men, hjälpbehov och behov av handledning och tillsyn eller utifrån de särskilda kostnader som personen har på grund av sin sjukdom eller skada. Beloppet av handikappbidrag, förhöjt handikappbidrag och specialhandikappbidrag har graderats på motsvarande sätt som vårdbidraget för barn.

För att det lägsta handikappbidraget skall beviljas förutsätts att sjukdomen eller skadan vållar personen väsentliga men och dessutom fortlöpande särskilda kostnader. För att förhöjt handikappbidrag skall beviljas förutsätts antingen betydande men eller regelbundet återkommande hjälp, handledning och tillsyn av någon annan eller betydande särskilda kostnader. För specialhandikappbidrag förutsätts dagligt behov av någon annan, regelbunden handledning eller tillsyn i betydande utsträckning eller synnerligen betydande särskilda kostnader.

Enligt bilaga II a till förordningen om social trygghet klassificeras handikappbidraget vid sidan om vårdbidraget för barn som icke avgiftsbaserade specialförmåner som endast betalas till dem som är bosatta i Finland. Rätt till handikappbidrag har en i Finland bosatt medborgare eller medborgare i något annat EU/EES-land som har varit bosatt i Finland minst tre år efter att ha fyllt 16 år. När det gäller andra utländska medborgare förutsätts att de har varit bosatta i Finland minst fem år utan avbrott efter att ha fyllt 16 år. Handikappbidrag kan dock fås oberoende av det ovan nämnda kravet på boendetid, om personens sjukdom har brutit ut eller handikappet har uppkommit i Finland innan det har gått fem år från det att han eller hon fyllde 16 år. Kravet på boendetid gäller inte heller i sådana fall då personen i fråga har fått vårdbidrag för barn när han eller hon fyllde 16 år.

Vårdbidrag för pensionstagare

Genom vårdbidrag för pensionstagare enligt folkpensionslagen stöds vården av sjuka eller handikappade pensionstagare som bor hemma samt ersätts dessa pensionstagare för de särskilda kostnader som sjukdomen eller skadan vållar dem. För att vårdbidrag skall

beviljas förutsätts att personens funktionsförmåga är nedsatt minst ett år utan avbrott.

Vårdbidrag för pensionstagare betalas till i Finland bosatta personer som fyllt 65 år. Rätt till vårdbidrag har också i Finland bosatta personer under 65 år som får invalidpension, rehabiliteringsstöd eller individuell förtidspension enligt folkpensionslagen, arbetspensionslagarna, lagen om pension för riksdagsmän (329/1967) eller lagen om medlems av statsrådet rätt till pension och om familjepension efter honom (809/1977). Vårdbidrag för pensionstagare beviljas inte, om personen får delinvalidpension, deltidspension eller lagstadgat hjälplöshets eller mentillägg på grundval av samma skada eller sjukdom.

Också när det gäller vårdbidrag för pensionstagare har beloppet graderats i tre kategorier utifrån personens hjälpbehov samt behov av handledning och tillsyn eller utifrån de särskilda kostnader som personen har på grund av sin sjukdom eller skada. Som lägsta vårdbidrag för pensionstagare betalas 52,55 euro, förhöjt vårdbidrag 130,83 euro och specialvårdbidrag 261,64 euro i månaden. Beloppet avvägs enligt den tid personen varit bosatt i Finland på motsvarande sätt som folkpensionen. Också bestämmelserna om kravet på boendetid och betalning utomlands motsvarar de bestämmelser som gäller folkpensionen. Lägsta beloppet som betalas som vårdbidrag för pensionstagare är det samma som i fråga om folkpension, dvs. 11,38 euro i månaden.

Dietersättning

Bestämmelser om dietersättning finns i folkpensionslagen och lagen om handikappbidrag. Dietersättning beviljas 16 år fyllda personer som lider av celiaki och som enligt en korrekt sjukdomsdiagnos är absolut tvungna att använda glutenfria produkter. Syftet med dietersättningen är att ersätta merkostnaderna för användningen av glutenfria produkter. Ersättningen betalas som handikappbidrag eller vårdbidrag för pensionstagare. Dietersättningen uppgår till 21 euro i månaden.

Bostadsbidrag för pensionstagare

Syftet med bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare är att sänka boendekostnaderna för pensionstagare med små inkomster. Målsättningen är att den som är pensionerad fortsättningsvis skall kunna bo hemma så länge som möjligt. Bostadsbidraget kompletterar en liten pension och tryggar pensionstagarens minimiutkomst. Bostadsbidrag kan beviljas personer som bor i såväl hyres- som ägarbostad. Pensionstagaren kan få bostadsbidrag för endast en stadigvarande bostad belägen i Finland.

En person som har fyllt 65 år är berättigad till bostadsbidrag för pensionstagare. Bostadsbidrag kan betalas också till en person i åldern 16–64 år och som får folkpension enligt folkpensionslagen eller efterlevandepension enligt familjepensionslagen. Efterlevandepensionen kan också betalas enbart som bostadsbidrag. En person som får förtida ålderdomspension enligt folkpensionslagen har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare först när vedebörande har fyllt 65 år.

En person som får full invalidpension, arbetslöshetspension eller individuell förtidspension på basis av arbetspensionslagstiftningen kan få bostadsbidrag för pensionstagare. Berättigad till bostadsbidrag är också den som på grundval av full arbetsoförmåga får i lag föreskriven olycksfallspension, livränta, invalidpension eller ersättning för förlorad inkomst enligt olika lagar om olycksfalls- eller trafikförsäkringar eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948). En förmån som motsvarar ovan nämnda förmåner och som betalas från utlandet berättigar till bostadsbidrag för pensionstagare, likaledes som ett särskilt stöd på grundval av arbetsoförmögenhet enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002) samt pensionstöd enligt lagen om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa (39/2005).

En person som får ålderspension eller familjepension enligt arbetspensionssystemet innan vederbörande har fyllt 65 år är inte berättigad till bostadsbidrag för pensionstagare. Det är inte heller personer som får deltids-pension eller pension enligt systemen för avträdelsestöd inom lantbruket. De kan anhålla om allmänt bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag (408/1975).

Bostadsbidrag för pensionstagare beviljas

inte personer som får allmänt bostadsbidrag. Pensionstagare kan i vissa fall välja huruvida de ansöker om bostadsbidrag för pensionstagare eller allmänt bostadsbidrag. Det kan vara möjligt att välja exempelvis när pensionstagaren eller pensionerade makar har minst ett barn eller om pensionerade syskon bor i samma bostad.

Då, när båda makarna har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare, beviljas de gemensamt bostadsbidrag som betalas med hälften till var. Om ena maken får förtida ålderdomspension och är berättigad till bostadsbidrag för pensionstagare reduceras inte bidraget till hälften, utan det betalas oavkortat ut till den sistnämnda maken.

Bostadsbidraget betalas som 85 procent av den del av skäliga boendekostnader som överstiger bassjälvriskandelen samt en tilläggssjälvriskandel som fastställs på basis av inkomsterna. Bassjälvriskandelen av boendekostnaderna är för alla pensionstagare samma 519,82 euro i året. Av de boendekostnader som ersätts avdras utöver bassjälvriskandelen en tilläggsriskandel som är 40 procent av den del som pensionstagarens och dennas makes årsinkomst överstiger inkomstgränsen. Lägsta bostadsbidrag som betalas är 7,66 euro i månaden. Bidrag kan således betalas om boendekostnaderna överstiger 628 euro i året.

Inkomstgränsen för tilläggssjälvriskandelen för en ensamstående stödtagare är 7 388 euro. Inkomstgränsen för en person som är gift eller sambo är 10 830 euro om den ena av makarna inte har rätt till bostadsbidrag. När båda makarna är berättigade till bostadsbidrag är inkomstgränsen 11 867 euro. Inkomstgränsen är dock lägre, 6 351 eller 9 791 euro, om vederbörande eller den andra maken får efterlevandepension enligt familjepensionslagen.

Som årsinkomster beaktas pensionstagarens och makens kontinuerliga årsinkomster. Som inkomster betraktas förutom pensionsinkomsterna alla regelbundna förvärvs- och kapitalinkomster, som inte särskilt nämns i bestämmelserna som prioriterade inkomster. Prioriterade inkomster, som inte beaktas i årsinkomsten, är vårdbidrag för pensionstagare, handikappbidrag, fronttillägg, extra fronttillägg, efterlevandepensionens grundbe-

lopp enligt familjepensionslagen och barnstilllägg enligt folkpensionslagen. Prioriterade inkomster är bland andra också menersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), livränta enligt lagen om skada ådragen i militärtjänst, vissa rehabiliteringsförmåner, ersättning för arbetsverksamhet, barnbidrag, utkomststöd och närstående vårdarens vårdarvode.

Som årsinkomster beaktas också 8 procent av värdet på den del av förmögenheten som i fråga om en ensamstående person överstiger 13 966 euro och för äkta makar eller sambor 22 345 euro. Som förmögenhet beaktas inte bostad i vederbörandes eget bruk. Från årsinkomsten får avdras räntorna för andra lån än bostadslån. Bostadsbidrag kan vägras eller beloppet minskas om stödtagaren har skänkt bort sin egendom eller på annat sätt försvagat sin ekonomiska ställning så, att det väsentligt inverkar på bostadsbidragets belopp.

Som boendekostnader beaktas hyran eller vederlaget för bostaden, tomthyra som betalas separat samt räntor på lån som upptagits i syfte att skaffa eller reparera en bostad. Dessutom beaktas för den som bor i eget egendomshus värme-, vatten- och underhållskostnader enligt beloppen i de normer för kostnaderna som statsrådet årligen fastställer. Normerna för värme- och vattenkostnader tillämpas också på aktie- och hyresbostäder, ifall hyran eller vederlaget för bostaden inte inkluderar värme- eller vattenkostnader eller ifall sökanden inte betalar särskild fast vattenavgift. När värmekostnaderna beräknas godkänns högst 70 kvadratmeter som skälig bostadsyta för en person som bor ensam. Ytan ökas med 15 kvadratmeter för varje familjemedlem som bor i bostaden.

Boendekostnaderna som beaktas i bostadsbidraget skall vara skäliga. Hyran för bostaden får således inte överstiga gängse hyra för en motsvarande bostad på orten. De totala boendekostnaderna får inte heller överstiga det maximibelopp som statsrådet fastställer på basis av på vilken ort bostaden är belägen. Boendekostnadernas maximibelopp höjs med 20 procent om minst ett barn bor hos bidragstagaren och med 40 procent om minst tre barn bor hos honom eller henne. Med barn avses bostadsbidragssökandens eller dennas makes barn eller fosterbarn som inte

har fyllt 16 år och vars utkomst sökanden eller dennas make, som bor i samma hushåll, sörjer för.

Statsrådet justerar årligen boendekostnadernas maximibelopp och normerna för skötselkostnaderna att motsvara ändringen i folkpensionsindexet så att de i tillräcklig omfattning motsvarar den generella förändringen i boendekostnaderna.

Bostadsbidragets belopp justeras senast två år efter det att bostadsbidraget beviljats en pensionstagare eller justerats. Bostadsbidraget betalas till bidragstagarna månatligen. Bostadsbidrag betalas inte till en bidragstagare som får fortgående offentlig vård på institution för den tid vården varar över nio månader.

Lagen om bostadsbidrag för pensionstagare innehåller bestämmelser om Folkpensionsanstaltens rätt att få uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av ett bostadsbidragsärendet från hyresvärdar, bostads- och fastighetsbolag, arbetsplatskassor, penninginstitut samt befolkningsregistermyndigheter. I övrigt iaktas i tillämpliga delar bestämmelserna i folkpensionslagen för att få och lämna ut uppgifter, liksom även folkpensionslagens bestämmelser för ansökan om, utbetalning och återkrav av stöd samt för sökande av ändring.

Dyrortsklassificering

Enligt lagen om allmän dyrortsklassificering av kommunerna (955/1973) indelas kommunerna i två dyrortsklasser på basis av skillnaderna i levnadskostnaderna som konstaterats vid undersökningar. Statsrådet fastställer årligen kommunernas dyrortsklassificering utifrån finansministeriets framställning. Enligt gällande statsrådets förordning om allmän dyrortsklassificering av kommunerna (1230/2005) hör i dagens läge 60 kommuner till första, det vill säga den dyrare dyrortsklassen. Alla övriga kommuner hör till andra dyrortsklassen. Lagen om allmän dyrortsklassificering av kommunerna gäller fram till utgången av 2007.

Dyrortsklassificeringen tillämpas på vissa sociala förmåner och delvis också på löner. Dyrortsklassificeringen av löner är baserad på kollektivavtalen för arbetstagare och

tjänstemän. Tillämpningen av dyrortsklassificeringen på arbetsmarknaden är brokig och inom vissa sektorer används de inte längre över huvud taget.

Folkpensionens belopp samt efterlevandepensionens kompletteringsbelopp är bundna till kommunernas gruppering enligt dyrortsklassificeringen. Förmånens belopp är också i fråga om vissa andra slag av förmåner kopplade till kommungrupp enligt lagen om allmän dyrortsklassificering av kommunerna. Maximibeloppet för pensionsstödet folkpensionsdel enligt lagen om pensionsstöd för vissa långtidsarbetslösa och det särskilda stödet enligt lagen om särskilt stöd för invandrare har fastställts till olika stora belopp i kommuner som hänförs till första och andra kommungruppen. Det samma gäller militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993), försörjningspension och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) samt maximibeloppet för utkomststödet grunddel enligt lagen om utkomststöd (1412/1997).

Dessutom har beloppet för extra fronttilllägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977) kopplats till folkpensionens belopp och därigenom till kommunernas dyrortsklassificering. Motsvarande koppling till folkpensionens belopp och kommungrupperingen har gjorts i fråga om avträdelsestödet kompletteringsdel i lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994), likaså i fråga om generationsväxlingspensionens kompletteringsdel i lagen om generationsväxling för lantbruksföretagare (1317/1990).

Kollektivavtalen innehåller i regel bestämmelser, enligt vilka tabellönerna har bundits till kommungrupperingen enligt dyrortsklassificeringen av kommuner. Tillämpningen av dyrortsklassificeringen i kollektivavtalens bestämmelser om lönerna varierar från en bransch till en annan. Inom vissa branscher har man frångått den helt och hållet.

Särskilt stöd för invandrare

Särskilt stöd för invandrare kan beviljas en person som har fyllt 65 år eller är i åldern 16–64 år och arbetsoförmögen. Sökandens

arbetsförmåga bedöms på samma grunder som om vederbörande skulle ansöka om folkpension på grundval av arbetsoförmåga. Sökanden förutsätts inte vara finsk medborgare för att bli beviljad stödet.

Syftet med det särskilda stödet för invandrare är att trygga en tillräcklig försörjning under ålderdomen och vid arbetsoförmåga för invandraren. Utan detta särskilda stöd skulle åldersstigna eller arbetsoförmögna invandrades huvudsakliga försörjning bestå av utkomststöd. Ålderstigna invandrare har till exempel inte möjlighet att få folkpension till fullt belopp, för de har inte varit bosatta i landet under så lång tid som krävs.

En förutsättning för att få stödet är att invandrare har varit bosatta i Finland efter att de har fyllt 16 år minst fem år utan avbrott omedelbart innan det särskilda stödet börjar utbetalas. Om stödtagaren är tillfälligt utomlands längre än 90 dagar under ett kalenderår avbryts utbetalningen av stödet för de månader som vederbörande vistas utomlands.

Det fulla beloppet av särskilt stöd är skillnaden mellan fullt särskilt stöd och årsinkomsten räknad enligt 7 § i lagen om särskilt stöd till invandrare. Som årsinkomster räknas ytterligare åtta procent av det belopp varmed värdet av personens förmögenhet överstiger 13 966 euro eller, om han eller hon är gift varmed värdet av makarnas sammanlagda förmögenhet överstiger 22 345 euro. När årsinkomsten uppskattas räknas inte en bostad som är i personens eget bruk som förmögenhet.

Det fulla beloppet av särskilt stöd uppgår i första kommungruppen till 6 129,60 euro och i andra kommungruppen till 5 878,20 i året. Om stödtagaren är gift är det fulla beloppet av särskilt stöd i första kommungruppen 5 403,48 euro och i andra kommungruppen 5 189,28 euro i året. Det särskilda stödet beviljas enligt den kommungrupp, till vilken stödtagarens boningskommun hänförs då stödet börjar.

Militärunderstöd

Militärunderstöd kan beviljas i situationer, då tjänstgöring enligt värnpliktslagen (452/1950) eller civiltjänstlagen (1723/1991)

har försämrat utkomstmöjligheterna för den som söker understöd och att sökanden är i behov av understöd.

Till en värnpliktigs anhöriga kan som militärunderstöd betalas grundunderstöd, bostadsunderstöd samt ett särskilt understöd som med hänsyn till personliga omständigheter och lokala förhållanden tillförsäkrar dem en skälig utkomst om de inte får den av inkomster eller medel som står till deras förfogande. Till den värnpliktiga själv kan betalas som militärunderstöd bostadsunderstöd och räntorna på studielån.

Det fulla beloppet av det månatliga grundunderstödet är lika stort som full folkpension som betalas till en ensamstående person på orten. Understödet graderas enligt antalet anhöriga till den värnpliktiga. Fullt grundunderstöd för den första familjemedlemmen är 100, för den andra 50 och för den tredje och följande 30 procent av ovan nämnda belopp. Grundunderstödet för en värnpliktigs anhörig som är bosatt utomlands bestäms på basis av full folkpension som betalas till en ensamstående person i andra kommungruppen.

Enligt militärunderstödslagen skall militärunderstödet bostadsunderstöd täcka de faktiska boendekostnaderna för en hyres-, ägar- eller bostadsrättsbostad, dock högst enligt skälig bostadsnivå. Hyresutgifterna ersätts högst enligt lokalt gängse hyra.

När militärunderstödet beviljas beaktas de faktiska inkomster som står till den värnpliktigas och dennas familjemedlemmars förfogande under tjänstgöringstiden. Även den egendom som står till den värnpliktigas och dennas familjemedlemmars förfogande har beaktats då behovet av militärunderstöd uppskattats. Utgående från den praxis besvärinstanserna har iakttagit i sina avgöranden beaktas av förmögenheten endast besparingar då militärunderstöd beviljas. Som besparingar räknas utöver kontanter och bankdepositioner även aktier, obligationer, andelar i placeringsfonder och motsvarande. Besparingar beaktas inte om det sammanlagda beloppet av den värnpliktigas och de understödsberättigade anhörigas besparingar efter skatt inte överstiger ca 3000 euro per familjemedlem.

Värnpliktigas förmögenhet är ofta sådan som de fått av sina föräldrar eller mor- eller farföräldrar och avsedd exempelvis för den

värnpliktigas framtida studier. I så fall kan det om förmögenheten har räknats som inkomst ha lett till helt orimliga situationer för den värnpliktiga.

Finansiering av folkpensionssystemet

Folkpensionerna finansieras genom arbetsgivares folkpensionsavgifter, statens andel och genom avkastningen på folkpensionsfondens tillgångar. Från ingången av 2006, då man frångick att inkomstföra intäkterna från mervärdesskatten till folkpensionsfonden har statens finansieringsandel i folkpensionskostnaderna varit 40 procent. Dessutom finansierar staten helt och hållet kostnaderna för familjepensioner, vårdbidrag för barn och handikappbidrag, likaså kostnaderna för bostadsbidrag till pensionstagare. Av Folkpensionsanstaltens omkostnader hänförs 40 procent till folkpensionsfondens kostnader och finansieras med Folkpensionsanstaltens medel i likhet med barnförhöjningar och vårdbidrag för pensionstagare.

Före utbetalningsdagen betalar staten Folkpensionsanstalten i förskott 90 procent av statens kalkylerade andel av förmånsutgifterna. Staten ansvarar genom ett garantibelopp för att folkpensionsfondens medel inte understiger minimibeloppet enligt folkpensionslagen vid utgången av året, vilket utgör fyra procent av folkpensionsförsäkringens årliga totala utgifter. Staten garanterar också folkpensionsfondens dagliga likviditet.

2.2. Bedömning av nuläget

Lagstiftning om folkpension, handikappförmåner och bostadsbidrag

Med stöd av folkpensionslagen som trädde i kraft 1957 betalades alla folkpensionens grunddel till samma belopp och dessutom inkomstrelaterade tillägg. År 1962 infördes inkomstbaserad arbetspension vid sidan om folkpensionen. Den inkomstbaserade arbetspensionen beaktades inte när folkpensionens understödsdel fastställdes. Genom den folkpensionsreform som genomfördes stegvis på 1980-talet kombinerades folkpensionens understödsdel och det understödstillägg som

hade betalats till låginkomsttagare till folkpensionens tilläggsdel, som blev pensionsavhängig. Samtidigt började den grunddel som hade betalats till alla benämnas basdel.

Folkpensionen fick sin nuvarande form som en pension som kompletterar förvärvspensionerna och tryggar utkomsten genom 1996 års folkpensionsreform, då också folkpensionens basdel blev pensionsavhängig. Man upphörde också med att ta ut försäkrades folkpensionspremier 1996. Folkpensionens basdel och tilläggsdel kombinerades vid ingången av 1997 till en enda pensionsavhängig folkpension.

Folkpensionslagen har gällt i nästan 50 år. Under denna tid har lagen ändrats ett flertal gånger genom många reformer. De olika ändringarna av enskilda paragrafer och hela kapitel under olika tider har gjort att folkpensionslagen blivit svårtolkad till sin struktur och sitt innehåll. Detsamma gäller familjepensionslagen, som trädde i kraft 1969. År 1990 företogs en betydande ändring av lagens struktur genom att bestämmelserna differentierades utifrån om förmånsåtagaren hade avlidit före den 1 juli 1990 eller senare. Lagstiftningen om handikappförmåner består av tre separata lagar. I de olika lagarna finns hänvisningsbestämmelser som gäller bestämmelserna om förfarande i folkpensionslagen. De minsta förmånerna som betalas enligt folkpensionssystemet har av historiska skäl blivit olika. Det är inte ändamålsenligt att pensionens eller förmånens olika delar varierar i detta avseende.

Enligt grundlagen skall bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter utfärdas genom lag. De nuvarande folkpensionsförfattningarna kompletteras av förordningar, som också har setts över upprepade gånger när lagstiftningen har ändrats.

Bestämmelser om grunderna för beviljande av förmåner ingår också i förordningar. Det här gäller i synnerhet handikappförmånerna. Föreskrifterna om viktiga omständigheter med avseende på hur vissa förmåner bestäms ingår endast i förordningarna eller i Folkpensionsanstaltens anvisningar. Det finns till exempel i fråga om pensionstagares bostadsbidrag inga bestämmelser i lag eller förordning om vilka av dem som bor i bostaden är skyl-

diga att svara för boendeutgifterna i bostaden.

Det förekommer brister i fråga om exakthet och noggrann avgränsning när det gäller bestämmelserna om bemyndigande att utfärda normer på lägre nivå. Också ordalydelserna i enskilda bestämmelser bör preciseras och moderniseras.

Dyrortsklassificering

Dyrortsklassificeringen av kommuner skall basera på skiljaktigheter i levnadskostnaderna som vid undersökningar befunnits råda mellan kommunerna. Uppgifterna om skiljaktigheter i kostnaderna kommunvis som utgör grund för gällande dyrortsklassificering har emellertid inte justerats sedan 1980.

I regeringens proposition om en förlängning av dyrortsklassificeringen att gälla ännu under åren 2004–2007 (RP 267/2002 rd) konstaterades det att en differentiering av bär och inkomstöverföringar enligt de schematiskt definierade dyrortsklasserna lämpar sig dåligt för verksamhetsformerna i dagens samhälle. Riksdagen godkände 2003 en förlängning av lagen till utgången av 2005.

Därefter föreslogs 2005 en förlängning av kommunernas dyrortsklassificering i ytterligare två år, det vill säga till utgången av 2007 (RP 120/2005 rd). I samband med att riksdagen antog lagen godkändes ett uttalande, enligt vilket riksdagen förutsätter att regeringen ser till att riksdagen senast i slutet av maj 2006 föreläggs lagförslag om att dyrortsklassificeringen av kommunerna avskaffas senast 2008. Enligt ramarna för statsfinanserna skall dyrortsklassificeringen av kommunerna avskaffas 2008.

Betalda folkpensioner, handikappförmåner och bostadsbidrag för pensionstagare

År 2005 betalades pensionsavhängiga folkpensioner ut till ett belopp av sammanlagt ca 2,1 miljarder euro. Vid utgången av 2005 fanns det ca 659 000 folkpensionstagare, av vilka ca 97 000 fick full folkpension.

Vid utgången av 2005 betalades handikappförmåner, det vill säga handikappbidrag, vårdbidrag för barn och vårdbidrag för pensionstagare, ut till ca 254 000 personer. År

2005 rörde sig det sammanlagda beloppet av betalda handikappförmåner kring 362 miljoner euro, varav ca 254 miljoner euro bestod av vårdbidrag för pensionstagare, ca 35 miljoner euro av handikappbidrag och ca 73 miljoner euro av vårdbidrag för barn. År 2005 betalades familjepensioner till ett sammanlagt belopp av ca 38 miljoner euro och som barnförhöjningar ca 5 miljoner euro.

Allt fler av dem som pensioneras är berättigade till inkomstrelaterad arbetspension. Till följd av detta minskar antalet folkpensionstagare. Detsamma gäller den allmänna familjepensionen. När befolkningens medelålder stiger ökar dock antalet mottagare av bostadsbidrag och vårdbidrag för pensionstagare, eftersom dessa förmåner beviljas också sådana pensionstagare som inte är berättigade till folkpension.

Bostadsbidrag för pensionstagare fick vid utgången av 2005 ca 170 300 personer. I bostadsbidrag betalades i runt tal 297 miljoner euro. Av stödtagarna var omkring 43 000 personer med full folkpension. Antalet bostadsbidragstagare som varken får folkpension över huvud taget eller sådan efterlevandepension som Folkpensionsanstalten betalar uppgick till omkring 12 500. Närmare en tredjedel av stödtagarna var under 65 år. Ungefär 23 500 eller 14 procent av samtliga stödtagare bodde i ägarbostäder. Det bostadsbidrag för pensionstagare som betalades ut uppgick till 144 euro i genomsnitt.

År 2005 uppgick folkpensionsfondens förmånsutgifter till sammanlagt ca 2,9 miljarder euro, varav andelen egentliga folkpensioner uppgick till ca 2,1 miljarder euro. Genom arbetsgivares folkpensionsavgifter täcktes det nämnda året 46 procent av folkpensionsfondens samtliga utgifter, ca 1,4 miljarder euro. Av utgifterna täcktes ca 0,4 miljarder euro med intäkter av mervärdesskatt. Återstoden, ca 1,1 miljard euro, täcktes av statens medel.

3. Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1. Mål och medel

Folkpensionen och familjepensionen tryggar försörjningen för personer bosatta i Finland under ålderdomen och vid arbetsoförmåga samt när familjeförsörjaren avlider. Syftet med handikappförmånerna är att trygga möjligheterna för i Finland bosatta handikappade att klara av sitt dagliga liv. Bostadsbidraget för pensionstagare möjliggör en sänkning av boendeutgifterna för pensionstagare med små inkomster så, att de så länge som möjligt skall kunna bo kvar i sitt hem. Det förutsätts att den lagstiftning som tryggar de grundläggande fri och rättigheterna skall vara tydlig och begriplig. Heltäckande, tydlig och förutsebar lagstiftning är viktig också med tanke på rättssäkerheten för dem som ansöker om förmånerna.

Syftet med denna proposition är att skapa klarhet i strukturen för lagstiftningen om folkpensioner, familjepensioner, handikappförmåner och bostadsbidrag för pensionstagare genom att kombinera de bestämmelser som för närvarande finns i fem olika lagar till en ändamålsenligare helhet. I de nya förmånslagarna tas in självständiga bestämmelser om förfarandet, vilket innebär att behovet av att hänvisa till andra lagar minskar.

Uppdelningen av kommunerna i två dyrtidsklasser är inte baserad på tidsenliga utredningar över kostnaderna. Därför finns det inte längre någon grund för att tillämpa den allmänna dyrtidsklassificeringen av kommuner i bestämmelserna om och utbetalningen av pension eller förmån. Sökandens boningskommun skall inte längre inverka på förmånsens belopp. Förmånen betalas till alla enligt det belopp som fastställts för kommunerna i första kommungruppen i den gällande dyrtidsklassificeringen.

Utöver att skapa klarhet i lagstiftningens struktur är målet att skapa klarhet i enskilda bestämmelser genom att precisera deras lydelse och mera heltäckande än för närvarande definiera de begrepp som används i lagarna. I enlighet med grundlagens krav skall grunderna för individens rättigheter och skyldigheter regleras i lag. Likaså ändras bestämmelserna om bemyndigande att utfärda normer på lägre nivå så att de uppfyller grundlagens krav på exakthet och noggrann avgränsning. I de föreslagna lagarna tas in behövliga bestämmelser utgående från veder-

tagen tillämpningspraxis. Målet är också att förenkla lagstiftningen genom att förenhetliga bestämmelserna om förfarande och genom att upphäva bestämmelser som med tiden blivit obehövliga eller som är av ringa betydelse.

3.2. De viktigaste förslagen

3.2.1. *En tydligare struktur i lagstiftningen*

Det föreslås att det skall stiftas fyra nya lagar: en folkpensionslag, en lag om införande av folkpensionslagen, en lag om handikappförmåner samt en lag om bostadsbidrag för pensionstagare. I den föreslagna nya folkpensionslagen intas bestämmelser om förmåner enligt den gällande folkpensionslagen, bortsett från bestämmelserna om vårdbidrag för pensionstagare. I lagen tas dessutom in bestämmelser om förmåner enligt familjepensionslagen. Samtidigt överförs bestämmelserna om tjänstemannapensioner för Folkpensionsanstaltens personal från folkpensionslagen till lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001).

I den föreslagna lagen om införande av folkpensionslagen samlas sådana bestämmelser från folkpensionslagen och familjepensionslagen som fortfarande skall tillämpas på vissa pensioner som har beviljats innan lagen har trätt i kraft. I införelagen tas likaså in bestämmelser om rätt till arbetslöshetspension för personer födda före 1950 och bestämmelser om rätt till individuell förtidspension för personer födda före 1944. I lagen tas dessutom in gällande skyddsbestämmelser, genom vilka det i samband med tidigare lagändringar har tryggats att förmåner betalas till minst samma belopp som tidigare. I lagen föreslås likaså nya behövliga skyddsbestämmelser.

Till den nya lagen om handikappförmåner överförs bestämmelser från lagen om vårdbidrag för barn och lagen om handikappbidrag samt de bestämmelser om vårdbidrag för pensionstagare som finns i folkpensionslagen. I lagen finns dessutom bestämmelser om motsvarande förfarande som i folkpensionslagen.

I den föreslagna lagen om bostadsbidrag för pensionstagare ingår bestämmelser om

rätt till bostadsbidrag för pensionstagare och hur bidraget fastställs. I lagen finns dessutom bestämmelser om motsvarande förfarande som i folkpensionslagen.

Avsikten är att den nya folkpensionslagen skall utgöra en så tydlig, konsekvent och begriplig helhet som möjligt för både förmånstagarna och dem som verkställer lagen. Ambitionen har varit att göra lagstiftningen tydligare och lättare att tillämpa genom att de bestämmelser som är gemensamma för alla förmåner och som gäller lagens syfte och tillämpningsområde har samlats i den första avdelningen. I början av lagen definieras samboförhållande och boende åtskils, institutionsvård, arbetspension och förordningen om social trygghet. Dessutom definieras begreppet förmånslätare vid beviljande av barnpension samt begreppet föräldralöst barn.

I den föreslagna folkpensionslagen bildar folkpensionerna och familjepensionerna vardera en egen helhet. Övriga förmåner är barnförhöjning i anslutning till pensionen. Bestämmelser om verkställighet och ändringssökande finns i en egen avdelning. I den sista avdelningen finns bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter, sekretess och finansiering samt särskilda bestämmelser.

Den nya folkpensionslagen motsvarar i hög grad till sin struktur två lagar som redan reviderats, nämligen lagen om utkomstskydd för arbetslösa och sjukförsäkringslagen. En gemensam struktur hos lagar som är centrala när det gäller sociala trygghetsförmåner och så enhetliga bestämmelser om förfarandet som möjligt gör det lättare att verkställa lagarna.

De enskilda bestämmelserna i den nya folkpensionslagen grundar sig i huvudsak på bestämmelserna i gällande lagar. Långa och svårtolkade paragrafer har dock i förekommande fall indelats i flera bestämmelser som gäller ett och samma sakkomplex. Ordalydelsen har samtidigt reviderats med sikte på kortare, modernare och tydligare uttryck.

Reformeringen av folkpensionens finansiering är en fråga som måste utredas separat.

3.2.2. *Folkpensionslagen*

Krav på boendetid

Som en allmän förutsättning för beviljande av folkpension och familjepension föreslås att personen skall vara bosatt i Finland eller i något annat EU/EES land när rätten till pension uppkommer. Det föreslås att minimiboendetiden fem år i Finland som tillämpas på utländska medborgare skall förkortas. Kravet på boendetiden fem år har i praktiken berört bara en liten del av utlänningarna, eftersom det krav på tre års boendetid som tillämpas på finska medborgare också gäller medborgare i EU/EES länderna, flyktingar och statslösa. I denna proposition föreslås att samma krav på tre års boendetid skall tillämpas på alla som är bosatta i Finland, oavsett medborgarskap. Boendetiden räknas från det att personen fyllt 16 år. När invalidpension beviljas skall kravet på tre års boendetid dock inte gälla dem som blir arbetsoförmögna medan de är bosatta i Finland och innan de fyllt 19 år.

Pensionsbelopp och justering

I propositionen föreslås att ogrundade nivåskillnader i folkpensionen liksom i folkpensionsbundna förmåner som bestäms på basis av personens boningskommun skall slopas. Folkpensionen skall betalas till alla enligt det belopp som fastställts för kommunerna i första kommungruppen i den gällande dyrortsklassificeringen. Beloppet av full folkpension kommer således att stiga med ungefär 20 euro i månaden.

I den gällande lagen anges beloppen av folkpensioner och familjepensioner på årsbasis. Pensionerna betalas dock ut per månad. För att göra lagstiftningen åskådligare och begripligare föreslås att pensionerna skall anges i månatliga belopp. I propositionen har man beaktat den nivåförhöjning på 5 euro av folkpensionen och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp som skall genomföras vid ingången av september 2006 (RP 124/2005 rd, lagarna 940 och 941/2005). Denna nivåförhöjning genomförs i likhet med de två föregående nivåförhöjningarna som lika stora i båda kommungrupperna för alla som får folkpension.

Beloppet av den lägsta folkpensionen och

familjepensionen som betalas föreslås bli 5,38 euro (enligt 2006 års indexnivå 5,69 euro) i månaden, varvid den skulle vara lika stor som nuvarande lägsta belopp för barnpension.

Pensionernas indexnivå följer fortfarande nivån på 2001 års folkpensionsindex, vilket motsvarar nivån enligt lagen om folkpensionsindex (456/2001). En ändring av indexnivån skulle medföra omfattande behov av ändringar i Folkpensionsanstaltens förmånssystem. Också i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) följer de folkpensionsindexbundna beloppen 2001 års indexnivå.

Folkpensions och familjepensionsbeloppen avvägs enligt den tid personen varit bosatt i Finland. Enligt de gällande bestämmelserna bestäms boendetiden dock på ett annat sätt i fråga om ålderdoms och familjepension än i fråga om invaliditetspension. För att skapa klarhet i systemet föreslås att bestämmelserna om beräkning av den boendetid som berättigar till full pension skall förenhetligas inom de olika pensionsformerna. En person som har bott i Finland minst 80 procent av tiden från det att han eller hon fyllde 16 år till pensionens början eller tills han eller hon fyllde 65 år skall ha rätt till full folkpension. När familjepension beviljas skall boendetiden beaktas på motsvarande sätt från det att förmånsåldern fyllde 16 år till dess att han eller hon avled eller fyllde 65 år. Barnpension skall fortfarande avvägas endast i sådana fall då förmånsålderns boendetid i Finland skall beaktas enligt förordningen om social trygghet. Ändringen av avvägningstiden har inte någon stor praktisk betydelse.

Det föreslås att den ålders och anhörigförhöjning av livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst som inverkar på folkpensionsbeloppet skall prioriteras i folkpensionen, eftersom det inte är fråga om en inkomstbaserad pension eller ersättning på samma sätt som andra inkomster som inverkar på folkpensionen. Ålders och anhörigförhöjning av livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst grundar sig på krigsinvalidens skada eller sjukdom, och åldersförhöjningen kan betalas från ingången av det år då krigsinvaliden fyller 56 år till utgången av

det år då han fyller 65 år. Anhörigförhöjning betalas för krigsinvalidernas makar och barn. Ålders och anhörigförhöjning av livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst är prioriterade inkomster i fråga om bostadsbidrag för pensionstagare samt extra fronttilllägg.

Den frysningsregel som för närvarande tillämpas när folkpensions- och familjepensionsbeloppet justeras är svårbegriplig för pensionstagarna och också problematisk med tanke på verkställigheten. Enligt frysningsregeln skall folkpensionen och familjepensionen justeras så att de arbetspensioner som tidigare räknats som inkomst skall beaktas förhöjda enligt arbetspensionsindexet i stället för enligt folkpensionsindexet. För att skapa klarhet i systemet föreslås att frysningsregeln slopas i fråga om de folkpensioner och familjepensioner som börjar efter det att lagen har trätt i kraft. När beloppet av en sådan pension justeras skall övriga pensionsinkomster beaktas som inkomst enligt beloppen vid justeringstidpunkten. Pensionsinkomster som beaktats som inkomst i folkpensioner och familjepensioner som betalas när lagen träder i kraft skall beaktas enligt den nya lagen när de aktuella pensionsinkomsterna ändras av någon annan orsak än indexförhöjning.

Invalidpension

Det föreslås att begynnelse-tidpunkten för invalidpension (tidigare invaliditetspension) enligt folkpensionslagen skall förenhetligas med arbetspensionssystemet i sådana fall då den som ansöker om pension inte har fått sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen för 300 dagar så som förutsätts enligt den gällande lagen. Den som oavsett sjukdagpenningstiden redan har beviljats invalidpension enligt arbetspensionslagarna skall kunna beviljas invalidpension enligt folkpensionslagen från samma tidpunkt.

Efterlevandepension

I propositionen föreslås att dyrortsklassificeringen av kommuner inte längre skall tillämpas i efterlevandepensionen. Efterlevandepensionens kompletteringsdel skall betalas till alla enligt det belopp som fastställts för

kommunerna i första kommungruppen i den gällande dyrortsklassificeringen.

De nuvarande bestämmelserna om efterlevandepensionens begynnelsepension är svårtolkade. Som begynnelsepension betalas utöver grundbeloppet minst ett fast kompletteringsbelopp, som i lagen har angetts som en procentuell andel av det fulla kompletteringsbeloppet. Ett kompletteringsbelopp som överstiger det fasta kompletteringsbeloppet kan betalas till en efterlevande make eller maka vars inkomster och tillgångar understiger de gränser som fastställts genom lag. Det har dock funnits få sådana sökande; i början av 2005 utbetalades bara tre behovsprövade begynnelsepensioner. För att skapa klarhet i systemet föreslås att det inkomstrelaterade kompletteringsbeloppet inom efterlevandepensionens begynnelsepension slopas, vilket innebär att alla mottagare får begynnelsepension till ett fast belopp. Det föreslås att begynnelsepensionen skall vara 250,38 euro i månaden (264,80 euro enligt 2006 års indexnivå), vilket motsvarar det sammanlagda beloppet av den nuvarande begynnelsepensionens grundbelopp och det fasta kompletteringsbeloppet.

Vid beräkningen av efterlevandepensionens kompletteringsbelopp har tio procent av värdet på den efterlevande makens eller makans nettoförmögenhet som överstiger 57 268 euro beaktats som inkomst, med undantag av värdet på den bostad som är i eget bruk. Skattepliktig egendom har beaktats enligt beskattningsvärdena. Förmögenhetsbeskattningen slopades vid ingången av 2006 och efter det finns inte utförliga uppgifter om beskattningsvärdena på olika slag av tillgångar längre tillgängliga hos skatteförvaltningen.

Enligt en utredning som gjordes vid Folkpensionsanstalten i december 2005 fick 2 100 personer efterlevandepensionens kompletteringsbelopp. Av dessa var det bara 21 personer som hade en så stor förmögenhet att den bildade en inkomst som inverkade på efterlevandepensionens kompletteringsbelopp. Förmögenhet hade således endast en obetydlig inverkan på efterlevandepensionens belopp. På grund av att förmögenhetsbeskattningen slopas skulle Folkpensionsanstalten i fortsättningen vara tvungen att utreda värdena på olika slag av tillgångar på annat sätt än

utifrån uppgifter om beskattningsvärden. Utredningarna skulle orsaka extra arbete jämfört med i dag, men förmögenhetens inverkan på pensionsbeloppet skulle förbli liten. I propositionen föreslås att den kalkylerade inkomst som fastställs på grundval av tillgångar inte skall beaktas vid beräkningen av fortsättningspensionens kompletteringsbelopp för den efterlevande maken eller maken. Inte heller små ränte- eller dividendinkomster om högst 60 euro i året skall beaktas.

I lagen föreslås en bestämmelse om att när fortsättningspensionens kompletteringsbelopp för den efterlevande maken eller maken bestäms skall räntor på bostadsskulder, underhållsbidrag till den tidigare maken eller maken samt pensionsbelastning dras av från de årsinkomster som beaktas. När fortsättningspensionens kompletteringsbelopp för den efterlevande maken eller maken bestäms skall också barnförhöjning enligt folkpensionslagen godkännas som prioriterad inkomst.

Den arealbaserade beskattningen av skog upphörde vid utgången av 2005. Med avvikelser från nuvarande praxis skall inte längre arealbaserad avkastning på skog beaktas som inkomst när det gäller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp. I fortsättningen skall inte heller inkomster av virkesförsäljning beaktas vid beräkningen av efterlevandepensionens kompletteringsbelopp.

Enligt den gällande lagen minskas efterlevandepensionens kompletteringsbelopp när de inkomster som inverkar på efterlevandepensionen har stigit till minst 734 euro (776 euro enligt 2006 års indexnivå). När inkomsterna sjunker höjs pensionsbeloppet. I den gällande lagen anges dock inte något minimibelopp för de sänkta inkomsterna. För att en alldeles liten minskning av inkomsterna inte skall leda till att pensionsbeloppet bör justeras föreslås att en ny justeringsgräns inför för dylika fall. Justeringsgränsen motsvarar den justeringsgräns som tillämpas i fråga om bostadsbidrag för pensionstagare. Fortsättningspensionens kompletteringsbelopp för den efterlevande maken eller maken skall justeras när de inkomster som inverkar på pensionsbeloppet har sjunkit med minst 367 euro om året. Enligt 2006 års indexnivå är justeringsbeloppet 388 euro om året.

Det föreslås att familjepensionssystemet skall förtydligas också på så vis att efterlevandepension inte längre skall betalas enbart som bostadsbidrag. Efterlevandepension skall inte heller längre börja betalas på nytt till den efterlevande maken eller maken i en situation där utbetalningen har dragits in på grund av att den efterlevande maken eller maken har ingått ett nytt äktenskap, men det nya äktenskapet upplöses. Under den tid bestämmelsen har gällt har det bara förekommit ett fåtal sådana fall.

Barnförhöjning

För att barnförhöjning skall betalas till den som får invalidpension förutsätts enligt de nuvarande bestämmelserna att personen är fullständigt arbetsförmögen. Barnförhöjning betalas således inte, om personen får delinvalidpension eller om pension enligt olycksfallsförsäkringen, trafikförsäkringen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst inte baserar sig på fullständig arbetsförmåga. Det föreslås att kravet på full arbetsförmåga slopas. En person skall ha rätt till barnförhöjning oavsett graden av arbetsförmåga, om han eller hon får invalidpension enligt lagen. Barnförhöjning skall beviljas personer bosatta i Finland eller andra EU/EES-länder, men inte utifrån överenskommelsen om social trygghet.

Förfarande och ändringssökande

Det föreslås att den tid för vilken pension kan betalas retroaktivt skall förenhetligas med arbetspensionssystemet. Pension skall kunna betalas för högst sex månader innan ansökan lämnats in. Den retroaktiva ansökningstiden förkortas till hälften av den nuvarande. Till denna del har de godkända ändringarna i arbetspensionslagstiftningen beaktats, för att bestämmelserna om retroaktivt beviljande av pensioner skall vara så enhetliga som möjligt inom olika pensionssystem. I folkpensionslagen föreslås dessutom en förtydligande bestämmelse om från vilken tidpunkt pensionsbeloppet skall justeras. Om en ändring som inverkar på pensionsbeloppet inträffar den första dagen i månaden, skall pensionsbeloppet justeras från ingången av

den månaden. I annat fall skall pensionen justeras från ingången av den månad som följer på förändringen.

Till en pensionstagare som har flyttat utomlands utbetalas folkpension eller familjepension för högst ett år. Därefter inställs utbetalningen, om inte Folkpensionen på ansökan fortsätter att betala ut pensionen. Utbetalningen av pensionen har kunnat fortgå, om personen hade bott i Finland minst tio år innan pensionen började eller om vistelsen utomlands varit nödvändig på grund av sjukdom. Pension har dock knappast alls betalats utomlands av den sistnämnda orsaken. Det är inte ändamålsenligt att fortlöpande betala till utlandet en pension som finansierats med skattemedel eller avgifter av skattenatur. Därför föreslås det att betalning av pension till utlandet skall inställas senast fem år efter ingången av den månad som följde på flyttningdagen. Flyttning till ett annat EU/EES land skall inte heller i fortsättningen innebära att pensionen inställs.

Pension skall fortfarande kunna betalas till ett kommunalt organ, om det på grund av pensionstagarens levnadssätt eller sjukdom kan anses vara oändamålsenligt att pensionen betalas till pensionstagaren själv. Enligt förslaget skall pensionen dock kunna betalas till ett kommunalt organ också utan pensionstagarens samtycke. Det föreslås att pension som inställts på grund av frihetsstraff inte längre skall betalas till pensionstagarens arbetsförmögna barn som fyllt 16 år, eftersom försörjningen för arbetsförmögna barn kan tryggas genom andra förmåner.

Det föreslås att Folkpensionsanstaltens rätt att driva in överskjutande pension från en annan förmån som betalas retroaktivt till samma person skall utvidgas i sådana fall då en folkpensionstagare beviljas familjepension enligt arbetspensionslagarna. Det föreslås att Folkpensionsanstalten skall kunna driva in överskjutande folkpension för samma tid från familjepension enligt arbetspensionslagarna som skall betalas retroaktivt. Den utvidgade inrättningsrätten för Folkpensionsanstalten gäller också familjepension som skall betalas på grundval av en olycka eller trafikskada samt försörjningspension enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst.

3.2.3. *Lag om införande av folkpensionslagen*

I lagen om införande av folkpensionslagen föreslås bestämmelser om arbetslöshetspension och individuell förtidspension, vilka skall tillämpas under en övergångsperiod. Arbetslöshetspensioner kan beviljas ännu 2014, då den sista åldersklass som är berättigad till arbetslöshetspension fyller 65 år. Individuell förtidspension skall inte längre kunna beviljas efter 2008.

Utbetalningen av förmåner som betalas när folkpensionslagen träder i kraft skall fortgå på tidigare grunder till dess att förmånen justeras nästa gång efter det att den nya lagen har trätt i kraft. Folkpensionerna och efterlevandepensionernas kompletteringsbelopp som betalas i kommuner inom andra kommungruppen ändras i och med att lagen träder i kraft att motsvara nivån inom första kommungruppen.

I införendelagen föreslås bestämmelser som alljämt skyddar vissa förmåner som betalades ut när tidigare ändringar av 1956 års folkpensionslag och familjepensionslagen trädde i kraft. De föreslagna skyddsbestämmelserna gäller familjepension efter en förmånsåtgång som avslutades före den 1 juli 1990, utbetalning av barnförhöjning som har börjat före den 1 januari 1996, utbetalning av folkpension till lika stort belopp efter kombinationen av understödsdelen och understödstillägget, inverkan av förändrade familjeförhållanden på beloppet av folkpension och familjepension samt inverkan av utebliven avvägning på pensionsbeloppet.

Även före den 1 juli 1950 födda änkors rätt till efterlevandepension på grunderna enligt den bestämmelse som gällde före den 1 juli 1990 skall skyddas och ändras så att rätten gäller alla efterlevande makar och makor som är födda före den 1 juli 1950.

I införendelagen föreslås en motsvarande bestämmelse som i den gällande folkpensionslagen när det gäller beaktande av arbetspension som inkomst i samband med de lagändringar som trädde i kraft den 1 juli 1975 och den 1 januari 2005. Likaså prioriteras fortfarande vissa gamla pensionsinkomster och förmåner från utlandet som har börjat betalas före 1997 på samma sätt som

för närvarande.

I införandelagen föreslås en ny skyddsbestämmelse som gäller folkpensioner, familjepensioner och barnförhöjningar som betalas till utlandet när lagen träder i kraft. De nämnda förmånerna skall betalas till utlandet på tidigare grunder till dess att förmånen justeras nästa gång. Enligt införandelagen skall förslaget om en kortare retroaktiv ansökningstid inte gälla ansökningar som lämnats in före det att den nya folkpensionslagen träder i kraft.

Det föreslås att den nuvarande justeringsregeln enligt folkpensionslagen och familjepensionslagen inte heller skall tillämpas på folkpensioner och efterlevandepensioner som betalas när folkpensionslagen träder i kraft, om någon annan pension som skall beaktas som inkomst, efter lagens ikraftträdande ändras av någon annan orsak än indexbinding.

3.2.4. Lag om handikappförmåner

Förenhetligande av lagstiftningen om handikappförmåner

Genom handikappförmåner enligt folkpensionssystemet garanteras sjuka och handikappade lika möjligheter som andra att leva ett normalt liv och förbättras deras livskvalitet trots handikappet. Målet är också att främja handikappades möjligheter till en jämlik ställning jämfört med andra medborgare.

Handikappförmånernas är förmåner som helt och hållet finansieras av staten på grund av deras samhälleliga natur. Enligt folkpensionssystemet har handikappades möjligheter att klara av sitt dagliga liv understötts genom vårdbidrag för barn, handikappbidrag och vårdbidrag för pensionstagare. Stödsystemen har utformats så att de kompletterar varandra i syfte att säkerställa att handikappades behov av hjälp och service tillgodoses under hela levnadsloppet.

Den omständigheten att en person enligt gällande lagstiftning är berättigad till vård eller handikappbidrag betyder inte att vederbörande inte längre skulle omfattas av det servicesystem som kommunerna ansvarar för. Ansvar för att dessa personer får vård och hjälp vilar alltid i sista hand på kommunen. När en person blir intagen i offentlig in-

stitutionsvård är han eller hon inte längre berättigad till vård- eller handikappbidrag.

Syftet med vårdbidrag för barn är att främja långtidssjuka eller handikappade barns utveckling och välfärd samt stödja deras möjligheter att integreras i sin sociala miljö. Genom vårdbidraget för barn tryggas bättre förutsättningar för handikappade barn att fullödigt delta i livet i sin närmaste omgivning som så jämlika medlemmar som möjligt. Syftet med förmånen är också att stödja verksamhet som siktar till specialvård och rehabilitering och i vissa fall förhindra bestående arbetsoförmåga.

När vårdbidrag beviljas utgår behovsprövningen från barnets behov, eftersom det handlar om ett stöd som riktas till barnet. Behovsprövningen baserar sig inte på föräldrarnas eller familjens ekonomiska eller övriga förhållanden. Vårdbidrag för barn beviljas inte enbart utifrån en medicinsk diagnos av handikappet eller sjukdomen, utan hänsyn tas dessutom till barnets individuella omständigheter. Även barnets ålder påverkar bedömningen. Beroende på skadans, lytets eller sjukdomens art kan ett äldre barn klara av att bära ett större ansvar för sig själv och t.ex. sin läkemedelsbehandling. Då kan belastningen för vårdnadshavarna minska.

Syftet med handikappbidraget är att stödja andra än pensionerade 16—64-åringars möjligheter att klara sig i det dagliga livet och att delta i arbetslivet och studera oavsett sitt handikapp eller sin sjukdom. Strävan är att ersätta de särskilda men och kostnader som handikappet eller sjukdomen medför. Med hjälp av handikappbidraget strävar man efter att förbättra handikappades möjligheter att leva ett fullödigt och jämlikt liv vid sidan av andra människor samt stödja handikappades möjligheter att leva som jämlika samhällsmedlemmar.

För att handikappbidrag skall beviljas förutsätts nedsatt funktionsförmåga. När nedsatt funktionsförmåga bedöms beaktas sökandens individuella omständigheter. Personens möjligheter att leva ett normalt liv påverkas av hans eller hennes familje- och levnadsförhållanden. När personens hjälpbehov eller särskilda kostnader till följd av handikappet bedöms beaktas även individuella faktorer som påverkar möjligheterna att arbeta, studera

och delta i det sociala livet.

Syftet med vårdbidraget för pensionstagare är att göra det möjligt för sjuka eller handikappade pensionstagare att bo hemma så länge som möjligt och trygga möjligheterna att få behövlig hjälp och service i hemmet.

Bestämmelserna om vårdbidrag för pensionstagare ingår av historiska skäl i folkpensionslagen, eftersom vårdbidraget för pensionstagare har betraktats som en del av folkpensionen. Bestämmelserna om beviljande av vårdbidrag för pensionstagare har senare ändrats så att stödet kan beviljas oavsett folkpension till personer över 65 år eller yngre arbetsoförmögna personer som i övrigt uppfyller villkoren för att vårdbidrag för pensionstagare skall fås.

I dagens läge ses vårdbidraget för pensionstagare som en del av handikappförmånerna, inte som en del av folkpensionen. Det faller sig därför naturligt att överföra bestämmelserna om vårdbidrag för pensionstagare till den lag om handikappförmåner som föreslås i denna proposition. Vårdbidrag som betalas till pensionstagare föreslås bli finansierat helt ur statens medel. Ändringarna stärker därmed vårdbidragets karaktär av en handikappförmån för pensionstagaren.

Utgångspunkten för denna proposition är att handikappbidrag som betalas till personer under 16 år och personer som fyllt 16 år alljämt skall vara icke avgiftsbaserade specialförmåner enligt bilaga II a till förordningen om social trygghet. Som specialförmåner skall dessa handikappbidrag inte betalas till utlandet och inte heller avvägas enligt boendetiden i Finland. Till denna del medför propositionen inte några ändringar jämfört med nuläget. Det föreslås att avvägningen enligt boendetiden av vårdbidrag för personer som får pension skall slopas. Vårdbidrag för personer som får pension skall inte heller betalas till utlandet. Vårdbidraget för pensionstagare jämföres således helt med övriga specialförmåner som nämns i bilagan till förordningen om social trygghet.

Övriga ändringar

Det föreslås att benämningarna på de gällande handikappförmånerna ändras så att den nya benämningen på vårdbidrag för barn blir

handikappbidrag för personer under 16 år, det nuvarande handikappbidraget benämns handikappbidrag för personer som fyllt 16 år och vårdbidraget för pensionstagare benämns vårdbidrag för personer som får pension. Det föreslås att dietersättning skall betalas som en särskild självständig handikappförmån.

Det föreslås att den boendetid i Finland som förutsätts för att handikappförmåner skall beviljas skall förkortas från fem till tre år när det gäller utlänningar. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås i den nya folkpensionslagen. Kravet på boendetid skall inte heller i fortsättningen gälla personer under 16 år.

Enligt de gällande bestämmelserna utgör en annan genom lag bestämd ersättning som på grundval av samma sjukdom eller handikapp betalas från Finland eller utlandet ett hinder för att den som fyllt 16 år skall beviljas handikappbidrag eller vårdbidrag. Sådana andra i lag reglerade ersättningar, dvs. mentillägg, hjälplöshetstillägg eller vårdbidrag, skall inte längre helt hindra beviljandet av handikappbidrag eller vårdbidrag i sådana fall då de övriga ersättningarna sammanlagt understiger beloppet av handikappbidraget eller vårdbidraget. Ersättningarnas inverkan skall även gälla handikappbidrag för personer under 16 år. Samordningen skall omfatta även utländska förmåner som jämföres med handikappbidrag eller vårdbidrag. Folkpensionsanstalten skall betala skillnaden mellan handikappbidraget eller vårdbidraget och det sammanlagda beloppet av de övriga ersättningar och förmåner som skall beaktas vid samordningen.

Till skillnad från det nuvarande handikappbidraget skall även en person som fyllt 65 år kunna få handikappbidrag för personer som fyllt 16 år, om han eller hon inte får ålderspension. Åldersgränsen 65 år föreslås bli slopad som krav vid beviljande av vårdbidrag för personer som får pension och i stället föreslås att erhållande av ålderspension blir infogat. Även personer som får full invalidpension skall försättningsvis vara berättigade till vårdbidrag. I övrigt föreslås det inte några ändringar i sak när det gäller grunderna för beviljande av handikappförmåner. I lagen tas in sådana bestämmelser om förutsättningarna för beviljande som i dagens läge delvis finns

i förordningar och anvisningar. Samtidigt föreslås att definitioner av begrepp som är centrala för beviljandet av handikappförmåner tas in i lagen. Dessa begrepp, som inte tidigare definierats i lag, är nedsatt funktionsförmåga, personliga rutiner, handledning och tillsyn samt särskilda kostnader.

Beloppen av handikappbidraget och vårdbidraget skall graderas på tre nivåer utifrån bidragsbehovet på motsvarande sätt som enligt de gällande bestämmelserna. Det föreslås att det handikappbidrag där det belopp som betalas är minst benämns bidrag med grundbelopp; det följande benämns bidrag med förhöjt belopp och det största beloppet är bidrag med högsta belopp. Det föreslås inte några ändringar i beloppen av handikappförmånerna. I lagen anges alla belopp som månatliga belopp, som binds vid 2001 års indexnivå. Som minimibelopp för det handikapp- och vårdbidrag som betalas föreslås 5,38 euro (5.60 euro på 2006 års indexnivå), vilket för närvarande är minimibeloppet av vårdbidrag för barn.

I lagen om handikappförmåner föreslås bestämmelser med samma innehåll som i den föreslagna folkpensionslagen när det gäller justeringstidpunkten för förmånerna, retroaktiv utbetalning och betalning till ett kommunalt organ. Till lagen fogas även en bestämmelse om att mentillägg, hjälplöshetstilllägg eller vårdbidrag som betalas på grund av olycksfalls- eller trafikskada och som har betalats för samma tid kan betalas till Folkpensionsanstalten som ersättning för vårdbidrag eller handikappbidrag som anstalten betalat.

3.2.5. *Lag om bostadsbidrag för pensionstagare*

Familjepension som grund för bostadsbidrag

I propositionen föreslås att rätt till bostadsbidrag för pensionstagare har även den som får annan familjepension än efterlevandepension enligt folkpensionslagen. Berättigad till bostadsbidrag för pensionstagare blir således en person som får familjepension enligt arbetspensionslagarna, genom lag bestämd olycksfallsförsäkring, lagen om olycksfall i militärtjänst, lagstiftningen om trafikförsäk-

ring eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst. Denna rätt skall också gälla riksdagsledamot och medlem av statsrådet, som får familjepension på basis av pensionslagstiftningen som gäller dem.

Samtidigt föreslås det att inkomstgränserna i fråga om tilläggssjälvriskan för dem som får efterlevandepension förenhetligas så, att de som får efterlevandepension skall ha samma ställning som de som får sin egen pension. Basbeloppet av den efterlevandes fortsättningspension skall i fortsättningen beaktas som inkomst då pensionstagarens bostadsbidrag bestäms.

Beaktande av förmögenhet

Förmögenhetens inverkan på det bidragsbelopp som beviljas har varit av större betydelse i fråga om bostadsbidrag för pensionstagare än efterlevandepension. Förmögenheten har inverkat på bidragsbeloppet för 17 000 personer som fått bostadsbidrag. Därför skall en kalkylerad avkastning av förmögenheten på åtta procent fortsättningsvis beaktas då pensionstagarens bostadsbidrag räknas ut.

I lagen föreslås dock en begränsning av de förmögenhetsslag som beaktas, för tillförlitliga uppgifter om värdet på alla slag av förmögenhet står inte längre att få hos skatteförvaltningen. Som förmögenhet skall enligt propositionen beaktas fastigheter, tillgångar som hänför sig till näringsverksamhet och jordbruk samt andelar i tillgångarna i samslutningar, eftersom det även i fortsättningen är möjligt att få information om dessa från skatteförvaltningen. Skogsegendom beaktas genom att multiplicera den av skattestyrelsen fastställda genomsnittliga årliga avkastningen för skog multiplicerad med arealen skog och talet 10. Dessutom beaktas depositioner, obligationer och masskuldebrev, offentligt noterade aktier och andelar i placeringsfonder samt försäkringsplaceringar, vilkas värde kan utredas på basis av uppgifter från penninginstitutet eller emittenten eller av att de noteras offentligt. Offentligt noterade aktier uppskattas till 70 procent av deras värde på börsen. Från depositionerna avdras 2000 euro som disponibla medel. Bostad i eget bruk skall fortsättningsvis inte beaktas som förmögenhet.

Andelarna i dödsbon och uppgiften att utreda avkastningen från dem har i praktiken varit synnerligen arbetsdryg. Delägaren i ett dödsbo får i allmänhet inte någon avkastning från sin andel förrän dödsboet har delats. Av dessa orsaker föreslås det att en andel i ett dödsbo inte längre skall beaktas som förmögenhet och att inte heller den avkastning vederbörande får från sin andel i dödsboet beaktas som inkomst då pensionstagarens bostadsbidrag bestäms.

Beaktande av räntor på skuld

Också arbetet med att utreda konsumtionskrediter och räntorna på dem har varit en omfattande uppgift. Räntorna på konsumtionskredit får inte avdras från den inkomst som beaktas i fråga om allmänt bostadsbidrag. I propositionen föreslås att man slopar avdraget för räntor på konsumtionskrediter från den inkomst som beaktas även då bostadsbidraget för pensionstagare bestäms. Räntorna på lån som upptagits för inkomstens förvärvande eller för finansiering av studier kan dock fortsättningsvis dras av från den inkomst som beaktas för bostadsbidrag för pensionstagare.

Räntorna på bostadslån godkänns också framöver som boendeutgifter. Räntorna på bostadslån jämställs häfter med räntor på avbetalningar på delägarbostäder och lån upptagna för betalning av bostadsrättsavgifter.

Räntorna på bostadslån upptagna före den 1 september 1991 godkänns inte längre som avdrag från inkomsterna. De skyddade räntorna på sådana gamla lån beaktas fortsättningsvis som boendeutgifter, men inte en andra gång som avdrag från inkomsterna.

Beaktande av ränte-, dividend- och skogsinkomst

Ränte- och dividendinkomster beaktas som inkomster på samma sätt som i fråga om efterlevandepension endast ifall deras sammanlagda belopp överstiger 60 euro i året.

Inom skogsbeskattningen övergick man från början av 2006 helt till beskattning av inkomsterna från virkesförsäljning. Under en övergångsperiod inom skogsbeskattningen

1993–2005 har en del av skogsägarna efter eget val beskattas enligt inkomsterna från virkesförsäljning, en del på basis av en kalkylerad avkastning från skogen. Under övergångsperioden har inkomst från skogen alltid beaktats enligt skogens uppskattade avkastning då bostadsbidraget bestämts, oberoende av vilken beskattningsform skogsägarens valt.

Skattemyndigheterna kommer också i fortsättningen att fastställa den genomsnittliga årliga avkastningen från skogen för skatteförvaltningens behov. Avkastningen fastställs kommunvis, inte på basis av uppgifter från de enskilda gårdarna så som hittills.

I propositionen föreslås att i bostadsbidraget för pensionstagare beaktas som inkomst från skogsbruk i stället för den faktiska inkomsten från virkesförsäljning den uppskattade årliga avkastningen från skogen enligt det genomsnittliga värde skattemyndigheterna årligen fastställer på basis av lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005). Med detta kan problemen i anslutning till en periodisering av inkomsterna från försäljning undvikas.

Boendeutgifter

I definitionerna på boendeutgifter föreslås en revidering så att i den nya lagen används begreppet boendeutgifter liksom i fråga om allmänt bostadsbidrag i stället för boendekostnader. Som boendeutgifter godkänns högst skäligen boendeutgifter, någon särskild bestämmelse om jämkning av boendeutgifterna föreslås inte i lagen. Boendeutgifternas maximibelopp fastställs genom statsrådets förordning som beaktar på vilken ort bostaden finns. Boendeutgifternas maximibelopp justeras årligen att motsvara den generella förändringen i prisnivån eller ändringar som skett i boendeutgifterna.

Antalet barn skall fortsättningsvis inverka på det maximala belopp av boendeutgifterna som godkänns. I gällande lag om bostadsbidrag för pensionstagare godkänns ett barn under 16 år. Åldersgränsen för barnet föreslås bli höjd så att med barn avses sökandens eller sökandens makas, makes eller sambos barn under 18 år samt sådant fosterbarn enligt barnskyddslagen (683/1983) som bor i

samma bostad som sökanden.

I lagen intas enligt gällande gängse praxis en bestämmelse om när boendeutgifterna för en annan person som bor i samma bostad räknas som boendeutgifter för den som ansöker om bostadsbidrag. Som sökandens boendeutgifter beaktas boendeutgifterna för make, maka eller sambo samt barn som bor i samma bostad. Även boendeutgifterna för någon annan som bor i samma bostad kan beaktas om vederbörande inte själv förmår svara för dem. Om bidragssökanden inte klarar sig utan hjälp från någon annan person beaktas boendeutgifterna för den som i huvudsak vårdar sökanden när vårdaren och vårdtagaren bor i samma bostad.

När ett barn som fyllt 16 år självt skulle vara berättigat till bostadsbidrag för pensionstagare beaktas barnets andel av boendeutgifterna för den gemensamma bostaden endast som utgifter som inverkar på barnets eget bostadsbidrag.

Bostadsbidraget kan fortsättningsvis beviljas en person som övernattar i olika lokaler för gemensam inkvartering. I propositionen föreslås att statsrådet genom förordning fastställer boendeutgifternas maximibelopp för en sådan person som saknar fast bostad enligt de avgifter som i genomsnitt uppbärs på natthärbärgen på orten.

Övriga ändringar

Bostadsbidragets minimibelopp föreslås bli minskat till 5,38 euro i månaden (5,69 på 2006 års indexnivå), det vill säga samma som i fråga om folkpension.

Ikraftträdandebestämmelserna kommer i praktiken att motsvara bestämmelserna i den föreslagna folkpensionslagen. Den tid för vilken bostadsbidrag kan betalas retroaktivt förkortas från ett till ett halvt år. Även bestämmelserna om när bostadsbidraget kan betalas till ett kommunalt organ och om avbrytande av betalningarna på grund av fängelsestraff motsvarar bestämmelserna i den föreslagna folkpensionslagen.

Folkpensionsanstaltens rätt att från en annan förmån som betalas retroaktivt ut till samma person driva in bostadsbidrag för pensionstagare som betalats till för stort belopp föreslås utvidgas att gälla även retroak-

tivt utbetalt allmänt bostadsbidrag och arbetspension. Indrivningen av pensionstagares bostadsbidrag från arbetspensionen förutsätter dock att från arbetspensionen samtidigt indrivs också folkpensionen för samma tid. På motsvarande sätt blir det också möjligt att driva in bostadsbidraget från rehabiliteringsstödet samt från försörjningspensionen enligt lagen om skada, åldrigen i militärtjänst.

För finansieringen av bostadsbidraget för pensionstagare betalar staten till Folkpensionsanstalten i förskott hela det kalkylerade belopp som betalas som bidrag under respektive månad. För närvarande betalas 90 procent av bidragens kalkylerade belopp i förskott.

3.2.6. *Lag om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa*

I propositionen föreslås att bestämmelserna i lagen om dyrortsklassificering av kommunerna avskaffas. Full folkpensionsdel i pensionsstödet till långtidsarbetslösa skall oberoende av boningskommun vara lika stor som beloppet av full folkpensionsdel i kommuner i den nuvarande första kommungruppen. Stödet fastställs till ett månatligt belopp och minimibeloppet minskas på motsvarande sätt som i den föreslagna nya folkpensionslagen.

I lagen företas också justeringar som den nya folkpensionslagen föranleder i hänvisningsbestämmelserna, dessutom ändras bestämmelserna om anmälningsskyldighet, justering av förmån och betalning till kommunen att motsvara den föreslagna nya folkpensionslagen. Dessutom intas i lagen en bestämmelse om temporär betalning av pensionsstöd när pensionsstödet belopp påverkas av försäkringstider som intjänats i ett annat EU-/EES-land.

3.2.7. *Lag om särskilt stöd till invandrare*

Dyrortsklassificeringen av kommunerna skall enligt propositionen inte längre inverka på beloppet av särskilt stöd för invandrare. Stödet betalas oberoende av i vilken kommun stödtagaren är bosatt enligt nivån i den gällande första kommungruppen. I lagen intas en bestämmelse om att sökandens boendetid i Finland avgörs enligt lagen om tillämpning

av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993). Stödbeloppet meddelas härfter som ett månatligt belopp och inte längre som ett årligt belopp enligt nuvarande praxis, eftersom det med avseende på klienten är ett mera informativt sätt att meddela stödets storlek. Minimibeloppet som betalas föreslås bli minskat till 5,38 euro (5,69 euro enligt 2006 års indexnivå) i månaden.

Förmögenheten har i praktiken haft obetydlig inverkan på det särskilda stödets belopp. Därför skall den schematiskt räknade åtta procents inkomsten av förmögenheten inte längre beaktas när det särskilda stödet fastställs. Livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst skall helt betraktas som prioriterad inkomst liksom förmåner från utlandet som motsvarar prioriterade förmåner.

Tidpunkten för när det särskilda stödet på grund av arbetsförmåga beviljas förenhetligas med arbetspensionssystemet på samma sätt som folkpensionen. Hänvisningsbestämmelserna i lagen justeras. Samtidigt justeras bestämmelserna om anmälningsskyldighet för den som får särskilt stöd, justering av stödet, betalning under tiden för institutionsvård eller fängelsestraff samt om betalning av stöd till kommunalt organ så, att de inte står i konflikt med de lagar som föreslås bli ändrade i denna proposition.

3.2.8. Militärunderstödslag

I propositionen föreslås att dyrortsklassificeringen av kommuner slopas också då beloppet av militärunderstödet grundunderstöd räknas ut. Oberoende av vederbörandes böningsort skall det fulla grundunderstödet belopp vara detsamma för alla enligt full folkpension för en ensamstående person.

Uppskattningen av boendeutgifterna föreslås bli ändrade så, att i lagen upphävs bestämmelsen om ersättning för högst skäliga boendeutgifter. Genom denna ändring förbättras de vämppliktigas möjligheter att hålla kvar sin stadigvarande bostad under tjänstgöringstiden. Samtidigt förbättras administreringen av militärunderstödssystemet. För att undvika hyresspekulation har lagen fortsättningsvis en bestämmelse om att hyresutgifterna ersätts enligt högst gängse hyra på α -

ten.

I lagen föreslås den ändringen att när någon fullgör sin värnplikt eller civiltjänstgöring skall inte förmögenhet som den värnpliktiga eller dennas familj förfogar över längre räknas som inkomst i militärunderstödet. Ändringen förbättrar jämlikheten mellan de värnpliktiga, för enligt gällande praxis har de värnpliktiga haft olika ställning beroende på hurudan förmögenhet de har. Genom ändringen garanteras den värnpliktiga möjlighet att fortsätta sina studier omedelbart efter att tjänstgöringen är slut också när förmögenheten består av besparingar avsedda för att finansiera studierna. Samtidigt underlättar ändringen administreringen av militärunderstödet, eftersom den värnpliktiga inte längre behöver uppvisa utredning om sin förmögenhet och de som verkställer besluten inte längre behöver utreda huruvida medlen är disponibla.

Eftersom beredskapslagen (1080/1991) innefattar också militärunderstödet och regleringen av detta under undantagstillstånd föreslås det att den särskilda bestämmelsen om förfarandet under undantagstillstånd i militärunderstödslagen upphävs som obehövlig. Dessutom föreslås det att lagen ändras att motsvara gällande praxis så att militärunderstöd kan beviljas även sådan värnpliktig som deltar i frivilliga övningar inom försvaret.

3.2.9. Övriga lagar

Dyrortsklassificeringen avskaffas

I propositionen föreslås att dyrortsklassificeringen av kommuner slopas också i lagarna om skada, ådragen i militärtjänst och utkomststöd. Även lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare samt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare ändras så, att dyrortsklassernas inverkan på avträdelsestöden och generationsväxlingspensionens kompletteringsdel upphör.

Med stöd av gällande hänvisningsbestämmelse i lagen om frontmannapension kan också det extra fronttillägget från början av 2008 betalas enligt hur det extra fronttillägget för närvarande fastställs i första kommungruppen.

Övriga ändringar

Avkastningen från skog beaktas som inkomst vid fastställande av arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag på samma sätt som i fråga om bostadsbidrag för pensionstagare.

Den förmögenhet som beaktas i lagen om bostadsbidrag definieras på samma grunder som för bostadsbidrag för pensionstagare. Till lagen om bostadsbidrag fogas också en bestämmelse, med stöd av vilken Folkpensionsanstalten kan driva in från retroaktivt utbetalt bostadsbidrag för pensionstagare det bostadsbidrag som utbetalts för samma tid.

Bestämmelserna om Folkpensionsanstaltens fonder samt bestämmelserna om pensionsskydd för Folkpensionsanstaltens personal som grundar på anställningsförhållande föreslås bli överförda från folkpensionslagen till lagen om Folkpensionsanstalten.

Dessutom företas justeringar av hänvisningsbestämmelserna som de nya lagarna och andra lagar föranleder i lagen om frontmannapension, lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988), lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), lagen om skada, ådragen i militärtjänst, lagen om utkomststöd, socialvårdslagen (710/1982), lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) och lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet samt idg som vissa förfaringsätt förenhetligas.

4. Propositionens konsekvenser

4.1. Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Förslaget om en reform av folkpensionslagstiftningen och lagstiftningen om handikappförmåner och bostadsbidrag är i huvudsak ett förslag av teknisk natur som skapar klarhet i lagstiftningen. Reformen innehåller inte förutom att dyrortsklassificeringen av kommunerna avskaffas några sådana ändringar av innehållet i lagstiftningen som skulle ha någon betydande inverkan på förmånsutgifterna.

Dyrortsklassificeringen avskaffas

I och med att man frångår dyrortsklassificeringen av kommunerna medför detta att utgifterna för av staten finansierade förmåner och utkomststöd ökar med sammanlagt ca 134 miljoner euro och kommunernas utgifter för utkomststöd med ungefär 11 miljoner euro under 2008. Kommunernas skatteintäkter beräknas dock öka till följd av reformen 2008 med ca 32 miljoner euro och statens skatteintäkter med cirka 1 miljon euro. Intäkterna från kyrkoskatten beräknas stiga ca 2,4 miljoner euro och intäkterna från försäkrades sjukföräkringspremier ca 2,5 miljoner euro.

Av statens växande utgifter utgör 112,1 miljoner euro en ökning av folkpensionsförsäkringens utgifter för förmåner, som alla skall täckas av statens medel. Utgifterna för förmåner enligt folkpension och familjepensioner växer sammanlagt ca 118,1 miljoner euro samt utgifterna för extra fronttillägg ca 1,1 miljon euro. De växande pensionsutgifterna minskar dock utgifterna för bostadsbidrag för pensionstagare under 2008 med kalkylerade 3,4 miljoner euro och med ca 6,8 miljoner euro på årsnivå.

Merkostnaderna av att dyrortsklassificeringen avskaffas i fråga om statsfinansierat militärunderstöd, särskilt stöd för invandrare och pensionsstöd för långtidsarbetslösa beräknas uppgå till 0,6 miljoner euro 2008. I fråga om ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst uppgår statens ökade utgifter till 5,2 miljoner euro och i avträdelsestöd samt generationsväxlingspensioner för lantbruksföretagare till totalt ca 2,4 miljoner euro. Utgifterna för utkomststöd växer så, att statens andel av de ökande kostnaderna blir omkring ca 10 miljoner euro och kommunernas andel ca 11 miljoner euro. Vid uppskattningen av utgifterna för utkomststöd har beaktats den utgiftsinbesparing som föranleds av det ökande antalet andra förmåner.

Övriga ändringar i folkpensionslagen

År 2005 betalades ålders och anhörigförhöjning av livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst till ca 5 500 folkpensionstagare. För ungefär 3 400 pensionstaga-

re hade livräntan börjat före den 1 januari 1983, vilket innebär att den beaktas i begränsad utsträckning i folkpensionen. I sådana situationer inverkar beaktandet som inkomst inte nödvändigtvis på folkpensionsbeloppet, eftersom den gamla arbetspensionen och ålders och anhörigförhöjningen beaktas som inkomst bara upp till ett visst gränsvärde. Förslaget beräknas öka folkpensionsutgifterna med 1 miljon euro om året.

Beaktandet av övriga pensionsinkomster till beloppet vid justeringstidpunkten när det gäller nya folkpensioner och familjepensioner samt justeringsregelns hävning med tiden också när det gäller pensioner som har beviljats före lagens ikraftträdande kommer att sänka de årliga folkpensionsutgifterna med 0,3–0,4 miljoner euro under de första åren. När balans har nåtts om 15–20 år beräknas de årliga utgifterna vara ca 8 miljoner euro lägre än för närvarande. Det beräknas att sloandet av justeringsregeln har en inverkan på ca 0,2 miljoner euro det år då lagen träder i kraft.

Beviljande av invalidpension enligt folkpensionslagen från samma tidpunkt som redan beviljad invalidpension enligt arbetspensionslagarna beräknas beröra ca 800 folkpensionstagare. Ändringen beräknas öka de årliga folkpensionsutgifterna med ca 2 miljoner euro.

Till länder utanför EU/EES betalas i dagens läge folkpension till ca 1 000 personer till ett sammanlagt belopp av ca 2 miljoner euro. Det föreslås att utbetalningen av pension skall inställas ett år efter det att pensionstagaren har flyttat från Finland till ett land utanför EU/EES. På lång sikt beräknas den minskning av folkpensionsutgifterna som följer av detta uppgå till högst ca 1–2 miljoner euro. På grund av skyddsbestämmelsen är kostnadseffekten liten under de första åren.

Av dem som får delinvalidpension uppskattas ca 800 ha rätt till barnförhöjning. Utbetalningen av barnförhöjning till dessa ökar folkpensionsutgifterna med ca 0,3 miljoner euro i året.

Det föreslås att det krav på boendetid i Finland som krävs av utlänningar när folkpensions- och handikappförmåner beviljas förkortas till tre år, vilket beräknas öka de årliga förmånsutgifterna med ca 0,1 miljon euro.

Ändringen av efterlevandepensionens begynnelsepension så att den betalas som ett fast belopp beräknas inte öka förmånsutgifterna. År 2005 betalades begynnelsepensionens inkomstbundna kompletteringsbelopp till endast tre efterlevande. Det att den kalkylerade inkomsten av egendom och den kalkylerade avkastningen på skog lämnas obeaktade påverkar förmånsutgifterna i obetydlig grad.

Ett förenhetligt minimibelopp för den pension som betalas enligt den föreslagna folkpensionslagen ökar utgifterna med ca 0,2 miljoner euro i året.

Lagen om handikappförmåner

Vårdbidraget för den som får pension skall inte längre avvägas enligt boendetiden i Finland. Detta beräknas öka förmånsutgifterna med ca 0,7 miljoner euro. Vårdbidrag betalas inte heller till utlandet, vilket beräknas inverka mycket litet på förmånsutgifterna. Det att åldersgränsen 65 år för vårdbidrag för handikappad slopas anses ha obetydlig inverkan på förmånskostnaderna. En jämkning av handikappbidraget och vårdbidraget med motsvarande ersättningar skulle öka förmånsutgifterna. Kostnadseffekten bedöms dock som mycket liten. Vårdbidraget för pensionstagare överförs att helt finansieras av staten. Ändringen medför inga ökade utgifter för staten, för de garantibelopp som staten betalar till folkpensionsfonden minskar i motsvarande omfattning som kostnaderna för vårdbidraget.

Lagarna om bostadsbidrag

Om förmögenhet beaktas mera begränsat än för närvarande beräknas det medföra extra förmånskostnader upp till ca 0,5 miljoner euro på årsnivå i fråga om bostadsbidrag för pensionstagare och i obetydlig omfattning när det gäller det allmänna bostadsstödet. Ändringen berör ungefär 2000 pensionstagare som får bostadsbidrag och ca 100 personer som får allmänt bostadsbidrag.

När tilläggssjälvriskandelen i bostadsstödet för dem som får efterlevandepension fören-

hetligas på samma nivå som för stödtagare som får egen pension och när den efterlevandes fortsättningspension beaktas som inkomst när bostadsbidraget för pensionstagare fastställs medför det en ökning av förmånsutgifterna med ca 0,3 miljoner euro i året. Ändringen beräknas röra ungefär 1 300 pensionstagare som får efterlevandepension.

I och med att rätten att avdra räntorna för brukskredit slopas successivt från början av 2008 beräknas förmånsutgifterna i fråga om bostadsbidraget för pensionstagare minska med ca 0,5 miljoner euro och på årsnivå och när balans har nåtts med ca 2,2 miljoner euro. När avdragsrätten slopas beräknas det beröra ca 15 500 personer som får bostadsbidrag för pensionstagare.

Skyddsbestämmelsen om räntor på bostadslån upptagna före september 1991 upphävs, vilket berör ca 230 personer som får bostadsbidrag för pensionstagare. Skyddsbestämmelsen slopas successivt. Åtgärden har obetydlig inverkan på statsfinanserna.

Minimibeloppet av bostadsbidrag för pensionstagare minskas till 5,38 euro och det ökar förmånsutgifterna med ca 0,1 miljon euro i året. Staten betalar förskotten på statens andel av bostadsbidraget för pensionstagare till Folkpensionsanstalten till fullt belopp från början av 2008. Detta medför en engångsstegring i förmånsutgifterna 2008 med ca 5 miljoner.

Förmånsutgifterna och de växande beloppen finansieras inom båda bostadsbidragssystemen helt ur statens medel. Bostadsbidraget för pensionstagare justeras med två års intervaller och det allmänna bostadsbidraget årligen. Därför ökar inte utgifterna för bostadsbidraget för pensionstagare 2008 så mycket som ovan föreslagits. Statens utgifter för bostadsbidraget för pensionstagare växer på grund av ovan nämnda ändringar med totalt ca 5,3 miljoner euro. För det allmänna bostadsbidragets vidkommande uppskattas de ha obetydlig inverkan.

Militärunderstödslagen

Den kalkylerade ökningen av militärunderstödsutgifterna med anledning av att förmögenhet inte längre beaktas som inkomst uppgår till 0,1 miljon euro på årsnivå. Bestäm-

melsen om jämkning av boendeutgifterna upphävs, vilket inte antas öka utgifterna i nämnvärd grad, eftersom jämkning i praktiken utförts i ytterst liten omfattning. De föreslagna ändringarna uppskattas medföra en obetydlig ökning av antalet personer som får militärunderstöd.

Konsekvenserna för den offentliga ekonomin sammanlagt

Den sammanlagda ökningseffekten av alla förslag uppgår under 2008 till ca 143 miljoner euro. När balans har nåtts beräknas statsutgifterna ha ökat med ca 124 miljoner euro.

4.2. Konsekvenser för stödtagarna

Genom att dyrortsklassificeringen av kommunerna avskaffas försvinner nivåskillnaderna i förmånernas belopp beroende på sökandens boningskommun, eftersom de inte grundar på tidsenliga utredningar om skillnader i levnadskostnaderna mellan kommunerna. Största delen av dem som får folkpension, ca 75 procent, bor i en kommun i andra dyrortsklassen. För dem som får folkpension och efterlevandepension i dessa kommuner innebär propositionen en förhöjning med maximalt 20 euro i den månatliga pensionen. Avskaffandet av dyrortsklassificeringen beräknas beröra ca 483 000 folkpensionstagare och ca 2 500 som får efterlevandepension.

Avskaffandet av dyrortsklassificeringen beräknas också höja pensionsstödet till ca 1 100 långtidsarbetslösa och det särskilda stödet till ca 1 800 invandrare. I fråga om avträdelsestödet och generationsväxlingspensionen för lantbruksföretagare höjer ändringen det belopp som betalas för totalt ca 9 500 personer. I dessa förmåner stiger förmånens belopp med maximalt ca 20 euro i likhet med folkpensionen.

För uppskattningsvis 26 500 personer som får extra fronttillägg stiger stödet i andra kommungruppen. Avskaffandet av kommunernas dyrortsklassificering medför också att beloppet ändras för ca 11 400 personer som betalas en förmån enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst. För den som bor i en

kommun i andra kommungruppen och får tilläggsränta medför ändringen i genomsnitt ca 81 euro i månaden och för den som får försörjningspension i genomsnitt ca 30 euro i månaden.

Ungefär hälften av de hushåll som får utkomststöd bor i kommuner i andra kommungruppen. För ensamstående samt för ensamförsörjare stiger basdelen i dessa kommuner räknat enligt 2006 års indexnivå ca 16,5 euro och för gifta eller sambor 14 euro. På motsvarande sätt stiger basdelen för barn beroende på barnens ålder och antalet barn i familjen ca 8,7–12 euro.

Till följd av att dyrortsklassificeringen avskaffas och att minimibeloppet som betalas av en förmån minskas ökar antalet personer berättigade till folkpension. År 2008 uppskattas det finnas 11 000 nya personer berättigade till folkpension och ca 1 200 nya personer berättigade till avträdelsestöd. Också antalet personer berättigade till bostadsbidrag för pensionstagare beräknas stiga med ca 800 stödtagare när minimibeloppet som betalas minskar.

I och med att jämkningen av boendekostnaderna slopas och man frångår att uppskatta förmögenhet som inkomst får värnpliktiga samt deras familjer en säkrare utkomst, dessutom ökar jämlikheten mellan dem som utför sin genom lag bestämda värnplikt.

4.3. Könrelaterade konsekvenser

Genom folkpensionen tryggas minimipensionen för den som får liten eller ingen arbetspension. Arbetspensionerna är i allmänhet lägre för kvinnor än för män. Folkpensionen som komplement till arbetspensionen gäller alltså mestadels kvinnor än män och utjämnar skillnaderna i pension mellan könen. Också i fråga om företagare är folkpensionen av större betydelse när det gäller kvinnliga än manliga företagares sammanlagda pensionsskydd.

I stort sett två av tre som får folkpension är kvinnor. I kommuner som hör till andra kommungruppen uppgår kvinnornas andel av dem som får folkpension till omkring 65 procent. Genom att man avskaffar dyrortsklassificeringen förbättras speciellt situationen för

kvinnor med en liten folkpension. I kommunerna i andra kommungruppen berör höjningen av folkpensionen 318 000 kvinnor och 171 000 män. En stor del av de män som får folkpension är på invalidpension. Förhöjningen förbättrar även deras ekonomiska situation.

Rätten till efterlevandepension för änkor födda före den 1 juli 1950 enligt den bestämmelse som gällde före den 1 juli 1990 justeras så att den gäller alla efterlevande makar och makor.

Två tredjedelar av de ensamstående som får utkomststöd är män. Så gott som alla ensamförsörjare som får utkomststöd är kvinnor. De ändringar som vidtas i fråga om utkomststödet för att förbättra klientens situation inverkar speciellt på kvinnliga ensamförsörjares och ensamstående mäns ställning.

4.4. Konsekvenser för myndigheterna

Under ikraftträdandeskedet förutsätter reformen att Folkpensionsanstalten satsar på att informera, förnya anvisningarna och utbilda personalen. På längre sikt kommer de tydligare och tidsenligare bestämmelserna att underlätta och snabba upp verkställigheten av förmåner vid Folkpensionsanstalten. Också kundtjänsten effektiviseras vid Folkpensionsanstaltens byråer då rådgivningen grundar sig på en heltäckande och tidsenlig lagstiftning.

Förmögenhet har haft ganska liten inverkan på förmånens belopp när det är fråga om efterlevandepensionens kompletteringsbelopp, militärunderstödet och det särskilda stödet till invandrare. Handläggningen av ansökningarna om dessa förmåner blir mindre komplicerad och snabbare när man inte längre behöver utreda förmögenhetens omfattning. Dessutom blir behandlingen av ansökan enklare och snabbare om avkastningen från något dödsbo inte längre behöver beaktas. Detta snabbar också upp behandlingen av ansökningarna om bostadsbidrag.

4.5. Samhälleliga konsekvenser

Genom denna proposition skapas större

klarhet i den gällande lagstiftningen, vilket underlättar verkställigheten av lagarna och förenhetligar tillämpningspraxisen. Genom propositionen främjas också jämlikheten mellan finska medborgare och utlänningar som flyttar till Finland, när det krävs på boendetid som gäller som villkor för beviljande av folkpension, familjepension och handikappförmåner förenhetligas till tre år.

5. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet tillsammans med Folkpensionsanstalten utgående från utredningsmannen Pentti Arajärvis förslag om förtydligande av lagstiftningen om utkomstskydd (Toimeentuloturvaa koskevan lainsäädännön selkeyttäminen; Social- och hälsovårdsministeriets stencilier 1998:17). Dessutom har följande instanser deltagit i beredningen eller hörts i samband med den: justitieministeriet, miljöministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, Pensionsskyddscentralen, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Finlands Kommunförbund, de riksomfattande pensionärsorganisationernas delegation VENK, centrala arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer

samt företagarorganisationer.

Regeringens proposition med förslag till folkpensionslag och lag om handikappförmåner samt vissa lagar som har samband med dem (RP 209/2005 rd) som behandlades i riksdagen har kompletterats med de ändrade bestämmelser som krävs om dyrortsklassificeringen av kommunerna avskaffas. I propositionen har också intagits den utlovade reviderade lagen om bostadsbidrag för pensionsstagare.

6. Samband med andra propositioner

Riksdagen behandlar samtidigt regeringens proposition med förslag till lag om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk och om ändring av lagar som gäller avträdesystemet (RP 34/2006 rd). Förslaget till ny lag om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk i nämnda proposition har redan beaktats i denna proposition (23 § i folkpensionslagen). Även i denna nya lag om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk bör det också beaktas att dyrortsklassificeringen av kommunerna avskaffas.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Folkpensionslagen

I AVDELNINGEN

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap. Lagens syfte, tillämpningsområde och definitioner

1 §. Lagens syfte. I paragrafen bestäms om folkpensionslagens syfte. Syftet med lagen är att trygga försörjningen under ålderdomen och vid arbetsoförmåga för personer bosatta i Finland samt försörjningen för efterlevande make eller maka eller barn som är bosatta här efter det att en i Finland bosatt person har avlidit. Lagens syfte anges inte särskilt i den gällande folkpensionslagen, nedan 1956 års folkpensionslag, eller i familjepensionslagen.

I regel skall endast personer bosatta i Finland ha rätt till förmåner enligt folkpensionslagen. Bestämmelser om boende i Finland föreslås i 4 §.

2 §. Förmåner. I paragrafen bestäms om förmåner som betalas som folkpension och familjepension. Bestämmelsen i 1 mom. motsvarar delvis 20 § i den gällande folkpensionslagen, och 2 mom. motsvarar delvis 1 § 1 mom. i familjepensionslagen. Som en förmån enligt den nya lagen betalas även barnförhöjning.

3 §. Verkställighet av lagen. Uppgifter enligt den nya lagen fullgörs av Folkpensionsanstalten. Den föreslagna paragrafen motsvarar 2 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag och 5 § i familjepensionslagen.

4 §. Boende i Finland. Enligt paragrafen avgörs en persons boende i Finland enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bostättningsbaserad social trygghet (1573/1993). Med boende jämföras också situationer där den nämnda lagen annars tillämpas på personen. Innehållet i den föreslagna paragrafen motsvarar delvis 1 § i 1956 års folkpensionslag och 1 § 2 mom. i familjepensionslagen.

5 §. Samboförhållande, åtskilt boende och institutionsvård. I 1 mom. definieras begrep-

pet samboförhållande i den nya lagen. Definitionen är ny. Med samboförhållande avses att en man och en kvinna som inte är gifta med varandra fortgående lever i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden. Momentet motsvarar i sak 28 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag och 32 a § 2 mom. i familjepensionslagen. Syftet med definitionen av samboförhållande är att det tydligt skall framgå av lagen vilken inverkan ett samboförhållande har när förmåner beviljas och fastställs. I de bestämmelser där persons äktenskap eller samboförhållande är av betydelse sägs det tydligt om bestämmelsen gäller samboförhållanden eller äktenskap eller båda.

Enligt 2 mom. skall makar som fortgående bor åtskilda till följd av offentlig institutionsvård eller av någon annan orsak och därför inte har gemensamt hushåll inte betraktas som personer som är gifta med varandra när folkpensionslagen tillämpas. Som en annan orsak kan man i allmänhet inte betrakta det att makar efter ingående av äktenskapet bor kvar i olika länder. När andra orsaker bedöms kan hänsyn tas till sökandens utredning om att makarna inte har gemensamt hushåll, orsaken till att de bor åtskilda och långvarigt boende. Andra orsaker bedöms från fall till fall. Momentet motsvarar i sak nuvarande praxis och 28 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag och 32 a § 1 mom. i familjepensionslagen.

Med stöd av 8 § 3 och 4 mom. i lagen om registrerat partnerskap (950/2001) jämföras en registrerad partner med en gift person.

I 3 och 4 mom. bestäms om vad som avses med offentlig institutionsvård och i 5 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning om saken. Närmare bestämmelser om offentlig institutionsvård och om förfarandet vid förhandlingar mellan Folkpensionsanstalten och kommunerna samt remissförfarandet i anslutning till det skall utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Bestämmelserna motsvarar delvis 42 a § i 1956 års folkpensionslag.

6 §. Arbetspension. I paragrafen definieras arbetspension. Definitionen är ny. Som a-

betspension betraktas arbets- eller familjepensioner enligt de lagar som nämns i 1 mom., samt enligt 2 mom. andra arbets- eller familjepensioner som grundar sig på ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande, företagarverksamhet eller förtroendeuppdrag. Pension som grundar sig på förtroendeuppdrag är t.ex. pension för ledamöterna i Ålands lagting. Frivilliga tilläggspensioner liksom arbets- och familjepensioner som grundar sig på en individuell pensionsförsäkring är arbetspensioner enligt definitionen, om de baserar sig på ett anställningsförhållande eller företagarverksamhet. Som arbetspension betraktas dock inte pension som grundar sig på en individuell pensionsförsäkring som tecknats och som helt och hållet bekostas av privatpersoner, lantbruksföretagare eller av personer som driver rörelse eller utövar yrke. Den föreslagna definitionen motsvarar i sak 26 § 1 mom. 1 punkten i 1956 års folkpensionslag samt den tolkning av arbetspension som gällt inom tillämpningspraxisen.

7 §. Förordningen om social trygghet. Om en person har bott eller arbetat i två eller flera EU/EES-länder, beaktas vid behandlingen av hans eller hennes förmåner enligt folkpensionslagen vad som bestäms i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen (förordningen om social trygghet). Bestämmelsen är ny och tas in i lagen för att skapa klarhet i lagstiftningen.

8 §. Bosättningskrav. Enligt 1 mom. skall en person ha rätt till folkpension, familjepension och barnförhöjning, om han eller hon är bosatt i Finland. Personen skall ha bott i Finland när rätten till pension uppkom och också bo i Finland när pensionen börjar. Rätt till ålderspension uppkommer när en person når pensionsåldern. Rätt till invalidpension uppkommer när en person blir arbetsoförmögen. Rätt till familjepension uppkommer när en förmånslåtare dör.

Om en person som bor i Finland tidigare har arbetat (varit försäkrad) i ett annat EU/EES-land och rätten till folkpension uppkommer med stöd av den nationella lagstiftningen, dvs. sökanden bor i Finland och uppfyller kravet på tre års bosättningsperiod, beräk-

nas hans eller hennes pension på två olika sätt. Också familjepensionen beräknas på två olika sätt, om förmånslåtaren uppfyllde kraven enligt den nationella lagstiftningen. Pensionen beräknas för det första som en nationell pension enligt förordningen om social trygghet, dvs. enligt bestämmelserna i folkpensionslagen. I detta fall får liknande pensioner enligt förordningen om social trygghet som sökanden får från ett annat EU/EES-land inte beaktas som inkomst. Pensionen beräknas också som en pro-rata pension avvägd enligt förordningen om social trygghet så, att de försäkringsperioder som personen har fullgjort i ett annat EU/EES-land räknas in bland de försäkringsperioder som är fullgjorda i Finland, som om personen skulle ha arbetat eller bott i Finland även under dessa perioder. I detta fall beaktas även arbetspension från Finland som inkomst och till ett större belopp än den faktiska inkomsten, dvs. till det belopp som personen skulle ha tjänat in om han eller hon hade arbetat i Finland även under den tid personen arbetade i ett annat EU/EES-land. Därefter beräknas den andel av pensionsbeloppet som motsvarar försäkringsperioderna i Finland. Av de ovanstående två pensionerna beviljas den som är högre. I regel är den nationella pensionen enligt förordningen om social trygghet högre än en pro-rata pension.

Enligt 2 och 3 mom. skall en person som har bott och arbetat i Finland ha rätt till folkpension och familjepension också när han eller hon är bosatt utanför Finland i ett EU/EES-land och han eller hon omfattas eller förmånslåtaren omfattades av förordningen om social trygghet.

En förutsättning för familjepension är därutöver att förmånslåtaren vid sin död bodde i Finland eller utanför Finland i ett EU/EES-land. Härvid förutsätts att han eller hon omfattades av förordningen om social trygghet.

Om en person bor eller förmånslåtaren avled i ett annat EU/EES-land eller om en person som bor i Finland eller en förmånslåtare som avlidit i Finland inte har bott tre år i Finland, uppkommer rätten till folkpension eller familjepension endast med stöd av förordningen om social trygghet. I dessa fall beräknas pensionen endast som en pro-rata pension enligt förordningen om social trygghet. I

fall som dessa görs ingen jämförelse mellan en pro-rata pension och en nationell pension enligt förordningen om social trygghet. Ifall pensionen för personer som bor i ett annat

EU/EES-land också beräknades som en nationell pension enligt förordningen om social trygghet, skulle kostnaderna för de pensioner som betalas till andra EU/EES-länder vara betydligt högre än för närvarande eftersom den nationella pensionen enligt förordningen om social trygghet i allmänhet är högre än en pro-rata pension.

I 4 mom. bestäms om hur pensionen beräknas när 2 och 3 mom. tillämpas. Pensionen beräknas i dessa fall endast som en pro-rata pension enligt förordningen om social trygghet på motsvarande sätt som för närvarande.

Bestämmelserna i 2 b § i den nuvarande familjepensionslagen har slopats som obehövliga i den nya folkpensionslagen.

9 §. Krav på bosättningstid. I 1 mom. bestäms om det krav på boendetid som är en förutsättning för att folkpension och barnförhöjning skall beviljas. Kravet enligt de nuvarande bestämmelserna att boendetiden skall omfatta minst fem år för andra än finska medborgare har slopats och kraven på boendetid har förenhetligats så att kravet är tre år efter det att personen fyllt 16 år, oavsett medborgarskap.

Enligt 2 mom. skall kravet att personen har varit bosatt i Finland tre år dock inte förutsättas i fråga om invalidpension och barnförhöjning, om arbetsoförmågan har inträtt medan personen var bosatt i Finland och innan han eller hon hade fyllt 19 år. Åldersgränsen har ändrats från nuvarande 21 år till 19 år och motsvarar den ändring som gäller kravet på boendetid. Bestämmelser om detta finns för närvarande i 23 § i 1956 års folkpensionslag.

Enligt 3 mom. skall familjepension kunna beviljas, om förmånslåtaren hade varit bosatt i Finland minst tre år efter att ha fyllt 16 år. För att efterlevandepension skall beviljas förutsätts dessutom att den efterlevande maken eller maken före förmånslåtarens död hade varit bosatt i Finland minst tre år efter att ha fyllt 16 år och flyttat till Finland inom ett år efter förmånslåtarens död. När det gäller familjepension skall kravet på boendetid inte förutsättas om förmånslåtaren inte hade fyllt 19 år vid sin död eller om den efterle-

vande maken eller maken inte hade fyllt 19 år vid förmånslåtarens död. För barnpension förutsätts utöver det krav som gäller förmånslåtarens boendetid också att barnet har varit bosatt i Finland vid förmånslåtarens död eller flyttat till Finland inom ett år efter förmånslåtarens död. Också i fråga om familjepension har kravet på boendetid förenhetligats så att kravet är tre år även för andra än finska medborgare. Bestämmelser om detta finns för närvarande i 4 § 1 mom. 1 punkten, 2 mom. 1 punkten och 3 mom. i familjepensionslagen.

Enligt 4 mom. gäller att när förordningen om social trygghet tillämpas skall vid behov personens fullgjorda boende- och arbetsperioder (försäkringsperioder) i någon annan stat beaktas när boendetiden tre år räknas ut. Det förutsätts dock att personen har varit bosatt i Finland minst ett år. Om perioder som fullgjorts i någon annan stat beaktas, beräknas pensionen endast som en pro-rata pension enligt förordningen om social trygghet på motsvarande sätt som för närvarande. Detta innebär att den i regel förmånligare nationella pensionen enligt förordningen om social trygghet inte beviljas.

II AVDELNINGEN

FOLKPENSION

2 kap. Ålderspension

10 §. Rätt till ålderspension. I 1 mom. bestäms om ålderspensionsåldern för folkpension. I 2 och 3 mom. bestäms om erhållande av ålderspension i förtid eller senarelagd.

Ordalydelsen har preciserats i motsvarighet till nuvarande praxis så att pensionen betalas permanent nedsatt med förtidsminskning också efter det att 65 års ålder har uppnåtts. Paragrafen motsvarar i sak första meningen i 20 § 1 mom. 1 punkten i 1956 års folkpensionslag samt, i fråga om förtidsminskningen och uppskovsförhöjningen, 25 a § 1 och 2 mom. och nuvarande praxis.

I 4 mom. bestäms i motsvarighet till nuvarande praxis att förtidsminskning och uppskovsförhöjning i fråga om pensionen görs efter det att boendetidens, familjeförhållan-

denas och inkomsternas inverkan har beaktats i folkpensionen.

11 §. Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning. Den som är född 1950 eller senare och som utifrån 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar skall enligt paragrafen ha rätt att få ålderspension vid 62 års ålder utan att pensionen förtidsminskas. Paragrafen motsvarar sista meningen i 20 § 1 mom. 1 punkten i 1956 års folkpensionslag.

3 kap. Invalidpension

12 §. Rätt till invalidpension. I paragrafen bestäms om rätt till invalidpension enligt folkpensionslagen i olika situationer och vid vilken ålder pensionen kan beviljas. Invalidpension skall inte kunna beviljas den som får förtida ålderspension enligt 10 § 2 mom. Bestämmelsen motsvarar i sak 20 § 1 mom. 2 punkten samt 22 § 1, 2, 6 och 7 mom. i 1956 års folkpensionslag.

13 §. Säkerställande av rehabilitering. I paragrafen bestäms om säkerställande av rehabiliteringsmöjligheter och om hänvisande till rehabilitering och andra tjänster. Paragrafen motsvarar 36 § 2 och 3 mom. i 1956 års folkpensionslag.

14 §. Beviljande av invalidpension. I paragrafen bestäms om den tid för vilken invalidpension beviljas och i vilka situationer rehabiliteringsstöd beviljas. Paragrafen motsvarar 22 § 3 mom. och 22 b § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

15 §. När rätt till invalidpension uppkommer. I paragrafen bestäms om från vilken tidpunkt invalidpension skall kunna beviljas. Bestämmelsen motsvarar i sak 39 § 3 och 5 mom. i 1956 års folkpensionslag. I 1 mom. föreslås en kompletterande bestämmelse enligt vilken invalidpension enligt folkpensionslagen skall kunna börja samtidigt som invalidpension enligt arbetspensionslagarna.

16 §. Rätt till invalidpension för personer som inte fyllt 20 år. I paragrafen bestäms om hur rehabiliteringspenning för unga inverkar på begynnelsestidpunkten för invalidpension.

Bestämmelsen motsvarar i sak 39 § 4 mom. i 1956 års folkpensionslag.

17 §. Förvärvsarbete under tid med invalidpension och pension som lämnas vilande. I paragrafen bestäms om i vilka situationer full folkpension lämnas vilande på grund av arbetsinkomster. Dessutom bestäms om när pensionen börjar betalas på nytt och när pensionen upphör utan något särskilt beslut. Bestämmelsen motsvarar i sak 22 § 4 och 5 mom. i 1956 års folkpensionslag.

18 §. Indragning av invalidpension. I paragrafen bestäms om när invalidpension dras in. I sak motsvarar bestämmelsen delvis 31 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

4 kap. Grunderna för fastställande av folkpension

19 §. Folkpensionens belopp. I paragrafen bestäms om beloppet av full folkpension. Enligt nivån på folkpensionsindex 2005 är folkpensionens fulla belopp för personer som är gifta eller sambor 57,22 eller 54,28 euro lägre i månaden än för ensamstående personer. Beloppen av full folkpension har angetts i månatliga belopp och de motsvarar nivån på folkpensionsindex 2001. I beloppen har den nivåförhöjning på 5 euro som skall genomföras den 1 september 2006 beaktats. I paragrafen har dessutom slopats inverkan av dyrtidsklassificeringen av kommunerna på pensionsbeloppet. Bestämmelsen motsvarar i övrigt i sak delvis 24 § i 1956 års folkpensionslag.

20 §. Pensionsinkomsters inverkan på folkpensionen. I paragrafen bestäms om hur pensionsinkomster inverkar på folkpensionen. Paragrafen motsvarar i sak sista meningen i 26 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag. Beloppet av den inkomstgräns som berättigar till full folkpension motsvarar nivån på folkpensionsindex 2001.

21 §. Inverkan av bosättningstiden i Finland på folkpensionens belopp. I paragrafen bestäms om hur boende i Finland inverkar på folkpensionsbeloppet. När folkpensionsbeloppet beräknas skall enligt 1 mom. beaktas den tid som personen har varit bosatt i Finland under tiden mellan det att han eller hon fyllde 16 år och pensionen började. Tiden efter fyllda 65 år skall dock inte beaktas, även om pensionen har börjat efter det.

När den tid som avses i 1 mom. beräknas skall enligt 2 mom. inte beaktas den tid då personen från utlandet har fått en pension eller förmån som motsvarar folkpension eller arbetspension.

I 3 och 4 mom. bestäms om beräkning av avvägningskoefficienten och om avrundning av tidsenheter. I bestämmelsen förenhetligas den tid utifrån vilken en person har rätt till full ålderspension, förtida ålderspension och invalidpension. För full ålderdomspension förutsätts i dagens läge att personen har varit bosatt i Finland 40 år och för förtida ålderdomspension och invaliditetspension att boendetiden i Finland uppgår till 80 procent. Den föreslagna 80-procentsregeln skall också tillämpas på ålderspension. I övrigt motsvarar bestämmelsen 25 b § 1-4 mom. i 1956 års folkpensionslag.

I 5 mom. bestäms om när invalidpension inte skall avvägas enligt den tid som personen har varit bosatt i Finland. Det föreslås att den nuvarande åldersgränsen 21 år sänks till 19 år. I övrigt motsvarar bestämmelsen i sak sista meningen i 25 b § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag.

22 §. Pensionsinkomster som inverkar på folkpensionen. I paragrafen anges vilka pensionsinkomster som inverkar på folkpensionsbeloppet.

Som pensionsinkomst beaktas i regel till personen fortlöpande under minst sex månader eller årligen återkommande utgående pension. Pension som beviljats för en kortare tid än sex månader kan beaktas som inkomst, om också folkpension beviljas för en kortare tid än sex månader. Som inkomst beaktas liksom årligen återkommande pensionsinkomster såsom ersättningar som utifrån en trafikskada betalas under sommaren. Pensionsinkomster vilkas belopp varierar från månad till månad beaktas som årsinkomst till beloppet vid den tidpunkt då folkpensionen beviljas eller justeras. Det kan vara fråga om pensionsinkomster som ändras varje månad t.ex. därför att de är bundna till placeringar eller p.g.a. förändringar i valutakurserna. I sak motsvarar 1 mom. delvis 26 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag och nuvarande praxis. I förteckningen över pensionsinkomster ingår dock inte pension eller familjepension som grundar sig på uppdragsavtal med en kom-

mun eller samkommun om familjevård som avses i 1 § i familjevårdslagen (312/1992) eller avtal om närståendevård som avses i 27 b § i socialvårdslagen, eftersom dessa omfattas av kommunal pension som ingår i definitionen av arbetspension enligt 6 §.

Det föreslås att livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst skall prioriteras till fullt belopp. Ålders- och anhörigförhöjning av livränta enligt 8 § 2 mom. och 9 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst minskar således inte längre folkpensionen. Livräntan beaktas inte heller över huvud taget som inkomst i bostadsbidrag för pensionstagare, vilket är striktare inkomstrelaterat än folkpension, eller i extra fronttillägg. När invaliditetsgraden ändras kan beloppet av livränta för veteraner bli större, och då borde folkpensionen justeras. Det skulle i sin tur medföra inkomstbortfall för veteranerna, eftersom ålders- och anhörigförhöjning av livränta kan ha skyddats med stöd av ikraftträdande bestämmelsen i den lag som trädde i kraft den 1 september 1991. Skyddet hävs om folkpensionen justeras.

Även pensionsinkomster från utlandet inverkar på folkpensionens belopp. När förordningen om social trygghet tillämpas får inte en förmån som grundar sig på en persons egen försäkring beaktas som inkomst i folkpensionen. En pension som grundar sig på en annan persons försäkring, t.ex. familjepension, kan beaktas som inkomst i folkpensionen. Om två länder beaktar samma pension som inkomst, kan samma pension endast delvis beaktas som inkomst enligt förordningen om social trygghet. Dessutom föreslås att det nuvarande omnämmandet av förtidspension för frontveteraner slopas som obehövligt.

Bestämmelsen i 2 mom. motsvarar 26 § 5 mom. i 1956 års folkpensionslag. Bestämmelsen i 3 mom. motsvarar delvis 26 § 2 mom. 7 punkten. Bestämmelsen i 4 mom. motsvarar i sak 26 § 3 mom.

23 §. Prioriterade intjänade pensioner och förhöjningar när det gäller folkpension. I 1 mom. bestäms om vilka intjänade pensioner och förhöjningar i pensionen som inte skall beaktas som inkomst när folkpensionsbeloppet beräknas. I 2 mom. bestäms i enlighet med den nuvarande tolkningen att den pen-

sion som ingår i familjepensionen och som förmånslåtaren intjänat på grundval av arbete som han eller hon utfört efter det att 63 års ålder uppnåtts skall beaktas som inkomst.

I 1 mom. 4 punkten intas ett omnämnande av den engångsförhöjning som betalas till invalidpension enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och enligt lagen om olycksfall i militärtjänst. I övrigt motsvarar bestämmelsen i sak 26 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag.

24 §. Justering av folkpensionen. I paragrafen bestäms om i vilka situationer folkpensionen skall justeras. Till skillnad från 32 a § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag föreskrivs i 2 mom. att när folkpensionen justeras skall pensionsinkomsterna alltid beaktas som inkomst enligt beloppen vid tidpunkten för justeringen, inte endast förhöjda med folkpensionsindexet. Förfarandet gäller också när folkpensionstagarens familjeförhållanden förändras t.ex. på grund av att maken eller maken avlider. Till momentet har i överensstämmelse med nuvarande praxis fogats att folkpensionen skall justeras senast två år efter det att folkpensionen beviljades eller justerades, när personen i fråga får en pension som grundar sig på en placeringsbunden försäkring och vars belopp kan variera t.o.m. från månad till månad. Bestämmelserna i 1 och 2 mom. motsvarar i övrigt i sak 32 a § i 1956 års folkpensionslag.

I 3 mom. intas tidpunkten för justering av folkpensionen i enlighet med nuvarande praxis. Folkpensionen justeras i regel från ingången av den månad som följer på förändringen. Om en förändring emellertid inträffar den första dagen i en kalendermånad, justeras folkpensionen från ingången av den månaden. När folkpensionen justeras med anledning av att maken, maken eller sambon avlidit görs justeringen alltid från ingången av den månad som följer på dödsfallet.

25 §. Folkpensionens minimibelopp. I paragrafen anges folkpensionens minimibelopp, som sänks från nuvarande 10,76 euro till 5,38 euro i månaden. Beloppet motsvarar nivån på folkpensionsindex 2001. I övrigt motsvarar bestämmelsen 23 a § i 1956 års folkpensionslag.

III AVDELNINGEN

FAMILJEPENSION

5 kap. Efterlevandepension

26 §. Rätt till efterlevandepension. I 1 mom. bestäms om förutsättningarna för efterlevandepension när den efterlevande maken eller maken och förmånslåtaren har ett gemensamt barn. Det förutsätts då att äktenskapet hade ingåtts innan förmånslåtaren fyllde 65 år och att barnet inte hade givits som adoptivbarn före förmånslåtarens död. Bestämmelsen motsvarar i sak 21 § 1 mom. 1 punkten och 22 § 1 mom. i familjepensionslagen.

Om den efterlevande maken eller maken och förmånslåtaren inte har något gemensamt barn, förutsätts enligt 2 mom. att den efterlevande maken eller maken vid förmånslåtarens död hade fyllt 50 år och att äktenskapet hade ingåtts innan den efterlevande maken eller maken fyllde 50 år och förmånslåtaren 65 år. Äktenskapet skall då ha varat minst fem år. Bestämmelsen motsvarar 21 § 1 mom. 2 punkten i familjepensionslagen.

Rätt till efterlevandepension har enligt 3 och 4 mom. inte en efterlevande make eller maka som fyllt 65 år och inte en efterlevande make eller maka som får efterlevandepension enligt lagen eller efterlevandepension enligt familjepensionslagen, som gällde före denna lags ikraftträdande, eller enligt 4 eller 5 § i lagen om införande av folkpensionslagen eller motsvarande pension från utlandet. Bestämmelserna motsvarar i sak 22 § 2 mom. och det inledande stycket i 21 § 1 mom. i familjepensionslagen.

27 §. Begynnelsepension och fortsättningspension. Enligt paragrafen skall efterlevandepension betalas som begynnelsepension och fortsättningspension. Som fortsättningspension betalas ett grundbelopp och ett inkomstrelaterat kompletteringsbelopp. Efterlevandepension skall inte längre betalas enbart som bostadsbidrag för pensionstagare. Bestämmelsen motsvarar delvis det inledande stycket i 29 § 1 mom. i familjepensionslagen.

28 §. *Begynnelsepension.* Enligt paragrafen skall begynnelsepension betalas för sex månader efter förmånslåtarens död. Begynnelsepensionen betalas till ett fast belopp, 242,56 euro i månaden. Till begynnelsepensionen skall inte längre betalas något inkomstrelaterat kompletteringsbelopp. Beloppet av begynnelsepension motsvarar nivån på folkpensionsindex 2001. I beloppet har den nivåförhöjning som kommer den 1 september 2006 även beaktats.

Enligt 2 mom. skall begynnelsepensionen avvågas enligt 32 §. Begynnelsepensionens minimibelopp sänks på motsvarande sätt som i fråga om folkpensionen. Begynnelsepension betalas inte om beloppet understiger 5,38 euro i månaden. Beloppet motsvarar nivån på folkpensionsindex 2001. Bestämmelsen motsvarar i sak delvis 15 g § 2 mom. och 15 a § 8 mom. i familjepensionslagen.

Enligt 3 mom. gäller att om begynnelsepensionen är större än en annan pension som Folkpensionsanstalten betalar till den efterlevande maken eller maken eller motsvarande pension från utlandet, skall som begynnelsepension betalas det belopp med vilket begynnelsepensionen överstiger den andra pensionen. När en annan pension beräknas beaktas inte längre det bostadsbidrag för pensionstagare som betalas till den efterlevande och inte heller barnförhöjning enligt folkpensionslagen. Bestämmelsen motsvarar i övrigt andra meningens i 21 § 4 mom. i familjepensionslagen.

I 4 mom. bestäms om när begynnelsepension upphör. Pensionen upphör från ingången av månaden efter den under vilken en person fyller 65 år eller en efterlevande make eller maka ingår ett nytt äktenskap innan han eller hon har fyllt 50 år. Bestämmelsen motsvarar delvis 26 § 1 mom. i familjepensionslagen.

29 §. *Fortsättningspension.* I 1 mom. bestäms om rätt till fortsättningspension. Om den efterlevande maken eller maken får någon annan pension som betalas av Folkpensionsanstalten eller en motsvarande pension från utlandet, har han eller hon inte rätt till fortsättningspension. När förordningen om social trygghet tillämpas kan fortsättningspensionen minska högst med beloppet av den pension som betalas från det andra landet. Bestämmelsen motsvarar i sak första

meningen i 21 § 4 mom. i familjepensionslagen.

Enligt 2 mom. skall fortsättningspension betalas med grundbelopp, om den efterlevande maken eller maken har ett barn under 18 år med förmånslåtaren eller om den efterlevande makens eller makans eller förmånslåtarens barn under 18 år bor i samma hushåll som den efterlevande maken eller maken, förutsatt att barnet bodde i samma hushåll vid förmånslåtarens död. Den efterlevande maken eller maken kan då också ha rätt till ett inkomstrelaterat kompletteringsbelopp. Bestämmelsen motsvarar delvis 29 § 1 mom. i familjepensionslagen.

Om det inte finns något barn som avses ovan, har den efterlevande maken eller maken enligt 3 mom. rätt enbart till ett inkomstrelaterat kompletteringsbelopp. Bestämmelsen motsvarar delvis 29 § 2 mom. i familjepensionslagen.

6 kap. **Grunderna för fastställande av fortsättningspension**

30 §. *Fortsättningspensionens belopp.* I paragrafen bestäms om fortsättningspensionens grundbelopp och fortsättningspensionens fulla kompletteringsbelopp. Beloppen är månatliga belopp och motsvarar 2001 års folkpensionsindex. I beloppen har den nivåförhöjning som kommer den 1 september 2006 även beaktats. I paragrafen har dessutom slopats inverkan av dyrortsklassificeringen av kommunerna på pensionsbeloppet. Bestämmelsen motsvarar i sak delvis 15 a § 2-4 mom. i familjepensionslagen.

31 §. *Årsinkomsternas inverkan på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp.* I paragrafen bestäms om hur årsinkomsterna inverkar på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp. Paragrafen motsvarar delvis 15 b § 1 mom. i familjepensionslagen. Beloppet av den inkomstgräns som berättigar till fullt kompletteringsbelopp motsvarar nivån på folkpensionsindex 2001.

32 §. *Inverkan av bosättningsstiden i Finland på efterlevandepensionens belopp.* I paragrafen bestäms om hur den tid som förmånslåtaren varit bosatt i Finland inverkar på beloppet av efterlevandepension. I fråga om efterlevandepension ändras den nuvarande

tid som berättigar till full pension så att den motsvarar den tid som gäller för folkpension, dvs. 80 procent av tiden mellan förmånslåtarens 16:e levnadsår och död. I övrigt motsvarar bestämmelsen i sak 15 g § 2 och 3 mom. i familjepensionslagen.

33 §. *Årsinkomster som inverkar på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp.* I 1 mom. fastställs vilka till den efterlevande maken eller maken fortlöpande utgående inkomster eller årligen återkommande inkomster som skall beaktas när kompletteringsbeloppet beräknas. Med fortlöpande inkomster avses inkomster som erhållits under minst sex månaders tid. Med återkommande årsinkomster avses årligen återkommande inkomster som erhållits även under en kortare tid än sex månader.

I anslutning till efterlevandepensionens kompletteringsbelopp är begreppet inkomst vidare än i fråga om folkpensionen. Till skillnad från folkpensionen beaktas i kompletteringsbeloppet i enlighet med 1 mom. 1 punkten förutom arbetspension och trafik- och olycksfallsersättningar också bl.a. journalist- och konstnärspensioner, försäkringspensioner, pensioner enligt ansvarsförsäkring och individuell pensionsförsäkring samt ersättningar enligt brottsskadelagen (935/1973) och patientskadelagen (585/1986). Dessutom beaktas pensioner från systemet med lantbruksföretagarnas avträdelsetöd helt och hållet som inkomst. I 2 punkten bestäms på motsvarande sätt som för närvarande att även rehabiliteringsstöd som betalas som arbetspension och förmåner enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) och förmåner enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (625/1991) skall beaktas som inkomst. I momentets 3 punkt bestäms om beaktande av arbetsinkomster och därmed jämförbara inkomster. Av sådana inkomster skall 60 procent beaktas. I 4 punkten bestäms att dividend- och ränteinkomster skall beaktas. De beaktas som inkomst enbart om de sammanlagt överstiger 60 euro i året. Även övriga kapitalinkomster beaktas som inkomst enligt 5 punkten. Enligt 6 punkten skall som inkomst likaså beaktas sådana inkomster från utlandet som motsvarar de ovan nämnda inkomsterna. När förordningen om

social trygghet tillämpas får inte en förmån som grundar sig på förmånslåtarens försäkring beaktas som inkomst i efterlevandepensionen. Om två länder beaktar samma inkomst skall inkomsten avvägas enligt förordningen om social trygghet. Inkomster beräknas inte längre på basis av tillgångar såsom för närvarande och kalkylerad inkomst på grund av skogsbruk beaktas inte heller som inkomst.

Enligt 2 mom. skall förtida ålderspension från arbetspensionssystemet på samma sätt som för närvarande beaktas som inkomst i kompletteringsbeloppet förhöjd med förtidsminskningen.

I 3 mom. bestäms med avvikelse från nuvarande praxis att endast räntor på bostadsskulder godkänns som avdrag. Sålunda godkänns underhållsbidrag till den tidigare maken eller maken eller det sytningsbelopp som en pensionstagare betalat inte som avdrag från inkomsterna.

I sak motsvarar bestämmelsen i övrigt delvis 15 b § i familjepensionslagen och, i fråga om den arbetsinkomst som skall beaktas, den andra meningen i 30 § 1 mom. i samma lag.

34 §. *Arbetsinkomst som påverkar fortsättningspensionens kompletteringsbelopp och med sådan arbetsinkomst jämförbara inkomster.* I paragrafen anges vad som betraktas som arbetsinkomster och därmed jämförbara inkomster och som skall beaktas i enlighet med 33 § 1 mom. 3 punkten. Som 2 mom. 5 punkt har i motsvarighet till nuvarande praxis infogats ett omnämnande att moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning och specialvårdspenning som betalas med stöd av sjukförsäkringslagen betraktas som inkomst som är jämförbar med arbetsinkomst. I samma moment har vidare som 6 punkt infogats alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet, vilken också betraktas som inkomst som är jämförbar med arbetsinkomst. Paragrafen motsvarar i övrigt i sak 30 § 1 mom. i familjepensionslagen.

35 §. *Prioriterade inkomster när det gäller fortsättningspensionens kompletteringsbelopp.* I paragrafen bestäms om prioriterade inkomster i kompletteringsbeloppet. Som 1 punkt har som prioriterade inkomster infogats barnförhöjning enligt folkpensionslagen samt som 14 och 15 punkt i motsvarighet till

nuvarande praxis ersättningar för kostnader, såsom resekostnader och ersättningar på grundval av men, t.ex. mentillägg som betalas utifrån olycksfallsförsäkringen.

Som 3 punkt har i motsvarighet till nuvarande praxis studiepenning enligt lagen om studiestöd infogats som prioriterad inkomst. Omnämmandet av fronttillägg i den gällande lagen har strukits såsom obehövt eftersom de som får fronttillägg har uppnått en sådan ålder att de inte längre kan vara berättigade till efterlevandepensionens kompletteringsbelopp. Som 8 punkt har infogats ett omnämmande av att pension som ingår i familjepensionen och som har intjänats av förmånslåtare på grundval av arbete som han eller hon utfört efter det att 63 års ålder uppnåtts inte beaktas som prioriterad inkomst när det gäller fortsättningspensionens kompletteringsbelopp. Som prioriterad inkomst beaktas inte heller till skillnad från nuläget den uppskovsförhöjning som ingår i familjepensionen för en efterlevande make eller maka och som avses i 12 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Som 20 och 21 punkt har som prioriterade inkomster infogats inkomst av skogsbruk samt andel i intäkterna av ett dödsbo. Paragrafen motsvarar i övrigt i sak 15 b § 3 mom. i familjepensionslagen.

7 kap. **Justering och indragning av fortsättningspension**

36 §. Justering av fortsättningspensionens kompletteringsbelopp. I paragrafen bestäms om justering av fortsättningspensionens kompletteringsbelopp. I 1 mom. 2 punkten föreslås en bestämmelse enligt vilken den inkomst som inverkar på den efterlevande makens eller makans kompletteringsbelopp skall minska med minst 367 euro om året för att kompletteringsbeloppet skall kunna höjas. Förslaget innebär i praktiken att antalet justeringsfall minskar. Beloppet motsvarar nivån på folkpensionsindex 2001 och motsvarande justeringsgräns för bostadsbidraget för pensionstagare. I 2 mom. föreslås en justeringstidpunkt utifrån nuvarande praxis. Tidpunkten motsvarar tidpunkten för justering av folkpensionen. I övrigt motsvarar paragrafen i sak 17 § 1 och 3 mom. i familjepensionslagen. Till skillnad från 17 § 2 mom. i

familjepensionslagen gäller att när efterlevandepensionens kompletteringsbelopp justeras skall pensionsinkomsterna alltid beaktas som inkomst enligt det faktiska beloppet vid justeringstidpunkten och inte så att det belopp som tidigare upptagits som inkomst bara höjs med folkpensionsindexet.

37 §. Indragning av fortsättningspension. I paragrafen bestäms om indragning av fortsättningspension. Bestämmelsen motsvarar i sak 26 § 1 och 2 mom. i familjepensionslagen. I 4 mom. bestäms dessutom att fortsättningspensionens grundbelopp skall upphöra när den efterlevande makens eller makans barn eller förmånslåtarens barn som bott i samma hushåll som den efterlevande maken eller maken och förmånslåtarens flyttar bort från den efterlevandes hushåll redan när förmånslåtarens avlider eller när ovan nämnda barn eller det yngsta av den efterlevande makens eller makans och förmånslåtarens gemensamma barn fyller 18 år.

38 §. Engångsbetalning av fortsättningspension som dras in. I paragrafen bestäms om betalning av efterlevandepension i allt för ett. Paragrafen motsvarar i sak 27 § i familjepensionslagen. En efterlevande make eller maka skall dock inte längre ha rätt till fortsättningspension på basis av ett tidigare äktenskap, även om den efterlevande makens eller makans nya äktenskap upplöses. En bestämmelse om detta föreslås i 3 mom.

39 §. Fortsättningspensionens minimibelopp. I paragrafen bestäms om fortsättningspensionens minimibelopp. Beloppet sänks på samma sätt som i fråga om folkpensionen från 10,76 euro till 5,38 euro i månaden. Bestämmelsen motsvarar i övrigt i sak 15 a § 8 mom. i familjepensionslagen. Minimibeloppet motsvarar nivån på folkpensionsindex 2001.

8 kap. **Barnpension**

40 §. Rätt till barnpension. I paragrafen bestäms om förutsättningarna för att barnpension skall beviljas. Ett barn under 18 år har rätt till barnpension. Även 18–20-åriga barn som studerar på heltid har rätt till barnpension. Med studier på heltid avses i regel vad som bestäms om heltidsstudier i 2 kap. 6 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslö-

sa. Som heltidsstudier betraktas i enlighet med nuvarande praxis även praktik som är en obligatorisk del av studierna och arbetskraftspolitisk utbildning. Därutöver kan även annat än de studier som avses ovan betraktas som heltidsstudier om studierna, vid beaktande av deras omfattning och bindande karaktär, motsvarar de studier som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Paragrafen motsvarar delvis i sak 20 § 1 mom. i familjepensionslagen.

Enligt 2 mom. skall rätt till barnpension gälla efter en enda förmånslåtare. Med förmånslåtare avses barnets förälder eller någon annan person med vilken barnet bodde i samma hushåll vid förmånslåtarens död och som ansvarade för barnets underhåll. Enligt nuvarande praxis anses en förmånslåtare ha svarat för barnets underhåll, om andra förmåner än barnbidrag och underhållsstöd, dvs. exempelvis pensioner och vårdavgifter, inte tillsammans överstiger det sammanlagda beloppet av barnbidrag och underhållsstöd för barnet. Om det för t.ex. ett barn som placeras i familjevård utöver barnbidrag och underhållsstöd betalas en vårdavgift utifrån familjevårdarlagen och beloppet under dessa omständigheter överstiger beloppet av barnbidrag och underhållsstöd för barnet, anses personen i detta fall inte ha svarat för barnets underhåll.

I 3 mom. definieras begreppet föräldralöst barn. Momentet motsvarar i sak andra meningen i 19 § 3 mom. i familjepensionslagen och 4 mom. i samma paragraf samt nuvarande praxis.

Enligt 4 mom. har ett barn som får en annan pension inte rätt till barnpension. Bestämmelsen motsvarar delvis 20 § 2 mom. i familjepensionslagen.

41 §. Barnpensionens beståndsdelar. I paragrafen bestäms om beståndsdelarna i barnpensionen. Bestämmelsen motsvarar delvis 28 § 1 mom. i familjepensionslagen.

42 §. Barnpensionens belopp. I paragrafen anges beloppen av grundbeloppet och kompletteringsbeloppet. Beloppen är månatliga belopp och motsvarar nivån på folkpensionsindex 2001. I övrigt motsvarar bestämmelsen i sak 28 § 1 mom. i familjepensionslagen.

43 §. Pensionsinkomsters inverkan på barnpensionens kompletteringsbelopp. I pa-

ragrafen bestäms om hur en annan familjepension som ett barn får inverkar på barnpensionens kompletteringsbelopp. Paragrafen motsvarar i sak 28 § 2 mom. i familjepensionslagen. När förordningen om social trygghet tillämpas kan kompletteringsbeloppet minska högst med beloppet av den pension som betalas från det andra landet.

44 §. Inverkan av bosättningstiden i Finland på barnpensionens belopp. I paragrafen bestäms om hur den tid som förmånslåtare hade varit bosatt i Finland inverkar på beloppet av barnpension. Den tid förmånslåtare hade varit bosatt i Finland inverkar på barnpensionen endast i sådana fall då förmånslåtarens boendetid i Finland skall beaktas på basis av förordningen om social trygghet. Avvägningskoefficienten bestäms då på samma sätt som i fråga om efterlevandepension. Bestämmelsen motsvarar i sak 28 § 5 mom. i familjepensionslagen.

45 §. Justering av barnpensionens kompletteringsbelopp. I paragrafen bestäms om justering av barnpensionens kompletteringsbelopp. Beloppet kan justeras utan ansökan och, till skillnad från nuläget, också utan att barnpensionstagaren hörs. Bestämmelsen i 1 mom. motsvarar i sak 31 § i familjepensionslagen och sista meningen i 2 § 1 mom. i familjepensionsförordningen (449/1969) till den del justeringen kan göras utan ansökan.

I 2 mom. föreslås en justeringstidpunkt utifrån nuvarande praxis. Tidpunkten motsvarar tidpunkten för justering av folkpensionen och den efterlevande makens eller makans fortsättningspension.

46 §. Indragning av barnpension. I paragrafen bestäms om när barnpensionen upphör. Paragrafen motsvarar i sak 25 § i familjepensionslagen.

47 §. Barnpensionens minimibelopp. I paragrafen bestäms om barnpensionens minimibelopp, som motsvarar nivån på folkpensionsindex 2001. Bestämmelsen motsvarar i sak 28 § 4 mom. i familjepensionslagen.

9 kap. **Gemensamma bestämmelser om familjepension**

48 §. Begynnelse- och efterlevandepension. I paragrafen bestäms om begynnelse- och efterlevandepensionen för barnpension och efterlevande-

pension. Förtättningspension beviljas efter begynnelsepensionen från ingången av den sjunde månaden efter förmånsåttårens död. Beståmmelsen motsvarar i sak 24 § i familjepensionslagen.

49 §. Beviljande av familjepension för viss tid. Enligt beståmmelsen skall familjepension beviljas för viss tid i sådana fall då det inte går att lägga fram någon utredning över förmånsåttårens död. Det slutliga beslutet meddelas när förmånsåttåren har förklarats död enligt lagen om dödförklaring (127/2005). Momentet motsvarar delvis 1 § 3 mom. i familjepensionslagen samt nuvarande praxis.

I 2 mom. bestäms om sådana situationer då någon annan förmån från Folkpensionsanstalten utgår till förmånsåttåren. För att familjepension skall kunna beviljas måste andra förmåner som Folkpensionsanstalten betalar först instållas.

50 §. Förlust av rätten till familjepension. Enligt paragrafen förloras rätten till familjepension, om förmånsåttårens död har orsakats uppsåtligt genom brott. Beståmmelsen motsvarar i sak 23 § i familjepensionslagen.

IV AVDELNINGEN

ÖVRIGA FÖRMÅNER

10 kap. Barnförhöjning

51 §. Rätt till barnförhöjning. I paragrafen bestäms om rätt till barnförhöjning. Rätt till barnförhöjning har endast personer som är bosatta i Finland och som uppfyller kravet på boendetid enligt 9 § och som från Finland får en sådan pension eller ersättning som nämns i 1 mom. Förteckningen motsvarar i huvudsak förteckningen enligt 29 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag, dock så att det villkor som gäller full invaliditet har strukits i fråga om förmånerna enligt 2 och 3 punkten. Rätt till barnförhöjning föreligger således oavsett invaliditetsgrad, om sökanden får enligt den lagstadgade olycksfallsförsåkringen, lagen om olycksfall i militärtjänst, lagarna om trafikförsåkring eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst beviljad fortlöpande olycksfallspension, livränta, invalidpension eller sådan ersättning för inkomstbortfall som betalas när

ett år har förflutit från trafikskadan. Till skillnad från nulåget skall barnförhöjning också kunna beviljas en person som får delinvalidpension. Efter det att den nya folkpensionslagen har trått i kraft betraktas inte barnförhöjning längre som folkpension. Barnförhöjning skall beviljas endast personer som är bosatta i Finland eller sådana personer som bor i ett land där förordningen om social trygghet tillåmpas eller med vilket Finland har ingått en sådan överenskommelse om social trygghet som omfattar barnförhöjning. Barnförhöjning kan inte beviljas på basis av pension från utlandet i annat fall än då förordningen om social trygghet tillåmpas.

I 2 och 3 mom. bestäms om barn som berättigar till barnförhöjning. Momenten motsvarar 29 § 1, 3 och 4 mom. i 1956 års folkpensionslag.

52 §. Barnförhöjningens belopp. I paragrafen anges barnförhöjningsbeloppet, som är 17,66 euro i månaden för varje barn. Beloppet motsvarar nivån på folkpensionsindex 2001. Beståmmelsen motsvarar 29 § 5 mom. i 1956 års folkpensionslag.

53 §. Indragning av barnförhöjning. I paragrafen nämns de situationer då barnförhöjningen skall dras in. Paragrafen motsvarar delvis 29 § 7 mom. i 1956 års folkpensionslag. Med en annan förmån som nämns i 2 punkten avses pensionsstöd enligt lagen om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa (39/2005), arbetslöshetspension enligt 2 § i lagen om införande av folkpensionslagen eller annan arbetslöshetspension samt individuell förtidspension enligt 3 § i samma lag.

V AVDELNINGEN

VERKSTÅLLIGHET OCH ÅNDRINGS-SÖKANDE

11 kap. Verkstållighet

54 §. Ansökan om förmåner. I 1 och 2 mom. bestäms om ansökan om förmåner, förhöjning utan ansökan, fastställande av blanketter och förande av sökandens talan t.ex. på grund av sjukdom. Med avvikelser från den nuvarande 56 § i folkpensionsförordningen skall en företrädare för dödsboet

inte längre kunna ansöka om en förmån efter det att den förmånsberättigade har avlidit.

I 3 mom. bestäms om omvandling av invalidpension till ålderspension i sådana fall då grunderna för fastställande av pensionen inte ändras. Härvid omvandlas invalidpension automatiskt till ålderspension när personen fyller 65 år.

Paragrafen motsvarar i sak delvis första meningen i 35 § 1 mom. samt 35 § 2 och 3 mom., sista meningen i 32 a § 1 mom. och 85 § i 1956 års folkpensionslag.

55 §. Retroaktiv utbetalning av förmåner. I paragrafen bestäms om begynnelsestidpunkten för utbetalning av en förmån och om retroaktiv ansökningstid. Det föreslås att den retroaktiva ansökningstiden förkortas från nuvarande ett år till sex månader. Den retroaktiva ansökningstiden motsvarar de retroaktiva ansökningstiderna för invalid- och familjepensioner enligt den privata sektorns reviderade arbetspensionslagstiftning. I övrigt motsvarar bestämmelsen 39 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

56 §. Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om pension. I paragrafen bestäms om vilka uppgifter som skall uppges i en ansökan om pension samt om anmälningsskyldighet för den som får pension. När det gäller de uppgifter som skall lämnas och anmälningsskyldigheten har paragrafen preciserats med inledande och avslutande av ett samböförhållande samt med boende åtskils i fråga om äkta makar. Uppgifter om medborgarskap och ändrat medborgarskap eller separat om boningskommun då dyrortsklassificeringen av kommunerna slopas från ingången av 2008 skall inte längre behöva anmälas. I sak motsvarar paragrafen delvis 48 §, 51 § 1 mom., 53 b § 1 mom. samt 54 § 1 och 2 mom. i 1956 års folkpensionsförordning.

57 §. Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om invalidpension. I paragrafen bestäms om vilka uppgifter som skall uppges i en ansökan om invalidpension samt om anmälningsskyldighet för den som får invalidpension. När det gäller de uppgifter som skall lämnas och anmälningsskyldigheten har paragrafen preciserats så att uppgifter skall lämnas om huruvida sökanden har ansökt om sjukersättningar eller lön för sjukdomstid från Finland eller utlandet. Folkpensionsan-

stalten kan av särskilda skäl även på egen bekostnad skaffa det läkarintyg som behövs för ansökan. I sak motsvarar paragrafen delvis 50 § 1 och 2 mom., 53 § 1 mom. och 55 § i 1956 års folkpensionsförordning.

58 §. Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om efterlevandepension. I paragrafen bestäms om vilka uppgifter som skall framgå av en ansökan om efterlevandepension samt om anmälningsskyldighet för den som får efterlevandepension. De uppgifter som skall framgå av ansökan och anmälningsskyldigheten för den som får efterlevandepension har preciserats på motsvarande sätt som bestämmelserna i 56 och 57 §. Uppgifter om tillgångar behöver inte längre lämnas liksom inte heller uppgifter om den efterlevande makens eller makans boningskommun. Utifrån hänvisningen i 1 § 1 mom. i familjepensionsförordningen (449/1969) motsvarar paragrafen i sak delvis bestämmelserna om ansökan i 5 kap. i 1956 års folkpensionsförordning och 1 och 2 § i familjepensionsförordningen.

59 §. Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om barnpension. I paragrafen bestäms om vilka uppgifter som skall uppges i en ansökan om barnpension samt om anmälningsskyldighet för barnet eller barnets vårdnadshavare. De uppgifter som skall framgå av en ansökan och anmälningsskyldigheten har preciserats. Utifrån hänvisningen i 1 § 1 mom. i familjepensionsförordningen motsvarar paragrafen i sak bestämmelserna om ansökan i 5 kap. i 1956 års folkpensionsförordning samt den andra meningen i 2 § 1 mom. och delvis 2 § 3 mom. i familjepensionsförordningen.

60 §. Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om barnförhöjning. I paragrafen bestäms om vilka uppgifter som skall framgå av en ansökan om barnförhöjning samt om anmälningsskyldighet för den som får barnförhöjning. När det gäller de uppgifter som skall lämnas och anmälningsskyldigheten har paragrafen preciserats så att sökanden, med tanke på kravet på boendetid, skall uppges de tider han eller hon varit bosatt i Finland, om han eller hon inte får eller inte har ansökt om folkpension. Sökanden skall också lämna uppgifter om huruvida han eller hon ansvarar för försörjningen av ett barn som bor någon

annanstans. Den som får barnförhöjning skall dessutom anmäla att makens eller makans eller sambons barn har flyttat till ett annat hus-håll eller att barnet har givits som adoptiv- eller fosterbarn. I sak motsvarar paragrafen delvis 48 §, 51 § 1 mom. och 54 § 3 mom. i 1956 års folkpensionsförordning.

61 §. Undersökning för utredande av arbetsförmågan. I paragrafen bestäms om skyldighet för den som ansöker om eller får invalidpension att uppsöka en läkare eller en vårdinrättning som Folkpensionsanstalten utsett för att utreda arbetsförmågan. Bestämmelsen motsvarar 36 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

62 §. Avgörande av en ansökan på basis av tillgängliga uppgifter. I paragrafen bestäms om avgörande av en ansökan på basis av tillgängliga uppgifter. Bestämmelsen motsvarar i sak 37 § i 1956 års folkpensionslag.

63 §. Förmånsbeslut. Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om när beslut skall ges. När indexjustering eller någon annan motsvarande justering som direkt bestäms med stöd av lag görs i en förmån ges beslutet endast på begäran. Beslutet ges avgiftsfritt. Beslut ges dock inte när det gäller temporärt avbrott enligt 73 §. Information om avbrottet ges i sådana fall genom ett skriftligt meddelande. Paragrafen motsvarar i sak delvis nuvarande praxis.

64 §. Utbetalning av en förmån. I paragrafen bestäms om utbetalning av en förmån till en förmånstagare och ett dödsbo. Bestämmelser om utbetalningsdagen skall utfärdas genom förordning av statsrådet. I sak motsvarar paragrafen delvis 57 § 1 mom., 58 § 1 mom. och 59 § i folkpensionsförordningen.

65 §. Avbrytande av förmån på grund av flyttning utomlands. I paragrafen bestäms om inställelse av pensionen när en förmånstagare flyttar utomlands för att bosätta sig där. Paragrafen motsvarar i sak de två första meningarna i 41 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag och 2 mom. i samma paragraf. I paragrafen tas inte in någon bestämmelse om att förmånen betalas tills vidare till utlandet, om en förmånstagare omedelbart innan pensionen började hade varit bosatt i Finland minst tio år i följd eller om vistelse utomlands är nödvändig på grund av förmånstagarens egen eller nära anhörigs sjukdom. Med

stöd av förordningen om social trygghet betalas pension fortfarande till EU/EES-länderna. Det betalas knappast alls några pensioner till utlandet på grund av förmånstagares eller nära anhörigas sjukdom. Slopandet av bestämmelsen om betalning till utlandet har således inte någon stor praktisk betydelse.

66 §. Avbrytande av förmån på grund av fängelsestraff. Enligt 1 mom. skall en förmån inställas när förmånstagaren har avtjänat tre månader av sitt fängelsestraff. Omnämmandet av tvångsinrättningar har strukits såsom obehövligt i paragrafen och de preciseringar av ordalydelsen som följer av den fängelseform som träder i kraft den 1 oktober har beaktats.

I 2 mom. bestäms att en förmån som avbrutits börjar betalas ut i enlighet med nuvarande praxis. Förmånen börjar i regel betalas ut från ingången av den månad som följer efter frigivningen. När frigivningen sker den första dagen i månaden börjar förmånen dock betalas från ingången av den månaden. Placering i övervakad frihet enligt 2 c kap. 8 § i strafflagen jämställs med frigivning.

För tryggande av försörjningen bestäms i 3 mom. om utbetalning av en förmån till förmånstagarens make, maka eller sambo och barn under 16 år. För tiden för ett fängelsestraff skall en förmån inte längre kunna betalas till förmånstagarens arbetsoförmögna barn som fyllt 16 år, eftersom de redan får någon annan förmån som tryggar deras försörjning, i regel full folkpension. I övrigt motsvarar paragrafen i sak 42 § i 1956 års folkpensionslag.

67 §. Betalning av en förmån till ett kommunalt organ. I paragrafen bestäms om utbetalning av en förmån till ett kommunalt organ för att användas till försörjning av förmånstagaren och hans eller hennes anhöriga enligt 66 §. För att en förmån skall kunna betalas till ett kommunalt organ skall det inte längre krävas samtycke av förmånstagaren. En förmån skall inte heller längre kunna betalas till förmånstagarens arbetsoförmögna barn som fyllt 16 år, eftersom de redan får någon annan förmån som tryggar deras försörjning, i regel full folkpension. I övrigt motsvarar paragrafen i sak 44 § i 1956 års folkpensionslag.

68 §. Särskilda bestämmelser om betalning av barnpension. I paragrafen bestäms om ut-

betalning av barnpension. Paragrafen motsvarar 35 § i familjepensionslagen och nuvarande praxis.

I 1 mom. bestäms om möjligheten att betala barnpensionen till barnets vårdnadshavare i sådana fall då barnet är minderårigt och då inte barnets intressebevakare har vårdnaden om barnet. Folkpensionsanstalten skall höra det kommunala organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen, barnets intressebevakare och barn som fyllt 15 år innan pensionen betalas ut till vårdnadshavaren. Momentet motsvarar i sak 35 § 1 mom. i familjepensionslagen. Bestämmelsen har dock kompletterats med ett omnämnande av skyldigheten att höra barnets intressebevakare och barn som fyllt 15 år.

Barnpension för barn under 18 år betalas i regel till barnets intressebevakare, som vanligen är barnets förälder. Enligt 2 mom. skall barnpensionen dock med intressebevakarens samtycke kunna betalas direkt till ett barn som fyllt 15 år. Momentet motsvarar i sak 35 § 3 mom. i familjepensionslagen.

Enligt 3 mom. kan barnpensionen betalas till det kommunala organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen eller med organets samtycke till någon annan person, om det äventyrar barnets försörjning ifall barnpensionen betalas till vårdnadshavaren. Momentet motsvarar i sak 35 § 2 mom. i familjepensionslagen.

69 §. Pension som betraktas som förskott. I paragrafen bestäms om de fall där folkpension betraktas som förskott på familjepensionen och om de fall där familjepension betraktas som förskott på folkpensionen. Till skillnad från nuläget medger bestämmelsen att också folkpension kan betraktas som förskott på familjepensionen. Paragrafen motsvarar delvis 32 § 2 mom. i familjepensionslagen.

70 §. Utbetalning av retroaktiv folkpension och barnförhöjning. I paragrafen bestäms om utbetalning av retroaktiv folkpension och barnförhöjning till den som betalt en arbetslöshetsförmån, en utbildningsförmån, sjukdagpenning och rehabiliteringspenning för samma tid. Barnförhöjning skall dock inte betalas som ersättning för sjukdagpenning för samma tid, eftersom sjukdagpenning till skillnad från övriga förmåner enligt momentet inte innehåller någon barnförhöjning. I

paragrafen har tagits in ett omnämnande av utbetalning av retroaktiv folkpension till den som betalt rehabiliteringspenning. I övrigt motsvarar paragrafen 43 a § i 1956 års folkpensionslag.

71 §. Temporärt beviljande av pension. Bestämmelsen är ny och i den bestäms om temporärt beviljande av pension i sådana fall då sökande av en annan pension eller ersättning som inverkar på personens pension drar ut på tiden. Pension eller ersättning söks då i stater där förordningen om social trygghet tillämpas. I sådana situationer skall folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp kunna beviljas interimistiskt. När en annan pension eller ersättning som inverkar på folkpensionen eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp beviljas skall Folkpensionsanstalten ha rätt att från en annan pension eller ersättning som beviljats retroaktivt driva in den folkpension eller det kompletteringsbelopp som har betalats till ett för stort belopp.

72 §. Indrivning av pension från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt. Enligt 1 mom. kan folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp beviljas interimistiskt när sökande av ändring i fråga om arbetspension eller någon annan ersättning är anhängig. Folkpensionsanstalten har rätt att driva in arbetspension eller en annan förmån som ersättning för folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp som har betalats för samma tid. Momentet motsvarar delvis 45 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag.

I 2 och 3 mom. bestäms om utbetalning av arbetspension eller en annan ersättning när pensionsanstalten rättar eller justerar arbetspensionen eller en annan ersättning eller beviljar fortsatt rehabiliteringsstöd efter ett beslut om rättelse. Till denna del motsvarar bestämmelserna 45 § 3 mom. i 1956 års folkpensionslag. Enligt momentet gäller dessutom till skillnad från nuläget att Folkpensionsanstalten skall ha rätt att från pensionsanstalten få för samma tid beviljad familjepension, försörjningspension enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst eller familjepension som betalas på grundval av en olycka eller en trafikskada till den del den motsvarar den folkpension som har betalats

för samma tid. Genom bestämmelsen utvidgas Folkpensionsanstaltens rätt att som ersättning för folkpension som har betalats för samma tid få familje- eller försörjningspension som beviljas retroaktivt. Syftet med utvidgningen är att underlätta återkravet också för pensionstagaren. Folkpensionsanstalten behöver då inte återkräva det överskjutande beloppet av själva pensionstagaren.

I 4 mom. anges den tid inom vilken yrkande om betalning av en pension skall lämnas in hos pensionsbetalare. Bestämmelsen motsvarar i sak den sista meningen i 45 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag.

73 §. Temporärt avbrott i utbetalningen. I paragrafen bestäms om temporärt avbrott i utbetalningen av en förmån eller utbetalning till ett lägre belopp i sådana fall då en förmånstagare inte har rätt till förmånen eller förmånen bör betalas till ett lägre belopp. Om förmånstagaren inte lämnar in den tilläggsutredning som begärs i anslutning till avbrottet, avgörs ärendet på basis av de utredningar som finns till förfogande med ett beslut som ges senast inom fyra veckor efter meddelandet om temporärt avbrott, som för närvarande.

När det gäller meddelande om temporärt avbrott får ändring inte sökas. Paragrafen motsvarar i sak delvis 45 § 1 och 4 mom. i 1956 års folkpensionslag.

74 §. Hur länge en förmån betalas. Bestämmelsen är ny och motsvarar nuvarande praxis. En förmån skall betalas högst till utgången av den månad under vilken förmånstagaren avled.

75 §. Återkrav. I paragrafen bestäms om återkrav av en förmån. Bestämmelsen motsvarar i sak 88 a § i 1956 års folkpensionslag.

76 §. Preskription av en fordran som återkrävs. I paragrafen bestäms om preskription av fordringar som återkrävs. Bestämmelsen motsvarar i sak 88 b § i 1956 års folkpensionslag.

12 kap. Ändringssökande

77 §. Rätt att söka ändring. I paragrafen bestäms om sökande av ändring i beslut av Folkpensionsanstalten. Paragrafens 1 mom. är nytt, och där bestäms om besvärinstan-

serna. Bestämmelserna i 2 och 4 mom. motsvarar i sak 73 § 1, 2 och 4 mom. i 1956 års folkpensionslag.

Paragrafens 3 mom. är nytt, och där bestäms om sökande av ändring i sådana fall då en person som omfattas av förordningen om social trygghet har varit försäkrad i två eller flera stater. Personen kan söka ändring i ett pensionsbeslut när han eller hon har fått ett sammandrag över besluten från samtliga stater. I ett beslut av Folkpensionsanstalten som gäller förutsättningarna för erhållande av invalidpension skall ändring dock få sökas redan utifrån ett nationellt beslut.

Paragrafens 5 mom. är också nytt och innehåller bestämmelser om att ändring inte får sökas i ett interimistiskt beslut som Folkpensionsanstalten gett med stöd av denna lag.

78 §. Tid för sökande av ändring. I paragrafen bestäms om tiden för sökande av ändring, och den motsvarar delvis 73 § 3 mom. i 1956 års folkpensionslag och 20 a § i lagen om Folkpensionsanstalten.

79 §. Självrättelse. Enligt paragrafen kan Folkpensionsanstalten rätta ett beslut som överklagats. Paragrafen motsvarar i sak 73 a § i 1956 års folkpensionslag.

80 §. Besvär som kommit in efter tiden för sökande av ändring. I paragrafen bestäms om besvärinstansens möjlighet att ta upp besvär till behandling trots att de är försenade. Bestämmelsen motsvarar i sak 73 b § i 1956 års folkpensionslag.

81 §. Rättelse av sakfel. I paragrafen bestäms om Folkpensionsanstaltens möjlighet att undanröja ett felaktigt beslut med en parts samtycke. Bestämmelsen motsvarar 74 b § i 1956 års folkpensionslag.

82 §. Rättelse av ett lagakraftvunnet beslut. I paragrafen bestäms om beviljande av en förvägrad förmån eller utökande av en redan beviljad förmån på basis av en ny utredning.

Bestämmelsen motsvarar 74 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag.

83 §. Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad arbetspension eller ersättning. I paragrafen bestäms om Folkpensionsanstaltens möjlighet att behandla ett ärende på nytt utan ett undanröjande av beslutet eller utan partens samtycke enbart efter att ha hört den berörda parten i sådana fall då t.ex. en arbetspensionsanstalt beviljar eller

höjer en pension retroaktivt. Bestämmelsen motsvarar 74 c § i 1956 års folkpensionslag.

84 §. Undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut. I paragrafen bestäms om undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut. Bestämmelsen motsvarar 74 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

VI AVDELNINGEN

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

13 kap. **Erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter**

85 §. Uppgifter av myndigheter samt pensions- och försäkringsanstalter. I paragrafen bestäms om Folkpensionsanstaltens rätt att för fullgörandet av sina uppdrag enligt olika lagar få uppgifter av myndigheter och andra instanser för fastställande av förmåner. Som 1 mom. 6 punkt har infogats en bestämmelse om rätt för Folkpensionsanstalten att av arbetslöshetskassorna få uppgifter om inkomstrelaterad dagpenning som förtydligar den nuvarande bestämmelsen om rätt att få uppgifter. Folkpensionsanstaltens rätt att få uppgifter av skatteförvaltningen har preciserats i 3 mom. Eftersom förmögenhetsbeskattningen slopas har uppgifterna om förmögenhet preciserats. Av skatteskatteförvaltningen skall fortfarande få uppgifter om förvärvs- och kapitalinkomster, avdrag för inkomstens förvärvande, naturliga avdrag, fastigheter, för beskattningen beräknade uppgifter om nettotillgångar som hänför sig till näringsverksamhet och jordbruk samt andelar i nettotillgångarna i sammanslutningar. Till skillnad från nuläget skall i fråga om skogsegendom fås arealuppgifter och i fråga om offentligt noterade aktier och andelar i placeringsfonder antalen. Dessutom har till momentet fogats en bestämmelse om rätt att av skatteförvaltningen få uppgifter om försäkringslöner enligt 72 § i lagen om pension för arbetstagare, om för företagare och lantbruksföretagare fastställa arbetsinkomster för respektive år samt om obligatoriska pensions- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter. I 4 mom. bestäms dessutom att Folkpensionsanstalten har rätt att få övriga uppgifter som är nödvändiga för

förmånerna. Andra nödvändiga uppgifter som Folkpensionsanstalten får är uppgifter om bl.a. beskattningskommun och skattebyråns beredningsgrupp. Uppgifterna behövs när Folkpensionsanstalten måste utreda bristfälliga eller felaktiga beskattningsuppgifter hos skattebyrån. De uppgifter som nämns i paragrafen skall fås avgiftsfritt. Om uppgifterna fås i en bestämd form och detta medför väsentliga merkostnader för den som lämnar ut uppgifterna, skall kostnaderna dock ersättas. Paragrafen motsvarar i sak delvis 46 a § i 1956 års folkpensionslag och i fråga om kostnaderna 46 b § 3 mom. i samma lag.

86 §. Uppgifter för avgörande av en förmån. I 1 mom. bestäms om Folkpensionsanstaltens och besvärsinstansernas rätt att få uppgifter för avgörande av ett ärende som behandlas samt uppgifter för verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i internationella författningar av social trygghet. Uppgifterna skall lämnas av olika myndigheter, Pensionsskyddscentralen, pensionsbetalarna och penninginstitutet när det gäller personer som ansöker om eller får pension. Uppgifterna när det gäller dödsbon har slopats eftersom dödsbons förmögenhet och intäkterna av dödsbon inte längre beaktas som inkomst i efterlevandepensionens kompletteringsbelopp. Bestämmelsen motsvarar 46 b § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag samt 38 § 1 mom. i familjepensionslagen.

I 2 mom. bestäms om Folkpensionsanstaltens och besvärsinstansernas rätt att för avgörande av en invalidpension få uppgifter av läkare, verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården samt socialserviceproducenter och vårdinrättningar. Bestämmelsen motsvarar delvis 46 b § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag.

Enligt 3 mom. har Folkpensionsanstalten och besvärsinstanserna rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som nämns i 1 mom. I de fall som avses i 2 mom. skall dock den som ger ett utlåtande ha rätt att få ett arvode för utlåtandet. Bestämmelsen motsvarar delvis 46 b § 3 mom. i 1956 års folkpensionslag.

87 §. Uppgifter av Pensionsskyddscentralen och vissa pensionsbetalare. Enligt paragrafen skall Pensionsskyddscentralen, Stats-

kontoret och Kommunernas pensionsförsäkring på begäran lämna Folkpensionsanstalten uppgifter om det uppskattade beloppet av arbetspensionen för ansökningsförfarandet i fråga om invalidpension samt uppgifter om beloppet av den emotsedda arbetspension som intjänats före 63 års ålder för beräkning av folkpensionsbeloppet. Momentet motsvarar delvis 46 c § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

I 2 mom. bestäms om Folkpensionsanstaltens rätt att av Pensionsskyddscentralen få uppgifter om arbetspensionsförsäkrade som fyllt 65 år och som inte får arbetspension. Folkpensionsanstalten klarlägger utifrån dessa och sina egna uppgifter vilka personer Folkpensionsanstalten uppmanar att ansöka om ålderspension.

Enligt 3 mom. skall Folkpensionsanstalten ha rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som nämns i paragrafen.

88 §. Uppgifter om institutionsvård och fängelsestraff. I paragrafen bestäms om inrättningsanskyldighet att underrätta om att en förmånstagare blivit intagen för permanent institutionsvård och om att vården har upphört. I 2 mom. bestäms om fängelsernas skyldighet att meddela uppgifter om när ett straff börjar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts. Enligt 3 mom. skall uppgifterna fås avgiftsfritt. Omnämmandet av tvångsinrättningar har strukits i paragrafen. I övrigt motsvarar bestämmelsen i sak 46 c § 2-4 mom. i 1956 års folkpensionslag.

89 §. Uppgifter för förhandlingsförfarande gällande institutionsvård. I paragrafen bestäms om Folkpensionsanstaltens och social- och hälsovårdsministeriets rätt att få uppgifter för det förhandlingsförfarande som avses i 5 § 5 mom. Bestämmelsen motsvarar 46 d § i 1956 års folkpensionslag.

90 §. Utlämnande av uppgifter i vissa fall. I paragrafen bestäms om Folkpensionsanstaltens rätt att till Pensionsskyddscentralen och pensionsbetalarna lämna uppgifter för fastställande av det totala pensionskyddet och till myndigheter och inrättningar i andra länder för verkställighet av överenskommelserna om social trygghet och för genomförande av förordningen om social trygghet. I 3 punkten bestäms om Folkpensionsanstaltens rätt

att lämna sådana känsliga uppgifter som nämns i lagrummet till en läkare eller undersöknings- eller sjukvårdsinrättning för att en undersökning enligt 61 § i denna lag skall kunna genomföras. Punkten är ny och den motsvarar nuvarande praxis samt 19 kap. 5 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen. I övrigt motsvarar bestämmelsen 46 e § i 1956 års folkpensionslag.

91 §. Användning av uppgifter som fåtts för andra förmåner. För skötseln av olika förmåner behöver Folkpensionsanstalten ofta samma uppgifter antingen av sökanden själv eller av andra myndigheter och inrättningar. För att uppgifterna inte skall behöva inhämtas upprepade gånger föreslås i paragrafen bli bestämt att när Folkpensionsanstalten behandlar förmåner enligt folkpensionslagen skall den i enskilda fall ha rätt att använda uppgifter som den har fått för behandlingen av något annat förmånsärende. Paragrafen motsvarar 46 f § i 1956 års folkpensionslag.

92 §. Vidarebefordran av uppgifter. I paragrafen bestäms om vidareöverlåtelse av uppgifter från bl.a. befolkningsregistercentralen och Pensionsskyddscentralen. Paragrafen motsvarar 46 g § i 1956 års folkpensionslag.

93 §. Uppgifter till utsokningsmyndigheter. Enligt paragrafen har Folkpensionsanstalten rätt att på begäran av en utsokningsmyndighet lämna myndigheten uppgifter om beloppen av förmåner som kan mätas ut eller som beaktas när det skyddade beloppet vid utsokning bestäms. Paragrafen motsvarar 79 § 3 mom. i 1956 års folkpensionslag.

94 §. Teknisk anslutning. I paragrafen bestäms om möjligheten att öppna en teknisk anslutning för mottagarna av uppgifterna.

Bestämmelsen motsvarar 46 h § i 1956 års folkpensionslag och 38 § 2 och 3 mom. i familjepensionslagen.

95 §. Uppgifter till myndigheter. I paragrafen bestäms om utlämnande av nödvändiga uppgifter på eget initiativ när det är fråga om utredning av missbruk eller brott som riktas mot den sociala tryggheten eller väckande av åtal. Ordalydelsen i paragrafen har förtydligats men motsvarar i sak 46 i § i 1956 års folkpensionslag.

96 §. Uppgifter till sökande. Enligt paragrafen skall Folkpensionsanstalten på för-

hand informera pensionssökanden om var uppgifter om honom eller henne finns att få och vart uppgifterna kan lämnas ut för beslutsfattande. Paragrafen motsvarar 46 j § i 1956 års folkpensionslag.

14 kap. **Finansiering**

97 §. Förmåner och utgifter som skall finansieras. Enligt paragrafen skall förmåner enligt folkpensionslagen och lagen om införande av folkpensionslagen betalas ur folkpensionsfonden. Ur folkpensionsfonden betalas också sådana folkpensions- och familjepensionsutgifter som enligt 15 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) hör till grundskyddsandelen samt 40 procent av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader. Paragrafen motsvarar i sak vad som bestäms om fördelningen av Folkpensionsanstaltens förvaltningskostnader i 58 § i 1956 års folkpensionslag. I övrigt är paragrafen ny.

98 §. Folkpensionsfondens intäkter. Paragrafen är ny. Enligt paragrafen skall folkpensionsfondens utgifter, dvs. förmåner enligt 97 § och en del av omkostnaderna, finansieras med medel som inflyter av arbetsgivarnas folkpensionsavgifter, med statens betalningsandelar och med folkpensionsfondens övriga intäkter. Enligt 2 mom. består de övriga intäkterna av fondens avkastning av placeringar.

99 §. Arbetsgivares folkpensionsavgift. Enligt 1 mom. skall arbetsgivarna betala arbetsgivarnas folkpensionsavgift och för privata arbetsgivare skall avgiften graderas i förhållande till de avskrivningar som arbetsgivaren har gjort på anskaffningsutgifterna för förslitning underkastade anläggningstillgångar och i förhållande till de löner som arbetsgivaren har betalt.

Enligt 2 mom. skall bestämmelser om betalning av arbetsgivarnas socialskyddsavgift utfärdas särskilt genom lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963). Avgiftsprocenten för och graderingen av arbetsgivarnas folkpensionsavgift skall fortfarande anges genom en separat lag.

Paragrafen motsvarar i sak 3 § i 1956 års folkpensionslag.

100 §. Folkpensionsanstaltens finansieringsandel. I 1 mom. bestäms om Folkpensionsanstaltens finansieringsandel.

Folkpensionsanstaltens andel är 60 procent av det sammanlagda beloppet av de utbetalda ålderspensionerna, invalidpensionerna, arbetslöshetspensionerna och individuella förtidspensionerna. På motsvarande sätt finansieras även de folkpensionsutgifter som avses i 97 § och som ersätts med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.

Dessutom finansierar Folkpensionsanstalten helt barnförhöjningarna och de av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader som betalas ur folkpensionsfonden. Om detta bestäms i 2 mom.

101 §. Statens finansieringsandel. Enligt paragrafen skall alla familjepensioner enligt lagen samt familjepensionsutgifter som ersätts med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare finansieras med statsmedel.

Enligt 2 mom. skall staten svara för de folkpensionsutgifter som avses i 100 § till den del Folkpensionsanstaltens andel inte täcker dem.

102 §. Statens garantibelopp och likviditetsbelopp. I paragrafen bestäms om minimibeloppet av Folkpensionsanstaltens finansieringstillgångar vid utgången av kalenderåret.

Minimibeloppet måste vara minst fyra procent av de årliga totalutgifterna för folkpensionsförsäkringen. Vid beräkningen av minimibeloppet beaktas utöver utgifterna i 97 § även de utgifter som orsakas av förmåner enligt lagen om handikappförmåner, lagen om bostadsbidrag för pensionstagare, lagen om frontmannapension och lagen om betalning av fronttillägg utomlands. Om minimibeloppet inte uppnås, skall den bristande delen betalas av statens medel (*garantibelopp*).

I 2 mom. bestäms om trygghet av folkpensionsfondens likviditet, dvs. statens likviditetsbelopp. Paragrafen motsvarar i sak delvis 59 § 2 och 3 mom. i 1956 års folkpensionslag.

103 §. Betalning av statens andel och garantibeloppet. I 1 mom. bestäms om förskotts betalning av statens finansieringsandelar till Folkpensionsanstalten. Som förskott betalas månatligen 90 procent av de beräkna-

de betalningsandelarna. Bestämmelsen motsvarar 64 § i 1956 års folkpensionslag.

I 2 mom. bestäms om förskott på statens garantibelopp. För tryggande av Folkpensionsanstaltens finansiering skall lika stora månatliga förskottsposter av garantibeloppet vid behov också kunna betalas på ett förutseende sätt. Bestämmelsen motsvarar i sak 20 § 2 mom. i folkpensionsförordningen.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande om att närmare bestämmelser om fastställandet och betalningen av statens betalningsförskott och slutliga betalningsandelar skall kunna utfärdas genom förordning av statsrådet. Det samma gäller erhållandet av behövliga uppgifter från Folkpensionsanstalten.

104 §. Beräkning över utgifterna följande år. I paragrafen bestäms om den beräkning som skall tillställas social- och hälsovårdsministeriet och som gäller de förmånsutgifter och Folkpensionsanstaltens omkostnader som skall betalas ur folkpensionsfonden under det följande året. Bestämmelsen motsvarar 20 § 1 mom. i folkpensionsförordningen, bortsett från att tidpunkten för inlämnandet av beräkningen tidigareläggs med en månad.

105 §. Folkpensionsanstaltens rätt att utöva tillsyn. I paragrafen bestäms om Folkpensionsanstaltens rätt att utöva tillsyn över fastställande, debitering, uppbörd och redovisning av arbetsgivarnas folkpensionsavgifter samt att till denna del granska beskattningshandlingarna. I praktiken har Folkpensionsanstalten granskat beskattningshandlingarna hos skatteverket för att konstatera att arbetsgivarnas folkpensionsavgifter är korrekta. Paragrafen motsvarar i sak 19 § i 1956 års folkpensionslag.

15 kap. Särskilda bestämmelser

106 §. Förhöjning för dröjsmålstiden. I paragrafen bestäms om betalning av en förhöjd förmån för dröjsmålstiden och om räntefoten för förhöjningen. Den minsta dröjsmålsförhöjning som skall betalas motsvarar 2001 års folkpensionsindex. Bestämmelsen motsvarar delvis 39 b § 1, 2 och 5 mom. i 1956 års folkpensionslag.

107 §. Dröjsmålstiden. I paragrafen bestäms om vilken tid en dröjsmålsförhöjning skall beräknas på. Bestämmelsen motsvarar

delvis 39 b § 2, 3, 4 och 6 mom. i 1956 års folkpensionslag.

108 §. Minskning av pension på grund av institutionsvård. I 1 och 2 mom. bestäms om betalning av folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp till förminskat belopp när offentlig, fortgående institutionsvård har varat tre månader. Offentlig institutionsvård definieras i 5 § 3 och 4 mom.

I 3 och 4 mom. bestäms om hur institutionsvård inverkar på ålderspension som skjutits upp eller tidigarelagts samt om betalning av pension till förminskat belopp i sådana fall då mottagaren också får bostadsbidrag för pensionstagare. I 5 mom. föreslås dessutom en bestämmelse som motsvarar nuvarande praxis och enligt vilken pension skall betalas oförminskad från ingången av den månad som följer på den under vilken institutionsvården upphörde i sådana fall då institutionsvården upphör den sextonde dagen i månaden eller senare. De belopp som anges i paragrafen motsvarar nivån på folkpensionsindex 2001. I beloppen har den nivåförhöjning som kommer den 1 september 2006 samt sloandet av dyrortsklassificeringen av kommunerna från början av 2008 beaktats. I sak motsvarar paragrafen delvis 42 b § i 1956 års folkpensionslag samt 34 a § i familjepensionslagen.

109 §. Indexbindning. Enligt 1 mom. är beloppen av de förmåner som avses i lagen och grunderna för fastställande av dem indexbundna på det sätt som bestäms i lagen om folkpensionsindex. Detta gäller dock inte inkomstgränsen enligt 17 § 1 mom. och 35 § 1 mom. 4 punkten.

I 2 mom. anges indexnivån för beloppen. Beloppen i lagen motsvarar det poängtal för folkpensionsindexet enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut i januari 2001 har beräknats. Paragrafen motsvarar delvis 77 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

110 §. Avrundning av beloppen. I paragrafen bestäms om avrundning av förmånerna och grunderna för fastställandet. Bestämmelsen motsvarar 88 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag.

Det föreslås att 88 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag, enligt vilket Folkpensions-

anstalten kan besluta att en avgift som skall betalas till pensionsanstalten inte uppbärs eller att ett fel i en avgift eller redovisning inte rättas om avgiftens belopp eller felet är så obetydligt att en indrivning eller ett rättande av felet skulle medföra oskäligt mycket arbete eller kostnader, upphävs såsom obehövt.

111 §. Utmättnings- och överföringsförbud. I paragrafen föreslås en bestämmelse om utmättnings- och överföringsförbud som gäller förmåner enligt lagen. Förmåner skall få mätas ut endast för att driva in ett underhållsbidrag som skall betalas till en make eller maka eller till barn eller som skadestånd till barn. Bestämmelsen motsvarar 79 § 1, 2 och 4 mom. i 1956 års folkpensionslag.

112 §. Tillämpningsbestämmelse. På andra ställen i lagstiftningen hänvisas det till 1956 års folkpensionslag och familjepensionslagen och till folkpension, familjepension och barnförhöjning. I paragrafen föreslås därför en allmän tillämpningsbestämmelse som gäller hänvisningsbestämmelserna. Enligt den föreslagna bestämmelsen gäller att om det i någon annan lag eller i en bestämmelse som utfärdats med stöd av den hänvisas till folkpensionslagen eller familjepensionslagen eller till en förmån som beviljats eller betalas med stöd av dem, skall hänvisningen anses avse bestämmelser i och förmåner enligt lagen.

113 §. Ikraftträdande. Bestämmelser om ikraftträdandet av lagen skall utfärdas genom lagen om införande av folkpensionslagen. I införandelagen finns också bestämmelser om arbetslöshetspension, individuell förtidspension, familjepension som beviljas efter en förmånslåtare som avlidit före den 1 juli 1990 samt skyddsbestämmelser för förmåner och pensioner om vilka föreskrivits före folkpensionslagens ikraftträdande.

1.2. Lagen om införande av folkpensionslagen

1 §. Folkpensionslagens ikraftträdande. Enligt paragrafen skall folkpensionslagen träda i kraft den 1 januari 2008.

Det föreslås att 1956 års folkpensionslag och familjepensionslagen jämte ändringar skall upphävas genom införandelagen. En bestämmelse om detta föreslås i 2 mom.

Enligt 3 mom. skall den nya folkpensionslagen också tillämpas på pensioner och förmåner som beviljats med stöd av 1956 års folkpensionslag och familjepensionslagen. Om t.ex. en förmån som avbrutits före den 1 januari 2007 börjar betalas ut igen efter den nya lagens ikraftträdande, betalas pensionen dock ut på tidigare grunder.

Avsikten är att slopa inverkan av dyrortsklassificeringen av kommunerna på pensionsbeloppet från ingången av 2008. Enligt 4 mom. skall folkpensioner och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp som med stöd av lagen och förordningen om allmän dyrortsklassificering av kommunerna betalas i enlighet med dyrortsklass II när folkpensionslagen träder i kraft omvandlas från början av 2008 så att de är lika stora som andra folkpensioner och efterlevandepensioner.

Enligt 5 mom. skall folkpensioner som betalas ut i januari 2008 omvandlas till att motsvara folkpensionslagen genom att ålders- och anhörigförhöjning av livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst prioriteras i folkpensionen. Efterlevandepensionens kompletteringsbelopp enligt familjepensionslagen omvandlas vid ingången av januari 2008 till att motsvara folkpensionslagen så, att inkomst beräknad på basis av egendom samt avkastning på skog enligt 15 b § 2 mom. i familjepensionslagen inte längre har någon inverkan. Om detta föreskrivs i ikraftträdandebestämmelsens 6 mom. Folkpensionen justeras i övrigt inte i ovan nämnda fall, om inte någon annan grund för justering föreligger. Omvandlingarna görs utan ansökan och beslutet meddelas endast på begäran enligt 7 mom.

Enligt 8 mom. skall utbetalningen av en förmån fortgå på tidigare grunder, om förmånen betalas när folkpensionslagen träder i kraft. Förmånen ändras inte i enlighet med den nya folkpensionslagen vid lagens ikraftträdande, förutom när det gäller sloandet av dyrortsklassificeringen av kommunerna i 4 mom. och de prioriteringar som anges i 5 och 7 mom. Utbetalningen av en förmån fortgår således på tidigare grunder fram till dess att den upphör eller justeras. När en förmån justeras efter den nya lagens ikraftträdande görs ingen ny avvägning av bosättningstiden enligt 21 eller 32 § i folkpensionslagen.

I 9 mom. bestäms om justering eller beviljande av en förmån retroaktivt. Om en förmån beviljas för en tid före den 1 januari 2008, tillämpas de bestämmelser som gällde före den 1 januari 2008.

I 10 mom. bestäms om retroaktiv ansökningstid när en ansökan har blivit anhängig innan folkpensionslagen har trätt i kraft. I sådana fall kvarstår den retroaktiva ansökningstiden ett år.

2 §. Arbetslöshetspension. I 1 mom. bestäms om rätt att få arbetslöshetspension för långvarigt arbetslösa personer födda före 1950.

I 2 mom. bestäms om tillämpning av 1956 års folkpensionslag på beviljande, betalning, avbrytande och återkrav av arbetslöshetspension, omvandling av arbetslöshetspension till invalidpension samt straffanstalters anmälningsskyldighet.

I 3 mom. bestäms om anmälningsskyldighet för den som får arbetslöshetspension. Bestämmelsen motsvarar i sak 53 a § i 1956 års folkpensionsförordning.

I 4 mom. bestäms om vilka bestämmelser i folkpensionslagen som i övrigt är tillämpliga på arbetslöshetspension.

Enligt 5 mom. omvandlas arbetslöshetspension till ålderspension utan ansökan när pensionstagaren fyller 65 år, om grunderna för fastställande av pensionen då inte ändras.

Bestämmelsen motsvarar delvis 35 § 3 mom. i 1956 års folkpensionslag och nuvarande praxis.

I 6 mom. bestäms om rätt för den som får arbetslöshetspension att få barnförhöjning enligt 10 kap. i folkpensionslagen. Bestämmelsen motsvarar delvis 29 § 2 mom. 1 och 2 punkten i 1956 års folkpensionslag.

3 §. Individuell förtidspension. I 1 mom. bestäms om rätt att få individuell förtidspension för personer födda före 1944. I momentet bestäms dessutom om tillämpning av 26 § 7 mom. i 1956 års folkpensionslag på individuell förtidspension och tillämpning av 53 § 2 mom. i 1956 års folkpensionsförordning på pensionstagarnas anmälningsskyldighet.

I 2 mom. bestäms om vilka bestämmelser i folkpensionslagen som i övrigt är tillämpliga på individuell förtidspension.

Enligt 3 mom. omvandlas individuell förtidspension till ålderspension vid 65 års ål-

der, om grunderna för fastställande av pensionen inte har ändrats.

I 4 mom. bestäms om rätt för den som får individuell förtidspension att få barnförhöjning enligt 10 kap. i folkpensionslagen. Bestämmelsen motsvarar delvis 29 § 2 mom. 1 och 2 punkten i 1956 års folkpensionslag.

4 §. Rätt till efterlevandepension för efterlevande makar födda före den 1 juli 1950. Enligt den familjepensionslag som gällde före den 1 juli 1990 var det endast änkor som hade rätt till änkepension, om äktenskapet hade ingåtts innan förmånslåtarens fyllde 65 år, änkan hade fyllt 40 år vid förmånslåtarens död och äktenskapet hade varat minst tre år. I samband med totalreformen av familjepensionslagstiftningen bestämdes att en förutsättning för rätt till efterlevandepension bland annat skulle vara att äktenskapet hade ingåtts innan den efterlevande maken eller maken fyllde 50 år, om makarna inte hade gemensamma barn. Enligt 5 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av familjepensionslagen (104/1990) bibehålls rätten dock för en änka som är född den 1 juli 1950 eller tidigare. I lagändringen skyddades på så sätt rätten till efterlevandepension för en änka som hade fyllt 40 år före den 1 juli 1990 och vars äktenskap hade ingåtts innan förmånslåtarens hade fyllt 65 år och äktenskapet hade varat tre år vid förmånslåtarens död. I propositionen föreslås att ordalydelsen även skall gälla änklingar.

5 §. Familjepension efter en förmånslåtare som avlidit före den 1 juli 1990. Bestämmelsen motsvarar delvis bestämmelserna i 2 kap. i familjepensionslagen och 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av familjepensionslagen (104/1990).

6 §. Barnförhöjning som börjat före den 1 januari 1996. I paragrafen bestäms om fortsatt utbetalning på tidigare grunder för fastställandet när det gäller barnförhöjning som har börjat före 1996. Barnförhöjningen betalas till dess att barnförhöjningen upphör antingen när barnet fyller 16 år eller när villkoren enligt de bestämmelser som gällde före 1996 inte längre uppfylls. Bestämmelsen motsvarar i sak 6 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (1491/1995).

7 §. Betalning av folkpension, familjepension och barnförhöjning till utlandet. I paragrafen bestäms om skydd efter folkpensionslagens ikraftträdande när det gäller folkpension, familjepension och barnförhöjning som före ikraftträdandet betalas till utlandet med stöd av 41 § i 1956 års folkpensionslag. Med stöd av folkpensionslagen avbryts alltid utbetalningen av folkpension, familjepension och barnförhöjning senast ett år efter det att pensionstagaren har flyttat utomlands. Utbetalningen av förmåner som har betalats till utlandet före folkpensionslagens ikraftträdande fortgår dock på tidigare grunder till dess att förmånen justeras eller upphör.

8 §. Arbetspension som beaktas som inkomst när pensionsfallet inträffat före den 1 juli 1975. I paragrafen bestäms om hur arbetspension som börjat före den 1 juli 1975 och försörjningspension enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst och avträdelsepension enligt lagen om avträdelsepension som börjat före den 1 januari 1983 skall beaktas som inkomst i folkpensionen och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp. På grund av det föreslås att ålders- och anhörigförhöjning av livränta enligt 8 § 2 mom. Och 9 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst skall prioriteras har punkten om att förhöjningarna skall räknas som inkomst slopats. Bestämmelsen motsvarar i övrigt 27 och 27 b § i 1956 års folkpensionslag samt 15 d och 15 f § i familjepensionslagen.

9 §. Arbetspension som beaktas som inkomst när det gäller folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp som börjar den 1 januari 2005 eller senare. När folkpension eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp börjar den 1 januari 2005 eller senare skall en arbetspension som börjar den 1 januari 2005 eller senare beaktas som inkomst som intjänad pension den 31 december 2004, om personen har fyllt 63 år före den 1 januari 2005. Enligt 2 mom. skall arbetspension som har börjat före 2005 beaktas som inkomst i folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp som börjar den 1 januari 2005 eller senare.

Bestämmelsen motsvarar i sak 3 och 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (1023/2004) och 3 och 4 mom. i ikraftträ-

dandebestämmelsen i lagen om ändring av familjepensionslagen (1024/2004).

10 §. Prioriterade pensionsinkomster och vissa förmåner från utlandet. I 1 mom. 1 punkten bestäms om prioritering i folkpensionen av ersättningar för inkomstbortfall enligt lagarna om trafikförsäkring, när ersättningarna har börjat före den 1 januari 1985. Som inkomster skall inte heller beaktas sådana ersättningar för inkomstbortfall som i kortvariga rater har betalats för högst ett år och som betalas på grund av skada som uppkommit före den 1 januari 1995. Bestämmelsen motsvarar i sak 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (53/1985) och 1 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (981/1994).

I 1 mom. 2 punkten bestäms om prioritering i folkpensionen av på frivillig olycksfallsförsäkring enligt lagarna om olycksfallsförsäkring grundad pension och livränta i sådana fall då pensionen eller livräntan har börjat före 1994. Bestämmelsen motsvarar i sak 6 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (564/1993).

I 2 mom. bestäms om prioritering av förmåner som betalas med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring och lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen, när förmånerna har börjat före 1999. Dessutom förutsätts att utbetalningen har fortgått utan avbrott. Om utbetalningen inställs för en enda månad, beaktas förmånen därefter som inkomst i folkpensionen och i efterlevandepensionens kompletteringsbelopp. Bestämmelsen motsvarar i sak 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (914/1998) och 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av familjepensionslagen (916/1998).

Enligt 3 mom. skall i folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp som har börjat före 1997 som inkomst beaktas en utländsk pension enligt 23 § 2 mom. i folkpensionslagen när folkpensionen och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp justeras med stöd av 25 eller 38 § i folkpensionslagen. Om folkpensionen eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp juste-

ras retroaktivt för tiden före 1997, skall den utländska pensionen beaktas som inkomst från och med den 1 januari 1997. Bestämmelsen motsvarar i sak 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (979/1996) och 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av familjepensionslagen (982/1996).

I 4 mom. bestäms om prioritering i folkpensionen när det gäller uppskovsförhöjning för arbetspension som grundar sig på tiden efter fyllda 65 år. Bestämmelsen motsvarar i sak 10 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (588/1978).

11 §. Skydd av folkpension när understödsdelen och understödstillägget kombineras till en tilläggsdel. I paragrafen bestäms om de skyddsbestämmelser som föranleddes av 1983 och 1984 års lagändringar. Genom lagändringen av den 1 januari 1983 kombinerades understödsdelen och understödstillägget till en tilläggsdel och samtidigt skyddades de löpande pensionerna före 1983 fram till nästa justering. I paragrafen bestäms också om det skydd som föreskrivits för att förhindra att tilläggsdelen för makar minskar. Bestämmelsen motsvarar i sak 5 och 6 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (103/1982).

12 §. Skydd av folkpension och efterlevandepension mot inverkan av familjeförhållanden. I paragrafen bestäms om det skydd av folkpensionen och efterlevandepensionen som följde av den lagändring som trädde i kraft den 1 september 1991. Om folkpensionstagarens make eller maka inte hade fått folkpension eller frontmannapension före den 1 september 1991, fastställdes folkpensionstagarens folkpension enligt familjeklassen för ensamstående personer. Genom den lagändring som trädde i kraft vid ingången av januari 1991 ändrades grunderna för fastställande av folkpensionen så att familjeklassen för tilläggsdelen fastställdes uteslutande på basis av om pensionstagaren var gift eller levde i ett samboförhållande eller inte. Det hade ingen betydelse om maken eller maken fick folkpension eller frontmannapension. Om folkpensionen för en person som varit gift eller levde i ett samboförhållande före den 1 september 1991 fastställs enligt familjeklassen

för ensamstående personer, skyddas beloppet fram till nästa justering av familjeklassen enligt folkpensionslagen. Bestämmelsen motsvarar 3 och 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (471/1991).

I 2 mom. bestäms om motsvarande skydd när det gäller efterlevandepension. Före lagändringen betalades familjepensionens tilläggsdel alltid till ett belopp som motsvarade den tilläggsdel som betalades till ensamstående personer, dvs. den efterlevande makens eller makans familjeförhållanden saknade betydelse. Efter lagändringen inverkar familjeförhållandena för den som får efterlevandepension på tilläggsdelen, och tilläggsdelen för efterlevandepension som börjat före lagändringen skyddas till dess att efterlevandepensionen justeras på grund av ingående eller upplösning av äktenskap eller maken eller maken till den som får efterlevandepension beviljas folkpension eller familjepension. Bestämmelsen motsvarar i sak 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av familjepensionslagen (472/1991).

13 §. Betalning av folkpension och efterlevandepension enligt de bestämmelser som gällde före den 1 januari 1994. I paragrafen bestäms om skydd av folkpension och efterlevandepension som har börjat före den 1 januari 1994 i sådana fall då pensionen har börjat innan Finland anslöt sig till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Före den 1 januari 1994 påverkades inte folkpensionen eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp av den tid en person eller förmånslätare bott utomlands. I paragrafen skyddas oavvägda folkpensioner och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp som har börjat före lagändringen. Folkpensionstagare och mottagare av efterlevandepension får ansöka om att deras pension skall beräknas avvägd enligt folkpensionslagen. Bestämmelsen motsvarar i sak 2 och 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (547/1993) och 2 och 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av familjepensionslagen (548/1993).

14 §. Justering av folkpension och efterlevandepension som börjat före den 1 januari 2008. När folkpension eller efterlevandepension

sionens kompletteringsbelopp har beviljats innan folkpensionslagen har trätt i kraft, beaktas som inkomst arbetspension eller en annan ersättning som skall beaktas som inkomst enligt beloppet vid tidpunkten för beviljandet.

När arbetspension eller en annan förmån har beaktats som inkomst vid beräkningen av folkpension eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp, beaktas den vid justering av folkpensionen och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp till det tidigare beloppet. De pensioner och ersättningar som tidigare beaktats som inkomst i samband med justering av folkpensionen eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp beaktas således förhöjda med folkpensionsindexet. Därmed avviker beloppet av den förmån som beaktats som inkomst från det faktiska beloppet.

I 1 mom. bestäms om beaktande till faktiskt belopp av en pension eller en annan förmån som beaktats som inkomst i folkpension eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp som har börjat före folkpensionslagens ikraftträdande, när grunderna för fastställande av arbetspensionen eller en annan förmån ändras efter lagändringen genom någon annan ändring än en sådan som följer av indexbindning eller motsvarande. En arbetspension eller en annan förmån som beaktats som inkomst skall beaktas till faktiskt belopp efter det att folkpensionslagen har trätt i kraft, om grunderna för fastställandet ändras. Beaktandet av en förmån till faktiskt belopp kan således gälla även folkpensioner och efterlevandepensioner som börjat innan folkpensionslagen har trätt i kraft. I vanliga fall ändras dock inte grunderna för fastställandet av arbetspensioner och andra förmåner efter det att de har börjat betalas ut.

Enligt 2 mom. skall beloppet av arbetspension eller en annan förmån kvarstå oförändrat, dvs. förhöjt med folkpensionsindexet, i sådana fall då folkpensionen eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp justeras på grund av ändrade familjeförhållanden.

Enligt 3 mom. skall beloppet av arbetspension eller en annan förmån kvarstå oförändrat, dvs. förhöjt med folkpensionsindexet, i sådana fall då en person övergår från familjepension till folkpension eller vice versa.

Enligt 4 mom. skall beloppet av arbetspension eller en annan förmån kvarstå oförändrat

i sådana fall då invaliditetspension, individuell förtidspension eller arbetslöshetspension enligt 1956 års folkpensionslag omvandlas till ålderspension eller när arbetslöshetspension omvandlas till invalidpension, förutsatt att grunderna för fastställande av den pension som beaktats som inkomst inte har ändrats.

Enligt 5 mom. är paragrafen tillämplig endast på sådana arbetspensioner och andra förmåner som baserar sig på en lag, förordning eller offentlig pensionsstadga eller på rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen. En ändring som följer av indexbindning eller en motsvarande ändring betraktas inte som en ändring av grunderna för fastställande av arbetspension eller en annan förmån.

Bestämmelsen i 2 mom. motsvarar i sak 32 a § 3 mom. i 1956 års folkpensionslag och 17 § 3 mom. i familjepensionslagen. Bestämmelserna i 3-5 mom. motsvarar 26 § 4 mom. i 1956 års folkpensionslag och 15 b § 5 mom. i familjepensionslagen.

15 §. Preskription av fordringar. I paragrafen bestäms om tillämpning av bestämmelserna om avstående från återkrav av fordringar och preskription av fordringar som återkrävs när det gäller förmåner som betalats till för stort belopp och fordringar som uppkommit före den 1 juni 2004. Paragrafen motsvarar i sak 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (350/2004).

16 §. Indexbindning. Enligt paragrafen skall de belopp som nämns i 9 § bindas vid folkpensionsindexet. Det belopp som avses i paragrafen uppges enligt nivån på folkpensionsindex 2001.

17 §. Lagens ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

1.3. Lagen om handikappförmåner

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens syfte. I paragrafen anges lagens

syfte. Avsikten är att förmånerna skall stödja i Finland bosatta handikappades eller långvarigt sjuka personers möjligheter att klara av sitt dagliga liv, delta i arbetslivet eller studera samt bo hemma, upprätthållandet av deras funktionsförmåga och deras möjligheter att få rehabilitering och vård.

Lagens syfte anges inte särskilt i den gällande folkpensionslagen, lagen om handikappbidrag eller lagen om vårdbidrag för barn.

Endast personer bosatta i Finland skall ha rätt till handikappförmåner. Bestämmelser om boende i Finland föreslås i 4 §.

2 §. Förmåner. I paragrafen bestäms om handikappförmåner som beviljas enligt lagen samt om den tid för vilken de beviljas och om ersättningskategorierna. Handikappförmåner är handikappbidrag för personer under 16 år, handikappbidrag för personer som fyllt 16 år, vårdbidrag för personer som får pension och dietersättning.

Handikappförmånerna och ersättningskategorierna får nya benämningar. Bestämmelsen är ny och tas in i lagen för tydlighetens skull.

3 §. Verkställighet av lagen. Uppgifter enligt lagen fullgörs av Folkpensionsanstalten. Den föreslagna paragrafen motsvarar i sak 5 § i lagen om handikappbidrag, 5 § i lagen om vårdbidrag för barn och 2 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

4 §. Boende i Finland. Enligt paragrafen avgörs boendet i Finland enligt 3, 3 a och 4 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet. Innehållet i den föreslagna paragrafen motsvarar 1 § i lagen om handikappbidrag och 1 § i lagen om vårdbidrag för barn. Med avvikelse från nuvarande praxis avgörs boendet i Finland enligt 3, 3 a och 4 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet även i fråga om vårdbidrag för personer som får pension. Detta innebär med avvikelse från nuvarande praxis att faktiskt boende i Finland krävs för att vårdbidrag för personer som får pension skall beviljas.

5 §. Definitioner. I paragrafen definieras de centralaste begreppen i lagen. Med nedsatt funktionsförmåga avses att de rutiner som en person behöver kunna utföra i sitt dagliga liv försvåras på grund av sjukdom, lyte eller

skada. Definitionen är ny och tas in i lagen för tydlighetens skull.

Med personliga rutiner avses transporter och annan förflyttning, skötsel av den personliga hygien, sjukvårdsåtgärder, påklädning, intagande av måltider och andra därmed jämförbara aktiviteter. På samma sätt som för närvarande anses som jämförbara aktiviteter t.ex. verksamhet i anslutning till social interaktion liksom kommunikationsformer som ersätter tal, t.ex. teckenspråk. Bestämmelsen motsvarar i sak 45 § 4 mom. i folkpensionsförordningen (594/1956) och 3 § 1 mom. i förordningen om handikappbidrag (989/1988).

Med handledning och tillsyn avses den regelbundna vägledning och uppsikt som en person behöver när det gäller personliga rutiner, nödvändigt hushållsarbete och skötsel av ärenden utanför hemmet eller fortgående beredskap av en annan person. Bestämmelsen motsvarar 45 § 1 mom. i folkpensionsförordningen och 3 § 3 mom. i förordningen om handikappbidrag.

Med särskilda kostnader avses sådana nödvändiga, extra och fortlöpande kostnader som nedsatt funktionsförmåga vållar en person, till den del han eller hon själv svarar för kostnaderna. Bestämmelsen motsvarar i sak 45 § 2 mom. i folkpensionsförordningen och 4 § 1 mom. i förordningen om handikappbidrag.

6 §. Krav på bosättningstid. I paragrafen bestäms närmare om det krav på boendetid som är en förutsättning för att handikappförmåner skall beviljas. Det föreslås att det nuvarande kravet på fem år förkortas till tre år. En handikappförmån skall kunna beviljas, om sökanden har varit bosatt i Finland minst tre år. Handikappbidrag för barn beviljas som för närvarande utan krav på boendetid.

En person skall dock ha rätt till handikappbidrag för personer som fyllt 16 år utan att kravet på boendetid uppfylls, om han eller hon vid 16 års ålder har fått handikappbidrag för personer under 16 år eller om sjukdomen började eller handikappet uppkom medan personen bodde i Finland och innan han eller hon hade fyllt 19 år.

Den nya paragrafen motsvarar delvis 2 a § i lagen om handikappbidrag och 23 § i folkpensionslagen.

2 kap. Handikappförmåner

7 §. Handikappbidrag för personer under 16 år. I paragrafen bestäms om rätt till handikappbidrag för personer under 16 år samt om bidragets storlek i olika situationer. Som för närvarande förutsätter beviljande av vårdbidrag att den belastning och det engagemang som vården, omvårdnaden och rehabiliteringen av ett sjukt barn innebär är större än normalt. I motsvarighet till nuvarande praxis bedöms belastningens och engagemangets omfattning genom en jämförelse med den belastning och det engagemang som krävs för vården av ett friskt barn i samma ålder. Belastningen kan även omfatta ekonomisk belastning, dvs. kostnader för vården, omvårdnaden eller rehabiliteringen. Handikappbidrag för personer under 16 år kan dock inte längre beviljas enbart på grund av kostnaderna. Paragrafen motsvarar i sak 2 § i lagen om vårdbidrag för barn och nuvarande praxis.

Enligt 3 mom. skall Folkpensionsanstalten kunna meddela närmare anvisningar om hur belastningen och engagemanget skall bedömas för olika sjukdomskategorier.

8 §. Handikappbidrag för personer som fyllt 16 år. I 1 mom. bestäms om rätt för personer som fyllt 16 år att få handikappbidrag. Med avvikelse från nuvarande praxis skall även en person som fyllt 65 år kunna få handikappbidrag, om han eller hon fortsätter arbeta och inte får ålderspension. I övrigt motsvarar momentet i sak delvis 1 § 1 mom. och 2 § 1 mom. i lagen om handikappbidrag.

I 2 mom. bestäms om storleken på handikappbidraget för personer som fyllt 16 år i olika situationer. Momentet motsvarar i sak 2 § 1 mom. i den nuvarande lagen om handikappbidrag och beloppen nivån på folkpensionsindex 2001.

I 3 mom. bestäms om rätten för dem som är blinda, oförmögna att röra sig eller barnomsdöva att få handikappbidrag med högsta belopp. Bestämmelsen motsvarar i sak den sista meningen i 2 § 2 mom. i förordningen om handikappbidrag.

I 4 mom. bestäms att den som får full invalidpension eller ålderspension enligt olika lagar inte skall ha rätt till handikappbidrag för personer som fyllt 16 år. Inte heller en person som får en motsvarande förmån från utlandet

eller särskilt stöd till invandrare skall ha rätt till handikappbidrag för personer som fyllt 16 år. Dessa personer skall dock ha rätt till vårdbidrag för personer som får pension.

Enligt 5 mom. kan Folkpensionsanstalten meddela närmare anvisningar om hur de olägenheter som sjukdomen, lytet eller skadan ger upphov till skall bedömas.

9 §. Vårdbidrag för personer som får pension. I 1 mom. bestäms om rätt till vårdbidrag för personer som får pension. En person som får full invalidpension med stöd av folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna skall som för närvarande ha rätt till vårdbidrag för personer som får pension. I motsvarighet till nuvarande praxis skall en person som får delinvalidpension enligt arbetspensionslagarna inte betraktas som arbetsoförmögen.

Vårdbidrag för personer som får pension skall med avvikelse från nuvarande praxis även kunna beviljas personer som inte fyllt 65 år men som får ålderspension. Som ålderspension betraktas även förtida ålderspension. Också de som på grund av fullständig arbetsoförmåga får olycksfallspension enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen eller lagen om olycksfall i militärtjänst eller full invalidpension enligt trafikförsäkringslagstiftningen hör till skillnad från nuläget till dem som kan beviljas vårdbidrag för personer som får pension. Momentet motsvarar delvis 30 a § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag. I 2 mom. bestäms om storleken på vårdbidraget för personer som får pension i olika situationer. Beloppen av vårdbidragen är angivna i månatliga belopp och de motsvarar nivån på folkpensionsindex 2001. Momentet motsvarar i sak 30 a § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

I 3 mom. bestäms om rätten för dem som är blinda eller oförmögna att röra sig att åtminstone få vårdbidrag med grundbelopp. Bestämmelsen motsvarar 30 a § 5 mom. i 1956 års folkpensionslag.

I 4 mom. bestäms om Folkpensionsanstaltens möjlighet att vid behov inhämta ett utlåtande av kommunens socialmyndighet om behovet och omfattningen av den hjälp och service som den sökande behöver. Bestämmelsen motsvarar i sak 50 § 3 mom. i folkpensionsförordningen.

10 §. Bidrag på grund av särskilda kostnader. I paragrafen bestäms att om vårdbidrag enligt 9 § eller handikappbidrag enligt 8 § 2 mom. 2 eller 3 punkten beviljas på grund av nedsatt funktionsförmåga och särskilda kostnader, förutsätts att de särskilda kostnaderna uppgår till beloppet av det bidrag som beviljas. Detsamma gäller då handikappbidrag beviljas med stöd av 8 § 2 mom. 1 punkten på grund av nedsatt funktionsförmåga, men och särskilda kostnader. Bestämmelsen motsvarar i sak 45 § 3 mom. i folkpensionsförordningen och 4 § 2 mom. i förordningen om handikappbidrag.

11 §. Helhetsbedömning. I 1 mom. bestäms att handikappbidrag och vårdbidrag beviljas till det belopp som är berättigat genom de olika faktorernas samverkan. På så sätt kan en person få bidrag enligt endast en ersättningskategori åt gången.

I 2 mom. bestäms att de olika faktorernas samverkan skall bedömas som en helhet. Vid avgöranden som gäller vårdbidrag och handikappbidrag för personer som fyllt 16 år utreds alltid vilken samverkan alla de delfaktorer som inverkar på beviljandet av bidrag har. När situationen som helhet bedöms beaktas bland annat sökandens medicinska och sociala tillstånd, behovet av handledning och tillsyn samt hur mycket särskilda kostnader han eller hon har. När det gäller handikappbidrag för personer under 16 år bedöms situationen som helhet utifrån den belastning och det engagemang som barnets vård, omvårdnad och rehabilitering innebär.

Paragrafens 1 mom. motsvarar 30 a § 2 mom. i folkpensionslagen och 2 § 2 mom. i lagen om handikappbidrag. Paragrafens 2 mom. är nytt och motsvarar nuvarande praxis.

12 §. Förmåner som skall beaktas när det gäller handikappbidrag eller vårdbidrag. I 1 mom. bestäms om vilka förmåner som inverkar på beloppet av det handikappbidrag eller vårdbidrag som skall betalas till en person. Härvid beaktas de lagstadgade ersättningar som skall betalas på grund av samma sjukdom, lyte eller skada enligt 1 mom. 1 punkten liksom motsvarande ersättningar från utlandet enligt momentets 2 punkt. Endast lagstadgade ersättningar skall beaktas, inte t.ex. ersättning enligt frivillig sjukförsäkring. Till

denna del motsvarar paragrafen i sak 30 a § 8 mom. i folkpensionslagen och 3 § 4 mom. i lagen om handikappbidrag. Dessutom föreslås att sådana förmåner från utlandet som kan jämföras med handikappbidrag eller vårdbidrag skall beaktas.

Ersättning som fortlöpande betalas till en person för i regel minst sex månader skall beaktas. Ersättning som beviljats för en kortare tid än sex månader kan beaktas som inkomst, om också handikappbidraget eller vårdbidraget beviljas för en kortare tid än sex månader.

Enligt de gällande bestämmelserna hindrar lagstadgade ersättningar från Finland eller utlandet på grundval av samma sjukdom eller handikapp utbetalningen av handikappbidrag och vårdbidrag för pensionstagare. Handikappbidrag eller vårdbidrag för pensionstagare betalas inte alls, även om bidraget är större än den lagstadgade ersättning som utgör hinder för bidraget. Dessa ersättningar har för närvarande ingen inverkan på vårdbidrag för barn. I momentet utvidgas för enhetlighetens skull dessa ersättnings inverkan till att gälla även handikappbidrag för personer under 16 år.

I 2 mom. föreslås bli bestämt att handikappbidrag eller vårdbidrag kan betalas till en person även i sådana fall då han eller hon får en lagstadgad ersättning eller en förmån från utlandet enligt 1 mom. som skall beaktas. För att handikappbidrag eller vårdbidrag skall betalas förutsätts att summan av de ersättningar och förmåner som skall beaktas understiger beloppet av handikappbidraget eller vårdbidraget. Till personen skall då betalas skillnaden mellan handikappbidraget eller vårdbidraget och det sammanlagda beloppet av de ersättningar och förmåner som skall beaktas. Handikappbidrag eller vårdbidrag betalas dock inte om det månatliga beloppet understiger minimibeloppet av det bidrag som skall betalas. I momentet bestäms också om det minsta beloppet av en handikappförmån som betalas och som sänks från nuvarande 10,76 euro till 5,38 euro i månaden på samma sätt som i fråga om folkpensionen. I övrigt motsvarar beloppet nivån på folkpensionsindex 2001. För närvarande bestäms om det minsta beloppet som betalas i 30 b § 4 mom. i 1956 års folkpensionslag.

13 §. Handikappbidrag för den tid pensionen är vilande. I paragrafen bestäms om handikappbidrag som betalas för den tid invalidpension är vilande. För den tid pensionen är vilande betalas till personen handikappbidrag för personer som fyllt 16 år med högsta belopp utan ansökan, dock för högst 24 månader. Paragrafen motsvarar i sak 2 § 4 mom. i lagen om handikappbidrag.

14 §. Dietersättning. I paragrafen bestäms om rätt till dietersättning samt om dietersättningens storlek. För rätt till dietersättning förutsätts att en person som fyllt 16 år har en sådan korrekt diagnostiserad sjukdom på grund av vilken han eller hon är absolut tvungen att varaktigt använda glutenfria produkter. Dietersättningen uppgår till 21 euro i månaden och den kan betalas samtidigt med vårdbidrag eller handikappbidrag. Paragrafen motsvarar i sak 2 § 3 mom. i lagen om handikappbidrag och 30 a § 3 mom. i folkpensionslagen.

3 kap. Verkställighet

15 §. Ansökan om handikappförmåner. I paragrafen bestäms om ansökan om förmåner, fastställande av blanketter och förande av sökandens talan i sådana fall då sökanden själv inte förmår föra talan t.ex. på grund sin sjukdom. Paragrafen motsvarar i sak delvis första meningen i 35 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag och 2 mom. i samma paragraf, till vilken hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

16 §. Retroaktiv ansökningstid. I paragrafen bestäms om retroaktiv ansökningstid för handikappförmåner. Det föreslås att den retroaktiva ansökningstiden på motsvarande sätt som i fråga om folkpension skall förkortas från nuvarande ett år till sex månader. Bestämmelsen motsvarar i övrigt 39 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag, till vilket det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

17 §. Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om handikappbidrag för personer under 16 år. I paragrafen bestäms om vilka uppgifter som skall uppges i en ansökan om handikappförmåner samt om anmälningsskyldighet för den som får en handikappför-

mån. Paragrafen har preciserats när det gäller de uppgifter som skall lämnas och anmälningsskyldigheten och motsvarar i sak delvis 50 § och 54 § 2, 5 och 6 mom. i folkpensionsförordningen samt 2 § i förordningen om vårdbidrag för barn.

18 §. Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om vårdbidrag och handikappbidrag för personer som fyllt 16 år. I paragrafen bestäms om vilka uppgifter som skall uppges i en ansökan om vårdbidrag och handikappbidrag för personer som fyllt 16 år samt om anmälningsskyldighet för den som får dessa förmåner. Paragrafen har preciserats när det gäller de uppgifter som skall lämnas och anmälningsskyldigheten och motsvarar i sak delvis 50 § och 54 § 2, 5 och 6 mom. i folkpensionsförordningen samt 6 § i förordningen om handikappbidrag.

19 §. Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om dietersättning. I paragrafen bestäms om vilka uppgifter som skall uppges i en ansökan om dietersättning samt om anmälningsskyldighet för den som får dietersättning. Paragrafen har preciserats när det gäller de uppgifter som skall lämnas och anmälningsskyldigheten och motsvarar i sak delvis 50 § och 54 § 2, 5 och 6 mom. i folkpensionsförordningen samt 6 § i förordningen om handikappbidrag.

20 §. Utredning av hälsotillståndet för den som ansöker om handikappförmåner. I 1 mom. bestäms om skyldigheten för den som ansöker om en handikappförmån att bifoga ett läkarutlåtande till ansökan. Bestämmelsen motsvarar delvis 50 § 2 mom. i folkpensionsförordningen, 6 § i förordningen om handikappbidrag och 2 § i förordningen om vårdbidrag för barn.

Enligt 2 mom. skall den som ansöker om eller får en handikappförmån enligt föreläggande av Folkpensionsanstalten och för utredande av den nedsatta funktionsförmågan eller hjälpbehovet samt behovet av vård och rehabilitering på grund av sjukdom, lyte eller skada samt för utredande av den belastning som följer av detta eller för omprövning av förutsättningarna för handikappförmånen genomgå undersökning av en läkare som utsetts av Folkpensionsanstalten eller vid en vårdinrättning som utsetts av Folkpensionsanstalten. Bestämmelsen motsvarar

i sak 36 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag, till vilket det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

21 §. Avgörande av en ansökan på basis av tillgängliga uppgifter. I paragrafen bestäms om avgörande av en ansökan på basis av tillgängliga uppgifter. Bestämmelsen motsvarar i sak 37 § i 1956 års folkpensionslag, till vilken det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

22 §. Förmånsbeslut. Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om delgivningen av beslut. När en indexjustering eller någon annan motsvarande justering som direkt bestäms med stöd av lag görs i en förmån ges beslutet endast på begäran. Beslutet ges avgiftsfritt. Beslut ges dock inte när det gäller temporärt avbrott i utbetalningen av en förmån enligt 31 §. Delgivning om avbrottet sker i detta fall genom ett skriftligt meddelande. Paragrafen motsvarar i sak delvis nuvarande praxis.

23 §. Utbetalning. I paragrafen bestäms om utbetalning av en förmån till en förmånstagar och ett dödsbo. Bestämmelsen motsvarar 38 § i 1956 års folkpensionslag, till vilken det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn, samt 57 § 1 mom., 58 § 1 mom. och 59 § i folkpensionsförordningen, 6 § 3 mom. i förordningen om handikappbidrag och 3 § i förordningen om vårdbidrag för barn.

24 §. Avbrytande av förmån på grund av institutionsvård. Enligt paragrafen skall en handikappförmån inställas när offentlig, fortgående institutionsvård har varat tre månader. I 3-4 mom. bestäms om vad som avses med offentlig institutionsvård. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas dessutom närmare bestämmelser om fortgående offentlig institutionsvård och om förfarandet vid förhandlingarna i anslutning till saken. Paragrafen motsvarar delvis 42 a § i 1956 års folkpensionslag, 4 § i lagen om handikappbidrag och 4 § i lagen om vårdbidrag för barn.

25 §. Avbrytande av förmån på grund av fängelsestraff. Enligt paragrafen skall en handikappförmån inställas när förmånstagar har avtjänat fängelsestraff i tre månader.

Förmånen börjar betalas från ingången av den månad som följer på frigivningen. Omnämmandet av tvångsinrättningar har strukits i paragrafen. Dessutom har paragrafen preciserats i enlighet med nuvarande praxis så att om frigivningsdagen är den första dagen i månaden skall en förmån börja betalas från ingången av den månaden. Placering i övervakad frihet enligt 2 c kap. 8 § i strafflagen jämställs med frigivning.

Paragrafen motsvarar delvis 42 § i 1956 års folkpensionslag, till vilken det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag.

26 §. Betalning till ett kommunalt organ. I paragrafen bestäms om utbetalning av en handikappförmån till ett kommunalt organ för att användas till försörjning av förmånstagar. För att en förmån skall kunna betalas ut till ett kommunalt organ behövs det inte längre samtycke av förmånstagar. I övrigt motsvarar paragrafen 44 § i 1956 års folkpensionslag, till vilken det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag.

27 §. Särskilda bestämmelser om betalning av handikappbidrag för personer under 16 år. I paragrafen bestäms om betalning av handikappbidrag för personer under 16 år till barnets vårdnadshavare eller någon annan lämplig person i en situation där barnets intressebevakare inte har vårdnaden om barnet. Även barnets intressebevakare och barn som fyllt 15 år skall höras. Enligt paragrafen skall dessutom handikappbidrag för personer under 16 år betalas till kommunens socialvårdsorgan eller med dess samtycke till någon annan person när det inte kan anses ändamålsenligt att bidraget betalas till barnets intressebevakare eller vårdnadshavare. Paragrafen motsvarar i sak 8 § i lagen om vårdbidrag för barn.

28 §. Förskott. Enligt paragrafen skall vårdbidrag och handikappbidrag för personer som fyllt 16 år betraktas som förskott på varandra, om förmånerna beviljas för samma tid.

Paragrafen motsvarar i sak delvis 3 § 3 mom. i lagen om handikappbidrag.

29 §. Temporärt beviljande av handikappbidrag eller vårdbidrag. Bestämmelsen är ny och i den bestäms om beviljande av en handikappförmån genom ett interimistiskt beslut i sådana fall då beviljandet av en förmån eller ersättning som inverkar på personens handi-

kappförmån drar ut på tiden. Det slutliga beslutet ges efter att beslutet om förmånen eller ersättningen har givits. Detsamma gäller enligt 2 mom. även besvärssituationer.

30 §. Indrivning av handikappbidrag eller vårdbidrag från ersättning som betalas retroaktivt. I paragrafen bestäms om möjligheten att betala ersättningar som skall betalas retroaktivt direkt till Folkpensionsanstalten för undvikande av återkravssituationer. Bestämmelsen kan tillämpas i situationer då en ersättning enligt 12 § 1 mom. 1 punkten har beviljats för samma tid för vilken handikapp- eller vårdbidrag har betalats ut. Bestämmelsen är ny. Alternativt kan handikapp- eller vårdbidrag som betalats till ett för stort belopp drivas in hos bidragstagaren genom normalt återkravsförfarande.

Enligt 2 mom. skall Folkpensionsanstalten minst två veckor före utbetalningen meddela att ersättningen eller en del av den skall betalas till Folkpensionsanstalten.

31 §. Temporärt avbrott i utbetalningen. I 1 och 3 mom. bestäms om tillfälligt avbrott i utbetalningen av en handikappförmån eller utbetalning till ett lägre belopp i en sådan situation då en förmånstagare uppenbarligen inte har rätt till förmånen eller förmånen bör betalas till ett lägre belopp. Om bidragstagaren inte lämnar in den tilläggsutredning som begärs i anslutning till avbrottet, avgörs ärendet på basis av de utredningar som finns till förfogande med ett beslut som ges inom fyra veckor efter meddelandet om temporärt avbrott. Besvärsmått finns inte i fråga om temporärt avbrott.

I 2 mom. bestäms på motsvarande sätt som i folkpensionslagen att om en avbruten förmån börjar betalas ut på nytt, betalas den inte utan särskilda skäl för en längre tid än sex månader.

Bestämmelsen motsvarar delvis 45 § 1 och 4 mom. i 1956 års folkpensionslag, till vilka det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

32 §. Justering av vårdbidrag och handikappbidrag. I paragrafen bestäms att vård- och handikappbidrag justeras om bidragstagarens hälsotillstånd förbättras eller försämrars eller om det har skett en förändring i hans eller hennes funktionsförmåga, i de särskilda kostnaderna eller i övriga förhållanden som

inverkar på rätten att få en handikappförmån eller på dess belopp. Även den medicinska utvecklingen och ändrade behandlingsmetoder kan leda till en justering av bidraget. Handikapp- eller vårdbidrag justeras också om bidragstagaren beviljas en förmån eller ersättning enligt 12 § 1 mom. eller om en sådan justeras.

Enligt 2 mom. kan en förhöjning beviljas utan ansökan om Folkpensionsanstalten känner till att förutsättningar för en förhöjning föreligger.

I 3 mom. intas en tidpunkt för justering som motsvarar den för folkpensionen.

Paragrafen motsvarar i övrigt i sak delvis 31 § 3 mom. i 1956 års folkpensionslag, 3 § 2 mom. i lagen om handikappbidrag och 3 § 3 mom. i lagen om vårdbidrag för barn.

33 §. Indragning av en handikappförmån. I paragrafen bestäms om indragning av en handikappförmån. Paragrafen motsvarar delvis 31 § 3 mom. i 1956 års folkpensionslag, 3 § 2 mom. i lagen om handikappbidrag och 3 § 3 mom. i lagen om vårdbidrag för barn. Handikappbidrag för personer som fyllt 16 år upphör när den som får handikappbidrag blir berättigad till vårdbidrag för personer som får pension. Med avvikelse från nuvarande praxis upphör även vårdbidrag för personer som får pension om bidragstagaren flyttar utomlands. Vårdbidrag skall inte längre betalas ens till ett annat EU/EES-land.

34 §. Återkrav. I paragrafen bestäms om återkrav av en förmån. Bestämmelsen motsvarar i sak 88 a § i 1956 års folkpensionslag, till vilken det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

35 §. Preskription av en fordran som återkrävs. I paragrafen bestäms om preskription av fordringar som återkrävs. Bestämmelsen motsvarar i sak 88 b § i 1956 års folkpensionslag, till vilken det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

4 kap. **Ändringsökande**

36 §. Rätt att söka ändring. I paragrafen bestäms om sökande av ändring i beslut av Folkpensionsanstalten. Paragrafens 1 mom.

är nytt, och där bestäms om besvärinstanserna. Paragrafens 4 mom. är också nytt och innehåller bestämmelser om att ändring inte får sökas i ett interimistiskt beslut som Folkpensionsanstalten gett med stöd av denna lag.

Paragrafen motsvarar i övrigt 73 § i 1956 års folkpensionslag, 7 § 1-2 mom. i lagen om handikappbidrag och 8 b § 1-2 mom. i lagen om vårdbidrag för barn.

37 §. Tid för sökande av ändring. I paragrafen bestäms om tiden för sökande av ändring. Paragrafen motsvarar delvis 73 § 3 mom. i 1956 års folkpensionslag, 7 § 3 mom. i lagen om handikappbidrag, 8 b § 3 mom. i lagen om vårdbidrag för barn och 20 a § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001).

38 §. Självrättelse. Enligt paragrafen kan Folkpensionsanstalten rätta ett beslut som överklagats. Paragrafen motsvarar i sak 73 a § i 1956 års folkpensionslag, 7 a § i lagen om handikappbidrag och 8 c § i lagen om vårdbidrag för barn.

39 §. Besvär som kommit in efter tiden för sökande av ändring. I paragrafen bestäms om besvärinstansens möjlighet att ta upp besvär till behandling trots att de är försenade. Paragrafen motsvarar i sak 73 b § i 1956 års folkpensionslag, 7 b § i lagen om handikappbidrag och 8 d § i lagen om vårdbidrag för barn.

40 §. Rättelse av sakfel. I paragrafen bestäms om Folkpensionsanstaltens möjlighet att undanröja ett felaktigt beslut med en parts samtycke. Paragrafen motsvarar 74 b § i 1956 års folkpensionslag, 7 d § i lagen om handikappbidrag och 8 f § i lagen om vårdbidrag för barn.

41 §. Rättelse av ett lagakraftvunnet beslut. I paragrafen bestäms om beviljande av en förvägrad förmån eller utökande av en redan beviljad förmån på basis av en ny utredning. Paragrafen motsvarar 74 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag, 7 c § 2 mom. i lagen om handikappbidrag och 8 e § 2 mom. i lagen om vårdbidrag för barn.

42 §. Undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut. I paragrafen bestäms om undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut. Bestämmelsen motsvarar 74 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag, 7 c § 1 mom. i lagen om handikappbidrag och 8 e § 1 mom. i lagen om vårdbidrag för barn.

5 kap. Erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter

43 §. Uppgifter för avgörande av en förmån. I 1 mom. bestäms om Folkpensionsanstaltens och besvärinstansernas rätt att få uppgifter för avgörande av ett ärende som behandlas samt uppgifter för verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i internationella författningar om social trygghet. Uppgifterna skall lämnas av olika myndigheter, Pensionsskyddscentralen, pensionsbetalare och arbetsgivare. Bestämmelsen motsvarar 46 b § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag, till vilket det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

I 2 mom. bestäms om Folkpensionsanstaltens och besvärinstansernas rätt att för avgörande av en handikappförmån få uppgifter av läkare, verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården samt socialserviceproducenter och vårdinrättningar. Bestämmelsen motsvarar delvis 46 b § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag, till vilket det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

Enligt 3 mom. har Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som nämns i 1 mom. I sådana fall som avses i 2 mom. skall dock den som ger ett utlåtande ha rätt att få ett arvode för utlåtandet. Bestämmelsen motsvarar delvis 46 b § 3 mom. i 1956 års folkpensionslag, till vilket det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

44 §. Uppgifter om institutionsvård och fängelsestraff. I paragrafen bestäms om inrättningsanskyldighet att underrätta om att en förmånstagare blivit intagen för permanent institutionsvård samt om när ett fängelsestraff börjar och slutar. Till skillnad från nu läget skall fängelser också vara skyldiga att meddela när övervakad frihet på prov börjar och avbryts för en förmånstagare. Omnämmandet av tvångsinrättningar har strukits i paragrafen. Enligt 3 mom. skall uppgifterna enligt 1-2 mom. fås avgiftsfritt. Bestämmelsen motsvarar 46 c § 2-4 mom. i 1956 års folkpensionslag, till vilka det hänvisas i 8 § i h-

gen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

45 §. Utlämnande av uppgifter i vissa fall. I paragrafen bestäms om Folkpensionsanstaltens rätt att lämna sådana känsliga uppgifter som nämns i lagrummet till en läkare eller undersöknings- eller sjukvårdsinrättning för att en undersökning enligt 20 § 2 mom. skall kunna genomföras. Bestämmelsen är ny i lagen och den motsvarar delvis nuvarande praxis samt 19 kap. 5 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen.

46 §. Uppgifter för förhandlingsförfarande som gäller institutionsvård. I paragrafen bestäms om Folkpensionsanstaltens rätt att få uppgifter för det förhandlingsförfarande som avses i 24 § 5 mom. Bestämmelsen motsvarar 46 d § i 1956 års folkpensionslag, till vilken det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

47 §. Användning av uppgifter som fås för annan förmån. För skötseln av olika förmåner behöver Folkpensionsanstalten ofta samma uppgifter antingen av sökanden själv eller av andra myndigheter och inrättningar. För att uppgifterna inte skall behöva inhämtas upprepade gånger föreslås i paragrafen bli bestämt att när Folkpensionsanstalten behandlar förmåner enligt lagen om handikappbidrag skall den i enskilda fall ha rätt att använda uppgifter som den har fått för behandlingen av något annat förmånsärende. Paragrafen motsvarar 46 f § i 1956 års folkpensionslag, till vilken det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

48 §. Uppgifter till sökande. Enligt paragrafen skall Folkpensionsanstalten på förhand informera den som ansöker om en handikappförmån om var uppgifter om honom eller henne finns att få och vart uppgifterna kan lämnas ut för beslutsfattande. Paragrafen motsvarar 46 j § i 1956 års folkpensionslag, till vilken det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

6 kap. Särskilda bestämmelser

49 §. Förhöjning för dröjsmålstiden. I paragrafen bestäms om betalning av en förhöjd

förmån för dröjsmålstiden och om räntefoten för förhöjningen. Paragrafen motsvarar delvis 39 b § 1 och 2 samt 5 mom. i 1956 års folkpensionslag, till vilka det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

50 §. Dröjsmålstiden. I paragrafen bestäms om den tid på vilken en dröjsmålsförhöjning beräknas. Bestämmelsen motsvarar delvis 39 b § 2–4 samt 6 mom. i 1956 års folkpensionslag, till vilka det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

51 §. Indexbindning och avrundning av beloppen. Enligt paragrafen skall de belopp som anges i lagen, bortsett från dietersättning och inkomstgränsen enligt 13 §, bindas vid folkpensionsindexet. Beloppen i lagen motsvarar indexet för de folkpensioner som betalades ut i januari 2001. Bestämmelsen motsvarar 77 § i 1956 års folkpensionslag, 11 § 7 mom. i lagen om handikappbidrag och 9 § 2 mom. i lagen om vårdbidrag för barn.

I 3 mom. bestäms om avrundning av förmånerna och minimibeloppen. Bestämmelsen motsvarar 88 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag, till vilket det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

52 §. Utmättnings- och överföringsförbud. I paragrafen föreslås en bestämmelse om utmättnings- och överföringsförbud som gäller förmåner enligt lagen. Bestämmelsen motsvarar 79 § 1 och 4 mom. i 1956 års folkpensionslag, till vilka det hänvisas i 8 § i lagen om handikappbidrag och i 9 § i lagen om vårdbidrag för barn.

53 §. Finansiering. I paragrafen bestäms om finansiering av handikappförmåner. Staten finansierar de kostnader som förorsakas Folkpensionsanstalten på grund av handikappförmåner. Till skillnad från nuläget skall även vårdbidrag för personer som får pension helt och hållet finansieras med statsmedel.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse om bemyndigande, enligt vilken närmare bestämmelser om fastställandet och betalningen av statens förskott och slutliga finansiering skall utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordningen skall också utfärdas bestämmelser om de uppgifter som Folkpensionsanstalten skall tillställa social- och häl-

sovärdsministeriet för fastställandet och betalningen av förskotten och den slutliga finansieringen.

I 3 mom. bestäms att de av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader som uppstår genom beviljandet och betalandet av handikappförmåner skall räknas som sådana verksamhetskostnader som betalas ur folkpensionsfonden. Det föreslås att bestämmelser om finansieringen av dessa skall ingå i 101 § i folkpensionslagen. Med undantag av finansieringen av vårdbidraget för personer som får pension och den nya bestämmelsen om bemyndigande motsvarar paragrafen i sak 63 § i 1956 års folkpensionslag, 6 § i lagen om handikappbidrag samt 6 § i lagen om vårdbidrag för barn.

7 kap. **Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

54 §. Tillämpningsbestämmelse. På andra ställen i lagstiftningen finns det hänvisningar till lagen om handikappbidrag, lagen om vårdbidrag för barn och till bestämmelserna om vårdbidrag för pensionstagare i 1956 års folkpensionslag. I paragrafen föreslås därför en allmän tillämpningsbestämmelse som gäller hänvisningsbestämmelserna. Enligt den föreslagna bestämmelsen gäller att om det i någon annan lag eller i en bestämmelse som utfärdats med stöd av den hänvisas till de ovan nämnda bestämmelserna eller till en förmån som beviljats eller betalas med stöd av dem, skall hänvisningen anses avse bestämmelser i och förmåner enligt lagen.

55 §. Ikraftträdande. Enligt 1 mom. föreslås lagen träda i kraft den 1 januari 2008.

I 2 mom. bestäms att genom lagen upphävs lagen av den 5 februari 1988 om handikappbidrag och lagen av den 4 juli 1969 om vårdbidrag för barn jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får enligt 3 mom. vidtas innan lagen träder i kraft.

56 §. Övergångsbestämmelser. Enligt 1 mom. omvandlas vårdbidrag för pensionstagare som har avvägt enligt bosättningstiden för en i Finland bosatt person och som betalas vid ingången av januari 2008 utan ansökan till vårdbidrag enligt denna lag. Beslut

om omvandlingen meddelas endast på begäran.

I 2 mom. bestäms att lagen om handikappförmåner även skall tillämpas på handikapp- och vårdbidrag som beviljats med stöd av 1956 års folkpensionslag, lagen om handikappbidrag och lagen om vårdbidrag för barn.

I 3 mom. bestäms att utbetalningen av en förmån skall fortgå på tidigare grunder om förmånen betalas ut när lagen träder i kraft. Utbetalningen av en förmån fortgår på tidigare grunder fram till dess att den justeras eller upphör. Om handikappbidrag betalas till en person vid ikraftträdandet och personer då får ålderspension kan utbetalningen av handikappbidraget emellertid fortgå till dess att bidragstagaren fyller 65 år om inte bidraget justeras eller indras dessförinnan. Samma förfarande tillämpas om en person får handikappbidrag och full invalidpension enligt 9 § 1 mom. 4 punkten vid ikraftträdandet.

I 4 mom. bestäms om beviljande eller justering av en förmån retroaktivt. Om en förmån beviljas för en tid före den 1 januari 2008, tillämpas de bestämmelser som gällde före den 1 januari 2008.

I 5 mom. bestäms att vårdbidrag för pensionstagare som före 2008 har börjat betalas till utlandet betalas på tidigare grunder fram till nästa justering eller till dess förmånen upphör.

I 6 mom. bestäms att utbetalningen av hjälp- eller vårdtillägg som beviljats före den 1 juli 1988 och som den 1 juli 1988 omvandlades till vårdbidrag för pensionstagare, fortgår till samma belopp som tidigare fram till dess att förmånen justeras eller upphör. Bestämmelsen gäller bara personer som före den 1 juli 1988 samtidigt har fått hjälplöshets- eller mentillägg enligt lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare, lagen om skada, ådragen i militärtjänst, trafikförsäkringslagen eller någon tidigare lag som motsvarar dessa.

I 7 mom. bestäms att utbetalningen av invalidpenning som beviljats före den 1 januari 1989 och som den 1 januari 1989 omvandlades till handikappbidrag, fortgår till samma belopp som tidigare fram till dess att handikappbidraget justeras eller upphör. Utbetalningen fortgår till samma belopp som tidiga-

re även om personen före den 1 juli 1989 samtidigt har fått hjälplöshets- eller mentillägg enligt lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare, lagen om skada, ådragen i militärtjänst, trafikförsäkringslagen eller någon tidigare lag som motsvarar dessa.

I 8 och 9 mom. bestäms att vårdbidrag för pensionstagare bibehålls för personer för vilka utbetalningen av basdelen har upphört i samband med lagändringarna under 1996-2001.

I 10 mom. bestäms om retroaktiv ansökningstid när en ansökan har blivit anhängig innan lagens ikraftträdande. I detta fall kvarstår den retroaktiva ansökningstiden ett år.

I 11 mom. bestäms att förmånerna enligt denna lag motsvarar vårdbidrag och handikappbidrag enligt lagen om vårdbidrag för barn, lagen om handikappbidrag och 1956 års folkpensionslag. Handikappbidrag med grundbelopp och vårdbidrag med grundbelopp motsvarar det lägsta beloppet enligt de ovan nämnda lagarna, handikappbidrag med förhöjt belopp och vårdbidrag med förhöjt belopp motsvarar det mellersta beloppet för förmånerna och handikappbidrag med högsta belopp och vårdbidrag med högsta belopp motsvarar det högsta beloppet för bidragen.

Dietersättning enligt denna lag motsvarar sådan ersättning för kostnader för dieten som betalas enligt 1956 års folkpensionslag och lagen om handikappbidrag.

I 12 mom. bestäms om tillämpningen av bestämmelser om preskription av fordringar på förmåner som före den 1 juni 2004 har betalats till ett för stort belopp samt på fordringar som uppkommit före samma datum. Bestämmelsen motsvarar 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (350/2004).

1.4. Lag om bostadsbidrag för pensionstagare

1 kap. Allmänna bestämmelser och definitioner

1 §. Lagens syfte. I paragrafen föreskrivs om syftet med lagen om bostadsbidrag för pensionstagare. Syftet med lagen är att sänka boendeutgifterna för personer bosatta i Fin-

land genom att bevilja ett bostadsbidrag för boendeutgifterna vid sidan om pensionen och på så sätt trygga utkomsten för personer som har en liten pension. Endast personer bosatta i Finland har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare. Om boende i Finland föreskrivs i 2 §. I den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare föreskrivs inte särskilt om lagens syfte.

2 §. Boende i Finland. Enligt paragrafen avgörs vem som bor i Finland enligt 3, 3a och 4 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993). En förutsättning för beviljande av bostadsbidrag för pensionstagare är att personen faktisk är bosatt i Finland. Det innebär att en person som omfattas av den sociala tryggheten i Finland men är bosatt utomlands inte har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare. Den föreslagna paragrafen motsvarar 1 a § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

3 §. Verkställighet av lagen. Uppgifter enligt denna lag fullgörs av Folkpensionsanstalten. Den föreslagna paragrafen motsvarar i sak 9 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

4 §. Samboförhållande och åtskilt boende. I 1 mom. definieras begreppet samboförhållande enligt denna lag. Definitionen är ny och den motsvarar definitionen i förslaget till ny folkpensionslag. Med samboförhållande avses att en man och en kvinna som inte är gifta med varandra fortgående lever i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden. Syftet med definitionen är att det tydligt skall framgå av lagen vilken inverkan ett samboförhållande har när bostadsbidrag beviljas och fastställs. I alla bestämmelser där personens äktenskap eller samboförhållande är av betydelse sägs det tydligt om bestämmelsen gäller samboförhållanden eller äktenskap eller båda. Momentet motsvarar i sak 28 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

I 2 mom. föreskrivs att makar som inte har gemensamt hushåll eftersom de fortgående bor åtskilda till följd av offentlig institutionsvård eller av någon annan orsak, inte betraktas som personer som är gifta med varandra

när denna lag tillämpas. Andra orsaker bedöms från fall till fall. När andra orsaker bedöms kan hänsyn tas till sökandens utredning om att makarna inte har gemensamt hushåll, orsaken till att de bor åtskilda och långvarigt boende. Som en annan orsak betraktas i regel inte att makar efter ingående av äktenskapet bor kvar på olika orter eller i olika länder. I sak motsvarar momentet gällande praxis och, med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare, 28 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

Med stöd av 8 § 3 och 4 mom. i lagen om registrerat partnerskap jämställs en registrerad partner med en gift person.

5 §. Boendeutgifter. I paragrafen föreskrivs om vilka utgifter som betraktas som boendeutgifter. I 1 punkten föreskrivs att hyra för bostad, vederlag eller boendeutgiftsandelen i serviceavgiften vid en boendeserviceenhet betraktas som boendeutgifter. Som vederlag betraktas vederlag för skötsel och finansiering samt extra vederlag. I hyra och vederlag kan ingå kostnader för vatten och uppvärmning eller en fast vattenavgift som betalas i anslutning till dem. Dessa kostnader för vatten och uppvärmning betraktas som hyra eller vederlag. Elavgifter som betalas i anslutning till hyra godkänns inte som boendeutgifter. Om en elavgift som ingår i hyran inte kan fastställas, dras ett belopp som motsvarar det värde på naturaförmånen som fastställts av skattestyrelsen av från hyran. Andra specificerade avgifter som betalas i anslutning till hyra eller vederlag godkänns inte som boendeutgifter. Sådana avgifter är t.ex. avgift för parkeringsplats, garage, kabelteve, tvättstuga, bastu, städning, trygghetstelefon och förvaringsutrymmen samt dataanslutningar. Bostadsrättsbostäder och delägda bostäder jämställs med hyresbostäder.

Om kostnader för uppvärmning och vatten inte ingår i hyran eller vederlaget eller en fast vattenavgift inte betalas i anslutning till hyran eller vederlaget, godkänns kostnader för uppvärmning och vatten i enlighet med de utgifter för skötsel som fastställs genom förordning av statsrådet.

Till 1 punkten fogas i överensstämmelse med gällande praxis en bestämmelse om att också tomtleigoavgifter betraktas som boendeutgifter om de inte ingår i hyra eller veder-

lag som betalas för bostaden. På samma sätt fogas i överensstämmelse med gällande praxis till 1 punkten en bestämmelse om att också serviceavgifter vid en boendeserviceenhet betraktas som boendeutgifter.

I 2 punkten föreskrivs att boendeutgifter också avser kostnader för uppvärmning, vatten och underhåll som gäller ett egnahemshus som den som söker bostadsbidrag eller sökandens make eller maka äger. Med egnahemshus avses andra hus än hus som ägs av bostadsaktiebolag eller bostadsandelslag. Boendeutgifter för sökandens eller sökandens makes eller makas egnahemshus beaktas alltid i enlighet med de utgifter för skötsel som fastställs av statsrådet. Underhållskostnaderna omfattar försäkringsavgifter, avgifter för sotning och reparationskostnader som gäller egnahemshus.

I 3 punkten föreskrivs att boendeutgifter också avser räntor på lån för anskaffning eller underhåll av bostaden, om bostaden ägs av sökanden eller sökandens make, maka eller sambo.

Till paragrafen fogas en 4 punkt enligt vilken också räntor på lån för anskaffning av besittningsrätt enligt lagen om bostadsrättsbostäder (650/1990) och räntor på lån för anskaffning av delägarbostad som avses i 3 § i lagen om bostadsköp (843/1994) kan godkännas som boendeutgifter. Dessa räntor har tidigare beaktats som avdrag från årsinkomsten. Eftersom det rör sig om en utgift som ansluter sig till boendet, föreslås att de godkänns som boendeutgifter.

Paragrafens 2 och 3 punkt motsvarar i sak 2 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare och 1 punkten motsvarar i skal delvis 2 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare och delvis gällande praxis.

6 §. Barn. Paragrafen är ny och innehåller definitionen på barn enligt denna lag. Åldergränsen för barn höjs från nuvarande 16 år till 18 år och definitionen på fosterbarn preciseras. Enligt den föreslagna bestämmelsen avses med barn sådana sökandens eller sökandens makes, makas eller sambos barn eller fosterbarn enligt 41 § i barnskyddslagen (683/1983) under 18 år som bor i samma bostad som sökanden.

7 §. Institutionsvård. I 1 och 2 mom. föreskrivs om vad som avses med offentlig insti-

tutionsvård och i 3 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning om saken. Närmare bestämmelser om institutionsvård och om förfarandet vid förhandlingar mellan kommunerna och Folkpensionsanstalten samt remissförfarandet i anslutning till det utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Paragrafen motsvarar 7 § 2-4 mom. i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

2 kap. **Grunderna för fastställande av bostadsbidrag.**

8 §. Rätt till bostadsbidrag. I paragrafen föreskrivs om personer som har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare. Enligt 1 mom. har den som fyllt 65 år fortsättningsvis alltid rätt till bostadsbidrag för pensionstagare oberoende om han eller hon får pension. Momentet motsvarar i sak delvis första meningen i 1 § 1 mom. i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

Enligt 2 mom. föreskrivs om rätt till bostadsbidrag för den som har fyllt 16 år när han eller hon får en pension, ersättning eller förmån som nämns i momentet. En person anses inte få pension om den har betalats i form av en engångsersättning, pensionen har avbrutits eller invalidpension har lämnats vilande.

Rätt till bostadsbidrag har enligt 2 mom. 1 och 2 punkten har den som får invalidpension enligt folkpensionslagen, efterlevandepension, arbetslöshetspension enligt 2 § i lagen om införande av den nya folkpensionslagen, individuell förtidspension enligt 3 § eller efterlevandepension enligt 4 eller 5 § i den sistnämnda lagen eller särskilt stöd på grundval av arbetsoförmåga enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/200).

Med stöd av 3 § 3 mom. i lagen om pensionsstöd för vissa långtidsarbetslösa (39/2005) har den som får pensionsstöd för närvarande rätt till bostadsstöd för pensionstagare på det sätt som det föreskrivs i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare. Sålunda har den som får pensionsstöd rätt till bostadsbidrag för pensionstagare liksom också den som enligt 2 § i den ovan nämnda lagen får ålderspension enligt folkpensionslagen efter att ha fyllt 62 år. För

tydlighetens skull föreslås att det föreskrivs om pensionsstötagares rätt till bostadsbidrag i den nya lagen om bostadsbidrag för pensionstagare och att bestämmelsen tas in i 2 mom. 3 punkten i denna lag.

Rätt till bostadsbidrag har också enligt 2 mom. 4, 6 och 8 punkterna den som får full invalidpension enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) eller någon annan pension på grundval av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande, invalidpension eller efterlevandepension enligt lagen om pension för riksdagsmän (329/1967), lagen om familjepension efter riksdagsmän (107/1990) eller lagen om medlems av statsrådet rätt till pension och om familjepension efter honom (870/1977) eller på grundval av full arbetsoförmåga enligt lagstadgad olycksfallsförsäkring, lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), trafikförsäkringslagstiftningen, lagen om skada, ådragen i militärtjänst beviljad fortlöpande olycksfallspension, livränta, invalidpension, efterlevandepension, försörjningspension eller sådan ersättning för inkomstbortfall som betalas när ett år förflutit från trafikskadan. Också den som får arbetslöshetspension enligt olika lagar och individuell förtidspension enligt arbetspensionslagarna för den officiella sektorn har enligt 5 punkten rätt till bostadsbidrag.

Folkpensionssystemets efterlevandepension betalas enligt förslaget inte längre ut enbart i form av bostadsbidrag för pensionstagare och bostadsbidraget binds inte enbart vid efterlevandepension enligt folkpensionslagen, utan rätt till bostadsbidraget har också den som får efterlevandepension enligt någon annan lag. Därför har till 2 mom. 4, 6 och 8 punkten fogats bestämmelser enligt vilka rätten till bostadsbidrag också omfattar den som får familjepension enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare, lagen om familjepension efter riksdagsmän, (107/1990), lagen om medlems av statsrådet rätt till pension och om familjepension efter honom, lagstadgad olycksfallsförsäkring, lagen om olycksfall i militärtjänst, trafikförsäkringslagstiftningen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst.

Till 2 mom. 7 punkten fogas en bestämmelse som motsvarar nuvarande praxis och

enligt vilken också den som får fortlöpande olycksfallspension eller livränta enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) samt fortlöpande invalidpension eller ersättning för inkomstbortfall för längre tid än ett år enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare.

En förmån anses vara fortlöpande om den betalas ut under minst sex månader.

Vidare föreskrivs i momentets 9 punkt att den som får en förmån från utlandet som motsvarar en ovan nämnd förmån också har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare. Momentet motsvarar delvis 1 § 1 mom. 5 punkten i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare. I övrigt motsvarar 2 mom. i sak delvis 1 § 1 mom. 1–4 och 6 punkten i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

Om en person får full invalidpension enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) eller någon annan motsvarande pension på grundval av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller arbetslöshetspension enligt de lagar som nämns i 3 § 1 mom. 1–3 punkten i lagen om pension för arbetstagare eller individuell förtidspension enligt de arbetspensionslagar för den offentliga sektorn som nämns i 3 § 2 mom. i den nämnda lagen eller arbetslöshetspension enligt 28 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) eller invalidpension enligt lagen om pension för riksdagsmän (329/1967), eller lagen om medlems av statsrådet rätt till pension och om familjepension efter honom (870/1977) och en sådan pension ändras till ålderspension som betalas innan en person har fyllt 65 år och personen får bostadsbidrag enligt denna lag omedelbart innan ålderspensionen börjar, fortsätter betalningen av bostadsbidraget så länge som villkoren för erhållande av bostadsbidrag uppfylls i övrigt. Om detta föreskrivs i 3 mom.

Den som får ålderspension i förtid enligt folkpensionslagen har inte rätt till bostadsbidrag innan 65 års ålder uppnåtts. Om detta föreskrivs i 4 mom.

I 5 mom. föreskrivs att den som får bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag

(408/1975) inte beviljas bostadsbidrag för pensionstagare.

Paragrafens 3–5 mom. motsvarar 1 § 3–5 mom. i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare. Eftersom frontmannapensioner inte längre utbetalas, stryks omnämmandet av frontmannapensionen.

9 §. Boendeutgifter som skall beaktas. I paragrafen föreskrivs om de boendeutgifter som skall beaktas när bostadsbidraget för pensionstagare räknas ut. Som boendeutgifter beaktas skäligen boendeutgifter för en bostad som är belägen i Finland och som kan betraktas som stadigvarande. Som stadigvarande betraktas en bostad som sökanden faktiskt bor i under största delen av året eller som annars kan anses vara stadigvarande. Om sökanden fortgående största delen av året bor utomlands, betraktas en bostad i Finland inte som stadigvarande bostad och bostadsbidrag betalas sålunda inte. Vidare förutsätts att sökanden skall bo i bostaden när bostadsbidraget börjar betalas. Sökanden anses bo i bostaden när bostadsbidraget börjar, om han eller hon flyttar till bostaden inom den månad från och med vilken bostadsbidrag beviljas. I undantagsfall kan bostadsbidrag beviljas för boendeutgifter för en tillfällig bostad, om sökanden på grund av sin ålder, sjukdom eller bostadens skick eller läge inte kan bo i sin stadigvarande bostad under hela året. Sådana situationer är t.ex. renoweringar i hyreshus, då de boende blir tvungna att tillfälligt flytta till en annan bostad.

I 2 mom. 1 punkten föreskrivs att utöver sökandens boendeutgifter beaktas alltid boendeutgifterna för make, maka eller sambo som bor i samma bostad och sådana barn som avses i 6 §. Om ett barn som bor i samma bostad får invalidpension enligt folkpensionslagen och på grundval av denna har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare, beaktas barnets boendeutgifter endast i det bostadsbidrag som beviljas barnet. Till 2 mom. 2 punkten fogas en bestämmelse som stöder hemmaboende och motsvarar nuvarande praxis, enligt vilken boendeutgifterna för den som på heltid vårdar sökanden och bor i samma bostad också beaktas som sökandens boendeutgifter, om sökanden inte klarar sig utan ständig hjälp av någon annan. Som vårdare på heltid betraktas en person som vårdar

sökanden på heltid och får stöd för närståendevård eller lön för detta arbete. I dessa situationer krävs också att sökanden får handikappbidrag enligt högsta belopp enligt den nya lagen om handikappförmåner eller något annat motsvarande bidrag.

Som sökandens boendeutgifter beaktas också boendeutgifterna för någon annan än make, maka eller barn som bor i samma bostad och vårdar sökanden på heltid, om han eller hon inte kan anses svara för boendeutgifterna för egen del. En sådan annan person som bor i bostaden anses svara för sina boendeutgifter, om hans eller hennes inkomster uppgår till minst beloppet av full grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002). Om detta föreskrivs i 2 mom. 3 punkten.

Som sökandens boendeutgifter beaktas enligt 3 mom. endast sådana boendeutgifter för vilka han eller hon i själva verket ansvarar och ansvaret inte bärs av någon annan på grund av försörjningsplikt. Det innebär att bostadsutgifterna för ett barn som placerats i familjevård och som bor hos bostadsbidragstagaren inte beaktas som bostadsbidragstagarens boendeutgifter, eftersom den kostnadsersättning som betalas till familjevårdare enligt 2 § 2 mom. i förordningen om arvoden och ersättningar till familjevårdare (420/1992) bl.a. täcker normala utgifter som en person i familjevård medför i fråga om boende. Som sökandens boendeutgifter beaktas inte heller sådana under 18 år gamla barns boendeutgifter som någon annan med stöd av försörjningsplikt skall ansvara för, om barnet inte är ett sådant fosterbarn som avses i 41 § i barnskyddslagen.

I 4 mom. föreskrivs att närmare bestämmelser utfärdas genom förordning av statsrådet i fråga om de boendeutgifter för egna hemshus som avses i 5 § 2 mom. samt om de boendeutgifter som skall godkännas som uppvärmningskostnader och som inte ingår i hyran eller vederlaget och om de kostnader för vatten som inte ingår i hyran eller vederlaget och som sökanden inte betalar i form av någon fast vattenavgift.

Till 5 mom. har fogats en bestämmelse som motsvarar nuvarande praxis enligt vilken boendeutgifterna för en person som ofta byter bostad kan beaktas i enlighet med vissa ge-

nomsnittliga kostnader som fastställs genom förordning av statsrådet. Förfarandet tillämpas närmast i situationer där en person saknar stadigvarande bostad och t.ex. bor gemensam inkvartering och det inte är möjligt att fastställa personens faktiska boendeutgifter eftersom han eller hon ofta flyttar.

Paragrafen motsvarar i sak delvis 2 § 3 och 4 mom. i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

10 §. Boendeutgifternas maximibelopp. I 1 mom. föreskrivs att bestämmelser om det maximibelopp av boendeutgifterna som skall beaktas när bostadsbidraget beräknas utfärdas genom förordning av statsrådet. När maximibeloppet fastställs beaktas den ort där bostaden är belägen.

Enligt 2 mom. höjs maximibeloppet för sökandens boendeutgifter med 20 eller 40 procent beroende på antalet barn.

Bestämmelsen motsvarar i sak delvis 3 § 3 mom. i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

11 §. Självriskandel för boendeutgifterna. I paragrafen föreskrivs om en självriskandel för boendeutgifterna. Självriskandelen består av två delar, en bassjälvriskandel och en tilläggssjälvriskandel som det föreskrivs om i 1 mom.

I 2 mom. föreskrivs om bassjälvriskandel. Bassjälvriskandelen är en del av boendeutgifterna som alla bostadsbidragstagare måste bekosta själv. Bassjälvriskandelen är 491,51 euro om året.

Till skillnad från gällande lagstiftning har enligt 8 § förutom den som får efterlevandepension från folkpensionssystemet också den som får efterlevandepension från arbetspensionssystemet eller på grundval av lagstadgad olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagstiftningen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst rätt till bostadsbidrag för pensionstagare. Till följd av de föreslagna ändringarna bör inkomstgränserna för tilläggsjälvriskandelen förenhetligas så, att den som får efterlevandepension är i samma ställning som den som får egen pension. I så fall är rätten till bostadsbidrag för pensionstagare och bidragets belopp beroende av pensionstagarens och hans eller hennes makas eller makes inkomster på lika grunder oberoende av pensionslag. Det innebär att de separata

tilläggsjälvriskandelarna för ensamboende och makar eller sambor slopas i de fall där bidragstagaren eller den andra maken för närvarande får efterlevandepension enligt familjepensionslagen. Tilläggsjälvriskandelen är fortsättningsvis 40 procent av av en ensamboendes årsinkomst som överstiger 6 986 euro. I fråga om makar är gränsen 10 240 euro, om den ena av dem inte har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare, och 11 221 euro, om båda har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare eller den ena av dem får sådan ålderspension enligt folkpensionslagen i förtid som betalas till dem som fyllt 65 år. Om inkomsterna underskrider de nämnda beloppen beräknas inte tilläggsjälvriskandelen. Om detta föreskrivs i 3 mom.

Beloppen anges enligt folkpensionsindex 2001. Bestämmelsen motsvarar i sak 4 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

12 §. Årsinkomst. I paragrafen föreskrivs om hur inkomsterna beaktas vid beräkningen av bostadsbidraget. Som inkomst beaktas enligt 1 mom. sökandens och makens, makans eller sambons fortgående eller årligen återkommande inkomster, med undantag för de prioriterade inkomster som nämns i 14 §. Med fortgående inkomster avses i regel inkomster som erhållits under minst sex månaders tid. I fråga om fortgående inkomst och årligen återkommande inkomst iaktas samma förfarande som vid folkpension. Inkomsterna beaktas som årsinkomst.

Enligt 2 mom. beaktas ränte- och dividendinkomster till skillnad från nuläget som inkomst endast om de sammanlagt överstiger 60 euro om året. När ränte- och dividendinkomsterna överskrider detta belopp, beaktas de som inkomst till sitt fulla belopp. Gränsen tillämpas separat för vardera maken. Bestämmelsen underlättar bedömningen av inkomsterna i de ofta förekommande situationer där sökanden och sökandens make eller sambo bara har små ränte- eller dividendinkomster. Som ränteinkomst betraktas t.ex. ränta som betalas för depositioner och andelskapital samt placeringsfonders avkastningsandel. Avkastningen av placeringsfonders tillväxtandel och sparlivförsäkringar läggs årligen till kapitalet och anses inte därför ge upphov till ränteinkomst som kan be-

aktas som inkomst. Innan de ränteinkomsterna av depositioner som skall beaktas fastställs görs ett avdrag på 2 000 euro för medel för personligt bruk. Avdraget görs separat för bådas depositioner. Som dividendinkomst beaktas dividend för börsnoterade aktier och andra aktier.

Som inkomst av skogsbruk beaktas enligt den i 7 § 2 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen fastställda genomsnittliga årliga avkastningen för skog multiplicerad med arealen skog. I överensstämmelse med nuvarande praxis beaktas inte inkomster av virkesförsäljning som inkomst. Om detta föreskrivs i en ny bestämmelse i 3 mom.

I 4 mom. föreskrivs att som årsinkomst dessutom beaktas åtta procent av den förmögenhet enligt 13 § från vilken skulder har dragits av och med vilken sökandens förmögenhet överstiger 13 205 euro eller makarnas eller sambornas förmögenhet överstiger 21 128 euro.

Enligt 5 mom. avdras från årsinkomsten räntor på skulder, med undantag för räntor på skulder för anskaffning och iståndsättning av bostad som är i eget bruk och räntor på konsumtionskrediter. Räntor på lån för anskaffning eller iståndsättning av bostad dras inte av från årsinkomsten, eftersom de beaktas som bostadsutgifter. I fråga om bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag godkänns inte ränta på skulder som inkomstavdrag, varför det är motiverat att avdragsrätten för konsumtionskrediter slopas också för bostadsbidraget för pensionstagare. Som konsumtionskredit betraktas enligt 7 kap. 1 § 1 mom. i konsumentskyddslagen en sådan kredit som en näringsidkare enligt avtal lämnar eller lovar att lämna en konsument som lån, betalningsanstånd eller som något annat motsvarande ekonomiskt arrangemang. Konsumtionskredit kan beviljas som kontokredit, engångskredit eller nyttighetsbunden kredit. Kontokredit är t.ex. kreditkort, engångskredit är annan kredit än kontokredit, t.ex. kredit som baserar sig på ett amorteringsavtal, och nyttighetsbunden kredit sådan kredit som beviljas för förvärv av en vara eller tjänst när kreditgivaren t.ex. är ett finansieringsbolag eller den som säljer varan. Sådana räntor på skulder som skall dras av från årsinkomsten

är t.ex. räntor på studielån eller på lån som tagits för förvärvande av inkomst.

Beloppen anges enligt 2001 års folkpensionsindex, med undantag för den gräns på 60 euro som nämns i 2 mom. eller avdraget för disponibla medel som inte årligen justeras med index. Paragrafen motsvarar i sak delvis 6 § 1 mom. i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare och nuvarande praxis.

13 §. Förmögenhet som skall beaktas. I paragrafen föreskrivs om förmögenhet som skall beaktas när inkomst av förmögenhet beräknas samt hur värdet på förmögenheten fastställs.

I 1 mom. anges vilka typer av tillgångar som skall beaktas. Dessa är fastigheter, tillgångar som hänför sig till näringsverksamhet och jordbruk samt andelar i tillgångar i sammanslutningar, skogsegendom, depositioner, obligationer, masskuldebrev och andra motsvarande, offentligt noterade aktier, andelar i placeringsfonder samt försäkringsplaceringar. Fastigheter, tillgångar som hänför sig till näringsverksamhet och jordbruk, andelar i tillgångar i sammanslutningar samt skogsegendom beaktas endast om tillgångarna finns i Finland. Till skillnad från nuvarande praxis beaktas inte bostadsaktier, andra aktier än börsnoterade aktier, t.ex. aktier i familjebolag, transportmedel eller husdjur, eftersom uppgifter om dessa inte längre är tillgängliga hos skatteförvaltningen sedan förmögenhetsbeskattningen slopades.

I 2 mom. bestäms om till vilket värde förmögenheten beaktas. Vid värderingen används skatteförvaltningens uppgifter om fastigheter, tillgångar som hänför sig till näringsverksamhet eller jordbruk, andelar i tillgångar i sammanslutningar samt skogsegendom. Obligationer och masskuldebrev beaktas enligt gängse värde och försäkringsplaceringar till sitt återköpsvärde i enlighet med nuvarande praxis.

I 3 mom. föreskrivs i överensstämmelse med nuvarande praxis 2 000 euro avdras som disponibla medel av gifta makars eller sambors depositioner innan depositionerna beaktas som förmögenhet.

Bostad som är i eget bruk beaktas fortsättningsvis inte som förmögenhet. Till skillnad från nuvarande praxis beaktas inte andel i

oskiftat dödsbo. Det föreslås att beaktandet av andelar i dödsbon slopas, eftersom de har varit av ringa betydelse för de utbetalade bostadsbidragens storlek och utredandet av dem är komplicerat både för den som sköter verkställigheten och sökanden. Dessutom har de som söker bostadsbidraget upplevt det som orättvist att andelen i ett dödsbo skall beaktas, i synnerhet i situationer där realiseringen av ett dödsbo inte är möjligt i praktiken. Om detta föreskrivs i 4 mom.

Momentet motsvarar i sak delvis 6 § 3 mom. i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

14 §. Prioriterade inkomster. I paragrafen föreskrivs om vilka inkomster som inte skall beaktas när bostadsbidragets belopp räknas ut.

För personer som får efterlevandepension enligt familjepensionslagen (39/1969) har det funnits separata gränser för tilläggssjälvriskandelen som har varit lägre än tilläggssjälvriskandelens gränser för personer som har egen pension. Anledningen till detta har varit att endast efterlevandepensionens kompletteringsbelopp och inte grunddelen har beaktats som inkomst. I och med att gränserna för tilläggssjälvriskandelen enligt förslaget förenhetligas, skall grunddelen i efterlevandepension enligt folkpensionslagen beaktas som inkomst, varför det föreslås att den stryks från förteckningen över prioriterade inkomster.

Till förteckningar över prioriterade inkomster fogas i överensstämmelse med nuvarande praxis ersättningar för kostnader, andra ersättning på grundval av men, t.ex. hjälplöshetstillägg som betalas på grund av trafikskada eller patientskada, studiepenning enligt lagen om studiestöd samt frontunderstöd som årligen betalas till vissa utländska frivilliga frontmän. Eftersom avkastning från dödsbon inte längre beaktas som inkomst fogas ett omnämnande om detta till 1 mom. 16 punkten.

I bestämmelsen har de ändringar som föranleds av förslagen till folkpensionslag och lag om handikappförmåner beaktats.

Momentet motsvarar till andra delar i sak 6 § 2 mom. i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

15 §. Bostadsbidragets belopp. I paragra-

fen föreskrivs om bostadsbidragets belopp. I bostadsbidrag betalas 85 procent av det sammanlagda beloppet av bassjälvriskandelen, dvs. den del av de årliga godkända boendeutgifterna som överskrider självriskandelen, och den tilläggsjälvriskandel som bestäms enligt inkomsterna. Bestämmelsen motsvarar i sak 3 § 1 mom. i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

16 §. Bostadsbidrag för makar eller sambor. För makar eller sambor beräknas ett gemensamt bostadsbidrag på basis av boendeutgifterna för en bostad och bägges inkomster. Bostadsbidraget betalas till hälften till var och en av dem, om båda har rätt till bostadsbidrag. Om endast en av dem har rätt till bostadsbidrag, betalas hela bostadsbidraget till den som har rätt till det. Bestämmelsen motsvarar nuvarande praxis och i sak delvis första meningen i 3 § 4 mom. i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

17 §. Justering av bostadsbidraget. I paragrafen föreskrivs om situationer där bostadsbidraget justeras. Enligt 1 mom. justeras bostadsbidraget regelbundet med två års mellanrum. Dessutom justeras bostadsbidraget i de situationer som nämns i 2 mom. Bestämmelsen har preciserats när det gäller förändringar i bostadsbidragstagarens familjeförhållanden. Beloppen i euro i fråga om sådana väsentliga förändringar i årsinkomsten och boendeutgifterna som inverkar på bostadsbidraget som tidigare fanns i en förordning tas in i lagen. Det föreslås att en ny grund för justering som föranleds av höjningen av åldersgränsen för barn som inverkar på bostadsbidraget tas in i lagen. Enligt bestämmelsen justeras bostadsbidraget när ett barn som inverkar på bostadsbidraget fyller 18 år.

I 3 mom. föreskrivs att bostadsbidraget inte justeras trots att boendeutgifterna har stigit, om bostadsbidraget sjunker till följd av justeringen, om inte också årsinkomsten har undergått en betydande förändring.

I 4 mom. föreskrivs i överensstämmelse med nuvarande praxis om den tidpunkt från vilken bostadsbidraget justeras på motsvarande sätt som folkpensionen. Vidare fogas en precisering som överensstämmer med nuvarande praxis till momentet som gäller tidpunkten för justeringen i situationer där bo-

stadsbidragstagaren flyttar till en annan bostad.

I 5 mom. föreskrivs om ändring av bostadsbidragets belopp i situationer där det sker en förändring beträffande antalet barn som berättigar till höjning av maximibeloppet. Bestämmelsen motsvarar i övrigt i sak 8 § 1-4 mom. i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare samt på grundval av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen 39 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

18 §. Förvägrande eller sänkning av bostadsbidraget. I paragrafen föreskrivs att bostadsbidrag inte beviljas eller kan sänkas om sökanden har skänkt bort av sin egendom eller på något annat sätt försämrat sin ekonomiska ställning, t.ex. genom att avstå från inkomster. Till skillnad från nuvarande praxis beaktas en sådan försämring av den ekonomiska ställningen så, att bidraget beviljas till det belopp som det skulle ha uppgått till utan försämringen. Bostadsbidraget kan förvägras eller sänkas för högst tre år.

Fortsättningsvis gäller att bostadsbidraget inte förvägras eller sänks om sökanden t.ex. har skänkt bort av sin egendom innan han eller hon insjuknade i den sjukdom som senare utgör grund för pension och bostadsbidrag. I så fall kan det inte anses att sökanden har vidtagit åtgärden för att få ett större bostadsbidrag. Om det förflutit en lång tid sedan åtgärden genomfördes finns det inte heller någon orsak att förvägra eller sänka bostadsbidraget. En lång tid har i praktiken ansetts vara cirka fem år.

Bestämmelsen motsvarar i sak delvis 8 a § 1 mom. i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

19 §. Bostadsbidragets minimibelopp. I paragrafen föreskrivs om bostadsbidragets minimibelopp som är 5,38 euro i månaden. Beloppet anges till skillnad från för närvarande som ett månatligt belopp och det anges i 2001 års folkpensionsindex. I fråga om bostadsbidrag för makar eller sambor, betalas minimibeloppet till hälften till var och en av dem.

Bestämmelsen motsvarar i sak 3 § 2 mom. i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

3 kap. **Verkställighet**

20 §. Ansökan om bostadsbidrag. I paragrafens 1 och 2 mom. föreskrivs om sökande av bostadsbidrag, fastställandet av blanketter för bostadsbidrag och förande av sökandens talan när sökanden inte själv t.ex. på grund av sjukdom inte själv kan sköta sina ärenden som gäller bostadsbidrag. Till skillnad från 1 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare och 56 § i folkpensionsförordningen kan en företrädare för ett dödsbo inte längre ansöka om bostadsbidrag efter att den som varit berättigad till bidraget har avlidit.

I sak motsvarar paragrafen delvis med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare första meningen i 35 § 1 mom., 2 mom. och 85 § i 1956 års folkpensionslag.

21 §. Retroaktiv ansökningstid. I paragrafen bestäms om begynnelsepunkten för utbetalning av bostadsbidrag och om retroaktiv ansökningstid. Den retroaktiva ansökningstiden förkortas från nuvarande ett år till sex månader. Den retroaktiva ansökningstiden motsvarar de retroaktiva ansökningstider som gäller för pensioner enligt folkpensionslagen. I sak motsvarar momentet i övrigt och med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 39 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

22 §. Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om bostadsbidrag. I paragrafen bestäms om vilka uppgifter som skall uppges i en ansökan om bostadsbidrag samt om anmälningsskyldighet för bostadsbidragstagaren.

När det gäller de uppgifter som skall lämnas och anmälningsskyldigheten har paragrafen preciserats med inledande och avslutande av ett samboförhållande och makars boende åtskils. Dessutom skall ändringar som gäller antalet personer som bor i bostaden och flyttning utomlands eller vistelse utomlands anmälas. Uppgifter om förmögenhet och förändringar som gäller förmögenhet skall anmälas när de gäller de tillgångar som avses i 13 §.

Paragrafen motsvarar i sak delvis 1, 3 och 4 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare och 48, 51, 54 § 1 mom. och 55 § i folkpensionsförordningen.

23 §. Avgörande av en ansökan på basis av tillgängliga uppgifter. I paragrafen föreskrivs om avgörande av en ansökan om bostadsbidrag på basis av de uppgifter som är tillgängliga, när sökanden eller bostadsbidragstagaren inte har lämnat de uppgifter som krävs för avgörande av ansökan. Bostadsbidrag kan i dessa fall avslås eller dras in. I sak motsvarar bestämmelsen med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 37 § i 1956 års folkpensionslag.

24 §. Beslut om bostadsbidrag. Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om meddelandet av beslut. Beslutet meddelas sökanden även om bostadsbidraget betalas till kommunen för tryggande av bostadsbidragstagarens eller hans eller hennes familjs utkomst. Beslutet ges avgiftsfritt. Beslut ges dock inte när det gäller temporärt avbrott enligt 31 §. Information om avbrottet ges i sådana fall genom ett skriftligt meddelande. Paragrafen motsvarar i sak delvis nuvarande praxis.

25 §. Utbetalning. I paragrafen föreskrivs om utbetalning av bostadsbidrag till bostadsbidragstagaren och ett dödsbo. För närvarande betalas bostadsbidrag på samma sätt som folkpension och familjepension i tre utbetalningsgrupper den fjärde, fjortonde och tjugoundra dagen varje kalendermånad eller föregående bankdag. Avsikten är att övergå till en utbetalningsdag, den fjärde dagen i månaden eller föregående bankdag, redan vid nästgången av 2007 i samband med omorganiseringen av Folkpensionsanstaltens system för behandlingen av bostadsbidrag för pensionstagare. I sak motsvarar bestämmelsen delvis med stöd av 6 § i den gällande förordningen om bostadsbidrag för pensionstagare 57 § 1 mom., 58 mom. 1 mom. och 59 § i 1956 års folkpensionsförordning.

26 §. Avbrytande på grund av institutionsvård. I paragrafen föreskrivs om utbetalning av bostadsbidrag när bidragstagaren fortgående är intagen vid en offentlig vårdinstitution. Paragrafen har preciserats i fråga om utbetalning efter att institutionsvården har upphört. I övrigt motsvarar paragrafen i sak 7 § 1 mom. i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

27 §. Avbrytande på grund av fängelsestraff. I 1 mom. föreskrivs att bostadsbidraget

avbryts när bidragstagaren har avtjänat tre månader av sitt fängelsestraff. Lagen om internering av farliga återfallsförbrytare (317/1953) har upphävts genom lag 786/2005 som träder i kraft den 1 oktober 2006. I och med ändringen slopas bl.a. internering i tvångsinrättning, varför det föreslås att paragrafen uppdateras till denna del.

I 2 mom. föreskrivs om återupptagen utbetalning efter att utbetalningen av bostadsbidraget har avbrutits. Bostadsbidraget börjar enligt huvudregeln utbetalas från ingången av månaden efter frigivningen. Om frigivningen sker den första dagen i månaden, betalas förmånen dock från ingången av den månaden. Bestämmelsen motsvarar nuvarande praxis. Övervakad frihet på prov som det föreskrivs om i 2 c kap. 8 § i strafflagen jämföras med frigivning.

I 3 mom. om utbetalning av bostadsbidraget till bidragstagarens make eller maka eller sambo och barn under 16 år för tryggnad av försörjningen. För tiden för ett fängelsestraff skall bostadsbidraget inte längre kunna betalas till bidragstagarens arbetsförmögna barn som fyllt 16 år, eftersom de redan får någon annan förmån som tryggar deras försörjning, i regel full folkpension. Motsvarande ändring görs enligt förslaget i folkpensionslagen.

I sak motsvarar bestämmelsen med stöd av 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 42 § i 1956 års folkpensionslag.

28 §. Betalning till ett kommunalt organ. I paragrafen föreskrivs om utbetalning av bostadsbidraget till ett kommunalt organ för att användas för sänkning av boendekostnaderna för bidragstagaren och de anhöriga som avses i 9 § 2 mom. 1 punkten. För utbetalning av bostadsbidraget till ett kommunalt organ behövs enligt förslaget inte längre bostadsbidragstagarens samtycke. I övrigt motsvarar paragrafen i sak med stöd av 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 44 § i 1956 års folkpensionslag.

29 §. Innehållande av retroaktivt bostadsbidrag till Folkpensionsanstalten. Paragrafen är ny. I paragrafen föreskrivs om innehållande av retroaktivt bostadsbidrag till Folkpensionsanstalten när pensionstagarens bostadsbidrag beviljas retroaktivt för samma tid som bostadsbidragstagaren har fått bostadsbidrag

enligt lagen om bostadsbidrag. Gällande förfarande förutsätter att retroaktivt bostadsbidrag för pensionstagare betalas till sökanden, även om han eller hon redan har fått allmänt bostadsbidrag för samma tid. Det allmänna bostadsbidraget som betalats utan grund måste då krävas tillbaka i ett administrativt tungrott återkravsförfarande. Situationer där en bidragstagare övergår från det ena bostadsbidragssystemet till det andra är relativt vanliga och den nya bestämmelsen gör förfarandet mer flexibelt och för bostadsbidragstagaren besvärliga situationer där bidraget återkrävs kan undvikas.

30 §. Indrivning av bostadsbidrag från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt. I 1 mom. föreskrivs om beviljande av bostadsbidrag temporärt när en ansökan om ändring i fråga om arbetspension eller någon annan ersättning är anhängig. Folkpensionsanstalten har rätt att driva in arbetspension eller en annan ersättning som ersättning för bostadsbidrag som har betalats för samma tid. Folkpensionsanstalten får driva in bostadsbidrag som betalats till ett för stort belopp också då arbetspensionsanstalten fortsätter att betala ut ett rehabiliteringsstöd som beviljats efter ett beslut om rättelse. Momentet motsvarar delvis 45 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag.

Till 2 mom. och 3 mom. fogas en bestämmelse om utbetalning av arbetspension eller en annan ersättning som ersättning för bostadsbidrag när pensionsanstalten rättar eller justerar arbetspensionen eller en annan ersättning eller beviljar fortsatt rehabiliteringsstöd efter ett beslut om rättelse. Vidare föreskrivs att Folkpensionsanstalten har rätt att från pensionsanstalten få för samma tid beviljad familjepension, försörjningspension enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst eller familjepension som betalas på grundval av ett olycksfall eller en trafikskada till den del den motsvarar det bostadsbidrag som har betalats för samma tid. Genom bestämmelsen utvidgas Folkpensionsanstaltens rätt att som ersättning för bostadsbidrag som har betalats för samma tid få pension eller ersättning som beviljas retroaktivt. Avsikten är att underlätta verkställigheten av bostadsbidraget i situationer där arbetspension eller ersättning betalas retroaktivt och att i flera fall undvika återkrav av bostadsbidrag.

Indrivning av bostadsbidrag av pension eller ersättning som betalas retroaktivt förutsätter emellertid att Folkpensionsanstalten samtidigt också driver in folkpension som för samma tid betalats ut till ett för stort belopp. Om detta föreskrivs i 4 mom.

I 5 mom. föreskrivs om den tid inom vilken yrkande om betalning av folkpension och bostadsbidrag skall lämnas in hos pensionsanstalten eller någon annan pensionsbetalare.

I övrigt motsvarar bestämmelsen i sak delvis och med stöd av 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 45 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag.

31 §. Temporärt avbrott i utbetalningen. I paragrafen föreskrivs om temporärt avbrott eller utbetalning till ett lägre belopp i situationer där bostadsbidragstagaren inte har rätt till bostadsbidraget eller det bör betalas till ett lägre belopp. Om bostadsbidragstagaren inte lämnar in den begärda tilläggsutredningen, avgörs ärendet på basis av de utredningar som finns tillgängliga med ett beslut som ges inom tre veckor efter meddelandet om temporärt avbrott på samma sätt som för närvarande. När det gäller meddelande om temporärt avbrott får ändring inte sökas. I sak motsvarar paragrafen delvis och med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 45 § 1 mom. och 4 mom. i 1956 års folkpensionslag.

32 §. Indragning av bostadsbidraget. Bestämmelsen är ny och motsvarar delvis nuvarande praxis. I paragrafen föreskrivs om indragning av bostadsbidraget. Bostadsbidraget dras in från ingången av månaden som följer på flyttningen, om bidragstagaren flyttar bort från den bostad för vilken bostadsbidraget har beviljats och bostadsbidraget inte justeras till följd av flyttningen. Bostadsbidraget dras in från ingången av den månad för vilken bidragstagaren får bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag. Vidare dras bostadsbidraget in när bidragstagaren har intagits för fortgående institutionsvård och makens, makans eller sambons bostadsbidrag justeras, efter som de inte längre har ett gemensamt hushåll till följd av bidragstagarens institutionsvård. Bostadsbidraget dras in från ingången av den månad som följer efter den då bidragstagaren inte längre har boendekostnader. Om boen-

dekostnaderna upphör den första dagen i månaden, dras bostadsbidraget in från ingången av denna månad. I anslutning till den regelbundna återkommande justeringen får bidragstagaren ett brev och en förhandsifylld blankett cirka två månader innan den regelbundna justeringen genomförs. Om bidragstagaren inte lämnar in begärd ansökan inom utsatt tid, dras bostadsbidraget in från och med tidpunkten för justeringen.

Enligt 2 mom. dras bostadsbidraget in utöver i de ovan nämnda situationerna alltid när det inte längre finns förutsättningar för erhållandet av bidraget. Bostadsbidraget kan också dras in på bidragstagarens begäran.

Bostadsbidrag betalas fram till utgången av den månad under vilken en förmånstagare har avlidit. Om detta föreskrivs i 3 mom.

33 §. Återkrav. I paragrafen föreskrivs om återkrav av bostadsbidraget. I sak motsvarar bestämmelsen med stöd av hänvisningsbestämmelsen 14 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 88 a § i 1956 års folkpensionslag.

34 §. Preskription av en fordran som återkrävs. I paragrafen föreskrivs om preskription av en fordran som återkrävs. I sak motsvarar bestämmelsen med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 88 b § i 1956 års folkpensionslag.

4 kap. Ändringsökande

35 §. Rätt att söka ändring. I paragrafen föreskrivs om sökande av ändring i Folkpensionsanstaltens beslut. Paragrafens 1 och 4 mom. är nya. Paragrafens 1 mom. föreskrivs om besvärinstanser och i 4 mom. att ändring inte får sökas i ett interimistiskt beslut som Folkpensionsanstalten gett med stöd av denna lag. Motsvarande ändringar görs enligt förslaget i folkpensionslagen. I sak motsvarar 2 och 3 mom. med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 10 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 73 § 1, 2 och 4 mom. i 1956 års folkpensionslag.

36 §. Tid för sökande av ändring. I paragrafen föreskrivs om tiden för sökande ändring och den motsvarar delvis och med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 10 § i den gäl-

lande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 73 § 3 mom. i 1956 års folkpensionslag. Om delgivandet av beslut föreskrivs i 20 a § i lagen om Folkpensionsanstalten, men för tydlighetens skull föreslås att bestämmelsen också fogas till lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

37 §. Självrättelse. Enligt paragrafen kan Folkpensionsanstalten rätta ett beslut som överklagats. I sak motsvarar paragrafen med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 10 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 73 a § i 1956 års folkpensionslag.

38 §. Besvär som kommit in efter tiden för sökande av ändring. I paragrafen föreskrivs om besvärinstansens möjlighet att ta upp besvär till prövning trots att de är försenade. I sak motsvarar bestämmelsen med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 10 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 73 b § i 1956 års folkpensionslag.

39 §. Rättelse av sakfel. I paragrafen föreskrivs om Folkpensionsanstaltens möjlighet att undanröja ett felaktigt beslut med partens samtycke. Bestämmelsen motsvarar med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 10 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 74 b § i 1956 års folkpensionslag.

40 §. Rättelse av ett lagakraftvunnet beslut. I paragrafen föreskrivs om beviljande av förvägrat bostadsbidrag eller utökande av en redan beviljat bostadsbidrag på basis av en ny utredning. Bestämmelsen motsvarar med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 10 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 74 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag.

41 §. Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad arbetspension eller ersättning. I paragrafen föreskrivs om Folkpensionsanstaltens möjlighet att behandla ett ärende på nytt utan t undanröjande av beslutet eller utan partens samtycke enbart efter att ha hört den som saken gäller, t.ex. då en arbetspensionsanstalt beviljar eller höjer en pension retroaktivt. Bestämmelsen motsvarar med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 10 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 74 c § i 1956 års folkpensionslag.

42 §. Undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut. I paragrafen föreskrivs om undanrö-

jande av ett lagakraftvunnet beslut. Bestämmelsen motsvarar med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 10 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 74 § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

5 kap. **Erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter.**

43 §. Uppgifter för avgörande av bostadsbidrag. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om Folkpensionsanstaltens och besvärinstansernas rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ett bostadsbidrag av olika myndigheter, offentlighetsliga samfund, Pensionsskyddscentralen och inrättningar som betalar ut pensioner. Rätten gäller också uppgifter från patientförsäkringscentralen och trafikförsäkringscentralen, arbetsgivare och arbetslöshetskassor, hyresvärdar och bostadsaktiebolag och fastighetsbolag.

I 2 mom. föreskrivs om rätt att få uppgifter av penninginstitut gällande sökanden, bidragstagaren samt dennes make, maka eller sambo. Rätt att få uppgifter gällande ett dödsbo som sökanden eller dennes make är delägare i har strukits.

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som nämns i denna paragraf.

I sak motsvarar bestämmelsen delvis med stöd av 13 a § och hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 46 b § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

44 §. Uppgifter av befolkningsregistermyndigheter. I paragrafen föreskrivs om Folkpensionsanstaltens rätt att av befolkningsregistermyndigheterna få nödvändiga byggnads- och fastighetsuppgifter samt ändringar i dessa för verkställigheten av bostadsbidraget. Paragrafen motsvarar 13 b § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

45 §. Uppgifter om institutionsvård och fängelsestraff. I 1 och 2 mom. föreskrivs om inrättningens skyldighet att underrätta Folkpensionsanstalten om att en bidragstagare blivit intagen för institutionsvård och om att vården upphört samt om när ett fängelsestraff börjar, när en person frigges och när frihet på prov börjar och avbryts. I 3 mom. föreskrivs att Folkpensionsanstalten har rätt att få upp-

gifterna avgiftsfritt. Omnämmandet av tvångsinrättningar stryks och till paragrafen fogas den ändring som ingår i reformen av fängelsestraffen som träder i kraft från ingången av 2006. I övrigt motsvarar bestämmelsen i sak med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 46 c § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag.

46 §. Uppgifter för förhandlingsförfarande gällande institutionsvård. I paragrafen föreskrivs om Folkpensionsanstaltens och social- och hälsovårdsministeriets rätt att få uppgifter för det förhandlingsförfarande som avses i 7 § 3 mom. Bestämmelsen motsvarar med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 46 d § i 1956 års folkpensionslag.

47 §. Användning av uppgifter som fås för andra förmåner. För skötseln av olika förmåner behöver Folkpensionsanstalten ofta samma uppgifter antingen av sökanden själv eller av andra myndigheter och inrättningar. För att uppgifterna inte skall behöva inhämtas upprepade gånger föreskrivs i paragrafen att Folkpensionsanstalten när den behandlar bostadsbidrag enligt denna lag i enskilda fall skall ha rätt att använda uppgifter som den har fått vid behandlingen av något annat förmånsärende. Bestämmelsen motsvarar med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 46 f § i 1956 års folkpensionslag.

48 §. Teknisk anslutning. I paragrafen föreskrivs att Folkpensionsanstalten har rätt att med hjälp av en teknisk anslutning få uppgifter bl.a. av hyresvärdar och befolkningsregistermyndigheter. Paragrafen motsvarar 13 c § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

49 §. Uppgifter till myndigheter. I paragrafen föreskrivs om lämnande av uppgifter på eget initiativ när det är fråga om att utreda missbruk eller brott eller väcka åtal som gäller socialförsäkring. Paragrafens ordalydelse har ändrats så att den är tydligare, men den motsvarar i sak med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 46 i § i 1956 års folkpensionslag.

50 §. Uppgifter till sökande. Enligt paragrafen skall Folkpensionsanstalten på förhand informera sökanden om var uppgifter om honom eller henne kan finnas att få och vart uppgifterna kan lämnas ut för beslutsfattande. Bestämmelsen motsvarar med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 46 j § i 1956 års folkpensionslag.

6 kap. Särskilda bestämmelser

51 §. Förhöjning för dröjsmålstiden. I paragrafen föreskrivs om utbetalning av förhöjt bostadsbidrag för dröjsmålstiden och om räntefoten för förhöjningen. Den minsta dröjsmålsförhöjning som skall betalas motsvarar 2001 års folkpensionsindex. I sak motsvarar paragrafen delvis och med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 39 b § 1, 2 och 5 mom. i 1956 års folkpensionslag.

52 §. Dröjsmålstiden. I paragrafen föreskrivs om för vilken tid en dröjsmålsförhöjning beräknas. Paragrafen motsvarar delvis och med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 39 b § 2 mom. samt 2-4 och 6 mom. i 1956 års folkpensionslag.

53 §. Indexbindning I paragrafen föreskrivs om indexbindningen av de belopp som anges i lagen så som bestäms i lagen om folkpensionsindex. Detta gäller dock inte beloppen i 12 § 2 mom. och 13 § 3 mom., dvs. avdraget för disponibla medel och gränsen på 60 euro för ränte- och dividendinkomster.

I 2 mom. anges indexnivån för beloppen. Beloppen i lagen motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut i januari 2001 har beräknats.

54 §. Justering av utgifterna för uppvärmning, vatten och underhåll samt av boendeutgifternas maximibelopp. I 1 mom. föreskrivs om justering av utgifterna för uppvärmning, vatten och underhåll samt de genomsnittliga boendeutgifterna för personer som bor i sådan gemensam inkvartering som avses i 9 § 5 mom. Genom förordning av statsrådet justeras dessa utgifter årligen så att de högst motsvarar förändringarna i boende-

utgifterna.

Enligt 2 mom. justeras boendeutgifternas maximibelopp årligen med folkpensionsindex. Genom förordning av statsrådet justeras dessutom varje år de belopp som höjts med folkpensionsindex i motsvarighet till förändringen i boendeutgifterna.

Paragrafen motsvarar i sak delvis 13 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

55 §. Avrundning av beloppen. I paragrafen föreskrivs om avrundning av bostadsbidraget, boendeutgifterna och deras maximibelopp, inkomst- och förmögenhetsposterna, bostadsbidragets självriskandel och minimibelopp. Bestämmelsen motsvarar i sak 13 § 3 mom. i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

56 §. Utmättnings- och överföringsförbud. I paragrafen föreskrivs om utmättnings- och överföringsförbud som gäller förmån enligt denna lag. Bestämmelsen motsvarar med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 14 § i den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 79 § 1 och 4 mom. i 1956 års folkpensionslag.

57 §. Finansiering. I 1 mom. föreskrivs att de utgifter som bostadsbidrag för pensionstagare medför för Folkpensionsanstalten ersätts med statsmedel. Enligt 2 mom. skall staten månatligen betala Folkpensionsanstalten förskott på statens andel. Om detta föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet. De verksamhetskostnader som orsakas av verkställigheten av lagen betalas enligt 3 mom. ur folkpensionsfonden. Momentet motsvarar i sak delvis 11 § 1 mom. i 1978 års lag om bostadsbidrag för pensionstagare.

7 kap. **Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

58 §. Tillämpningsbestämmelse. I annan lagstiftning finns hänvisningar till den gällande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare. I paragrafen föreslås därför en allmän tillämpningsbestämmelse som gäller hänvisningsbestämmelserna. Om det i någon annan lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den hänvisas till lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978) eller till bostadsbidrag som beviljas eller betalas med

stöd av den, skall hänvisningen anses hänvisa till motsvarande bestämmelser i denna lag och bostadsbidrag enligt denna lag.

59 §. Ikraftträdande. I paragrafen föreskrivs att lagen om bostadsbidrag för pensionstagare träder i kraft den 1 januari 2008. Samtidigt upphävs 1978 års lag om bostadsbidrag för pensionstagare jämte ändringar. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får dock vidtas redan innan lagen träder i kraft.

60 §. Övergångsbestämmelser. I 1 mom. föreskrivs att utbetalningen av de bostadsbidrag som betalas när lagen träder i kraft fortgår på tidigare grunder fram till nästa justering av bostadsbidraget enligt denna lags 17 §.

I 2 mom. föreskrivs att de räntor på bostadslån samt på konsumtionskrediter som är skyddade enligt 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (473/1991) slopas stegvis så att räntornas minskande inverkan genom avdrag från inkomsterna upphör efter fem år räknat från den 1 januari 2008. Slopandet genomförs årsvis så att det sammanräknade beloppet räntor som beaktas som avdrag från inkomsterna och som ingår i bostadsbidrag som betalas den 31 december 2007 minskas med 20 procent vid ingången av varje år, dock minst med 250 euro. De räntor på skulder som skyddades genom ändringen av lagen 1991, skulle enligt regeringens proposition (2005/1990) slopas på fem år räknat från ikraftträdandet av lagen den 1 september 1991. Skyddade räntor på bostadslån har beaktats både som avdrag från årsinkomsten och som boendekostnader, varför skyddet för räntorna numera medför en överkompensering när det gäller bidragstagare som får bostadsbidrag för pensionstagare.

I 3 mom. föreskrivs att bidragstagarens maximala boendeutgifter höjs med stöd av 10 § vid nästa justering enligt 17 § om ett barn har fyllt 16 år före denna lags ikraftträdande men är under 18 år vid ikraftträdandet.

Enligt 4 mom. beviljas inte bostadsbidraget retroaktivt utan särskilda skäl för en längre tid än ett år, om en ansökan om bostadsbidrag har blivit anhängig före denna lags ikraftträdande.

1.5. Lagen om frontmannapension

9 a §. Det föreslås att paragrafen ändras så att de hänvisningar till 1956 års folkpensionslag som finns i momenten ändras så att det hänvisas till den föreslagna folkpensionslagen. Med anledning av förslaget om prioritering av livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst stryks dessutom i 4 mom. det obehövliga omnämmandet av att det extra fronttillägget beräknas utgående från en sådan folkpension där livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst inte har beaktats.

9 b §. Det föreslås att bestämmelserna om justering och indragning av det extra fronttillägget på grund av livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst stryks som obehövliga.

17 §. Paragrafen ändras så att hänvisningarna till 1956 års folkpensionslag ändras så att det hänvisas till den föreslagna folkpensionslagen.

1.6. Lagen om betalning av fronttillägg utomlands

2 §. Det föreslås att omnämmandet av medborgarskap i 1 mom. stryks och att momentet ändras så att hänvisningen till 1956 års folkpensionslag ändras så att det hänvisas till den föreslagna folkpensionslagen.

10 §. I 1 mom. föreslås motsvarande ändringar av hänvisningarna som i 2 §.

1.7. Lagen om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa

2 §. Rätt till ålderspension för den som får pensionsstöd. Det föreslås att den hänvisning till 1956 års pensionslag som finns i 1 mom. ändras så att det hänvisas till den föreslagna nya folkpensionslagen.

3 §. Förhållande till andra förmåner. Det har föreslagits att bestämmelserna om arbetslöshetspension och individuell förtidspension flyttas till lagen om införande av folkpensionslagen. Motsvarande ändringar har företagits i arbetspensionslagstiftningen. Det föreslås att 1 mom. ändras till motsvarande delar.

Bestämmelser om rätt till bostadsbidrag för pensionstagare för den som får pensionsstöd ingår i 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare. Av denna anledning föreslås att

3 mom., som har motsvarande innehåll, upphävs som obehövt. Samtidigt föreslås 4 och 5 mom. bli 3 och 4 mom.

Bestämmelser om barnförhöjning föreslås ingå i 51 § i den nya folkpensionslagen. Det föreslås att hänvisningen i 3 mom. ändras så att det hänvisas till paragrafen i fråga.

Bestämmelser om familjepension ingår för närvarande i familjepensionslagen (38/1969). Det har föreslagits att bestämmelserna om familjepension skall flyttas från familjepensionslagen till den nya folkpensionslagen. De ändringar som detta medför har företagits i 4 mom.

6 §. Beloppet av folkpensionsdelen. Det föreslås att paragrafen skrivs om helt och hållet så att bestämmelserna i 1 och 2 mom. tas in i 1 mom., bestämmelserna i 3 och 4 mom. i 2 och 3 mom. samt bestämmelserna i 6 mom. som sådana i 4 mom. Det föreslås att 5 mom. upphävs eftersom kommungrupperna slopas.

I 1 mom. föreskrivs om beloppet av full pensionsdel för ensamstående och gifta. I paragrafen slopas kommungruppernas inverkan på beloppet av folkpensionsdelen.

Bestämmelser om de pensionsinkomster som inverkar på folkpensionen föreslås ingå i 22 § i den nya folkpensionslagen. Om de pensionsinkomster som inverkar på pensionsstödets folkpensionsdel föreskrivs i 22 § 1 och 2 mom. i den nya folkpensionslagen. Det föreslås att hänvisningen till 26 § 4 mom. i 1956 års folkpensionslag, där det föreskrivs om justering av de inkomster som beaktats som årsinkomst när en person övergår från efterlevandepension till folkpension, stryks i 2 mom. Ändringen föranleds av den ändring som föreslås i den nya folkpensionslagen.

I 21 § i den nya folkpensionslagen föreslås bestämmelser om inverkan av bosättningstiden i Finland på folkpensionens belopp. I 1–4 mom. i nämnda paragraf föreskrivs om den tid som inverkar på beloppet av pensionsstödets folkpensionsdel. Det föreslås att de ändringar som följer av detta företas i 3 mom.

I 4 mom. sänks det minsta beloppet som betalas ut från 10,76 euro till 5,38 euro i månaden.

8 §. Pensionsstöd under institutionsvård och fängelsestraff. Det föreslås att paragrafen

ändras så att det hänvisas till de bestämmelser i den nya folkpensionslagen där det föreskrivs om betalning av pensionsstöd under tiden för institutionsvård och fängelsestraff. Dessutom föreslås att paragrafens rubrik ändras.

9 §. Anmälningsskyldighet. Det föreslås att till paragrafen fogas skyldighet att anmäla om ingående och avslutande av ett samboförhållande, på samma sätt som i folkpensionslagen. Omnämmandet av anmälningsskyldighet till följd av ändrad boningskommun har strukits.

12 §. Betalning av pensionsstöd. Det föreslås att hänvisningen till 1956 års folkpensionslag ändras så att det hänvisas till 64 § 1 mom. i den föreslagna nya pensionslagen, där det föreskrivs om betalning av pension.

13 §. Temporär betalning av pensionsstöd. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., där det föreskrivs om möjlighet att bevilja pensionsstöd temporärt när utredningen av de försäkringstider som den som ansöker om pensionsstöd har intjänat i ett annat land som tillämpar förordningen om social trygghet pågår.

14 §. Rätt till invalidpension för den som får pensionsstöd. Det föreslås att den hänvisning till 1956 års pensionslag som finns i 1 mom. ändras så att det hänvisas till 12 § i den föreslagna nya folkpensionslagen.

16 §. Justering av pensionsstödet. Det föreslås att till 1 mom. fogas ett omnämmande av att pensionsstödet folkpensionsdel justeras när den som får pensionsstöd inleder ett samboförhållande eller hans eller hennes samboförhållande upphör. I 32 a § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag föreskrivs om justering av folkpensionen till följd av en ändring i årsinkomsterna. Avsikten är att slopa förfarandet när det gäller folkpensionen, så det föreslås att omnämmandet av det stryks i momentet.

18 §. Betalning av pensionsstöd till ett kommunalt organ. I denna paragraf föreskrivs om betalning av pensionsstödet till ett kommunalt organ för att användas till försörjning av den som får pensionsstöd och hans eller hennes make, maka eller sambo och barn under 16 år. Förmånstagarens samtycke skall inte längre krävas för att stödet skall kunna betalas till ett kommunalt organ.

De föreslagna ändringarna motsvarar de ändringar som föreslås i den nya folkpensionslagen.

För närvarande innehåller lagen ingen bestämmelse om vem som kan göra framställning om att pensionsstödet skall betalas till ett kommunalt organ. I det nya 2 mom. föreslås att framställning om att pensionsstödet skall betalas till ett kommunalt organ kan göras av stödtagaren, stödtagarens make, maka eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter stödtagaren eller det kommunala organ som saken gäller. Ändringsförslaget motsvarar 44 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag och 67 § 2 mom. i den föreslagna nya folkpensionslagen.

20 §. Utmättningsförbud. Det föreslås att hänvisningen till 1956 års folkpensionslag ändras så att det hänvisas till 93 § i den kommande nya folkpensionslagen, där det föreskrivs om de uppgifter som lämnas ut till utsködningsmyndigheten.

Ikraftträdandebestämmelse. I 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen föreskrivs att Folkpensionsanstalten omvandlar pensionsstödet folkpensionsdel som i slutet av 2007 betalas enligt den andra kommungruppen till folkpensionsdel som betalas enligt denna lag från den 1 januari 2008. Utbetalningen av det pensionsstöd som betalas ut vid lagens ikraftträdande fortsätter i övrigt på tidigare grunder till dess att folkpensionsandelen justeras eller pensionsstödet upphör.

Enligt 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen motsvarar de belopp som anges i 6 § indexnivån på de folkpensioner som betalats ut i januari 2001.

1.8. Lagen om särskilt stöd till invandrare

2 §. Definitioner. När lagen om särskilt stöd till invandrare tillämpas avses med invandrare en 16 år fylld person som flyttat till Finland och som inte har rätt till folkpension som inte är avvägd enligt bosättningsstiden. I 25 b § i 1956 års folkpensionslag föreskrivs om den bosättningsstid som berättigar till full folkpension.

I den föreslagna nya folkpensionslagen föreskrivs om inverkan av bosättningsstiden i Finland på folkpensionens belopp i 21 §. I och med reformen blir den berättigad till full

folkpension som har bott i Finland minst 80 procent av tiden mellan det att personen fyllde 16 år och det att pensionen började eller personen fyllde 65 år. Det föreslås att hänvisningen i 2 § 1 punkten i lagen om särskilt stöd till invandrare ändras så att det hänvisas till 21 § i den nya folkpensionslagen.

4 §. Förutsättningar för beviljande av särskilt stöd. Lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet ändrades genom en lag (635/2004) som trädde i kraft vid ingången av 2005 så att tillämpningsområdet för även lagen om särskilt stöd till invandrare bestäms enligt tillämpningslagen. För att förtydliga lagstiftningen föreslås att till 4 § i lagen om särskilt stöd för invandrare fogas ett nytt 4 mom., enligt vilket frågan om den som ansöker om särskilt stöd är bosatt i Finland avgörs enligt 3, 3 a och 4 § i tillämpningslagen. Den föreslagna ändringen motsvarar Folkpensionsanstaltens nuvarande praxis.

6 §. Beloppet av särskilt stöd. Det förslås att omnämmandet av kommungrupperna stryks i paragrafen. Det föreslås att 2 och 3 mom. slås samman till 2 mom. och att 4 samt 5 mom. upphävs som obehövliga. Beloppen av fullt särskilt stöd anges som månatliga belopp och de motsvarar nivån på folkpensionsindex 2001 i den första kommungruppen. Den nivåhöjning på fem euro som kommer den 1 september 2006 har beaktats i beloppet.

7 §. Inkomster som skall beaktas (årsinkomst). För närvarande beaktas även förmögenheten när särskilt stöd för invandrare bestäms enligt 3 mom. Förmögenhetens betydelse som inkomst som inverkar på särskilt stöd för invandrare är i praktiken liten. Av denna orsak föreslås att förmögenheten inte längre skall beaktas. Till följd av att förmögenhetens inverkan försvinner föreslås att orden ”och förmögenhet” stryks i rubriken för 7 § och att 3 mom. upphävs.

I 2 mom. föreskrivs om de inkomster vid beviljandet av särskilt stöd som inte beaktas när det särskilda stödet beräknas (prioriterade inkomster). Det föreslås att momentet ändras så att till förteckningen över prioriterade inkomster, som 9 punkt, fogas livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst. För närvarande är etablerad praxis, som grundar

sig på FPA:s anvisningar, att när särskilt stöd bestäms har av livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst, beaktats som inkomst endast anhörighöjningen. Genom lagändringen föreslås livräntan helt och hållet bli en prioriterad inkomst på samma sätt som har föreslagits i fråga om folkpensionen. Dessutom föreslås att även förmåner från utlandet som motsvarar de uppräknade förmånerna från Finland skall vara prioriterade. Dessa förmåner nämns i 11 punkten. Sådana förmåner är bl.a. barnförhöjningar och handikappförmåner som betalas från utlandet. Det föreslås att de hänvisningar till 1956 års folkpensionslag som finns i 4 och 7 punkten ändras så att det hänvisas till den nya folkpensionslagen och lagen om handikappförmåner, samt att den hänvisning till lagen om pension för arbetstagare som finns i 5 punkten ändras så att det hänvisas till den lag om pension för arbetstagare som träder i kraft vid ingången av 2007. Dessutom föreslås att orden pensionsstadga och pensionsreglemente stryks i den sistnämnda hänvisningen, eftersom begreppet arbetspensionslag i 3 § i lagen om pension för arbetstagare även innefattar pensionsstadgorna. Till följd av de föreslagna ändringarna blir den nuvarande 2 mom. 9 punkten 10 punkt.

9 §. Det särskilda stödets minimibelopp och avrundning. I 1 mom. nämns det lägsta beloppet av särskilt stöd som betalas. Det föreslås att beloppet ändras från 10,76 euro till 5,38 euro. Det föreslås att orden ”förmögenhets- och” i 2 mom. stryks, eftersom sökandens och hans eller hennes makes, makas eller sambos förmögenhet inte längre beaktas när stödet beviljas.

14 §. När det särskilda stödet börjar i vissa situationer. Det föreslås att de föräldrade hänvisningar till 1963 års sjukförsäkringslag som finns i 1 mom. ändras. Den nya sjukförsäkringslagen (1224/2004) trädde i kraft den 1 januari 2005.

Om en invandrare har rätt till invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller folkpensionslagen, kan den börja betalas från samma tidpunkt. Särskilt stöd på grundval av arbetsoförmåga förutsätter i allmänhet att sjukdagpenningens maximitid har löpt ut. För att särskilt stöd skall kunna beviljas utan att sjukdagpenningens villkoret är uppfyllt, föreslås att

till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. enligt vilket särskilt stöd som beviljas på grundval av arbetsförmåga kan börja samtidigt som invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller folkpensionslagen. En person som har fyllt 63 år och som har beviljats ålderspension enligt arbetspensionslagarna och invalidpension enligt folkpensionslagen kan också beviljas särskilt stöd på grundval av arbetsförmåga från ingången av månaden efter den under vilken arbetsförmågan inträdde. I ovan nämnda fall kan dock särskilt stöd beviljas tidigast från ingången av den månad då personen i fråga har ansökt om särskilt stöd.

18 §. Anmälningsskyldighet. I paragrafen föreskrivs om anmälningsskyldighet för den som får särskilt stöd till invandrare. Till följd av att förmögenhetens inverkan försvinner och dyrortsklassificeringen av kommunerna slopas föreslås att skyldigheten att anmäla förändringar i förmögenhet och ändrad bostättningskommun stryks i 1 mom.

19 §. Justering av särskilt stöd. I paragrafen föreskrivs om justering av det särskilda stödet. Den hänvisning till familjepensionslagen som finns i 2 mom. 2 punkten ändras så att det hänvisas till den nya folkpensionslagen. Till följd av att dyrortsklassificeringen av kommunerna slopas föreslås att 2 mom. 4 punkten, där det föreskrivs att det särskilda stödet skall justeras när den som får särskilt stöd flyttar till en kommun som hör till annan dyrortsgrupp, stryks.

Det föreslås att 3 mom. ändras så att om en förändring i inkomsterna eller familjeförhållandena som påverkar beloppet av det särskilda stödet har inträffat den första dagen i en månad, justeras även det särskilda stödet från ingången av den månaden. Exempelvis när en persons pensionsinkomster ändras från den första dagen i en månad är det ändamålsenligt att justera även det särskilda stödet från samma tidpunkt. Om förändringen inträffar någon annan dag än den första dagen i en månad, justeras det särskilda stödet från ingången av den månad som följer efter förändringen. Momentet motsvarar Folkpensionsanstaltens nuvarande praxis.

21 §. Särskilt stöd under institutionsvård. I denna paragraf föreskrivs om betalning av särskilt stöd under institutionsvård. Det föreslås att de hänvisningar i 1 mom. som

gäller kommungrupp stryks. Dessutom föreslås det att den hänvisning till 1956 års folkpensionslag som finns i 1 mom. ändras så att det hänvisas till definitionen på institutionsvård i den nya folkpensionslagen. De belopp av särskilt stöd som nämns i paragrafen motsvarar nivån på folkpensionsindex 2001. I beloppen har beaktats den nivåhöjning som företogs den 1 mars 2005 och den som företas den 1 september 2006 samt sloppet av dyrortsklassificeringen av kommunerna.

Det föreslås att ordalydelsen i 2 mom. preciseras så att den motsvarar den nya folkpensionslagen. Det särskilda stödet betalas till oförminskat belopp till en person som får bostadsbidrag för pensionstagare till utgången av den månad under vilken den offentliga institutionsvården har varat nio månader. Dessutom föreslås det att den hänvisning till lagen om bostadsbidrag för pensionstagare som finns i 2 mom. ändras så att det hänvisas till den nya lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

Enligt förslaget till 3 mom. börjar det särskilda stödet betalas till oförminskat belopp från ingången av månaden efter den under vilken institutionsvården upphörde, om institutionsvården upphör den sextonde dagen i månaden eller senare. Om institutionsvården upphör mellan den första och den femtonde dagen i månaden, börjar särskilt stöd som varit avbrutet betalas till oförminskat belopp från ingången av den månad under vilken institutionsvården upphörde. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar nuvarande praxis och motsvarande bestämmelse i den föreslagna nya folkpensionslagen.

22 §. Särskilt stöd under fängelsestraff. Lagen om internering av farliga återfallsförbrytare har upphävts genom lag 786/2005, som träder i kraft den 1 oktober 2006. I och med detta försvinner bl.a. tvångsinrättningsstraffen. Av denna anledning föreslås att paragrafens rubrik och texten i första meningen ajourförs.

Enligt förslaget till 2 mom. börjar särskilt stöd som varit avbrutet betalas på nytt från ingången av den månad som följer efter frivivningen. Om en person frigges den första dagen i månaden, betalas det särskilda stödet dock från ingången av den månaden. Be-

stämelsen motsvarar nuvarande praxis. Placering i övervakad frihet enligt 2 c kap. 8 § i strafflagen jämställs med frigivning.

Det föreslås att 3 mom. ändras så att särskilt stöd inte längre kan betalas till stödtagarens arbetsförmögna barn som fyllt 16 år under fängelsestraff. Motsvarande ändring har föreslagits i folkpensionslagen.

23 §. Betalning av särskilt stöd till ett kommunalt organ. I paragrafen föreskrivs om betalning av särskilt stöd till ett kommunalt organ för att användas till försörjning av stödtagaren och hans eller hennes make, maka eller sambo och barn under 16 år. Förmanstagarens samtycke skall inte längre krävas för att särskilt stöd skall kunna betalas till ett kommunalt organ. De föreslagna ändringarna motsvarar de ändringar som föreslås i folkpensionslagen.

För närvarande definieras inte i lagen vem som kan göra framställning om att särskilt stöd till invandrare skall betalas till ett kommunalt organ. I paragrafen föreslås ett nytt 2 mom. enligt vilket framställning om att det särskilda stödet skall betalas till ett kommunalt organ kan göras av stödtagaren, stödtagarens make eller maka eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter stödtagaren eller det kommunala organ som saken gäller. Ändringsförslaget motsvarar 44 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag och 67 § 2 mom. i den föreslagna nya folkpensionslagen.

26 §. Sänkning av särskilt stöd. I paragrafen föreskrivs om sänkning av det särskilda stödet på grund av att man försämrat som ekonomisk ställning. Eftersom förmögenhetens inverkan slopats föreslås att 1 mom. ändras så att bortskänkning av förmögenheten inte längre kan leda till att det särskilda stödet sänks. Orsaken till att stödet sänks kan vara att personen i fråga har avstått från sin inkomst eller på något annat sätt försämrat sin ekonomiska ställning eller vidtagit någon annan åtgärd i uppenbart i syfte att särskilt stöd skall beviljas på oriktiga grunder. Liksom för närvarande kan förvägrande eller sänkning av stöd pågå högst tre år.

31 §. Rättelse av beslut. Det föreslås att hänvisningen till 1956 års folkpensionslag ändras så att det hänvisas till den föreslagna nya folkpensionslagen.

32 §. Återkrav. Det föreslås att den hänvisning till familjepensionslagen som finns i 3 mom. ändras så att det hänvisas till den föreslagna nya folkpensionslagen.

33 §. Rätt att erhålla uppgifter. Eftersom sökandens förmögenhet inte längre skall beaktas när stödet beviljas, föreslås att i 2 mom. stryks omnämmandet av rätt för Folkpensionsanstalten och bevärsinstanserna enligt denna lag att av penninginstitut få upplysningar som gäller ett dödsbo där den som ansöker om eller erhåller en förmån eller hans eller hennes make är delägare.

Det föreslås att den hänvisning till 1956 års folkpensionslag som finns i 5 mom. ändras så att det hänvisas till motsvarande bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter i den föreslagna nya folkpensionslagen. På samma sätt som i fråga om invalidpension skall Folkpensionsanstalten ha rätt att lämna ut sådana uppgifter om den som ansöker om eller erhåller särskilt stöd som gäller hans eller hennes hälsotillstånd, sjukdom, vårdåtgärder, yrke, arbetsförhållanden och art av arbete till en läkare eller verksamhetsenhet eller undersökningsinrättning inom hälso- och sjukvården när personen i fråga är skyldig att genomgå medicinska undersökningar för utredande av arbetsförmågan med stöd av 11 § 2 mom.

36 §. Utmätning. Det föreslås att den hänvisning till 1956 års folkpensionslag som finns i 3 mom. ändras så att det hänvisas till den föreslagna nya folkpensionslagen.

Ikraftträdandebestämmelse. Enligt 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen omvandlar Folkpensionsanstalten särskilt stöd som betalas den 1 januari 2008 så att det betalas enligt denna lag så att livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst eller beräknad inkomst av egendom inte längre beaktas som inkomst vid bestämmande av det särskilda stödet. Annars omvandlar Folkpensionsanstalten särskilt stöd som i slutet av 2007 betalas enligt den andra kommungruppen till särskilt stöd som betalas enligt denna lag från den 1 januari 2008.

Utbetalningen av särskilt stöd fortgår i övrigt på tidigare grunder till dess att det upphör eller justeras. Om detta föreskrivs i 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen.

Enligt 5 mom. i ikraftträdandebestämmelsen gör Folkpensionsanstalten de omvand-

lingar som avses i 2 och 3 mom. på tjänstens vägnar. Det meddelas inget beslut om omvandlingen om inte den som erhåller det särskilda stödet begär det.

I 6 mom. i ikraftträdandebestämmelsen föreskrivs att de belopp som anges i lagen är bundna till folkpensionsindex. De belopp som anges i 6, 19 och 21 § motsvarar indexnivån på de folkpensioner som betalades i januari 2001.

1.9. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa

9 kap. Arbetsmarknadsstödet belopp och varaktighet

3 §. *Inkomster som skall beaktas vid behovsprövningen.* Som inkomst av skogsbruk beaktas i alla situationer den enligt 7 § 2 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen fastställda genomsnittliga årliga avkastningen för skog multiplicerad med arealen skog. På samma sätt som enligt nuvarande praxis beaktas inte inkomst av virkesförsäljning som inkomst.

1.10. Militärunderstödslagen

3 §. *Militärunderstöd.* Det föreslås att 1 punkten ändras så att medel som tillhör den som fullgör militärtjänst eller civiltjänst eller hans eller hennes familj inte längre räknas som inkomst i militärunderstödet.

Bestämmelsen i 2 punkten om skäliga boendeutgifter har visat sig vara problematisk att tillämpa. Definitionen av skälig boendekostnad föranleder svårigheter när bostadsunderstödet skall avgöras. Det är också oklart om skäligheten borde avse bostadens storlek och därigenom boendeutgifterna eller endast boendeutgifterna. Till följd av vad som anses vara skäligt kan den värnpliktige bli tvungen att avstå från sin bostad. I praktiken har skäligheten tillämpats ytterst sällan.

Det föreslås att bedömningen av boendeutgifterna ändras så att i 3 § 2 punkten stryks bestämmelsen om ersättning för boendeutgifter som motsvarar högst en skälig boendekostnad. Om den värnpliktige visar att han eller

hon skött om boendeutgifterna under en tillräckligt lång tid redan före inträdet i tjänst, skall boendeutgifterna beaktas till det faktiska beloppet. Spekulation med hyran förhindras genom bestämmelsen om att hyresutgifterna ersätts högst enligt lokalt gängse hyresnivå.

8 §. *Grundunderstöd.* I 2 mom. stryks orden ”på orten”, eftersom orten inte längre har någon betydelse efter det att kommungrupernas slopats. På samma grund upphävs 3 mom., där grundunderstödet storlek definieras utifrån kommungruppen. Det nuvarande 4 mom. blir 3 mom.

9 §. *Bostadsunderstöd.* I 1 mom. förelås att orden ”dock högst enligt skälig bostadskostnad” stryks på samma grunder som anges i fråga om de ändringar som föreslås i 3 § 2 punkten.

Boendeutgifterna beaktas i princip enligt de utgifter som faktiskt betalas. Av denna anledning föreslås att den sista meningen i 2 mom., som innehåller ett bemyndigande om rätt för Folksam anstalten att meddela närmare föreskrifter om beaktandet av boendeutgifterna stryks som obehövlig. Dessutom föreslås att hänvisningarna till aravalagen (1189/1993) och lagen om bostadsproduktion (247/1966) stryks. Lagen om bostadsproduktion upphävdes den 1 januari 1994 och beviljandet av personliga lån enligt aravalagen upphörde den 31 december 1996, så personer som avtjänar sin värnplikt har inte längre några lån enligt dessa lagar.

11 §. *Inkomster som skall beaktas.* Det föreslås att paragrafens nuvarande rubrik ”Inkomster och tillgångar som skall beaktas” ändras så att orden ”och tillgångar” stryks. Enligt förslaget skall inga tillgångar och ingen förmögenhet räknas till den värnpliktiges och hans eller hennes familjs inkomster. I enlighet med detta föreslås att även 2 mom. upphävs.

Det föreslås att den hänvisning till lagen om rehabiliteringspenning (611/1991) som finns i 1 mom. 2 b punkten ändras så att det hänvisas till lagen om Folksam anstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, genom vilken den förstnämnda lagen upphävdes.

De ränte- och dividendinkomster som en värnpliktig eventuellt får är i allmänhet små

och hänför sig inte heller nödvändigtvis till tjänstgöringstiden. Av denna anledning föreslås att avkastning av egendom inte skall påverka beloppet och beviljandet av militärunderstöd och den skall inte behöva utredas. Detta underlättar och påskyndar behandlingen av ansökningarna om understöd. Det föreslås att avkastning av egendom fogas som 10 punkt till förteckningen över s.k. prioriterade inkomster i 2 mom.

Det föreslås att hänvisningarna till folkpensionslagen och lagen om handikappbidrag ändras till hänvisningar till den nya kommande lagen om handikappförmåner. Av denna anledning blir 1 mom. 7–10 punkten 6–9 punkt.

12 §. Fastställande av understöd. I 1 mom. föreslås att inverkan av de tillgångar som står till förfogande på det militärunderstöd som betalas slopas på samma sätt som i fråga om de ändringar som föreslås i 11 §. Militärunderstödet bestäms som skillnaden mellan de utgifter som ersätts och de inkomster som står till förfogande.

14 §. Betalningstid. Till 1 mom. föreslås ett tillägg som gäller frivilliga övningar. Ändringen förtydligar lagen, då det i lagrummet bestäms på ett heltäckande sätt om alla situationer där den värnpliktige är i tjänst enligt värnpliktslagen (452/1950) eller civiltjänstlagen (1723/1991).

Med frivillig övning avses inte i detta sammanhang t.ex. någon försvarsorganisations övning som försvarsmakten inte är med och ordnar.

16 §. Utbetalning av militärunderstöd och förlust av militärunderstödspost. Det föreslås att paragrafens rubrik ändras språkligt och att till 1 mom. görs ett tillägg som motsvarar den föreslagna ändringen i 14 § 1 mom. och som gäller frivilliga övningar inom försvarsmakten.

17 §. Utbetalning i specialfall. Det föreslås att 1 mom. 1 punkten ”avtjänar frihetsstraff” ändras till ”avtjänar ovillkorligt fängelsestraff i fängelse”. Avtjänade frihetsstraff är en arkaism som inte längre används. Ordalydelsen i 2 punkten korrigeras tekniskt.

22 a §. Rätt att få uppgifter. Bestämmelser om rätt att få uppgifter av penninginstitut har i tiden tagits in i de lagar som gäller förmåner vilkas beviljande påverkas av förmögen-

het hos den som ansöker om eller erhåller förmånen. Bestämmelserna har varit nödvändiga för att reda ut depositioner och ränteinkomster på dem. Eftersom den sökandes förmögenhet och avkastningen av den inte längre skall beaktas när militärunderstöd beviljas, föreslås att 22 a § 2 mom., som gäller erhållande av uppgifter från penninginstitut, upphävs.

Lagen om internering av farliga återfallsförbrytare har upphävts genom lag 786/2005, som träder i kraft den 1 oktober 2006. Härigenom försvinner bl.a. tvångsinrättningarna. Av denna anledning föreslås att omnämnandet av tvångsinrättningar enligt lagen om internering av farliga återfallsförbrytare stryks i 3 mom.

Till följd av ovan nämnda ändringar blir paragrafens nuvarande 3 mom. 2 mom.

27 §. Förfarande under undantagsförhållanden. Det föreslås att paragrafen upphävs. Den allmänna bestämmelsen i 16 § i beredskapslagen erbjuder tillräckliga möjligheter att reglera alla förmåner på ett sätt som avviker från normala förhållanden även under lindrigare undantagsförhållanden enligt beredskapslagen än sådana situationer som avses i lagen om försvarstillstånd (1083/1991). Beredskapslagen omfattar även militärunderstöd och regleringen av det under undantagsförhållanden.

Ikraftträdande. Grundunderstöd som betalas när lagen träder i kraft ändras utan särskild ansökan i överensstämmelse med 8 § i lagen. De andra lagändringarna tillämpas när understöd beviljas eller justeras från den 1 januari 2008 eller därefter.

1.11. Lagen om skada, ådragen i militärtjänst

6 §. I 4 mom. föreslås en teknisk ändring genom vilken den föråldrade hänvisningen till stöd för närståendevård enligt 17 § 1 mom. 7 punkten i socialvårdslagen korrigeras så att det hänvisas till den nuvarande lagen om stöd för närståendevård (937/2005).

Lagen om stöd för närståendevård trädde i kraft vid ingången av 2006. Genom lagen om närståendevård upphävdes socialvårdslagens bestämmelser om närståendevård. Genom h-

gen om ändring av socialvårdslagen (938/2005) ändrades dessutom 17 § 1 mom. i socialvårdslagen så att i 1 mom. 7 punkten ströks omnämmandet av stöd för närstående-vård. Från ingången av 2006 hänvisar 17 § 1 mom. 7 punkten till verksamhet i sysselsättningsssyfte för handikappade och arbetsverksamhet för handikappade. Avsikten har inte varit att ändra grunderna för betalning av ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst i samband med ändringen.

14 §. Det föreslås att de belopp av försörjningspensionen som nämns i 2 mom. ändras så att de motsvarar den nuvarande första dyrortsklassen. Samtidigt upphävs 5 mom. som obehövligt.

18 §. I 1 mom. stryks de förmånsbelopp som gäller den nuvarande andra dyrortsklassen.

30 §. Det föreslås att 4 mom. ändras och att till paragrafen fogas nya 5-7 mom. så att paragrafens innehåll motsvarar innehållet i 72 i den nya folkpensionslagen. I 4 mom. föreskrivs om en situation där Statskontoret beviljar en förmånstagare försörjningspension retroaktivt på grund av besvär. Folkpensionsanstalten kan driva in försörjningspension som Statskontoret betalar retroaktivt för ersättande av folkpension, extra fronttillägg, efterlevandepensionens kompletteringsbelopp och bostadsbidrag för pensionstagare som utbetalts till ett för stort belopp för samma tid.

I 5 mom. föreslås att Folkpensionsanstaltens rätt att hos Statskontoret driva in försörjningspension som beviljas retroaktivt till att gälla alla situationer där Statskontoret betalar försörjningspension retroaktivt. Folkpensionsanstalten kan driva in försörjningspension som Statskontoret betalar retroaktivt för ersättande av folkpension, extra fronttillägg, efterlevandepensionens kompletteringsbelopp och bostadsbidrag för pensionsstagare som Folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp för samma tid. Enligt den nuvarande lagen gäller rätten endast situationer där försörjningspension har beviljats retroaktivt på grund av besvär. I andra situationer har det överskjutande beloppet indrivits hos pensionstagaren själv.

Enligt den föreslagna folkpensionslagen skall livränta enligt lagen om skada, ådragen

i militärtjänst jämte ålders- och anhörigförhöjningar i fortsättningen inte beaktas som inkomst när folkpensionen bestäms. Av denna orsak stryks bestämmelserna om indrivning av livränta som betalats retroaktivt som obehövlige.

Enligt 6 mom. är det möjligt att uppbära försörjningspension som betalas retroaktivt för ersättande av bostadsbidrag som betalats till för stort belopp i de situationer som avses i 4 och 5 mom. endast när Folkpensionsanstalten samtidigt driver in försörjningspension för ersättande av folkpension, extra fronttillägg eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp som utbetalts till ett för stort belopp. Innehållet i 7 mom. motsvarar den sista meningen i 30 § 4 mom. i den nuvarande lagen. Dessutom föreslås att ordet olycksfallsverket ändras till ordet Statskontoret.

43 a §. Det föreslås att hänvisningen till lagen om pension för arbetstagare korrigeras så att det hänvisas till den nya lagen om pension för arbetstagare som träder i kraft den 1 januari 2007.

1.12. Lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

4 §. Definitioner. Det föreslås att hänvisningen i 5 punkten ändras till följd av att lagen om pension för arbetstagare har ändrats.

34 §. Rehabiliteringspenning för pensionsstagare. För att förtydliga lagrummet föreslås att 1 punkten tudelas så att i den nya 1 punkten föreskrivs om invalid- och arbetslöshetspension som beviljats på grundval av arbetspensionslagarna och i den nya 2 punkten om invalidpension som beviljats på grundval av folkpensionslagen. Den nuvarande 2 punkten, som gäller generationsväxlingspension, blir 3 punkt med oförändrat innehåll.

Det föreslås att hänvisningarna i 1 och 2 punkten ändras så att de gäller den nya lagen om pension för arbetstagare och lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare, den kommande lagen om införande av lagen om pension för företagare samt den kommande nya folkpensionslagen och lagen om införande av folkpensionslagen.

38 §. *Betalning utan samordning.* Det föreslås att hänvisningen i 1 mom. 2 punkten ändras till följd av att folkpensionslagen har ändrats.

39 §. *Retroaktiv betalning.* Det föreslås att hänvisningen i 1 mom. ändras eftersom lagen om pension för arbetstagare har ändrats. Dessutom stryks hänvisningen till 39 § 7 mom. i folkpensionslagen, eftersom det i 70 § 1 mom. 4 punkten i den föreslagna folkpensionslagen föreskrivs om innehållande till Folkpensionsanstalten av folkpension som skall betalas retroaktivt för den tid som personen i fråga har fått rehabiliteringspenning.

47 §. *Betalning till arbetsgivare.* Det föreslås att hänvisningen i 2 mom. 2 punkten ändras till följd av att lagen om pension för företagare har ändrats.

60 §. *Rätt att få uppgifter.* I paragrafen föreslås ändringar som förutsätts av de bestämmelser om frihet på prov som föreslagits i strafflagen.

67 §. *Indexjustering.* Det föreslås att hänvisningarna till lagen om pension för arbetstagare ändras så att det hänvisas till den nya lagen om pension för arbetstagare.

1.13. Lagen om bostadsbidrag

2 §. Det föreslås att de hänvisningar till lagen om bostadsbidrag för pensionstagare som finns i 2, 3 och 4 punkten ändras så att det hänvisas till den kommande lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

3 §. I 3 mom. konstateras på samma sätt som för närvarande att från den förmögenhet som skall beaktas avdras skulderna. Till skillnad från nuläget skall ringa ränte- och dividendinkomster inte beaktas som inkomst. Bestämmelsen gör det lättare att bedöma inkomsterna i de relativt allmänt förekommande fall där hushållets medlemmar har helt små ränte- eller dividendinkomster. De skall beaktas som inkomst endast om ränte- och dividendinkomsterna för en medlem i hushållet sammanlagt överstiger fem euro i månaden. Då beaktas hans eller hennes samtliga ränte- och dividendinkomster som inkomst. Som ränteinkomst anses ränta som betalats på t.ex. depositioner och andelskapital samt avkastningsandelen i en placeringsfond. Avkastningen av tillväxtandelen i en placerings-

fond och en sparlivförsäkring läggs till kapitalet årligen och den anses således inte ge upphov till sådan ränteinkomst som skall beaktas som inkomst. Innan ränteinkomsterna bestäms skall 2000 euro dras av som disponibla medel från depositionerna för varje medlem av hushållet. När det gäller avdraget för disponibla medel motsvarar bestämmelsen nuvarande tillämpningspraxis.

Som inkomst av skogsbruk beaktas i samtliga situationer den enligt 7 § 2 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen fastställda genomsnittliga årliga avkastningen för skog multiplicerad med arealen skog. Den årliga inkomst som erhålls på detta sätt ändras till månadsinkomst genom att den divideras med 12. På samma sätt som enligt nuvarande praxis beaktas inte inkomsten av virkesförsäljning.

3 a §. I den nya paragrafen föreskrivs vilken förmögenhet som beaktas när inkomsten av förmögenhet beräknas samt hur förmögenhetens värde bestäms. Paragrafen motsvarar förslaget till 13 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

I 1 mom. uppräknas de förmögenhetsslag som skall beaktas. Fastigheter, tillgångar som hänför sig till näringsverksamhet och jordbruk, andelar i tillgångarna i sammanslutningar samt skogsegendom beaktas endast om förmögenheten finns i Finland. Till skillnad från nuläget beaktas som förmögenhet inte bostadsaktier, aktier i andra bolag än börsbolag, t.ex. familjebolag, fortskaffningsmedel eller husdjur, eftersom dessa uppgifter inte längre fås från skatteförvaltningen sedan förmögenhetsbeskattningen slopades.

I 2 mom. föreskrivs om värdering av förmögenhet. För värderingen används de uppgifter som fås från skatteförvaltningen i fråga om fastigheter, tillgångar som hänför sig till näringsverksamhet och jordbruk, andelar i tillgångar i sammanslutning samt skogsegendom. Obligationer och masskuldebrev beaktas till gängse värde och försäkringsplaceringar till återköpsvärde i enlighet med nuvarande praxis.

I 3 mom. föreskrivs i överensstämmelse med nuvarande praxis att innan depositioner beaktas som förmögenhet avdras 2000 euro som disponibla medel från de depositioner

som varje medlem i hushållet har.

Som förmögenhet beaktas fortfarande inte en bostad som är i eget bruk. Till skillnad från nuläget beaktas inte en andel i ett oskiftat dödsbo som förmögenhet. Det föreslås att andelar i dödsbon inte längre skall beaktas, för de har liten betydelse för beloppet av de bostadsbidrag som betalas och det är krångligt att reda ut dem för både verkställaren och den som ansöker som bidrag och detta fördröjer behandlingen av ansökningarna om bostadsbidrag. Dessutom har de bidragssökande upplevt att det är orättvist att en andel i ett dödsbo beaktas i synnerhet i sådana situationer där det i praktiken inte har varit möjligt att realisera dödsboet.

16 a §. Bestämmelsen är ny och gäller regress mellan olika bostadsbidrag. Där föreskrivs att retroaktivt bostadsbidrag kan innehållas till Folkpensionsanstalten till den del som motsvarar bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare, om bostadsbidrag beviljas retroaktivt för samma tid för vilken bidragstagaren eller en person som hör till samma hushåll har fått bostadsbidrag för pensionstagare. Det nuvarande förfarandet förutsätter att retroaktivt bostadsbidrag betalas till sökanden, trots att han eller hon redan har fått bostadsbidrag för pensionstagare för samma tid. Bostadsbidrag för pensionstagare som betalats utan grund måste återkrävas med iakttagande av det administrativt tunga återkravsförfarandet. Det nuvarande förfarandet, där bostadsbidraget först betalas retroaktivt, och när beslutet om återkrav av det andra bostadsbidraget vunnit laga kraft återkrävs det, fungerar dåligt med tanke på såväl verkställaren som bidragstagaren. Det är rätt vanligt med situationer där man övergår från ett bostadsbidragssystem till ett annat och bestämmelsen skulle göra förfarandet betydligt smidigare. En motsvarande bestämmelse föreslås i 28 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

25 a §. Det föreslås att omnämmandet av tvångsinrättningar stryks i paragrafen och att termen straffanstalt ändras till fängelse i enlighet med den fängelsereform som genomförs i början av oktober 2006.

Ikraftträdande. Det föreslås att lagen tillämpas på bostadsbidrag som beviljas eller

justeras den 1 januari 2008 eller därefter.

1.14. Lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare

19 §. Det föreslås att en ny 4 punkt fogas till 3 mom. Momentet ändras så att det även i lagen om avträdelsetöd företas sådana ändringar som gör det möjligt att slopa det allmänna dyrortsklassificeringssystemet för kommunerna från ingången av 2008. Då lyfts de avträdelsetöd som omfattats av dyrortsklassificeringssystemet upp till samma nivå som avträdelsetöden i den första dyrortsklassen. Förhöjningen gäller endast de avträdelsetöd som betalas den 1 januari 2008 och som innefattar en kompletteringsdel som motsvarar folkpensionen. Kompletteringsdelen höjs på det sätt som följer av slopan det av dyrortsklassificeringssystemet, men den justeras inte annars i detta sammanhang.

1.15. Lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare

16 §. Det föreslås att en ny 4 punkt fogas till 5 mom. Momentet ändras så att det även i lagen om generationsväxlingspension företas sådana ändringar som gör det möjligt att slopa dyrortsklassificeringssystemet för kommunerna från ingången av 2008. Då lyfts de generationsväxlingspensioner som omfattats av dyrortsklassificeringssystemet upp till samma nivå som generationsväxlingspensionerna i den första dyrortsklassen. Förhöjningen gäller de generationsväxlingspensioner som betalas den 1 januari 2008 och som innefattar en kompletteringsdel som motsvarar folkpensionen.

1.16. Lagen om utkomststöd

9 §. *Grunddelens storlek.* Det föreslås att dyrortsklassificeringen av kommunerna slopas genom ändringar som företas i folkpensionslagen och som avses träda i kraft den 1 januari 2008. I 1 mom. 1 punkten stryks hänvisningarna till kommungrupperna som obehövliga.

11 §. *Inkomster som skall beaktas.* De föreslås att de hänvisningar till folkpensionslagen

och lagen om handikappbidrag som nu finns i 2 mom. 4 punkten ändras så att det hänvisas till den nya lagen om handikappförmåner.

Det föreslås att den hänvisning till lagen om rehabiliteringspenning (611/1991) som finns i 5 punkten ändras så att det hänvisas till lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, genom vilken den förstnämnda lagen upphävts.

1.17. Socialvårdslagen

29 e §. I paragrafen uppräknas de inkomster som inte beaktas när hushållets månatliga inkomster bestäms vid utgivandet av en servicesedel. Det föreslås att hänvisningen till 1956 års folkpensionslag ändras så att det hänvisas till den nya folkpensionslagen. Lagen om rehabiliteringspenning har upphävts genom lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, som trädde i kraft den 1 oktober 2005, och en ändring i enlighet med detta föreslås också. Det föreslås att bestämmelserna om vårdbidrag för barn och handikappbidrag överförs till den nya lagen om handikappförmåner, där förmånernas benämningar är handikappbidrag för personer under 16 år och handikappbidrag för personer som fyllt 16 år. Det föreslås att 29 e § i socialvårdslagen ändras till följd av detta. Som prioriterad inkomst nämns i paragrafen även dietersättning enligt lagen om handikappförmåner, eftersom ersättningstagaren bör kunna använda den för anskaffning av glutenfria produkter som är nödvändiga på grund av hans eller hennes sjukdom och sålunda är det inte ändamålsenligt att beakta ersättningen som inkomst.

40 a §. I brådskande fall måste behovet av socialservice bedömas utan dröjsmål. I andra än i brådskande fall är kommunen skyldig att i fråga om en person som har fyllt 80 år tillhandahålla bedömning av behovet av socialservice senast den sjunde vardagen efter det att personen i fråga eller hans eller hennes lagliga företrädare eller anhöriga eller någon annan person eller en myndighet, för att få service har tagit kontakt med den myndighet i kommunen som ansvarar för socialservicen. På motsvarande sätt skall kommunen tillhan-

dahålla bedömning av behovet av socialservice i fråga om en person som får vårdbidrag enligt 9 § 3 mom. 3 punkten i lagen om handikappförmåner.

48 §. Lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/1950) har upphävts genom förvaltningsprocesslagen (586/1996), som trädde i kraft den 1 december 1996. Det föreslås att den hänvisning som finns i paragrafen korrigeras i överensstämmelse med detta.

1.18. Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården

10 a §. I 3 mom. föreskrivs om de inkomster som inte beaktas när dagvårdsavgiften bestäms. Det föreslås att hänvisningarna till vårdbidrag, rehabiliteringsförmåner och folkpensionslagen ändras så att det hänvisas till den nya folkpensionslagen, lagen om handikappförmåner samt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner från 2005. I inkomstförteckningen föreslås dessutom att vuxenstudiepenning ersätts med vuxenutbildningsstöd. De föreslagna ändringarna är tekniska.

1.19. Lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet

1 §. Tillämpningsområde. De hänvisningar som finns i paragrafen ändras så att de motsvarar de föreslagna nya lagarna. Även på en person som får vårdbidrag för personer som får pension tillämpas 3, 3 a och 4 § samt 3 och 4 kap. i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet. Tillämpningsområdet blir därmed enhetligt i fråga om alla handikappförmåner enligt den nya lagen om handikappförmåner.

1.20. Lagen om Folkpensionsanstalten

3 a kap. Fonder

Det föreslås att ett nytt 3 a kap. med rubriken "fonder" fogas till lagen. Det föreslås att de bestämmelser i folkpensionslagen som gäller pensionsansvarsfonden och täckning

av pensionsansvaret för tjänstemän vid Folkpensionsanstalten tas in i kapitlet.

12 a §. Folkpensionsanstaltens fonder. I 1 mom. nämns Folkpensionsanstaltens fonder, dvs. folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och pensionsansvarsfonden. Närmare bestämmelser om folkpensionsfonden skall fortfarande finnas i folkpensionslagen. Närmare bestämmelser om sjukförsäkringsfonden finns i sjukförsäkringslagen.

I 2 mom. bestäms om fondernas rätt att låna varandras medel. Bestämmelsen motsvarar 60 § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag.

12 b §. Pensionsansvarsfonden. Ur pensionsansvarsfonden betalas pensioner för Folkpensionsanstaltens personal. Bestämmelsen motsvarar 59 a § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

12 c §. Täckning av pensionsansvaret. Enligt 1 mom. skall bidrag betalas ur folkpensionsfonden och sjukförsäkringsfonden för att täcka pensionsansvaret för Folkpensionsanstaltens personal. Det pensionsansvar som skall täckas genom bidragen är minst 19 procent och högst 41 procent av det fulla pensionsansvaret. Den högsta nivån på pensionsansvaret skall inte få överskridas annat än tillfälligt genom bidragen. Bestämmelsen motsvarar i sak 59 a § 3 mom. i 1956 års folkpensionslag.

I 2 mom. bestäms om grunderna för beräkning av pensionsansvaret. När pensionsansvaret beräknas skall i tillämpliga delar grunderna enligt 6 kap. i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) iakttas. Försäkringsinspektionen skall meddela närmare anvisningar om grunderna. Bestämmelsen motsvarar i sak 59 a § 2 mom. i 1956 års folkpensionslag.

I 3 mom. ingår motsvarande bestämmelse som i 59 a § 4 mom. i 1956 års folkpensionslag. Bestämmelsen gäller uppdelning av omkostnaderna i sådana fall då folkpensionsfondens eller sjukförsäkringsfondens investerings- eller anläggningstillgångar används till betalning av bidrag.

Ikraftträdandebestämmelse. I 2 mom. anges den tid inom vilken den maximala nivån 41 procent av pensionsansvaret skall uppnås. Tidsfristen löper ut vid utgången av 2010. Till pensionsansvarsfonden kan betalas bi-

drag till ett större belopp än den årliga kalkylerade betalningen, om det sker genom att investerings- och anläggningstillgångar från Folkpensionsanstaltens övriga fonder överförs till pensionsansvarsfonden. Bestämmelsen motsvarar 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (908/1998).

2. Närmare bestämmelser och föreskrifter

Enligt den föreslagna folkpensionslagen skall närmare bestämmelser om utbetalning av förmåner (66 §) och betalning av statens förskott och slutliga betalningsandelar (104 §) utfärdas genom förordning av statsrådet. Avsikten är dessutom att genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärda närmare bestämmelser om institutionsvård samt om förfarandet för förhandlingar mellan Folkpensionsanstalten och kommunerna och remissförfarandet i anslutning till det (5 §).

Enligt den nya lagen om handikappförmåner skall närmare bestämmelser om utbetalning av förmåner (23 §) och betalning av statens förskott och slutliga betalningsandelar (53 §) utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet skall utfärdas närmare bestämmelser om institutionsvård samt om förfarandet för förhandlingar och remissförfarandet i anslutning till detta (24 §).

I lagen om bostadsbidrag för pensionstagar föreslås ett bemyndigande att utfärda bestämmelser om normerna för skötselutgifter (9 § 4 mom.), boendeutgifterna för dem som bor i gemensam inkvartering (9 § 5 mom.) och boendeutgifternas maximibelopp (10 §) samt den årliga justeringen av dem (54 §). Med stöd av 9 kap. 3 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa kan det dessutom utfärdas närmare bestämmelser om de inkomst som skall beaktas vid behovsprövningen av arbetsmarknadsstöd.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2008. Då kan det reserveras tillräckligt med tid för verkställigheten av lagarna. Verkstäl-

ligheten av lagarna förutsätter att förordningar, anvisningar och beslutsmallar förnyas samt att de myndigheter som tillämpar lagarna utbildas. I samband med reformen blir det dessutom nödvändigt att företa tekniska ändringar i datasystemen hos de myndigheter som sköter verkställigheten.

Till följd av att det allmänna dyrortsklassificeringssystemet för kommunerna slopas höjs pensioner och förmåner som betalas ut i de kommuner som hör till den andra kommungruppen när lagen träder i kraft. I övrigt fortsätter utbetalningen av förmåner på tidigare grunder när lagen träder i kraft fram till följande justering, om det inte inträffar några ändringar i de inkomster som skall beaktas när förmånsbeloppet beräknas till följd av lagar som samtidigt träder i kraft.

Den höjning som beror på att dyrortsklassificeringen av kommunerna slopas görs på tjänstens vägnar utan särskild ansökan. Det meddelas inte automatiskt något beslut eller ges något annat personligt meddelande om höjningen. Avsikten är att Folkpensionsanstalten skall informera på förhand om att dyrortsklassificeringen slopas.

4. Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

Propositionen är i huvudsak lagteknisk. Förutom slopandet av dyrortsklassificeringssystemet föreslås beträffande den gällande lagstiftningen inga sådana ändringar i förutsättningarna för erhållande av folkpensions-, familjepensions- eller handikappförmåner som skulle ha betydelse när propositionen bedöms med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna enligt grundlagen.

I 6 § i grundlagen föreskrivs om jämlikhet mellan människor. Ingen får utan godtagbart skäl särbehandlas på grund av t.ex. boplatser. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande (GrUU 73/2002 rd) konstaterat bl.a. att dyrortsklassificeringssystemet är problematiskt med avseende på likställighetsprincipen i 6 § i grundlagen. När det föreslås att kommungrupperingen slopas skall stödtagarens boplatser inte längre påverka beloppet

av folkpensionerna, efterlevandepensionernas kompletteringsbelopp, pensionsstödet till långtidsarbetslösa, det särskilda stödet till invandrare, militärunderstödet, försörjningspensionen och tilläggsräntan enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst, avträdelsestödet och generationsväxlingspensionens kompletteringsdel, utkomststödet samt det extra fronttillägget. Alla skall oberoende av hemkommun vara berättigade till förmåner på samma nivå, om det övriga förutsättningarna för beviljande av förmånerna är likadana.

Med avseende på grundlagens bestämmelser om jämlikhet och egendomsskydd kan det viss mån anses vara problematiskt om den som avtjänar lagstadgad värnplikt kan hamna i en situation där han måste realisera sin egendom för att trygga sin egen och familjens försörjning under tjänstgöringstiden. Därför är det motiverat att det i propositionen föreslås att förmögenheten inte skall beaktas som inkomst när beloppet av militärunderstödet beräknas.

I propositionen har hänsyn tagits till de krav som enligt 80 § i grundlagen gäller i fråga om författningsnivån för bestämmelser som berör individens rättigheter och skyldigheter. Därför har t.ex. bestämmelserna om förutsättningarna för erhållande av handikappförmåner överförts från förordningsnivå till lagnivå. Ordalydelsen i bestämmelserna om bemyndigande att utfärda förordning har också preciserats i enlighet med villkoren enligt grundlagen. De föreslagna lagarna motsvarar den författningsnivå som förutsätts enligt grundlagen och innehåller inga inskränkningar av de grundläggande fri- och rättigheterna.

Med stöd av vad som anförts ovan anser regeringen att propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Eftersom det ändå är fråga om lagstiftningen som berör grundskyddet, rekommenderar regeringen att grundlagsutskottets utlåtande begärs om saken.

Med stöd av vad som anförts ovan föreligger Riksdagen följande lagförslag:

1.

Folkpensionslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

I AVDELNINGEN

4 §

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Boende i Finland

1 kap.

Lagens syfte, tillämpningsområde och definitioner

En person är bosatt i Finland, om han eller hon enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993) är bosatt i Finland. Om lagstiftningen om social trygghet enligt den ovan nämnda lagen är tillämplig på någon annan än en i Finland bosatt person, är också han eller hon en i Finland bosatt person som avses i denna lag.

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att trygga försörjningen under ålderdomen och vid arbetsoförmåga för personer bosatta i Finland samt försörjningen för den efterlevande maken eller maken eller barn som är bosatta här efter det att en i Finland bosatt person har avlidit.

5 §

Samboförhållande, åtskilt boende och institutionsvård

2 §

Förmåner

Folkpension betalas som ålderspension och invalidpension.

Familjepension betalas som efterlevandepension och barnpension.

Som en förmån enligt denna lag betalas även barnförhöjning.

Med *samboförhållande* avses i denna lag att en man och en kvinna som inte är gifta med varandra fortgående lever i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden.

De bestämmelser i denna lag som gäller personer som är gifta med varandra skall inte tillämpas på makar som fortgående bor åtskilda till följd av offentlig institutionsvård eller av någon annan orsak och som inte har gemensamt hushåll.

Med *institutionsvård* avses verksamhet som innefattar uppehälle, vård och omvårdnad på ett sjukhus, en vårdinrättning eller någon annan motsvarande verksamhetsenhet.

Institutionsvård är offentlig om vården ges
1) vid en social- eller hälsovårdsinrättning som staten, en kommun eller en samkommun är huvudman för,

3 §

Verkställighet av lagen

Uppgifter enligt denna lag fullgörs av Folkpensionsanstalten.

2) vid någon annan inrättning där staten svarar för kostnaderna för vården,

3) vid någon annan verksamhetsenhet för institutionsvård, om staten, en kommun eller en samkommun fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till verksamhetsenheten eller dess huvudman betala stöd, understöd eller ersättning vars belopp överstiger hälften av de totala vårdkostnaderna,

4) enligt 4 § 1 eller 4 mom. i lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) och ordnas av kommunen eller då det i själva verket är fråga om ett arrangemang enligt dessa lagrum, eller

5) vid en privat serviceproducents verksamhetsenhet, om kommunen fortgående deltar i vårdtagarens vårdkostnader genom att bekosta minst hälften av vårdavgiften.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om när den vård som avses i 3 och 4 mom. är institutionsvård samt när institutionsvården är fortgående och finansierad med offentliga medel. Vid behov förhandlar Folkpensionsanstalten och kommunerna för att bestämma när en verksamhet är sådan offentlig institutionsvård som avses i denna paragraf eller öppen vård. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om förfarandet vid förhandlingarna mellan Folkpensionsanstalten och kommunerna samt om remissförfarandet i anslutning till det.

6 §

Arbetspension

Med *arbetspension* avses i denna lag arbets- och familjepensioner enligt följande författningar:

1) lagen om pension för arbetstagare (395/2006),

2) lagen om kommunala pensioner (549/2003),

3) lagen om statens pensioner (280/1966), lagen om statens familjepensioner (774/1968) och lagen om vissa pensioner, som skall betalas av statsmedel (382/1969),

4) lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969),

5) lagen om pension för företagare (xx/2006),

6) lagen om sjömanspensioner (72/1956),

7) pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966) och lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan (258/1970),

8) lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001),

9) Finlands Banks pensionsstadga,

10) lagen om ortodoxa kyrkosamfundet (521/1969),

11) lagen om pension för riksdagsmän (329/1967) och lagen om familjepension efter riksdagsmän (107/1990), och

12) lagen om medlems av statsrådet rätt till pension och om familjepension efter honom (870/1977).

Som arbetspension betraktas utöver pensioner enligt 1 mom. även andra pensioner som grundar sig på ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande, företagarverksamhet eller förtroendeuppdrag och familjepensioner.

7 §

Förordningen om social trygghet

Vid fastställandet av en förmån enligt denna lag beaktas vid behov vad som föreskrivs i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen (*förordningen om social trygghet*).

8 §

Bosättningskrav

En i Finland bosatt person har rätt till folkpension, familjepension och barnförhöjning. En förutsättning för familjepension är därutöver att även förmånslåtare vid sin död bodde i Finland.

Även en person som inte är bosatt i Finland har rätt till folkpension och barnförhöjning, om han eller hon bor i en stat där förordningen om social trygghet tillämpas. I detta fall förutsätts även att personen omfattas av tillämpningsområdet för förordningen om social trygghet och att han eller hon har bott eller arbetat i Finland.

Även en person som inte är bosatt i Finland har rätt till familjepension, om han eller hon bor i en stat där förordningen om social trygghet tillämpas. I detta fall förutsätts även att förmånslåtare omfattades av tillämpningsområdet för förordningen om social trygghet, hade bott eller arbetat i Finland och vid sin död bodde i en stat där förordningen om social trygghet tillämpas.

Om rätt till pension uppkommer med stöd av 2 eller 3 mom., har personen endast rätt till en pro rata-pension beräknad enligt förordningen om social trygghet.

9 §

Krav på bosättningstid

För att folkpension och barnförhöjning skall beviljas förutsätts att sökanden har varit bosatt i Finland minst tre år efter att ha fyllt 16 år.

Kravet på bosättningstid gäller dock inte den vars arbetsförmåga har inträtt medan han eller hon varit bosatt i Finland och innan han eller hon har fyllt 19 år.

För att familjepension skall beviljas förutsätts att förmånslåtare hade varit bosatt i Finland minst tre år efter att ha fyllt 16 år. För att efterlevandepension skall beviljas förutsätts dessutom att också den efterlevande maken eller maken före förmånslåtarens död har varit bosatt i Finland minst tre år efter att ha fyllt 16 år och flyttat till Finland inom ett år efter förmånslåtarens död. I fråga om barnpension förutsätts att barnet har bott i Finland vid tidpunkten för förmånslåtarens död eller flyttat till Finland inom ett år efter förmånslåtarens död. Kravet på bosättningstid gäller dock inte en förmånslåtare som vid sin död inte hade fyllt 19 år eller en efterlevande make eller maka som vid förmånslåtarens död inte hade fyllt 19 år.

När förordningen om social trygghet tillämpas beaktas vid behov personens försäkringsperioder i någon annan stat när bosättningstiden enligt 1 och 3 mom. räknas ut, förutsatt att personen har varit bosatt i Finland minst ett år. I detta fall har personen endast rätt till en pro rata-pension beräknad enligt förordningen om social trygghet.

II AVDELNINGEN

FOLKPENSION

2 kap.

Ålderspension

10 §

Rätt till ålderspension

Den som fyllt 65 år har rätt till ålderspension.

Den som fyllt 62 år kan få ålderspension i förtid. Ålderspensionen minskas då permanent med 0,4 procent för varje månad som pensionen tidigareläggs.

Begynnelsetidpunkten för ålderspension får senareläggas så att den infaller efter det att personen fyllt 65 år. Ålderspensionen höjs då med 0,6 procent för varje månad varmed begynnelsetidpunkten för pensionen senareläggs. Ålderspensionen höjs dock inte för den tid för vilken personen inte har haft rätt till folkpension.

En minskning eller förhöjning enligt 2 och 3 mom. gäller det pensionsbelopp som beräknats i enlighet med 20 §.

11 §

Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning

Den som utifrån 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar har rätt att vid 62 års ålder få ålderspension utan någon minskning enligt 10 § 2 mom.

3 kap.

Invalidpension

12 §

Rätt till invalidpension

Rätt till invalidpension har 16–64-åriga personer som är arbetsförmögna, dock så att

den som är under 20 år kan beviljas pension endast under de förutsättningar som nämns i 16 §.

Som arbetsförmögen betraktas vid tillämpningen av denna lag den som till följd av sjukdom, lyte eller skada är oförmögen att utföra sitt sedvanliga arbete eller något annat därmed jämförbart arbete som med beaktande av personens ålder, yrkesskicklighet och övriga omständigheter bör anses vara lämpligt för honom eller henne och trygga en skälig utkomst.

Utöver vad som bestäms i 2 mom. skall arbetsförmågans yrkesmässiga karaktär betonas vid bedömningen av arbetsförmågan för den som fyllt 60 år. Folkpensionsanstalten kan meddela närmare anvisningar om tillämpningen av detta moment.

Invalidpension beviljas alltid den som är varaktigt blind eller oförmögen att röra sig, likaså den som till följd av sjukdom, lyte eller skada varaktigt är i ett sådant tillstånd av hjälplöshet att han eller hon inte kan komma till rätta utan en annans hjälp.

Invalidpension beviljas inte den som får ålderspension enligt denna lag i förtid.

13 §

Säkerställande av rehabilitering

Innan Folkpensionsanstalten fattar beslut om invalidpension skall den vid behov försäkra sig om att sökandens rehabiliteringsmöjligheter har klarlagts.

Om en pensionsansökan avslås, skall Folkpensionsanstalten tillsammans med dem som tillhandahåller rehabilitering och andra tjänster se till att sökanden informeras om rehabiliteringsmöjligheterna och hänvisas till rehabilitering eller någon annan tjänst som motsvarar hans eller hennes rehabiliteringsbehov. Dessutom skall lagen om klientsamarbete inom rehabiliteringen (497/2003) iakttas.

14 §

Beviljande av invalidpension

Invalidpension beviljas för viss tid eller tills vidare. Invalidpension som beviljats för viss tid är rehabiliteringsstöd.

Rehabiliteringsstöd beviljas för främjande av sökandens rehabilitering för så lång tid som sökanden beräknas vara arbetsförmögen. När stöd beviljas skall Folkpensionsanstalten försäkra sig om att en vård- och rehabiliteringsplan har gjorts upp för sökanden. Rehabiliteringsstöd kan beviljas även för den tid då vård- och rehabiliteringsplanen bereds.

15 §

När rätt till invalidpension uppkommer

Invalidpension beviljas tidigast från ingången av månaden efter den för vilken sökanden på grund av sjukdom, lyte eller skada sist i enlighet med 8 kap. 2 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004) hade haft rätt till sjukdagpenning. Om rätt till sjukdagpenning inte finns, beviljas invalidpension dock först efter det att den tid som motsvarar maximitiden för sjukdagpenningen har gått ut. Om en person har beviljats invalidpension enligt arbetspensionslagarna, kan invalidpension enligt denna lag beviljas från samma tidpunkt, dock med beaktande av vad som i 57 § bestäms om retroaktiv ansökningstid.

Om en person efter maximitiden för sjukdagpenning med stöd av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) eller de lagar eller den pensionsstadga som nämns i 6 § 1 mom. har fått rehabiliteringspenning som betalas för tiden för yrkesinriktad rehabilitering på grund av sjukdom, lyte eller skada, kan invalidpension beviljas tidigast från ingången av månaden efter den under vilken rätten till rehabiliteringspenning upphörde.

Om sökandens arbetsförmåga har inträtt innan han eller hon fyllt 15 år, krävs ingen maximitid enligt sjukförsäkringslagen eller någon motsvarande tid.

Med avvikelse från 1 mom. beviljas invalidpension från ingången av månaden efter den under vilken arbetsförmågan inträdde, om personen har blivit arbetsförmögen medan han eller hon fått arbetslöshetspension enligt 2 § i lagen om införande av folkpensionslagen (xxx/200x). Likaså kan den som fyllt 63 år beviljas invalidpension från ingången av månaden efter den under vilken

arbetsförmågan inträdde, dock tidigast från och med den tidpunkt då han eller hon har beviljats ålderspension enligt de lagar som nämns i 6 § 1 mom.

En förmån från utlandet som motsvarar sjukdagpenning och lön som motsvarar en sådan förmån beaktas vid fastställandet av begynnelsestidpunkten för pensionen på samma sätt som sjukdagpenning, dock för högst den maximala betalningstiden för sjukdagpenning.

16 §

Rätt till invalidpension för personer som inte fyllt 20 år

Den som inte fyllt 20 år beviljas invalidpension tidigast från ingången av månaden efter den under vilken hans eller hennes rätt till rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner upphörde. Den vars yrkesinriktade rehabilitering fortsätter när han eller hon fyller 20 år beviljas inte invalidpension förrän rehabiliteringen eller utbetalningen av rehabiliteringspenning upphör.

Invalidpension kan dock beviljas den som fyllt 16 år och som enligt utredningar inte anses ha möjligheter till yrkesinriktad rehabilitering eller vars yrkesinriktade rehabilitering avbrutits på grund av sjukdom eller upphört som resultatlös.

17 §

Förvärvsarbete under tid med invalidpension och pension som lämnas vilande

Den som får invalidpension får förtjäna mindre än 588,66 euro i månaden utan att det inverkar på utbetalningen av hans eller hennes invalidpension.

Om en pensionstagare i vars hälsotillstånd det inte efter det att pensionen beviljades har inträffat någon väsentlig förändring förtjänar mer än det belopp som nämns i 1 mom., lämnas full invalidpension, som enligt 12 § 2 mom. beviljats tills vidare, vilande för tiden i arbete. Pensionen lämnas vilande för minst sex månader och högst fem år. Den vars pen-

sion har lämnats vilande beviljas för högst 24 månader handikappbidrag med högsta belopp enligt 8 § 2 mom. 3 punkten i lagen om handikappförmåner (xx/200x).

En person betraktas inte som pensionstagare, om invalidpensionen har lämnats vilande. Pensionen börjar betalas på nytt när personen har slutat arbeta eller hans eller hennes förvärvsinkomster har minskat så att de underskrider inkomstgränsen enligt 1 mom.

Om krav på återupptagen betalning av en pension som lämnats vilande inte har framställts i en av Folkpensionsanstalten begärd anmälan inom fem år efter det att pensionen lämnades vilande, anses det utan särskilt beslut att pensionen har upphört.

Med full invalidpension jämställs också en pension vars belopp har minskats i enlighet med 21 §.

18 §

Indragning av invalidpension

Invalidpensionen dras in om pensionstagaren blir arbetsför. Rehabiliteringsstödet kan dras in också när mottagaren utan giltig orsak har vägrat delta i yrkesinriktad rehabilitering.

4 kap.

Grunderna för fastställande av folkpension

19 §

Folkpensionens belopp

Full folkpension är 487,76 euro i månaden. Om pensionstagaren är gift eller lever i ett samboförhållande är beloppet 430,54 euro i månaden.

20 §

Pensionsinkomsters inverkan på folkpensionen

Från folkpensionens fulla belopp eller det belopp som beräknats enligt 21 § avdras 50 procent av det belopp varmed summan enligt 22 § av de pensionsinkomster som inverkar

på folkpensionen överstiger 536 euro om året.

21 §

Inverkan av bosättningsstiden i Finland på folkpensionens belopp

När folkpensionsbeloppet beräknas beaktas den tid personen har varit bosatt i Finland mellan det att han eller hon fyllde 16 år och det att pensionen började, dock högst tills han eller hon fyllde 65 år.

När den tid som avses i 1 mom. beräknas beaktas inte den tid då personen från utlandet har fått pension som motsvarar folkpension eller en i 22 § 1 mom. avsedd eller därmed jämförbar annan fortlöpande förmån än familjepension.

Om den tid som avses i 1 mom. är mindre än 80 procent av den totala tiden mellan det att personen fyllde 16 år och det att pensionen började eller personen fyllde 65 år, multipliceras beloppet av den fulla folkpensionen med en avvägningskoefficient. Avvägningskoefficienten fås genom att den tid som avses i 1 mom. divideras med den tid som är 80 procent av den totala tiden mellan det att personen fyllde 16 år och det att pensionen började eller personen fyllde 65 år.

När avvägningskoefficienten beräknas avrundas tidsenheterna nedåt till den närmaste fulla månaden.

Om en person blir arbetsoförmögen medan han eller hon är bosatt i Finland och innan han eller hon fyllt 19 år, avvägs inte folkpensionen enligt den tid han eller hon har varit bosatt i Finland.

22 §

Pensionsinkomster som inverkar på folkpensionen

Vid beräkningen av folkpensionsbeloppet beaktas till personen utgående fortlöpande eller årligen återkommande

- 1) arbetspension,
- 2) grundbelopp enligt lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (xx/2006), lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), ha-

gen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) och lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (1330/1992),

3) olycksfallspension, familjepension, livränta och försörjningspension enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990),

4) invalidpension och familjepension samt ersättning för inkomstbortfall enligt lagstiftningen om trafikförsäkring, den sistnämnda ersättningen dock endast då ett år förflutit från skadefallet,

5) olycksfallspension och livränta enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) samt invalidpension och ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), den sistnämnda ersättningen dock endast då ett år förflutit från skadefallet, och

6) försörjningspension enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948).

När folkpensionsbeloppet beräknas skall som inkomst beaktas också en fortlöpande pension eller ersättning från utlandet som motsvarar en pension eller ersättning som avses i 1 mom. eller motsvarar folkpension eller familjepension enligt denna lag.

Förtida ålderspension från arbetspensionssystemet beaktas som inkomst utan förtidsminskning.

Om en person ansöker om ålderspension enligt denna lag efter att ha fyllt 65 år eller förtida ålderspension efter att ha fyllt 62 år och om han eller hon inte ansöker om ålderspension eller förtida ålderspension från arbetspensionssystemet, skall den ovan nämnda arbetspensionen när folkpensionen beräknas dock beaktas till det belopp den skulle uppgå till om han eller hon började få arbetspension omedelbart efter att ha fyllt 63 år (*emotsedd arbetspension*).

23 §

Prioriterade intjänade pensioner och förhöjningar när det gäller folkpension

När folkpensionsbeloppet beräknas beaktas inte som inkomst

1) arbetspension enligt de lagar som nämns i 6 § 1 mom. vilken intjänats på grundval av arbete som utförts efter det att 63 års ålder uppnåtts,

2) förmån enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003),

3) rehabiliteringstillägg och barnförhöjning från arbetspensionssystemet,

4) engångsförhöjning som betalas till invalidpension från arbetspensionssystemet eller till familjepension som betalas efter en sådan pension eller till invalidpension enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen eller lagen om olycksfall i militärtjänst,

5) uppskovsförhöjning som ingår i ålderspension från arbetspensionssystemet och grundar sig på tiden efter det att 68 års ålder uppnåtts, eller

6) förhöjning enligt lagen om justering av vissa arbetspensioner till följd av samordningen av arbetspensionen och folkpensionen (635/2002).

Med avvikelse från vad som bestäms i 1 mom. 1 punkten beaktas som inkomst den pension som ingår i familjepensionen och som förmånslåtarens intjänat på grundval av arbete som han eller hon utfört efter det att 63 års ålder uppnåtts.

24 §

Justering av folkpensionen

Folkpensionen justeras, om

1) folkpensionstagaren ingår äktenskap eller hans eller hennes äktenskap upplöses,

2) folkpensionstagaren inleder ett samboförhållande eller hans eller hennes samboförhållande upphör, eller

3) folkpensionstagaren inte längre har gemensamt hushåll med sin make eller maka av de orsaker som nämns i 5 § 2 mom.

Folkpensionen justeras också, om folkpensionstagaren beviljas en pensionsinkomst enligt 22 § som inverkar på folkpensionen eller när en pensionsinkomst som skall beaktas som inkomst har ändrats av någon annan orsak än indexbindning. Om pensionsinkomsten varierar fortgående, skall folkpensionen

dock justeras senast två år efter det att folkpensionen började eller senast justerades.

Om en förändring har inträffat den första dagen i en kalendermånad, justeras folkpensionen från ingången av den månaden. I annat fall justeras folkpensionen från ingången av den månad som följer på förändringen. Det sistnämnda förfarandet tillämpas alltid när folkpensionen justeras med anledning av att pensionstagarens äktenskap har upplösts eller samboförhållande har upphört när pensionstagarens make, maka eller sambo har avlidit.

25 §

Folkpensionens minimibelopp

Folkpension betalas inte, om dess månatliga belopp understiger 5,38 euro.

III AVDELNINGEN

FAMILJEPENSION

5 kap.

Efterlevandepension

26 §

Rätt till efterlevandepension

Rätt till efterlevandepension har en efterlevande make eller maka som har eller har haft ett gemensamt barn med förmånslåtarens och som ingick äktenskap med förmånslåtarens innan förmånslåtarens fyllde 66 år. Om den efterlevande makens eller makans och förmånslåtarens gemensamma barn har givits som adoptivbarn före förmånslåtarens död eller om den efterlevande maken eller maken har adopterat förmånslåtarens barn först efter förmånslåtarens död, har den efterlevande maken eller maken inte på barnet grundad rätt till efterlevandepension.

Rätt till efterlevandepension har också en efterlevande make eller maka som vid förmånslåtarens död hade fyllt 50 år och som hade ingått äktenskap med förmånslåtarens innan den efterlevande maken eller maken

fyllde 50 år och förmånslåtare 65 år. Dessutom förutsätts att äktenskapet hade varat minst fem år.

Rätt till efterlevandepension har dock inte en efterlevande make eller maka som på basis av ett tidigare äktenskap får efterlevandepension enligt denna lag, före denna lags ikraftträdande beviljad efterlevandepension enligt familjepensionslagen (38/1969) eller efterlevandepension enligt 4 eller 5 § i lagen om införande av folkpensionslagen eller motsvarande pension från utlandet.

En efterlevande make eller maka som fyllt 65 år har inte rätt till efterlevandepension.

27 §

Begynnelsepension och fortsättningspension

Efterlevandepension betalas som begynnelsepension och fortsättningspension. Som fortsättningspension betalas ett grundbelopp och ett inkomstrelaterat kompletteringsbelopp.

28 §

Begynnelsepension

En efterlevande make eller maka har rätt till begynnelsepension, som betalas för sex månader till ett belopp av 242,56 euro i månaden.

Om förmånslåtare har bott utomlands, beräknas begynnelsepensionen i enlighet med 32 §. Begynnelsepension betalas dock inte om dess belopp understiger 5,38 euro i månaden.

Om den efterlevande maken eller maken får invalidpension eller ålderspension enligt denna lag eller arbetslöshetspension enligt 2 § i lagen om införande av folkpensionslagen eller individuell förtidspension enligt 3 § i den nämnda lagen eller motsvarande pension från utlandet, har han eller hon rätt att få begynnelsepension till det belopp med vilket begynnelsepensionen överstiger den ovan nämnda pensionen.

Begynnelsepensionen upphör från ingång- en av månaden efter den under vilken den efterlevande maken eller maken fyller 65 år. Begynnelsepensionen upphör också om den

efterlevande maken eller maken ingår ett nytt äktenskap innan han eller hon fyllt 50 år.

29 §

Fortsättningspension

En efterlevande make eller maka har rätt till fortsättningspension efter begynnelsepensionen. Om den efterlevande maken eller maken får invalidpension eller ålderspension enligt denna lag eller arbetslöshetspension enligt 2 § i lagen om införande av folkpensionslagen eller individuell förtidspension enligt 3 § i den nämnda lagen eller motsvarande pension från utlandet, har han eller hon dock inte rätt till fortsättningspension.

Som fortsättningspension beviljas det i 30 § 1 mom. nämnda grundbeloppet, om den efterlevande maken eller maken har ett barn under 18 år tillsammans med förmånslåtare eller om den efterlevande makens eller makans eller förmånslåtarens barn under 18 år som vid förmånslåtarens död bodde i samma hushåll som den efterlevande maken eller maken och förmånslåtare bor i samma hushåll som den efterlevande maken eller maken. Den efterlevande maken eller maken kan också ha rätt till ett inkomstrelaterat kompletteringsbelopp i enlighet med bestämmelserna i 6 kap.

Om den efterlevande maken eller maken inte har något barn som avses i 2 mom., kan han eller hon ha rätt till det inkomstrelaterade kompletteringsbeloppet men inte till grundbeloppet.

6 kap

Grunderna för fastställande av fortsättningspension

30 §

Fortsättningspensionens belopp

Fortsättningspensionens grundbelopp uppgår till 81,80 euro i månaden.

Fortsättningspensionens fulla kompletteringsbelopp är 405,96 euro i månaden. Om pensionstagaren är gift eller lever i ett sam-

boförhållande är beloppet 348,74 euro i månaden.

31 §

Årsinkomsternas inverkan på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp

Från fortsättningspensionens fulla belopp eller i enlighet med 32 § beräknade kompletteringsbelopp avdras 50 procent av det belopp varmed den summa enligt 33 § av årsinkomsterna som inverkar på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp överstiger 536 euro.

32 §

Inverkan av bosättningsstiden i Finland på efterlevandepensionens belopp

När beloppet av efterlevandepension beräknas beaktas den tid som förmånslåtare hade varit bosatt i Finland mellan det att han eller hon fyllde 16 år och det att han eller hon avled, dock högst tills han eller hon fyllde 65 år.

Om den tid som beräknats enligt 1 mom. är mindre än 80 procent av den totala tiden mellan det att förmånslåtare fyllde 16 år och det att han eller hon avled eller fyllde 65 år, multipliceras begynnelsepensionen samt fortsättningspensionens grundbelopp och fulla kompletteringsbelopp, alla separat, med en avvägningkoefficient. Avvägningkoefficienten fås genom att den tid som avses i 1 mom. divideras med den tid som är 80 procent av den totala tiden mellan det att förmånslåtare fyllde 16 år och det att han eller hon avled eller fyllde 65 år.

När avvägningkoefficienten beräknas avrundas tidsenheterna nedåt till den närmaste fulla månaden.

33 §

Årsinkomster som inverkar på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp

Vid beräkningen av kompletteringsbeloppet beaktas som årsinkomst till den efterlevande maken eller maken utgående fortlöpande eller årligen återkommande

vande maken eller maken utgående fortlöpande eller årligen återkommande

1) pensioner och ersättningar enligt 22 § 1 mom. 1, 3 och 4 punkten samt övriga pensioner och ersättningar bortsett från de inkomster som nämns i 35 §,

2) rehabiliteringsstöd som betalas som arbetspension samt förmåner enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring och förmåner enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen,

3) arbetsinkomster enligt 34 § och därmed jämförbara inkomster, av vilka 60 procent beaktas,

4) ränte- och dividendinkomster, om de sammanlagt överstiger 60 euro i året,

5) övriga kapitalinkomster, samt

6) inkomster från utlandet som motsvarar de ovan nämnda inkomsterna.

Förtida ålderspension från arbetspensionssystemet beaktas som inkomst utan förtidsminskning.

Från årsinkomsterna avdras av den efterlevande maken eller maken betalda fortlöpande räntor på bostadsskulder.

34 §

Arbetsinkomst som påverkar fortsättningspensionens kompletteringsbelopp och med sådan arbetsinkomst jämförbar inkomst

Arbetsinkomster är löneinkomster samt den del av inkomsten av rörelse, yrke, gårdsbruk eller någon annan förvärvsverksamhet som skall betraktas som ersättning för det arbete som har utförts inom förvärvsverksamheten.

Med arbetsinkomster jämföras

1) arbetslöshetsförmåner enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

2) arvode för vård enligt familjevårdarlagen (312/1992),

3) vårdararvode som grundar sig på ett avtal om närståendevård,

4) sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen på grund av arbetsförmåga, eller någon därmed jämförbar ersättning för inkomstbortfall, som betalas för ett år eller kortare tid, dock inte dagpenning enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring och inte heller ersätt-

ning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen,

5) moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning samt specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen,

6) altherningsersättning enligt lagen om altherningsledighet (1305/2002),

7) vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000),

8) utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), samt

9) vårdpenning och partiell vårdpenning inom stödet för hemvård av barn och vårdpenning och vårdtillägg inom stödet för privat vård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) samt kommundillägg.

35 §

Prioriterade inkomster när det gäller fortsättningspensionens kompletteringsbelopp

När kompletteringsbeloppet beräknas beaktas inte som årsinkomst till den efterlevande maken eller maken utgående

1) efterlevandepensionens grundbelopp enligt denna lag eller barnförhöjning,

2) bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (xx/200x), bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag (408/1975), bostadsunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993) eller bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994) och inte heller förmån som gäller bostad för eget bruk,

3) studiepenning enligt lagen om studiestöd,

4) handikappförmåner enligt lagen om handikappförmåner,

5) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),

6) vårdtillägg för stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn,

7) särskilt stöd enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002),

8) arbetspension enligt de lagar som nämns i 6 § 1 mom. vilken intjänats på grundval av arbete som utförts efter det att 63 års ålder

uppnåtts, bortsett från den pension som ingår i familjepensionen och som förmånslåtare intjänat på grundval av arbete som utförts efter det att 63 års ålder uppnåtts,

9) förmån enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier,

10) barnförhöjning från arbetspensionssystemet,

11) engångsförhöjning som betalas till invalidpension från arbetspensionssystemet eller till familjepension som betalas efter en sådan pension, eller till invalidpension enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen eller lagen om olycksfall i militärtjänst,

12) förhöjning enligt lagen om justering av vissa arbetspensioner till följd av samordningen av arbetspensionen och folkpensionen,

13) rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, rehabiliteringspenning och rehabiliteringstillägg enligt arbetspensionslagarna eller någon annan förmån som för återställande eller förbättrande av arbets- eller förvärvsförmågan betalas för rehabiliterings- eller utbildningstiden,

14) ersättningar för kostnader och ersättning för uppehälle enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice eller någon annan motsvarande ersättning för uppehälle,

15) menersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring eller andra ersättningar på grundval av men,

16) tilläggsränta och tilläggsförsörjningspension enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst,

17) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997),

18) förmån eller ersättning som betalas för arbetsverksamhet enligt 27 e § i socialvårdslagen eller någon annan motsvarande verksamhet,

19) förmåner från utlandet som motsvarar de ovan nämnda förmånerna, bortsett från familjepension och barnförhöjning enligt 1 punkten samt förmåner från utlandet som motsvarar förmånerna enligt 3 och 6–12 punkten,

20) inkomst av skogsbruk, och

21) andel i intäkterna av ett dödsbo.

7 kap.

Justering och indragning av fortsättningspension

36 §

Justering av fortsättningspensionens kompletteringsbelopp

Kompletteringsbeloppet skall justeras när

1) de av den efterlevande makens eller makans inkomster som inverkar på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp för den efterlevande maken eller maken har stigit med minst 734 euro om året jämfört med den med folkpensionsindexet förhöjda årsinkomst enligt vilken kompletteringsbeloppet har beräknats,

2) de av den efterlevande makens eller makans inkomster som inverkar på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp för den efterlevande maken eller maken har sjunkit med minst 367 euro om året jämfört med den med folkpensionsindexet förhöjda årsinkomst enligt vilken kompletteringsbeloppet har beräknats,

3) den efterlevande maken eller maken ingår äktenskap efter att ha fyllt 50 år, eller

4) den efterlevande maken eller maken inleder ett samboförhållande eller hans eller hennes samboförhållande upphör eller den efterlevande makens eller makans äktenskap upplöses.

Om en förändring enligt 1 mom. har inträffat den första dagen i en månad, justeras kompletteringsbeloppet från ingången av den månaden. I annat fall justeras kompletteringsbeloppet från ingången av den månad som följer på förändringen.

37 §

Indragning av fortsättningspension

En efterlevande makes eller makas fortsättningspension upphör från ingången av månaden efter den under vilken han eller hon fyl-

ler 65 år.

En efterlevande makes eller makas fortsättningspension upphör från ingången av månaden efter den under vilken den efterlevande maken eller maken ingår ett nytt äktenskap innan han eller hon fyllt 50 år.

En efterlevande makes eller makas fortsättningspension upphör när han eller hon beviljas pension enligt 29 § 1 mom. Om pensionen beviljas den första dagen i en månad, upphör fortsättningspensionen från ingången av den månaden. I annat fall upphör fortsättningspensionen från ingången av månaden efter den under vilken pensionen beviljades.

Fortsättningspensionens grundbelopp upphör från ingången av månaden efter den under vilken den efterlevande makens eller makans eller förmånslåtarens barn som bott i samma hushåll som den efterlevande maken eller maken och som redan vid förmånslåtarens död bodde i samma hushåll som den efterlevande maken eller maken och förmånslåtarens flyttar bort från den efterlevande makens eller makans hushåll. Grundbeloppet upphör alltid senast från ingången av månaden efter den under vilken det yngsta av de barn som nämns ovan eller av den efterlevande makens eller makans och förmånslåtarens gemensamma barn fyller 18 år.

38 §

Engångsbetalning av fortsättningspension som dras in

Om efterlevandepension har betalats för minst ett år och om pensionen dras in på grund av att den efterlevande maken eller maken ingår ett nytt äktenskap innan han eller hon fyllt 50 år, betalas till den efterlevande maken eller maken i ett för allt den fortsättningspension som han eller hon skulle ha haft rätt till för de följande tre åren.

Engångsbetalningen beräknas utifrån den månadspension som den efterlevande maken eller maken senast fick före äktenskapet.

Om den efterlevande makens eller makans nya äktenskap upplöses, återställs inte rätten till fortsättningspension på grundval av det tidigare äktenskapet.

39 §

Fortsättningspensionens minimibelopp

Fortsättningspensionens grundbelopp och kompletteringsbelopp betalas inte, om de sammanlagt understiger 5,38 euro i månaden.

8 kap.

Barnpension

40 §

Rätt till barnpension

Rätt till barnpension har en förmånslätares barn som är under 18 år eller som är under 21 år och studerar på heltid.

Rätt till barnpension gäller efter en enda förmånslätare. Med förmånslätare avses barnets förälder eller någon annan person med vilken barnet bodde i samma hushåll vid tiden för dödsfallet och som ansvarade för barnets underhåll.

Ett föräldralöst barn har rätt att samtidigt få barnpension efter två förmånslätare, av vilka den ena kan vara någon annan än barnets förälder. Ett barn är föräldralöst om båda föräldrarna har avlidit. Som föräldralöst betraktas också ett barn vars mor har avlidit och i fråga om vilket faderskapet inte har fastställts.

Ett barn som får invalidpension eller efterlevandepension enligt denna lag eller motsvarande pension från utlandet har inte rätt till barnpension.

41 §

Barnpensionens beståndsdelar

Som barnpension betalas ett grundbelopp. Till pensionen för ett barn under 18 år betalas dessutom ett inkomstrelaterat kompletteringsbelopp.

42 §

Barnpensionens belopp

Barnpensionens grundbelopp är 48,05 euro i månaden.

Det fulla beloppet av barnpensionens kompletteringsbelopp är 64,19 euro i månaden.

43 §

Pensionsinkomsters inverkan på barnpensionens kompletteringsbelopp

Från det fulla beloppet av barnpensionens kompletteringsbelopp eller från det kompletteringsbelopp som beräknats enligt 44 § avdras 50 procent av det belopp varmed det sammanlagda beloppet av familje- och försörjningspensioner enligt 22 § 1 mom. 1, 3, 4 och 6 punkten samt pensionsinkomster från utlandet som motsvarar dessa eller familjepension enligt denna lag överstiger 536 euro om året.

Från pensionen för ett föräldralöst barn avdras inte sådana familje- eller försörjningspensioner som redan har beaktats i den barnpension som har beviljats efter en tidigare avlidit förmånslätare.

44 §

Inverkan av bosättningstiden i Finland på barnpensionens belopp

Om barnpensionen enligt förordningen om social trygghet skall räknas ut avvägd enligt den tid som förmånslätaren hade varit bosatt i Finland, bestäms avvägningskoefficienten i enlighet med 32 § på motsvarande sätt som i fråga om efterlevandepension.

Barnpension avvägs inte enligt den tid förmånslätaren hade varit bosatt i Finland i andra situationer än den som nämns i 1 mom.

45 §

Justering av barnpensionens kompletteringsbelopp

Folkpensionsanstalten har rätt att justera barnpensionens kompletteringsbelopp utan ansökan när i 43 § 1 mom. avsedd familje- och försörjningspension som skall beaktas som inkomst beviljas eller när en sådan pension som beaktats som inkomst har ändrats

av någon annan orsak än indexbindning.

Om en förändring enligt 1 mom. har inträffat den första dagen i en månad, justeras barnpensionen från ingången av den månaden. I annat fall justeras barnpensionens kompletteringsbelopp från ingången av den månad som följer på förändringen.

46 §

Indragning av barnpension

Barnpensionen upphör vid ingången av månaden efter den under vilken

- 1) barnet fyller 18 år,
- 2) ett barn som fyllt 18 år inte längre studerar på heltid,
- 3) ett barn som studerar på heltid fyller 21 år,
- 4) barnet adopteras av någon annan än förmånslåtarens efterlevande make eller maka eller dennes make eller maka,
- 5) barnet beviljas invalidpension eller efterlevandepension enligt denna lag eller motsvarande pension från utlandet, eller
- 6) barnets föräldrar övertar vårdnaden om ett barn som vid förmånslåtarens död bodde i samma hushåll som förmånslåtaren och för vars underhåll förmånslåtaren ansvarade.

47 §

Barnpensionens minimibelopp

Barnpensionens grundbelopp och kompletteringsbelopp betalas inte, om de sammanlagt understiger 5,38 euro i månaden.

9 kap.

Gemensamma bestämmelser om familjepension

48 §

Begynnelse tidpunkten för familjepension

En efterlevande makes eller makas begynnelsepension och barnpension beviljas från ingången av månaden efter den under vilken förmånslåtaren avled. En efterlevande makes eller makas begynnelsepension på grundval

av ett gemensamt barn beviljas från den ovan nämnda tidpunkten också i sådana fall då barnet föds efter förmånslåtarens död. En efterlevande makes eller makas fortsättningspension beviljas från ingången av den sjunde månaden efter den under vilken förmånslåtaren avled.

49 §

Beviljande av familjepension för viss tid

Familjepension kan beviljas för visst tid, om någon utredning inte kan läggas fram över förmånslåtarens död men det är sannolikt att han eller hon har avlidit genom drunkning eller någon annan olycka eller av någon annan därmed jämfällbar orsak.

När familjepension beviljas för viss tid enligt 1 mom., avbryts förmånslåtarens pension och andra förmåner som Folkpensionsanstalten betalar från begynnelse dagen för familjepensionen.

50 §

Förlust av rätten till familjepension

Rätt till familjepension har inte den som genom brott uppsåtligt har orsakat förmånslåtarens död.

IV AVDELNINGEN

ÖVRIGA FÖRMÅNER

10 kap.

Barnförhöjning

51 §

Rätt till barnförhöjning

Rätt till barnförhöjning har den som får

- 1) folkpension,
- 2) invalidpension, ålderspension eller förtida ålderspension som betalas som arbetspension eller
- 3) på grundval av arbetsförmåga enligt

den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, lagen om olycksfall i militärtjänst, lagarna om trafikförsäkring eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst beviljad fortlöpande olycksfallspension, livränta, invalidpension eller sådan ersättning för inkomstbortfall som betalas när ett år har förflutit från trafikskadan.

Barnförhöjning beviljas, om pensionstagaren eller hans eller hennes make eller maka eller sambo har ett barn under 16 år som lever i samma hushåll som pensionstagaren, eller om pensionstagaren på något annat sätt svarar för försörjningen av sitt barn som bor någon annanstans och är under 16 år. En pensionstagare anses ansvara för sitt barns försörjning då han eller hon har sådana kostnader för barnets försörjning som uppgår till minst underhållsstödets belopp enligt 7 § 1 mom. i lagen om underhållstrygghet (671/1998).

Som barn till en pensionstagare betraktas också ett i 41 § i barnskyddslagen (683/1983) avsett barn som bor hos pensionstagaren.

52 §

Barnförhöjningens belopp

Pensionstagarens barnförhöjning är 17,66 euro i månaden för varje barn.

53 §

Indragning av barnförhöjning

Barnförhöjningen upphör från ingången av månaden efter den under vilken

- 1) barnet fyller 16 år,
- 2) pensionstagarens rätt till pension enligt 51 § 1 mom. eller till någon annan förmån som berättigar till barnförhöjning upphör,
- 3) pensionstagarens barn flyttar bort från pensionstagarens hushåll och pensionstagaren inte längre svarar för försörjningen av barnet,
- 4) pensionstagarens make eller makas barn flyttar bort från pensionstagaren,
- 5) pensionstagaren inte längre svarar för försörjningen av sitt barn som bor någon annanstans, eller
- 6) barnet avlider.

V AVDELNINGEN

VERKSTÄLLIGHET OCH ÄNDRINGS-SÖKANDE

11 kap.

Verkställighet

54 §

Ansökan om förmåner

Förmåner som avses i denna lag skall sökas hos Folkpensionsanstalten. Om Folkpensionsanstalten känner till att det finns förutsättningar för att höja en förmån, kan förhöjningen beviljas utan ansökan. Folkpensionsanstalten fastställer de blanketter som behövs vid verkställigheten av denna lag.

Om en sökande på grund av sjukdom eller ålderdom eller av någon annan sådan orsak är oförmögen att själv ansöka om en förmån eller att i övrigt sörja för sina förmånsintressen och förmånsrättigheter och om han eller hon inte har någon intressebevakare, kan en av Folkpensionsanstalten godkänd nära anhörig eller någon annan som huvudsakligen har skött sökanden föra talan i ärenden som gäller sökandens förmåner.

Invalidpension omvandlas till ålderspension utan ansökan när pensionstagaren fyller 65 år, om inte grunderna för fastställande av pensionen ändras.

55 §

Retroaktiv utbetalning av förmåner

En förmån betalas från ingången av månaden efter den under vilken rätten till förmånen uppkom. En förmån betalas dock inte utan särskilda skäl för en längre tid än sex kalendermånader före ansökan om förmånen. Samma förfarande tillämpas när en förmån höjs.

56 §

Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om pension

Av en ansökan om pension skall framgå

- 1) sökandens och sökandens makes, makas eller sambos personuppgifter,
- 2) de perioder som sökanden har varit bosatt och arbetat i Finland och utomlands,
- 3) uppgifter om sökandens pensionsinkomster, samt
- 4) uppgifter om när fortgående institutionsvård enligt 5 § 3 mom. har inletts och upphört för sökanden.

Den som får pension skall till Folkpensionsanstalten anmäla

- 1) ingående och upplösning av äktenskap,
- 2) inledande och avslutande av ett samboförhållande,
- 3) åtskilt boende som avses i 5 § 2 mom.,
- 4) adressförändring, flyttning utomlands och återflyttning till Finland,
- 5) förändringar i de pensionsinkomster som inverkar på pensionen och
- 6) inledande och upphörande av fortgående institutionsvård enligt 5 § 3 mom.

Den som är bosatt utomlands skall bifoga ett ämbetsbetyg eller en motsvarande utredning till ansökan.

Den som ansöker om och den som får pension skall lämna Folkpensionsanstalten även övriga uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ansökan och betalning av förmånen.

57 §

Ansökan om och anmälningskyldighet i fråga om invalidpension

Av en ansökan om invalidpension skall framgå de uppgifter som nämns i 56 § 1 mom. I ansökan skall dessutom lämnas uppgifter om

- 1) sökandens hälsotillstånd,
- 2) de läkare som har behandlat sökanden och den inrättning där han eller hon har vårdats,
- 3) sökandens yrke, arbetshistoria, utbildning och rehabilitering, samt
- 4) huruvida sökanden har ansökt om sjukdagpenning eller lön för sjukdomstid från Finland eller utlandet.

Till en ansökan om invalidpension skall bifogas ett läkarutlåtande med en vård- och re-

habiliteringsplan. Folkpensionsanstalten kan även på egen bekostnad skaffa ett läkarutlåtande, om sökanden vårdas på ett sjukhus eller en institution eller om det finns något annat särskilt skäl därtill. Folkpensionsanstalten meddelar närmare anvisningar om vad som skall framgå av läkarutlåtandet.

Utöver vad som bestäms i 56 § 2–4 mom. skall den som får invalidpension till Folkpensionsanstalten anmäla väsentliga förbättringar av hälsotillståndet eller arbetsförmågan, att han eller hon har fått yrkesundervisning och har börjat arbeta samt att rehabiliteringen har avbrutits.

58 §

Ansökan om och anmälningskyldighet i fråga om efterlevandepension

Av en ansökan om efterlevandepension skall framgå

- 1) den efterlevande makens eller makans personuppgifter,
- 2) förmånslåtarens personuppgifter, boplatans land och dödsdag,
- 3) de perioder som förmånslåtaren och den efterlevande maken eller maken har varit bosatta och arbetat i Finland och utomlands,
- 4) uppgifter om förvärvsinkomster och andra inkomster som inverkar på efterlevandepensionen,
- 5) uppgifter om pensioner som förmånslåtaren hade fått eller ansökt om, samt
- 6) uppgifter om när fortgående institutionsvård enligt 5 § 3 mom. har inletts och upphört för den efterlevande maken eller maken.

I ansökan om efterlevandepension skall även klarläggas om sökanden har gemensamma barn under 18 år med förmånslåtaren samt om det vid förmånslåtarens död fanns barn till den efterlevande maken eller maken eller till förmånslåtaren som var under 18 år och som bodde i samma hushåll som den efterlevande maken eller maken, samt sådana barns personuppgifter.

Utöver vad som bestäms i 56 § 2 och 4 mom. skall den som får efterlevandepension till Folkpensionsanstalten anmäla förändringar i de inkomster som påverkar pensionen samt beviljande av invalid- eller ålders-

pension enligt denna lag, arbetslöshetspension enligt 2 § i lagen om införande av folkpensionslagen, individuell förtidspension enligt 3 § i nämnda lag eller pension från utlandet som motsvarar dessa pensioner.

En efterlevande make eller maka som är bosatt utomlands skall bifoga ett ämbetsbetyg eller en motsvarande utredning till ansökan.

59 §

Ansökan om och anmälningskyldighet i fråga om barnpension

Av en ansökan om barnpension skall framgå

- 1) barnets personuppgifter,
- 2) förmånslätarens personuppgifter, bosättningsland och dödsdag,
- 3) de perioder som förmånslätaren hade varit bosatt och arbetat i Finland och utomlands,
- 4) uppgifter om pensioner som förmånslätaren hade fått eller ansökt om, samt
- 5) uppgifter om pensionsinkomster som inverkar på barnpensionen.

Om förmånslätaren inte var barnets förälder, skall av ansökan framgå släktskaps- eller vårdnadsförhållandet mellan barnet och förmånslätaren. Dessutom skall det uppges om det från något annat håll har betalats ersättningar för barnets underhåll samt uppgifter om betalda ersättningar och ersättningsbeloppen. Till en ansökan om barnpension skall dessutom bifogas ett studieintyg av läroanstalten, om barnpension söks på grundval av sådana studier på heltid som avses i 40 § 1 mom.

Det barn som får barnpension eller barnets vårdnadshavare eller intressebevakare skall till Folkpensionen anmäla

- 1) när barnets adress ändras eller när det flyttar utomlands och flyttar tillbaka till Finland,
- 2) förändringar i de pensionsinkomster som inverkar på pensionen,
- 3) när barnet beviljats pension från utlandet som motsvarar pension enligt denna lag, samt
- 4) när barnet slutat studera på heltid, om pensionen har beviljats på grundval av såda-

na studier på heltid som avses i 40 § 1 mom.

Den efterlevande maken eller maken eller någon annan som har vårdnaden om barnet skall anmäla adoption av ett barn som får barnpension i de fall som avses i 46 § 4 punkten och att vårdnaden om barnet har övertagits av en annan person.

När det gäller ansökan för ett barn som är bosatt utomlands skall ett ämbetsbetyg eller en motsvarande utredning bifogas till ansökan.

Den som ansöker om och den som får barnpension skall lämna Folkpensionsanstalten även övriga uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ansökan och betalning av förmånen.

60 §

Ansökan om och anmälningskyldighet i fråga om barnförhöjning

Av en ansökan om barnförhöjning skall framgå

- 1) sökandens, sökandens makes, makas eller sambos samt barnets personuppgifter,
- 2) uppgifter om huruvida sökanden svarar för barnets försörjning, om barnförhöjning med stöd av 51 § 2 mom. söks för ett barn som bor någon annanstans, och
- 3) uppgifter om den tid sökanden varit bosatt i Finland, om barnförhöjning söks med stöd av 51 § 1 mom. 2 och 3 punkten.

Den som får barnförhöjning skall till Folkpensionsanstalten anmäla

- 1) adressförändring, flyttning utomlands och återflyttning till Finland,
- 2) att en pension eller ersättning som berättigar till barnförhöjning upphör,
- 3) att makens eller makans eller sambons barn har flyttat till ett annat hushåll,
- 4) att barnet har givits som adoptiv- eller fosterbarn,
- 5) att mottagaren inte längre sörjer för försörjningen för sitt barn som bor någon annanstans, och
- 6) att barnet har avlidit.

Den som ansöker om och den som får barnförhöjning skall lämna Folkpensionsanstalten även övriga uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ansökan och betalning av för-

månen.

61 §

Undersökning för utredande av arbetsförmågan

Den som ansöker om eller får invalidpension skall vid behov enligt föreläggande av Folkpensionsanstalten och för utredande av arbetsförmågan genomgå undersökning av en läkare som utsetts av Folkpensionsanstalten eller vid en sådan verksamhetsenhet eller undersökningsinrättning inom hälso- och sjukvården som utsetts av Folkpensionsanstalten. Folkpensionsanstalten betalar kostnaderna för undersökningen.

62 §

Avgörande av en ansökan på basis av tillgängliga uppgifter

En ansökan om en förmån kan avgöras på basis av de uppgifter Folkpensionsanstalten har tillgång till, om sökanden vägrar att lämna uppgifter som behövs för avgörande av ansökan eller att lägga fram en utredning som skäligen kan krävas av honom eller henne. Samma förfarande tillämpas, om den som ansöker om eller får invalidpension inte följer ett föreläggande enligt 61 § att genomgå en läkarundersökning eller uppsöka en verksamhetsenhet eller undersökningsinrättning inom hälso- och sjukvården.

63 §

Förmånsbeslut

Sökanden ges ett skriftligt beslut om beviljande, förvägrande, justering, avbrytande, indragning eller återkrav av en förmån. Sökanden skall även ges ett skriftligt beslut när förmånen med stöd av 67 § i denna lag eller 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) betalas till ett kommunalt organ.

Beslut om justering av en förmån på grund av indexjustering eller på någon annan mot-

svarande grund som bestäms direkt med stöd av lag ges endast på förmånstagarens begäran.

Beslut ges dock inte när det är fråga om temporärt avbrott i utbetalningen av en förmån enligt 73 §.

Beslut enligt denna lag ges avgiftsfritt.

64 §

Utbetalning av en förmån

En förmån betalas månatligen in på det konto i ett penninginstitut i Finland som förmånstagaren har uppgett. En förmån kan dock betalas även på något annat sätt, om det inte är möjligt att betala in den på ett konto eller om sökanden eller stödtagaren uppger något särskilt skäl för ett annat betalnings-sätt.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om betalningstidpunkten.

Om den som ansökt om en förmån har avlidit innan ansökan har avgjorts, skall förmånen betalas till den efterlevande maken eller makan, boutredningsmannen eller, genom fullmakt av delägarna i dödsboet, till någon annan företrädare för dödsboet högst till utgången av den månad under vilken sökanden avled.

65 §

Avbrytande av förmån på grund av flyttning utomlands

Om en förmånstagare flyttar utomlands för att bosätta sig där, utbetalas förmånen för ett år från ingången av den månad som följer på flyttningen. Utbetalningen av förmånen avbryts dock från ingången av månaden efter flyttningen, om inte förmånstagaren omedelbart innan han eller hon flyttade utomlands varit bosatt i Finland i ett års tid.

När förmånstagaren har återvänt till Finland för att bosätta sig här börjar den förmån som avbrutits betalas ut från ingången av månaden efter den under vilken förmånstagaren återvände. Förmånen betalas retroaktivt för högst sex månader före meddelandet om att förmånstagaren återvänder.

66 §

Avbrytande av förmån på grund av fängelsestraff

Utbetalningen av en förmån till en förmånstagare som avtjänar ovillkorligt fängelsestraff i fängelse avbryts när tre månader har avtjänats av fängelsestraffet eller ett förvandlingsstraff för böter som skall avtjänas utöver det. Om tiden i rannsakningsfängelse omedelbart före verkställigheten av straffet dras av från straffet, avbryts utbetalningen av en förmån på motsvarande sätt när den sammanräknade tiden för straffverkställigheten och avdraget uppgår till tre månader, dock tidigast från ingången av månaden efter den beräknade tidpunkt då straffet skall börja avtjänas.

En förmån som avbrutits börjar betalas ut från ingången av den månad som följer efter frigivningen. Om en person friges den första dagen i månaden, betalas förmånen dock från ingången av den månaden.

För tryggnad av försörjningen kan en förmån som avbrutits eller en del av den betalas ut till förmånstagarens make, maka eller sambo och barn under 16 år.

67 §

Betalning av en förmån till ett kommunalt organ

Folkpensionsanstalten kan besluta att en förmån skall betalas till ett sådant organ i förmånstagarens boningskommun som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen för att användas till försörjning av förmånstagaren och hans eller hennes anhöriga enligt 66 § 3 mom., om det kan äventyra utkomsten för förmånstagaren eller hans eller hennes anhöriga ifall förmånen betalas till förmånstagaren själv. En förmån som har betalats på detta sätt får inte i strid med förmånstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än försörjning under den månad för vilken förmånen har betalats ut.

Framställning om att förmånen skall betalas till ett kommunalt organ kan göras av förmånstagaren, förmånstagarens make,

maka eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter förmånstagaren eller det kommunala organ som saken gäller.

68 §

Särskilda bestämmelser om betalning av barnpension

Om inte intressebevakaren för ett minderårigt barn som får barnpension har vårdnaden om barnet, kan barnpensionen betalas till barnets vårdnadshavare. Innan pensionen betalas ut till barnets vårdnadshavare skall Folkpensionsanstalten höra det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen, barnets intressebevakare och ett barn som fyllt 15 år.

Om barnet har fyllt 15 år kan barnpensionen med intressebevakarens samtycke betalas till barnet.

Barnpensionen kan betalas till det organ som avses i 1 mom. eller med organets samtycke också till någon annan person, om det kan äventyra barnets försörjning ifall barnpensionen betalas till den som har rätt att lyfta den.

69 §

Pension som betraktas som förskott

Om en pensionstagare som får familjepension beviljas folkpension retroaktivt, betraktas den familjepension som betalats för samma tid som förskott på folkpensionen.

Om en pensionstagare som får folkpension beviljas familjepension retroaktivt, betraktas den folkpension som betalats för samma tid som förskott på familjepensionen.

70 §

Utbetalning av retroaktiv folkpension och barnförhöjning

En retroaktivt beviljad folkpension skall innehållas till Folkpensionsanstalten eller betalas till arbetslöshetskassan till den del som motsvarar den förmån som dessa har betalt ut, om Folkpensionsanstalten retroaktivt beviljar folkpension för samma tid för vilken

förmånstagaren har fått

- 1) en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa,
- 2) utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice,
- 3) sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, eller
- 4) rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.

Det förfarande som anges i 1 mom. tillämpas också, om Folkpensionsanstalten retroaktivt beviljar barnförhöjning för samma tid för vilken förmånstagaren har fått

- 1) en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa,
- 2) utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice, eller
- 3) rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.

Folkpensionen och barnförhöjningen betalas dock till arbetslöshetskassan endast under förutsättning att ett meddelande enligt 11 kap. 14 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har gjorts minst två veckor före den dag då pensionen och barnförhöjningen skall betalas ut.

71 §

Temporärt beviljande av pension

Om den som ansöker om folkpension eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp har ansökt om pension eller ersättning också från en annan stat som tillämpar förordningen om social trygghet, kan folkpensionen eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp beviljas temporärt för den tid ärendets behandling varar. Om pension eller ersättning från den nämnda staten beviljas retroaktivt, får Folkpensionsanstalten driva in den folkpension och det kompletteringsbelopp som har betalats till ett för stort belopp från den pension eller ersättning som beviljats retroaktivt i den andra staten. När Folkpensionsanstalten har fått uppgifter om den pension som sökanden har ansökt om i den andra staten, fattar den ett slutligt beslut om folkpensionen eller efterlevandepensionen.

72 §

Indrivning av pension från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt

Folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp kan beviljas temporärt, om ändring har sökts i fråga om arbetspension eller ersättning som skall beaktas som inkomst när det gäller pensionen. Om arbetspension eller ersättning beviljas retroaktivt, får Folkpensionsanstalten från arbetspensionen eller ersättningen driva in den pension som betalats till ett för stort belopp för samma tid. Folkpensionsanstalten får driva in den folkpension som betalats till ett för stort belopp också då arbetspensionsanstalten fortsätter att betala ut rehabiliteringsstöd som beviljats med anledning av ändringssökande.

Folkpensionsanstalten kan hos den som betalar arbetspension driva in pension som denna skall betala retroaktivt till den del den motsvarar den folkpension eller det extra fronttillägg som har betalats till ett för stort belopp om den som betalar arbetspension

- 1) rättar eller justerar arbetspensionen,
- 2) efter ett beslut om rättelse beviljar fortsatt rehabiliteringsstöd, eller
- 3) beviljar familjepension.

Det förfarande som anges i 2 mom. tillämpas också i fråga om pensioner och förmåner som avses i 22 § 1 mom. 3–6 punkten.

I de fall som avses i 1 mom. och 2 mom. 3 punkten skall Folkpensionsanstalten minst två veckor före utbetalningen meddela den som betalar arbetspensionen att arbetspensionen eller en del av den skall betalas till Folkpensionsanstalten. Den som betalar pension, ersättning samt familje- och försörjningspension enligt 22 § 1 mom. 3–6 punkten skall underrättas på motsvarande sätt.

73 §

Temporärt avbrott i utbetalningen

Utbetalningen av en förmån eller en del av den kan avbrytas temporärt, om det på grundval av ändrade förhållanden eller av någon annan orsak är uppenbart att förmånstagaren inte har rätt till förmånen eller en del av den. Om förmånstagaren inte lämnar den

begärda tilläggsutredningen, avgörs ärendet på basis av de utredningar som Folkpensionsanstalten har tillgång till.

Om en förmån som avbrutits börjar betalas ut på nytt, betalas den inte utan särskilda skäl retroaktivt för en längre tid än sex månader.

När det gäller meddelande om temporärt avbrott i utbetalningen av en förmån får ändring inte sökas genom besvär.

74 §

Hur länge en förmån betalas

En förmån betalas till utgången av den månad under vilken förmånstagaren avled.

75 §

Återkrav

Om en förmån enligt denna lag har betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överskjutande förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om det anses vara skäligt och om utbetalningen utan grund inte har berott på svikligt förfarande från förmånstagarens eller dennes företrädares sida eller om det belopp som har betalats utan grund är litet. Återkravet kan också frångås helt efter det att beslutet om återkrav har getts, om det med beaktande av förmånstagarens ekonomiska situation inte längre är ändamålsenligt att fortsätta återkrävandet eller om det med hänsyn till det förmånsbelopp som inte har återkrävts medför oskäligen kostnader att fortsätta återkrävandet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som Folkpensionsanstalten senare betalar. Utan förmånstagarens samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförelsebar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas så som en dom som har vunnit laga kraft.

76 §

Preskription av en fordran som återkrävs

Ett beslut om återkrav av en förmån som

har betalats utan grund skall fattas inom fem år räknat från utbetalningsdagen.

En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts enligt 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003). Efter att preskriptionstiden avbrutits börjar en ny preskriptionstid på fem år.

12 kap.

Ändringssökande

77 §

Rätt att söka ändring

För sökande av ändring finns prövningsnämnden och försäkringsdomstolen. I 17 kap. i sjukförsäkringslagen finns bestämmelser om prövningsnämnden och dess ledamöter och i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003) finns bestämmelser om försäkringsdomstolen.

Den som är missnöjd med ett beslut som Folkpensionsanstalten gett med stöd av denna lag får söka ändring i beslutet genom skriftliga besvär hos prövningsnämnden. I prövningsnämndens beslut får ändring sökas genom besvär hos försäkringsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

En part på vilken förordningen om social trygghet är tillämplig och som är missnöjd med ett beslut som Folkpensionsanstalten har gett med stöd av denna lag, får söka ändring i beslutet efter att ha fått ett sammandrag enligt förordningen om social trygghet, vilket åtföljs av pensionsbeslut från andra stater. I ett beslut av Folkpensionsanstalten som gäller förutsättningarna för erhållande av invalidpension får ändring dock sökas så som bestäms i denna lag.

Folkpensionsanstaltens beslut skall följas även om det överklagas till dess att ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet be-

slut.

Ändring får inte sökas i ett interimistiskt beslut som Folkpensionsanstalten gett.

78 §

Tid för sökande av ändring

Besvärsskriften skall lämnas in till Folkpensionsanstalten senast den trettionde dagen efter den då parten anses ha fått del av beslutet. Om inte något annat visas i samband med sökande av ändring, anses en part ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress han eller hon uppgett.

79 §

Självrättelse

Om Folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. Ändring i rättelsebeslutet får sökas så som bestäms i 77 och 78 §.

Om Folkpensionsanstalten inte rättar det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan då genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall då utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen senast inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

80 §

Besvär som kommit in efter tiden för sökande av ändring

Har besvär som anförs hos prövningsnämnden eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som anges i 78 §, kan besvären trots förseningen tas upp till prövning, om det har funnits vägande skäl till förseningen.

81 §

Rättelse av sakfel

Om ett beslut av Folkpensionsanstalten grundar sig på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag eller om det har skett ett fel i förfarandet då beslutet fattades, kan Folkpensionsanstalten undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Ett beslut får rättas till en parts fördel eller nackdel. Rättelse av ett beslut till en parts nackdel förutsätter att parten samtycker till att beslutet rättas.

82 §

Rättelse av ett lagakraftvunnet beslut

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av en förvägrad förmån eller utökande av en redan beviljad förmån, skall Folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Också prövningsnämnden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller sökande av ändring. Ändring i beslutet får sökas så som bestäms i 77 och 78 §.

83 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad arbetspension eller ersättning

Om den som får folkpension eller efterlevandepension har beviljats retroaktivt en sådan arbetspension eller ersättning enligt 22 § som skall beaktas som inkomst eller om en sådan förmån har höjts, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet enligt 84 § eller utan partens samtycke enligt 81 § 2

mom. behandla ärendet på nytt efter att ha hört den som saken gäller.

84 §

Undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av Folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berätt de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en sådan framställning kan Folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt avbryta utbetalningen av förmånen eller betala den enligt sin framställning.

VI AVDELNINGEN

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

13 kap.

Erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter

85 §

Uppgifter av myndigheter samt pensions- och försäkringsanstalter

För skötseln av de förmåner som Folkpensionsanstalten ålagts att verkställa har den utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att

1) av befolkningsregistermyndigheterna få de behövliga uppgifter som avses i 4 § 1 mom. 1-4 punkten och 2 mom. 1 punkten i befolkningsdatalagen (507/1993) samt ändringar i uppgifterna,

2) av utlänningsverket få identifieringsuppgifter samt uppgifter om familjerättslig ställning och uppehållstillstånd om de utläningar jämte familjemedlemmar som flyttat till Finland och som finns i utlänningsverkets

register samt ändringar i uppgifterna,

3) av Pensionsskyddscentralen, pensionsanstalterna, försäkringsanstalterna samt andra som beviljar eller betalar ut pensioner eller andra ersättningar få uppgifter om pensions- och ersättningsbeslut samt om ändring av beloppet av pensioner eller ersättningar och uppgifter om beloppet av arbetspension som intjänats före 63 års ålder,

4) av Pensionsskyddscentralen få uppgifter om att en person med stöd av en för Finland bindande mellanstatlig överenskommelse omfattas av den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland,

5) av Utbildningsfonden få personuppgifter och identifieringsuppgifter om dem som ansökt om vuxenutbildningsstöd samt uppgifter om arten av de lösningar i fråga om vuxenutbildningsstöd som gäller dem, uppgifter om tidpunkten för beviljande av stöd och stödbelopp samt ändringar i uppgifterna, samt

6) av arbetslöshetskassorna få uppgifter om grunderna för, beloppen av och ändring av beloppet av inkomstrelaterad dagpenning samt uppgifter om att dagpenning har sökts.

I 1 mom. 3 punkten avsedda uppgifter om pensioner och ersättningar är förmånstagarens personuppgifter, pensions- och ersättningslag, grunderna för fastställandet, grunden för en förhöjning samt belopp och tid för vilken pensionen eller ersättningen betalas. Uppgifter behöver dock inte lämnas om indexjustering som baserar sig på 98 § i lagen om pension för arbetstagare.

För skötseln av de förmåner som Folkpensionsanstalten ålagts att verkställa har den dessutom utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att av skatteförvaltningen årligen få följande behövliga uppgifter med tillhörande identifieringsuppgifter i fråga om fysiska personer:

1) specificerade uppgifter om förvärvs- och kapitalinkomster,

2) uppgifter om avdrag för inkomstens förvärvande och naturliga avdrag,

3) uppgifter om skogsegendom med arealuppgifter,

4) uppgifter om fastigheter och deras vid fastighetsbeskattningen fastställda värden,

5) för beskattningen beräknade uppgifter

om nettotillgångar som hänför sig till näringsverksamhet och jordbruk samt andelar i nettotillgångarna i sammanslutningar,

6) uppgifter om antalet offentligt noterade aktier och andelar i placeringsfonder enligt 4 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen,

7) uppgifter om försäkringslöner enligt 72 § i lagen om pension för arbetstagare,

8) uppgifter om i lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare avsedda arbetsinkomster fastställda för respektive år, samt

9) uppgifter om obligatoriska pensions- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter.

Utöver vad som bestäms i 3 mom. har Folkpensionsanstalten rätt att av skatteförvaltningen få övriga uppgifter som är nödvändiga för förmånerna.

Folkpensionsanstalten har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som nämns i denna paragraf. Om uppgifterna behövs i en bestämd form och detta medför väsentliga merkostnader för den som lämnar ut uppgifterna, skall kostnaderna dock ersättas.

86 §

Uppgifter för avgörande av en förmån

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av en pension eller förmån enligt denna lag eller sådana nödvändiga uppgifter som annars skall beaktas vid verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet

1) av statliga och kommunala myndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund,

2) av Pensionsskyddscentralen, pensionsanstalterna, försäkringsanstalterna samt andra som beviljar eller betalar ut pensioner eller andra ersättningar,

3) av patientförsäkringscentralen och trafikförsäkringscentralen,

4) av arbetsgivare och arbetslöshetskassor,

5) av läroanstalter i de fall som avses i 40 § 1 mom. uppgifter om studier på heltid i fråga om barn som får barnpension,

6) av arbetsplatskassor, samt

7) av penninginstitut uppgifter om den som ansöker om eller får efterlevandepension, om tillräckliga uppgifter och utredningar inte kan fås på något annat sätt och om det finns grundad anledning att misstänka att den som sökt eller fått en förmån har lämnat otillräckliga eller otillförlitliga uppgifter och om han eller hon inte har gett sitt samtycke till att uppgifterna erhålls; begäran om att få uppgifterna skall framställas skriftligen, och innan begäran framställs skall sökanden eller mottagaren underrättas om detta.

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har dessutom rätt att på begäran, för avgörande av en invalidpension,

1) av läkare eller andra yrkesutbildade personer enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994),

2) av verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård enligt 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992), av dem som verkställer rehabilitering samt av andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården eller

3) av socialserviceproducenter eller vårdinrättningar

få utlåtanden och övriga nödvändiga uppgifter ur journalhandlingar för den som ansöker om pension samt uppgifter om hans eller hennes rehabilitering, hälsotillstånd, vård och arbetsförmåga, om inte sökanden själv lämnar uppgifterna.

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som nämns i 1 och 2 mom. Yrkesutbildade personer enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och socialserviceproducenter har dock rätt att få ett skäligt arvode för de utlåtanden som de har gett på grundval av den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 2 mom.

87 §

Uppgifter av Pensionsskyddscentralen och vissa pensionsbetalare

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag skall Pensionsskyddscentralen, Statskontoret och Kommunernas pensionsförsäkring på begäran och utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter lämna Folkpensionsanstalten

1) uppgifter om det uppskattade beloppet av arbetspensionen för ansökningsförfarandet i fråga om invalidpension, samt

2) uppgifter om beloppet av den i 22 § 4 mom. avsedda emotsedda arbetspension som intjänats före 63 års ålder för beräkning av folkpensionsbeloppet.

För klarläggande av rätt till ålderspension enligt denna lag har Folkpensionsanstalten också rätt att av Pensionsskyddscentralen få personuppgifter för de 65 år fyllda arbetspensionsförsäkrade som inte får arbetspension.

Folkpensionsanstalten har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som nämns i denna paragraf.

88 §

Uppgifter om institutionsvård och fängelsestraff

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag skall inrättningar enligt 5 § 3 och 4 mom. ovan och organ enligt 6 § i socialvårdslagen utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om att en förmånstagare blivit intagen för institutionsvård och om att vården har upphört. Uppgifter skall lämnas om sådan vård som kan beräknas pågå minst tre månader eller som har pågått i två månader och alltjämt fortsätter.

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag skall fängelser utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om när ett straff börjar och slutar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts. Uppgifter skall lämnas om förmånstagare som har börjat avtjäna ett över tre månader långt fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter som skall avtjänas utöver det. Uppgifter skall också lämnas då tiden i rann-

sakningsfängelse omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet och den sammanräknade tiden för avdraget och straffverkställigheten överstiger tre månader.

Folkpensionsanstalten har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som nämns i denna paragraf.

89 §

Uppgifter för förhandlingsförfarande gällande institutionsvård

För det förhandlingsförfarande som avses i 5 § 5 mom. har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att på begäran avgiftsfritt få uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ett ärende och som gäller verksamhetsenhetens verksamhet, lokaliteter, antalet anställda, innehållet i vården, dess art och omfattning, avtal som ingåtts om vården och ersättning som betalas för vården.

Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att vid nämnda förhandlingsförfarande på begäran få för avgörandet nödvändiga sekretessbelagda uppgifter ur journalhandlingarna, uppgifter om hälsotillståndet för den som får vård samt om hans eller hennes läkemedel och inkomster av myndigheter eller inrättningar inom kommunens social- och hälsovårdsväsen eller av ifrågavarande statliga eller privata verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård.

Vad som i 1 och 2 mom. bestäms om Folkpensionsanstaltens rätt att få sekretessbelagda uppgifter gäller även social- och hälsovårdsministeriet.

90 §

Utlämnande av uppgifter i vissa fall

Utöver vad som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att till

1) Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalterna och andra som beviljar

eller betalar ut pensioner eller ersättningar lämna sådana uppgifter om pensionsbeslut enligt denna lag som är nödvändiga för bedömningen av det totala pensionsskyddet,

2) Pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna samt till myndigheter och inrättningar i länder som har ingått en överenskommelse om social trygghet med Finland och i länder som omfattas av förordningen om social trygghet lämna sådana uppgifter som är nödvändiga för verkställigheten av överenskommelserna om social trygghet och den ovan nämnda förordningen samt verkställigheten av andra sociala förmåner som de sköter, samt

3) en i 61 § avsedd läkare eller verksamhetsenhet eller undersökningsinrättning inom hälso- och sjukvården lämna sådana uppgifter om en person som sänds för att genomgå undersökning vilka gäller personens hälsotillstånd, sjukdom, vårdåtgärder, yrke, arbetsförhållanden och art av arbete.

91 §

Användning av uppgifter som fåtts för andra förmåner

När Folkpensionsanstalten behandlar en förmån enligt denna lag har den i enskilda fall rätt att använda uppgifter som den har fått för fullgörandet av andra uppdrag som ålagts den, om det är uppenbart att uppgifterna påverkar en förmån enligt denna lag, om uppgifterna enligt lag skall beaktas vid beslutsfattandet och om Folkpensionsanstalten även annars har rätt att få uppgifterna särskilt.

92 §

Vidarebefordran av uppgifter

Folkpensionsanstalten har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att vidarebefordra uppgifter som erhållits med stöd av 85 § 1 mom. 1 och 3 punkten till en sådan mottagare som med stöd av lag har rätt att få uppgifterna.

93 §

Uppgifter till utsokningsmyndigheter

Folkpensionsanstalten har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att för utmätning, på begäran av en behörig myndighet, lämna ut uppgifter om beloppen av förmåner enligt denna lag, dock inte om sådana förmåner som inte beaktas vid beräkningen av det skyddade beloppet enligt 4 kap. 7 § i utsokningslagen (37/1895). Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att uppge vilka andra inrättningar som veterligen betalar ut pensioner och andra sociala förmåner.

94 §

Teknisk anslutning

Utöver vad som föreskrivs i 29 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har Folkpensionsanstalten rätt att på de villkor som anges i det momentet öppna en teknisk anslutning till sådana sekretessbelagda uppgifter i sina register som den med stöd av 90 § 1 och 2 punkten samt 92 och 93 § har rätt att lämna de mottagare som avses i paragraferna.

Vad som i denna paragraf bestäms om öppnande av en teknisk anslutning och lämnande av uppgifter med hjälp av den gäller även Folkpensionsanstaltens rätt att med hjälp av en teknisk anslutning få sekretessbelagda personuppgifter enligt 85 § och 86 § 1 mom. 1–6 punkten samt 86 § 2 mom., till den del det gäller en i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter avsedd verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård eller en socialserviceproducent eller någon annan vårdinrättning. Detsamma gäller sekretessbelagda uppgifter enligt 87 och 89 §.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får också sökas sekretessbelagda uppgifter utan samtycke av den vars intressen skyddas genom sekretessen. Innan den tekniska anslutningen öppnas skall den som begär uppgifter lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

95 §

Uppgifter till myndigheter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att för utredning av brott och missbruk till ett ministerium, skatteförvaltningen samt inrättningar eller sammanslutningar som har hand om det lagstadgade sociala trygghetssystemet och som administrerar socialskyddsförmåner som påverkas av förmåner som avses i denna lag lämna uppgifter som grundar sig på verkställigheten av denna lag.

Följande uppgifter lämnas i fråga om den som fått förmåner enligt denna lag:

1) personbeteckning och andra identifieringsuppgifter,

2) uppgifter om utbetalda förmåner och ersättningar, samt

3) övriga därmed jämförbara uppgifter som är nödvändiga för samkörning av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som utförs för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten.

Folkpensionsanstalten har rätt enligt 1 mom. att lämna uppgifter enligt 2 mom. även till polis- och åklagarmyndigheterna till den del uppgifterna är nödvändiga för att utreda brott eller väcka åtal.

I de situationer som avses i denna paragraf får uppgifter dock inte lämnas om en persons hälsotillstånd eller uppgifter som avser att beskriva grunderna för en persons behov av socialvård.

96 §

Uppgifter till sökande

Folkpensionsanstalten skall på förhand på lämpligt sätt informera pensionssökanden om var uppgifter om honom eller henne finns att få och vart uppgifterna i regel kan lämnas ut.

14 kap.

Finansiering

97 §

Förmåner och utgifter som skall finansieras

Ålderspensioner, invalidpensioner, barnförhöjningar och familjepensioner enligt denna lag samt arbetslöshetspensioner och individuella förtidspensioner enligt lagen om införande av folkpensionslagen betalas ur Folkpensionsanstaltens folkpensionsfond. Ur folkpensionsfonden betalas även sådana folkpensions- och familjepensionsutgifter som enligt 15 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) anses utgöra en del av grundskyddsandelen samt 40 procent av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader.

98 §

Folkpensionsfondens intäkter

Förmåner och verksamhetskostnader enligt 97 § som betalas ur folkpensionsfonden finansieras med medel som inflyter av arbetsgivarnas folkpensionsavgifter, med statens betalningsandelar och med folkpensionsfondens övriga intäkter.

Folkpensionsfondens övriga intäkter består av fondens avkastning av placeringar.

99 §

Arbetsgivares folkpensionsavgift

Arbetsgivare skall betala arbetsgivares folkpensionsavgift. För privata arbetsgivare har avgiften graderats i förhållande till de avskrivningar som arbetsgivaren har gjort på anskaffningsutgifterna för förslitning underkastade anläggningstillgångar och i förhållande till de löner som arbetsgivaren har betalt.

Arbetsgivares folkpensionsavgift betalas som en del av arbetsgivares socialskyddsavgift. Bestämmelser om arbetsgivares socialskyddsavgift finns i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963). Avgiftsprocenten för och graderingen av arbetsgivares folkpensionsavgift anges särskilt genom lag.

100 §

Folkpensionsanstaltens finansieringsandel

Folkpensionsanstalten finansierar 60 procent av pensionerna enligt 97 §, med undantag för familjepensioner.

Folkpensionsanstalten finansierar dessutom barnförhöjningarna och verksamhetskostnaderna enligt 97 § till fullt belopp.

101 §

Statens finansieringsandel

Familjepensioner enligt 97 § finansieras med statsmedel.

Staten ansvarar också för folkpensionsutgifterna till den del Folkpensionsanstaltens finansieringsandel inte täcker dem.

102 §

Statens garantibelopp och likviditetsbelopp

Folkpensionsfondens med det främmande kapitalet minskade finansieringstillgångar skall vid kalenderårets utgång utgöra minst fyra procent av de årliga totalutgifterna för folkpensionsförsäkringen (*finansieringstillgångarnas minimibelopp*). Om intäkterna i folkpensionsfonden inte räcker till för att finansieringstillgångarnas minimibelopp skall uppnås, betalas den bristande delen av statsmedel (*garantibelopp*).

Utöver vad som i 1 mom. bestäms om garantibeloppet och i 101 § om statens finansieringsandel, skall staten till Folkpensionsanstalten betala ett så stort belopp att folkpensionsfondens likviditet vid varje tidpunkt är tillräckligt tryggad (*likviditetsbelopp*).

103 §

Betalning av statens andel och garantibeloppet

Staten skall månatligen i förskott på statens finansieringsandel betala Folkpensionsanstalten 90 procent av de uppskattade finansieringsandelarna enligt 101 §.

Staten skall månatligen i förskott på garantibeloppet betala Folkpensionsanstalten ett belopp som motsvarar en tolfedel av det uppskattade årliga garantibeloppet. För tryggnad av Folkpensionsanstaltens finansi-

ering eller om det årliga förskottsbeloppet förändras väsentligt, kan förskottet periodiseras på ett annat sätt än vad som föreskrivs ovan.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om fastställandet och betalningen av förskotten och statens slutliga andelar samt om de uppgifter som behövs för detta.

104 §

Beräkning över utgifterna följande år

Folkpensionsanstalten skall årligen senast den 15 maj tillstålla social- och hälsovårdsministeriet en beräkning över de förmånsutgifter och Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader som skall betalas ur folkpensionsfonden samt en beräkning över statens garantibelopp följande år. Beräkningen skall justeras, om dess grunder har förändrats väsentligt.

105 §

Folkpensionsanstaltens rätt att utöva tillsyn

Folkpensionsanstalten har rätt att utöva tillsyn över fastställande, debitering, uppbörd och redovisning av arbetsgivares folkpensionsavgift samt att i dessa avseenden granska beskattningshandlingarna.

15 kap.

Särskilda bestämmelser

106 §

Förhöjning för dröjsmålstiden

Om utbetalningen av en förmån enligt denna lag fördröjs, betalas den fördröjda förmånen förhöjd för dröjsmålstiden. Räntefoten per år för förhöjningen är referensräntan för den halvårsperiod före betalningsdagen som avses i 12 § i räntelagen (633/1982) förhöjd med sju procentenheter.

Skyldigheten att betala förmånen förhöjd gäller dock inte den del av förmånen som be-

talas till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkring eller till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa.

En beräknad förmånsförhöjning för dröjsmålstiden eller en del av den betalas inte, om beloppet understiger 1,47 euro.

107 §

Dröjsmålstiden

Den förhöjning som betalas för dröjsmålstiden beräknas på varje dag av dröjsmålstiden. Dröjsmålstiden anses börja då tre kalendermånader har förflutit från utgången av den månad under vilken sökanden till Folkpensionsanstalten lämnat in sin ansökan eller ett annat motsvarande anspråk samt lämnat en sådan utredning om förmånens grund och belopp som skäligen kan krävas av honom eller henne. Härvid beaktas även Folkpensionsanstaltens möjligheter att inhämta utredning. Om en pension eller ersättning som avses i 22 § ännu inte har avgjorts slutligt, anses dröjsmålstiden börja först då en kalendermånad har förflutit från utgången av den månad under vilken meddelande om pensionen eller ersättningen kommit till Folkpensionsanstalten. På en förmånspost som med stöd av ett och samma beslut skall betalas senare beräknas förhöjningen från förfallodagen.

Har ändring sökts i ett beslut av Folkpensionsanstalten, kan besvärsinstansen besluta att förhöjningen skall beräknas från en senare tidpunkt än den som avses i 1 mom., om Folkpensionsanstalten visar att det i ändringssökandens förhållanden har inträffat en väsentlig förändring under den tid då ändringsansökan varit anhängig.

Om en förmån inte har kunnat betalas ut i tid av skäl som beror på sökanden, är Folkpensionsanstalten inte skyldig att betala förmånen förhöjd för längre tid än från den dag då hindret enligt vad Folkpensionsanstalten känner till upphörde. Om utbetalningen av en förmån fördröjs till följd av en bestämmelse i lag eller på grund av avbrott i den allmänna samfärdseln eller i den allmänna betalningsrörelsen eller av något annat motsvarande oöverstigligt hinder, är Folkpensionsanstalten inte skyldig att betala förmånen förhöjd för

tiden för det dröjsmål som orsakats av ett sådant hinder.

När den förhöjning som skall betalas för dröjsmålstiden beräknas skall ett år anses ha 360 dagar och en månad 30 dagar.

108 §

Minskning av pension på grund av institutionsvård

Om en folkpensionstagare eller en mottagare av efterlevandepension fortgående får offentlig institutionsvård enligt 5 § 3 mom. minskas pensionen när vården har varat i tre månader enligt följande:

1) av folkpensionen betalas inte den del som överstiger 256,36 euro i månaden och för en gift eller samboende folkpensionstagare betalas inte den del som överstiger 231,76 euro i månaden,

2) av efterlevandepensionens kompletteringsbelopp betalas inte den del som överstiger 174,56 euro i månaden och för en gift eller samboende mottagare av efterlevandepensionens kompletteringsbelopp betalas inte den del som överstiger 149,96 euro i månaden.

Pensionen betalas till oförminskat belopp till utgången av den månad under vilken institutionsvården har varat tre månader.

Om ålderspensionen har skjutits upp eller tidigare lagts enligt 10 § 2 och 3 mom., höjs eller minskas beloppen enligt 1 mom. på motsvarande sätt.

Om den som fortgående får offentlig institutionsvård får bostadsbidrag för pensionstagare, betalas pensionen dock till oförminskat belopp till utgången av den månad under vilken institutionsvården har varat nio månader.

Pensionen betalas till oförminskat belopp från ingången av månaden efter den under vilken institutionsvården upphörde, om institutionsvården upphör den sextonde dagen i månaden eller senare. I annat fall betalas pensionen till oförminskat belopp från ingången av den månad under vilken institutionsvården upphörde.

109 §

Indexbindning

De belopp som anges i denna lag, bortsett från inkomstgränsen enligt 17 § 1 mom. och 33 § 1 mom. 4 punkten, binds vid förändringar i prisnivå så som bestäms i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

De belopp som anges i denna lag motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalts ut i januari 2001 har beräknats.

110 §

Avrundning av beloppen

De årliga inkomstposter som inverkar på fastställandet av en förmån avrundas till närmaste euro.

De förmåner som skall betalas ut och deras minimibelopp avrundas till närmaste cent.

111 §

Utmättnings- och överföringsförbud

En förmån enligt denna lag får inte utmätas.

Utan hinder av 1 mom. kan en förmån enligt denna lag utmätas för att driva in ett underhållsbidrag som skall betalas till make eller maka eller till barn, eller som skadestånd till barn.

Ett avtal om överföring av en förmån enligt

denna lag på någon annan är ogiltigt.

112 §

Tillämpningsbestämmelse

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den hänvisas till folkpensionslagen (347/1956) eller familjepensionslagen (38/1969) eller till en förmån som beviljats eller betalas med stöd av dem, skall hänvisningen anses avse motsvarande bestämmelser i denna lag och en förmån enligt denna lag, om inte något annat följer av denna lag eller lagen om införande av denna lag.

113 §

Ikraftträdande

Om ikraftträdandet av denna lag liksom om arbetslöshetspension, individuell förtidspension, familjepension som beviljas efter en förmånslåtare som avlidit före den 1 juli 1990 samt om andra förmåner som beviljats innan denna lag har trätt i kraft och om hur förmånerna bibehålls bestäms genom en särskild lag.

2.

Lag**om införande av folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Folkpensionslagens ikraftträdande

Folkpensionslagen (xxx/200x) träder i kraft den 1 januari 2008.

Genom denna lag upphävs folkpensionslagen av den 8 juni 1956 (347/1956), nedan 1956 års folkpensionslag, och familjepensionslagen av den 17 januari 1969 (38/1969) jämte ändringar.

Folkpensionslagen tillämpas också på pensioner och förmåner som beviljats med stöd av 1956 års folkpensionslag och familjepensionslagen.

Folkpension som med stöd av lagen om allmän dyrortsklassificering av kommunerna (955/1973) och förordningen om allmän dyrortsklassificering av kommunerna (1230/2005) betalas i enlighet med dyrortsklass II när folkpensionslagen träder i kraft omvandlas från den 1 januari 2008 så att den betalas enligt 19 och 108 § i folkpensionslagen samt efterlevandepensionens kompletteringsbelopp så att det betalas enligt 30 och 108 § i folkpensionslagen.

Folkpension som betalas när folkpensionslagen träder i kraft omvandlas från den 1 januari 2008 till att motsvara folkpensionslagen så att den förhöjning av livräntan enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) som skall betalas med stöd av 8 § 2 mom. och 9 § i nämnda lag inte beaktas som inkomst i folkpensionen.

Familjepension som betalas när folkpensionslagen träder i kraft omvandlas från den 1 januari 2008 till att motsvara folkpensionslagen så att kalkylerad avkastning på skog och sådan beräknad inkomst av egendom som avses i 15 b § 2 mom. i familjepensionslagen inte beaktas som inkomst när det gäller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp.

Omvandlingarna enligt 4–6 mom. görs utan ansökan, och beslut om omvandling av pensionen meddelas på begäran.

Utbetalningen av de förmåner som betalas ut vid folkpensionslagens ikraftträdande fortgår i övrigt på tidigare grunder fram till nästa justering enligt 24, 36 och 45 § i folkpensionslagen eller till dess att förmånen upphör. Vid justeringen görs ingen ny avvägning av bosättningstiden enligt 21 och 32 § i folkpensionslagen.

Om en förmån enligt folkpensionslagen beviljas eller justeras retroaktivt för en tid före den 1 januari 2008, tillämpas 1956 års folkpensionslag och familjepensionslagen.

Om en ansökan har blivit anhängig före folkpensionslagens ikraftträdande, beviljas inte förmånen utan särskilda skäl retroaktivt för en längre tid än ett år.

2 §

Arbetslöshetspension

En före 1950 född långvarigt arbetslös person som fyllt 60 år har rätt att få arbetslöshetspension till dess att han eller hon fyller 65 år, förutsatt att han eller hon uppfyller villkoren enligt 22 c § 1 mom. i 1956 års folkpensionslag.

I fråga om arbetslöshetspension tillämpas dessutom vad som i 1956 års folkpensionslag i

1) 22 c § 2- 4 mom. bestäms om beviljande och betalning av arbetslöshetspension,

2) 31 a § bestäms om avbrytande och återkrav av arbetslöshetspension,

3) 35 § 4 mom. bestäms om omvandling av arbetslöshetspension till invaliditetspension och om betraktande av arbetslöshetspension som en delbetalning av invaliditetspensionen, och i

4) 46 c § 3 mom. bestäms om straffanstalters anmälningsskyldighet.

Den som får arbetslöshetspension skall till Folkpensionsanstalten anmäla

1) sin vistelse utomlands eller någon annan motsvarande orsak till att han eller hon inte kan ta emot arbete,

2) att han eller hon börjar förvärvsarbete och att förvärvsinkomsten uppgår till minst det belopp som avses i 4 c § 4 mom. 2 punkten i lagen om pension för arbetstagare (395/1961), samt

3) att han eller hon vägrar ta emot ett av arbetskraftsmyndigheten anvisat i 22 c § 2 mom. 3 punkten i 1956 års folkpensionslag avsett fortlöpande arbete som fortgår minst en månad.

I fråga om arbetslöshetspension tillämpas i övrigt bestämmelserna om definitioner och tillämpningsområde i 3–9 §, grunderna för fastställande av folkpension i 4 kap., verkställighet i 54 och 55 §, 56 § 1 och 4 mom. samt 62–64, 67 och 69–76 §, ändringssökande i 12 kap., erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter i 13 kap., finansiering i 14 kap. och om förhöjning för dröjsmålstiden, institutionsvård, indexbindning, avrundning av beloppen samt utmättnings- och överföringsförbud i 15 kap. i folkpensionslagen.

Arbetslöshetspension omvandlas utan ansökan till ålderspension enligt folkpensionslagen när pensionstagaren fyller 65 år, om inte grunderna för fastställande av pensionen ändras.

Den som får arbetslöshetspension enligt 1956 års folkpensionslag, denna lag, de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006), 28 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) eller 28 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare (xx/2006) har rätt till barnförhöjning enligt 10 kap. i folkpensionslagen.

3 §

Individuell förtidspension

En före 1944 född person har rätt att utifrån 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen 639/2003

få individuell förtidspension till dess att han eller hon fyller 65 år så som bestäms i 22 a § i 1956 års folkpensionslag. I fråga om individuell förtidspension tillämpas vad som i 26 § 7 mom. i 1956 års folkpensionslag bestäms om beaktande av pensionsinkomster och vad som i 53 § 2 mom. i folkpensionsförordningen (594/1956) bestäms om anmälningsskyldighet för den som får individuell förtidspension.

I fråga om individuell förtidspension tillämpas i övrigt bestämmelserna om definitioner och tillämpningsområde i 3–9 §, grunderna för fastställande av folkpension i 4 kap., verkställighet i 54, 55, 57, 61–67 och 69–76 §, ändringssökande i 12 kap., erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter i 13 kap., finansiering i 14 kap. och om förhöjning för dröjsmålstiden, institutionsvård, indexbindning, avrundning av beloppen samt utmättnings- och överföringsförbud i 15 kap. i folkpensionslagen.

Individuell förtidspension omvandlas utan ansökan till ålderspension enligt folkpensionslagen när pensionstagaren fyller 65 år, om inte grunderna för fastställande av pensionen ändras.

Den som får individuell förtidspension enligt ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen 639/2003, denna lag eller de arbetspensionslagar för den offentliga sektorn som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare har rätt till barnförhöjning enligt 10 kap. i folkpensionslagen.

4 §

Rätt till efterlevandepension för efterlevande makar födda före den 1 juli 1950

Rätt till efterlevandepension har en efterlevande make eller maka som är född den 1 juli 1950 eller tidigare, om

1) han eller hon från och med den 1 juli 1990 eller ett tidigare datum var gift med förmånslåtare,

2) äktenskapet hade ingåtts innan förmånslåtare hade fyllt 65 år och

3) äktenskapet vid förmånslåtarens död hade varat minst tre år.

I fråga om efterlevandepension för en efterlevande make eller maka som avses i 1 mom.

tillämpas i övrigt vad som bestäms om efterlevandepension i folkpensionslagen.

5 §

Familjepension efter en förmånslåtare som avlidit före den 1 juli 1990

Om en förmånslåtare har avlidit före den 1 juli 1990, bestäms rätten till familjepension enligt 6 §, 7 § 4 punkten, 8, 9, 9 b och 12 § samt 13 § 2 mom. i familjepensionslagen. Engångsbetalningen till den efterlevande maken eller maken bestäms enligt 14 § i nämnda lag. För familjepension gäller i övrigt 5–9 och 11–15 kap. i folkpensionslagen, dock så att arbetsinkomster enligt 34 § i sin helhet beaktas som årsinkomst.

Om förmånslåtaren har avlidit före den 1 juli 1990, fortgår utbetalningen av barnpension och efterlevandepension till dess att barnet fyller 18 år. Den efterlevande maken eller maken har dock rätt till fortsättningspension, om han eller hon hade fyllt 40 år när barnet fyllde 18 år. Barnpension betalas till minst det belopp som före den 1 juli 1990 betalades utan förskottsinnehållning av skatt.

6 §

Barnförhöjning som börjat före den 1 januari 1996

Utbetalningen av barnförhöjning som betalas när folkpensionslagen träder i kraft och som har börjat före den 1 januari 1996 fortgår så länge som pensionstagarens rätt till barnförhöjning fortsätter att gälla på tidigare grunder för fastställandet.

7 §

Betalning av folkpension, familjepension och barnförhöjning till utlandet

Om folkpension, familjepension eller barnförhöjning har betalats till utlandet med stöd av 41 § i 1956 års folkpensionslag, fortgår utbetalningen av pensionen eller barnförhöjningen på tidigare grunder till nästa justering

enligt 24, 36 eller 45 § i folkpensionslagen eller till dess att förmånen upphör.

8 §

Arbetspension som beaktas som inkomst när pensionsfallet inträffat före den 1 juli 1975

Vid beräkning av folkpensionen och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp beaktas som inkomst sammanlagt högst 5 550 euro om året av på pensionsfall som har inträffat före den 1 juli 1975 grundad

1) ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension som betalas i enlighet med minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) eller lagen om pension för företagare (468/1969),

2) ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension som betalas enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) eller lagen om sjömanspensioner (72/1956),

3) generationsväxlingspension som betalas enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, vad grundbeloppet beträffar, samt

4) i 8 § 4 mom. 3–9 punkten lagen om pension för arbetstagare nämnd ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension, till den del de inte för var och en av pensionerna överstiger 1/9 procent av den pensionsgrundande lönen för varje månad som har beaktats när pensionen fastställdes, dock inte för flera än 360 månader.

Pension som avses i 1 mom. 4 punkten beaktas i övrigt i sin helhet som inkomst i folkpensionen.

Om pensionstagaren är gift eller lever i ett samboförhållande som avses i 5 § 1 mom. i folkpensionslagen, är det belopp som nämns i 1 mom. 4 559 euro om året.

Personens övriga inkomster som inverkar på folkpensionen eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp dras av från de belopp som nämns i 1 och 2 mom., och till det erhållna beloppet läggs den del av inkomsterna som överstiger 2 091 euro.

Pensionsfallet anses ha inträffat då

1) den försäkrade har nått den ålder som berättigar till pension,

2) den försäkrade har blivit i så hög grad arbetsoförmögen att han eller hon har rätt till pension,

3) det första intyg som berättigar till arbetslöshetspension har utfärdats av en arbetskraftsmyndighet, eller

4) överlåtelse av en brukningsenhet för erhållande av generationsväxlingspension har skett eller ett villkorligt beslut om beviljande av generationsväxlingspension har meddelats.

Ett nytt pensionsfall anses dock inte ha inträffat då arbetslöshetspension har omvandlats till invalidpension, då invalidpension har omvandlats till generationsväxlingspension eller då pension har omvandlats till ålderspension.

Bestämmelserna i 1–5 mom. tillämpas när före den 1 januari 1983 inledd

1) försörjningspension enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst beaktas som inkomst när folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp beräknas, och

2) avträdelsepension enligt lagen om avträdelsepension (16/1974) beaktas som inkomst när efterlevandepensionens kompletteringsbelopp beräknas.

9 §

Arbetspension som beaktas som inkomst när det gäller folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp som börjar den 1 januari 2005 eller senare

Om en ålderspension från arbetspensionssystemet enligt 22 § 1 mom. 1 punkten i folkpensionslagen har börjat betalas ut den 1 januari 2005 eller senare och pensionstagaren har fyllt 63 år senast den 31 december 2004, beaktas som inkomst den arbetspension som intjänats före den 31 december 2004.

Om folkpension eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp har börjat eller justerats den 1 januari 2005 eller senare, beaktas ålderspension från arbetspensionssystemet enligt 22 § 1 mom. 1 punkten i folkpensionslagen vilken börjat före den nämnda tidpunkten som inkomst i enlighet med de bestämmelser i 1956 års folkpensionslag som gällde när lagen om ändring av folkpensionslagen 639/2003 trädde i kraft.

10 §

Prioriterade pensionsinkomster och vissa förmåner från utlandet

När folkpensionsbeloppet beräknas beaktas inte som inkomst

1) på trafikförsäkringslagstiftningen grundad ersättning för inkomstbortfall som har börjat betalas ut före den 1 januari 1985 eller ersättning för inkomstbortfall som har betalats för högst ett år och som betalas på grund av skada som uppkommit före den 1 januari 1995,

2) olycksfallspension, familjepension, livränta och försörjningspension enligt lagstiftningen om frivillig olycksfallsförsäkring, om förmånen har börjat betalas ut före den 1 januari 1994.

När beloppet av folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp beräknas beaktas inte som inkomst olycksfallspension och livränta enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) och inte heller ersättning för inkomstbortfall och invalidpension enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) om förmånen har börjat betalas ut före den 1 januari 1999, så länge utbetalningen av förmånen fortgår utan avbrott.

När beloppet av folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp som har börjat före den 1 januari 1997 beräknas beaktas som inkomst en sådan förmån enligt 22 § 2 mom. i folkpensionslagen som har börjat betalas från utlandet före den 1 januari 1997, om folkpensionen eller efterlevandepensionen justeras med stöd av 24 eller 36 § i folkpensionslagen. Om folkpension eller efterlevandepension beviljas eller justeras för tiden före den 1 januari 1997, beaktas en förmån som betalas från utlandet som inkomst från och med den 1 januari 1997.

När folkpensionsbeloppet beräknas beaktas inte som inkomst en förhöjning enligt 5 a § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare, sådant det lyder i lag 1263/1999, eller en motsvarande förhöjning, om personen fyllt 65 år den 1 januari 1980 eller senare.

11 §

Skydd av folkpension när understödsdelen och understödstillägget kombineras till en tilläggsdel

Om det i folkpension som betalas när folkpensionslagen träder i kraft ingår en del som betalas därför att en kombination av understödsdelen och understödstillägget till en tilläggsdel den 1 januari 1983 skulle ha blivit mindre än understödsdelen och understödstillägget tillsammans, fortgår utbetalningen av folkpensionen på tidigare grunder till dess att folkpensionen skall justeras med stöd av 24 § i folkpensionslagen. Samma förfarande tillämpas, om det i folkpensionen ingår en del som betalas därför att makarnas tilläggsdelar tillsammans skulle ha blivit mindre den 1 januari 1984.

12 §

Skydd av folkpension och efterlevandepension mot inverkan av familjeförhållanden

Om folkpensionen för en person som är gift eller lever i ett samboförhållande har börjat före den 1 september 1991 och dess tilläggsdel har fastställts enligt familjeförhållandena för en person som inte är gift eller inte lever i ett samboförhållande, fortgår utbetalningen av folkpensionen vid folkpensionslagens ikraftträdande på tidigare grunder till dess att folkpensionen justeras på grund av ingående eller upplösning av äktenskap eller inledande eller avslutande av ett samboförhållande.

Om efterlevandepensionen för en gift person har börjat före den 1 september 1991 och dess tilläggsdel har fastställts enligt familjeförhållandena för en ogift person, fortgår utbetalningen av efterlevandepensionen vid folkpensionslagens ikraftträdande på tidigare grunder till dess att efterlevandepensionen justeras på grund av ingående eller upplösning av äktenskap eller maken eller makan till den som får efterlevandepensionen beviljas folkpension eller familjepension.

13 §

Betalning av folkpension och efterlevandepension enligt de bestämmelser som gällde före den 1 januari 1994

Om folkpension betalas utan att den har avvägs enligt den tid som pensionstagaren har varit bosatt i Finland, fortgår utbetalningen av pensionen på tidigare grunder när folkpensionslagen träder i kraft. Folkpensionstagaren kan ansöka om att pensionen beräknas på nytt i enlighet med folkpensionslagen.

Om efterlevandepension betalas utan att den har avvägs enligt den tid som förmånslåtare hade varit bosatt i Finland, fortgår utbetalningen av pensionen på tidigare grunder när folkpensionslagen träder i kraft. Familjepensionstagaren kan ansöka om att pensionen beräknas på nytt i enlighet med folkpensionslagen.

14 §

Justering av folkpension och efterlevandepension som börjat före den 1 januari 2008

Om en person får folkpension eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp när folkpensionslagen träder i kraft och om grunderna för fastställande av en pension eller en annan förmån som beaktats som inkomst när det gäller folkpensionen eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp ändras efter det att denna lag har trätt i kraft, skall folkpensionen eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp justeras och pensionen eller förmånen beaktas som inkomst enligt folkpensionslagen till beloppet vid justeringstidpunkten.

Om en person får folkpension eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp när folkpensionslagen träder i kraft och om folkpensionen eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp justeras i enlighet med 24 § 1 mom. eller 36 § 1 mom. 3 eller 4 punkten i folkpensionslagen efter det att denna lag har trätt i kraft, skall en pension eller en annan förmån beaktas som inkomst till det tidigare beloppet justerat med folkpensionsindexet, förutsatt att grunderna för fastställande av pensionen eller förmånen inte har ändrats.

Om en person vid folkpensionslagens ikraftträdande får efterlevandepensionens kompletteringsbelopp enligt familjepensionslagen och en pension eller en annan förmån har beaktats som inkomst vid beräkningen av kompletteringsbeloppet, och personen i fråga börjar få folkpension efter det att folkpensionslagen har trätt i kraft, skall pensionen eller förmånen beaktas som inkomst justerad med folkpensionsindexet. Samma förfarande tillämpas när den som vid folkpensionslagens ikraftträdande har fått folkpension och en pension eller en annan förmån har beaktats som inkomst när det gäller pensionsbeloppet, börjar få efterlevandepensionens kompletteringsbelopp. För att detta moment skall vara tillämpligt förutsätts att grunderna för fastställande av den pension eller därmed jämförbara förmån som skall beaktas som inkomst inte har ändrats.

Om invaliditetspension, arbetslöshetspension eller individuell förtidspension enligt 1956 års folkpensionslag som betalas när denna lag träder i kraft omvandlas till ålderspension eller om arbetslöshetspension enligt 1956 års folkpensionslag omvandlas till invalidpension efter folkpensionslagens ikraftträdande, ändras inte pensionsbeloppet, förutsatt att grunderna för fastställande av en pension eller en annan förmån som beaktats som inkomst när det gäller pensionen inte ändras.

Denna paragraf tillämpas endast på sådana arbetspensioner och andra förmåner som skall beaktas som inkomst vilka baseras sig på en lag, förordning eller offentlig pensionsstadga eller på rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen. Indexjustering eller en motsvarande ju-

stering av pensioner eller andra förmåner betraktas inte som en ändring av grunderna för fastställandet.

15 §

Preskription av fordringar

Bestämmelserna i 75 § 2 mom. i folkpensionslagen tillämpas också på förmåner som betalats utan grund och på fordringar som uppkommit före den 1 juni 2004. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beaktas också tiden före den 1 juni 2004. Fordringarna preskriberas dock tidigast tre år efter den nämnda tidpunkten, om de inte preskriberas innan dess också enligt de bestämmelser som gällde den 31 december 2003.

16 §

Indexbindning

De belopp som anges i 9 § binds vid förändringar i prisnivån så som bestäms i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Beloppen i 8 § motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som har betalats ut i januari 2001 har beräknats.

17 §

Lagens ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om handikappförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att stödja i Finland bosatta handikappades eller långvarigt sjuka personers förmåga att klara av sitt dagliga liv, deras deltagande i arbetslivet eller studier, upprätthållandet av deras funktionsförmåga samt deras boende hemma och deras rehabilitering och vård.

2 §

Förmåner

Handikappförmånerna består av handikappbidrag för personer under 16 år, handikappbidrag för personer som fyllt 16 år samt vårdbidrag för personer som får pension.

Handikappbidrag och vårdbidrag beviljas tills vidare eller för viss tid. Handikappbidragen och vårdbidraget har graderats enligt personens behov av stöd i bidrag med grundbelopp, förhöjt belopp och högsta belopp.

Aven dietersättning betraktas som en handikappförmån. Dietersättning beviljas tills vidare.

3 §

Verkställighet av lagen

Uppgifter enligt denna lag fullgörs av Folkpensionsanstalten.

4 §

Boende i Finland

En person är bosatt i Finland, om han eller hon är bosatt i Finland i enlighet med 3, 3 a och 4 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993).

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *nedsatt funktionsförmåga* att de rutiner som en person behöver kunna utföra i sitt dagliga liv försvåras på grund av sjukdom, lyte eller skada,

2) *personliga rutiner* transporter och annan förflyttning, påklädning, måltider, sjukvårdsåtgärder, skötsel av den personliga hygien och andra därmed jämförbara aktiviteter,

3) *handledning och tillsyn* den vägledning och uppsikt som en person behöver när det gäller personliga rutiner, nödvändigt hushållsarbete och skötsel av ärenden utanför hemmet eller fortgående beredskap av en annan person,

4) *särskilda kostnader* sådana nödvändiga, extra och fortlöpande kostnader som nedsatt funktionsförmåga vållar en person, till den del han eller hon själv svarar för kostnaderna.

6 §

Krav på bosättningstid

För att en person som har flyttat till Finland skall beviljas en handikappförmån förutsätts

att han eller hon har varit bosatt i Finland minst tre år efter att ha fyllt 16 år. Handikappbidrag för en person som är under 16 år beviljas utan att kravet på bosättningsstid uppfylls.

En person har dock rätt till handikappbidrag för personer som fyllt 16 år utan att kravet på bosättningsstid uppfylls, om han eller hon fick handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyllde 16 år eller om sjukdomen började eller handikappet uppkom medan personen bodde i Finland och innan han eller hon fyllde 19 år.

2 kap.

Handikappförmåner

7 §

Handikappbidrag för personer under 16 år

Rätt till handikappbidrag har personer under 16 år i fråga om vilka vården, omvårdnaden och rehabiliteringen i anslutning till sjukdom, lyte eller skada i minst sex månader innebär större belastning och engagemang än vad som är vanligt jämfört med friska barn i samma ålder.

Som handikappbidrag beviljas

1) handikappbidrag med grundbelopp 74,19 euro i månaden, om belastningen och engagemanget enligt 1 mom. gäller minst varje vecka,

2) handikappbidrag med förhöjt belopp 173,12 euro i månaden, om belastningen och engagemanget enligt 1 mom. är krävande eller upptar avsevärd tid varje dag, eller

3) handikappbidrag med högsta belopp 321,51 euro i månaden, om belastningen och engagemanget enligt 1 mom. är krävande och pågår dygnet runt.

Folkpensionsanstalten kan meddela närmare anvisningar om hur belastningen och engagemanget enligt 1 och 2 mom. skall bedömas för olika sjukdomskategorier.

8 §

Handikappbidrag för personer som fyllt 16 år

Rätt till handikappbidrag har en person som fyllt 16 år och vars funktionsförmåga beräknas vara nedsatt på grund av sjukdom, lyte eller skada åtminstone ett år utan avbrott. Dessutom förutsätts att sjukdomen, lytet eller skadan medför olägenhet, hjälpbehov, behov av handledning och tillsyn eller särskilda kostnader.

Som handikappbidrag beviljas

1) handikappbidrag med grundbelopp 74,19 euro i månaden, om sjukdomen, lytet eller skadan vållar väsentlig olägenhet och fortlöpande särskilda kostnader,

2) handikappbidrag med förhöjt belopp 173,12 euro i månaden, om sjukdomen, lytet eller skadan vållar betydande olägenhet eller om personen när det gäller personliga rutiner, hushållsarbete och skötsel av ärenden utanför hemmet regelbundet och minst varje vecka behöver en annan persons hjälp, handledning eller tillsyn eller om sjukdomen, lytet eller skadan medför betydande särskilda kostnader, eller

3) handikappbidrag med högsta belopp 321,51 euro i månaden, om personen är gravt handikappad eller om han eller hon när det gäller ett flertal personliga rutiner har ett dagligt, tidskrävande behov av en annan persons hjälp eller om sjukdomen, lytet eller skadan i betydande utsträckning medför regelbundet behov av handledning och tillsyn eller synnerligen betydande särskilda kostnader.

Den som är blind, oförmögen att röra sig eller barndomsdöv har rätt att få handikappbidrag till högsta belopp.

Rätt till handikappbidrag har inte en person som enligt 9 § 1 mom. har rätt till vårdbidrag för personer som får pension.

Folkpensionsanstalten kan meddela närmare anvisningar om hur sådan olägenhet som avses i 1 och 2 mom. skall bedömas.

9 §

Vårdbidrag för personer som får pension

Rätt till vårdbidrag har en person som fyllt 16 år och som får

1) invalidpension, ålderspension eller ålderspension i förtid enligt folkpensionslagen (xxx/200x),

2) full invalidpension, ålderspension eller förtida ålderspension enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagar (395/2006), lagen om pension för riksdagsmän (329/1967) eller lagen om medlems av statsrådet rätt till pension och om familjepension efter honom (870/1977),

3) särskilt stöd enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002),

4) fortlöpande olycksfallspension, livränta, invalidpension eller sådan ersättning för inkomstbortfall som betalas när ett år har förflutit från trafikskadan vilka enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) eller trafikförsäkringslagstiftningen betalas på grundval av full arbetsoförmåga, eller

5) förmåner från utlandet som motsvarar de ovan nämnda förmånerna.

Dessutom förutsätts att personens funktionsförmåga kan beräknas vara nedsatt på grund av sjukdom, lyte eller skada åtminstone ett år utan avbrott och att sjukdomen, lytet eller skadan medför hjälpbehov, behov av handledning och tillsyn eller särskilda kostnader.

Som vårdbidrag beviljas

1) vårdbidrag med grundbelopp 49,69 euro i månaden, om personen när det gäller personliga rutiner, hushållsarbete och skötsel av ärenden utanför hemmet regelbundet och minst varje vecka behöver en annan persons hjälp eller handledning och tillsyn, eller om sjukdomen, lytet eller skadan medför särskilda kostnader för honom eller henne,

2) vårdbidrag med förhöjt belopp 123,70 euro i månaden, om personen när det gäller ett flertal personliga rutiner har ett dagligt, tidskrävande behov av en annan persons hjälp eller om sjukdomen, lytet eller skadan i betydande utsträckning medför regelbundet behov av handledning och tillsyn eller betydande särskilda kostnader, eller

3) vårdbidrag med högsta belopp 247,39 euro i månaden, om personen behöver fortgående vård och tillsyn eller om sjukdomen, lytet eller skadan medför synnerligen betydande särskilda kostnader.

Den som är blind eller oförmögen att röra sig har rätt till åtminstone vårdbidrag med grundbelopp.

Folkpensionsanstalten skall vid behov begära ett utlåtande av kommunens socialmyndighet för utredande av förutsättningarna för beviljande av vårdbidrag.

10 §

Bidrag på grund av särskilda kostnader

Om vårdbidrag eller handikappbidrag för personer som fyllt 16 år enligt 8 § 2 mom. 2 eller 3 punkten beviljas på grund av nedsatt funktionsförmåga och särskilda kostnader, förutsätts för erhållande av bidraget att de särskilda kostnaderna kan beräknas uppgå till minst beloppet av det bidrag som beviljas. Samma minimikrav gäller även särskilda kostnader enligt 8 § 2 mom. 1 punkten.

11 §

Helhetsbedömning

Om en person har rätt till handikappbidrag eller vårdbidrag på flera grunder enligt 7 § 2 mom. 1–3 punkten, 8 § 2 mom. 1–3 punkten eller 9 § 2 mom. 1–3 punkten, betalas handikappbidraget eller vårdbidraget till det belopp som är berättigat genom de olika faktorernas samverkan.

När handikappbidragets eller vårdbidragets belopp skall fastställas bedöms de olika faktorernas samverkan som en helhet.

12 §

Förmåner som skall beaktas när det gäller handikappbidrag eller vårdbidrag

När det gäller beloppet av handikappbidrag och vårdbidrag beaktas till personen på grund av samma sjukdom, lyte eller skada utgående

1) fortlöpande mentillägg, hjälplöshetsstillägg eller vårdbidrag som grundar sig på lagstadgad olycksfallsförsäkring, lagen om olycksfall i militärtjänst, trafikförsäkringslagstiftningen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst,

2) ersättningar från utlandet som motsvarar ersättningar enligt 1 punkten, samt

3) fortlöpande förmåner från utlandet som kan jämföras med handikappbidrag eller vårdbidrag.

Handikappbidrag eller vårdbidrag betalas till den del det månatliga beloppet överstiger summan av de förmåner och ersättningar som skall beaktas enligt 1 mom. Handikappbidrag eller vårdbidrag betalas dock inte för månader då beloppet understiger 5,38 euro.

13 §

Handikappbidrag för den tid pensionen är vilande

Om den som får invalidpension börjar förvärvsarbete och förtjänar minst 588,66 euro i månaden och lämnar sin invalidpension vilande så som avses i 17 § i folkpensionslagen, betalas till honom eller henne utan ansökan handikappbidrag för personer som fyllt 16 år med högsta belopp för den tid pensionen är vilande, dock för högst 24 månader. Under denna tid kan han eller hon inte få handikappbidrag eller vårdbidrag på någon annan grund. Om personen har fått vårdbidrag innan pensionen har lämnats vilande, avbryts utbetalningen av vårdbidraget.

14 §

Dietersättning

Rätt till dietersättning har den som fyllt 16 år och som på grund av en korrekt diagnostiserad sjukdom är absolut tvungen att använda glutenfria produkter. Dietersättningen är 21 euro i månaden.

Dietersättning kan betalas samtidigt med handikappbidrag eller vårdbidrag.

3 kap.

Verkställighet

15 §

Ansökan om handikappförmåner

Förmåner som avses i denna lag skall sökas hos Folkpensionsanstalten. Folkpensionsanstalten fastställer de blanketter som behövs vid verkställigheten av denna lag.

Om en person på grund av sjukdom, ålderdom eller någon annan sådan orsak är oförmögen att själv ansöka om en handikappförmån eller att i övrigt sörja för sina förmånerättigheter och om han eller hon inte har någon intressebevakare, kan en av Folkpensionsanstalten godkänd nära anhörig eller någon annan som huvudsakligen har skött personen, i dennes ställe föra talan i ärenden som gäller handikappförmåner. När det gäller handikappbidrag för personer under 16 år kan barnets intressebevakare, vårdnadshavare eller en annan laglig företrädare göra ansökan.

16 §

Retroaktiv ansökningstid

En handikappförmån betalas från ingången av månaden efter den under vilken rätten till förmånen uppkom. En förmån betalas dock inte utan särskild orsak för en längre tid än sex kalendermånader före ansökan om förmånen. Samma förfarande tillämpas när en förmån höjs.

17 §

Ansökan om och anmälningskyldighet i fråga om handikappbidrag för personer under 16 år

Av en ansökan om handikappbidrag för personer under 16 år skall framgå

- 1) sökandens och barnets personuppgifter,
- 2) de perioder barnet har bott i Finland och utomlands,
- 3) uppgifter om barnets hälsotillstånd och rehabiliteringsåtgärder,

4) uppgifter om vilken belastning och vilket engagemang barnets vård, omvårdnad och rehabilitering medför,

5) uppgifter om de läkare och institutioner som har vårdat barnet samt om när fortgående institutionsvård enligt 24 § har inletts och upphört, samt

6) uppgifter om förmåner och ersättningar enligt 12 § som barnet får eller har ansökt om.

Intressebevakaren, vårdnadshavaren eller en annan laglig företrädare för ett barn som får handikappbidrag för personer under 16 år skall meddela

1) förändringar i barnets adress, flyttning utomlands och återkomst till Finland,

2) väsentliga förändringar i barnets hälsotillstånd eller en betydande minskning av den belastning och det engagemang som vården, omvårdnaden eller rehabiliteringen medför,

3) intagning av barnet för institutionsvård enligt 24 §,

4) byte av barnets vårdnadshavare, samt

5) beviljande av eller ändring av beloppet i fråga om förmån eller ersättning enligt 12 §.

Den som ansöker om och den som får handikappbidrag skall lämna Folkpensionsanstalten även övriga uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ansökan och betalning av bidraget.

18 §

Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om vårdbidrag och handikappbidrag för personer som fyllt 16 år

Av en ansökan om vårdbidrag eller handikappbidrag för personer som fyllt 16 år skall de uppgifter enligt 17 § 1 mom. 1-3 samt 5 och 6 punkten som gäller sökanden framgå. Dessutom skall sökanden lämna uppgifter om

1) behovet av hjälp, handledning och tillsyn,

2) särskilda kostnader som sjukdomen, lytet eller skadan medför, samt

3) förmån eller ersättning enligt 9 § 1 punkten som sökanden får eller har ansökt om.

Den som får vårdbidrag och den som får handikappbidrag för personer som fyllt 16 år

skall meddela de uppgifter enligt 17 § 2 mom. 1, 3 och 5 punkten som gäller honom eller henne. Dessutom skall han eller hon lämna uppgifter om

1) en väsentlig förbättring i hälsotillståndet och funktionsförmågan, samt

2) en betydande minskning i behovet av hjälp och de särskilda kostnaderna.

Den som får handikappbidrag skall dessutom lämna uppgifter om beviljande av full invalidpension eller ersättning för inkomstbortfall, ålderspension eller förtida ålderspension enligt de lagar som nämns i 9 § 1 mom. eller en motsvarande förmån från utlandet.

Den som ansöker om och den som får vårdbidrag eller handikappbidrag för personer som fyllt 16 år skall lämna Folkpensionsanstalten även övriga uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ansökan och betalning av förmånen.

Vad som bestäms ovan om den som ansöker om och den som får en förmån tillämpas också på intressebevakaren och vårdnadshavaren för en förmånstagare som inte har fyllt 18 år.

19 §

Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om dietersättning

Av en ansökan om dietersättning skall de uppgifter enligt 17 § 1 mom. 1, 2 och 5 punkten som gäller sökanden framgå. I ansökan skall dessutom lämnas uppgifter om den sjukdom som berättigar till dietersättning.

Den som får dietersättning skall meddela de uppgifter enligt 17 § 2 mom. 1 och 3 punkten som gäller honom eller henne.

Den som ansöker om och den som får dietersättning skall lämna Folkpensionsanstalten även övriga uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ansökan och betalning av förmånen.

20 §

Utredning av hälsotillståndet för den som ansöker om handikappförmån

Den som ansöker om en handikappförmån skall till Folkpensionsanstalten lämna in ett

läkarutlåtande om den beskrivning av hälsotillståndet som avses i 17 § 1 mom. 3 punkten eller 18 § 1 mom. eller om den sjukdom som avses i 19 § 1 mom. Folkpensionsanstalten kan även på egen bekostnad skaffa ett läkarutlåtande, om sökanden eller barnet vårdas på ett sjukhus eller en institution, eller om det finns något annat särskilt skäl därtill. Folkpensionsanstalten meddelar närmare anvisningar om vad som skall framgå av läkarutlåtandet.

Den som ansöker om eller får en handikappförmån skall vid behov enligt föreläggande av Folkpensionsanstalten och för utredande av den nedsatta funktionsförmågan eller hjälpbehovet på grund av sjukdom, lyte eller skada och behovet av vård eller rehabilitering samt för utredande av den belastning som sjukdomen, lytet eller skadan utgör eller för omprövning av förutsättningarna för handikappförmånen genomgå undersökning av en läkare som utsetts av Folkpensionsanstalten eller vid en sådan verksamhetsenhet eller undersökningsinrättning inom hälso- och sjukvården som utsetts av Folkpensionsanstalten. Folkpensionsanstalten ersätter utgifterna för undersökningen.

21 §

Avgörande av en ansökan på basis av tillgängliga uppgifter

En ansökan om en förmån kan avgöras på basis av de uppgifter Folkpensionsanstalten har tillgång till, om sökanden vägrar att lämna uppgifter som behövs för avgörande av ansökan eller att lägga fram en utredning som skäligen kan krävas av honom eller henne. Samma förfarande tillämpas om den som ansöker om eller får en handikappförmån inte följer ett föreläggande enligt 20 § att genomgå en läkarundersökning eller uppsöka en verksamhetsenhet eller undersökningsinrättning inom hälso- och sjukvården.

22 §

Förmånsbeslut

Sökanden ges ett skriftligt beslut om beviljande, förvägrande, justering, avbrytande, in-

dragning eller återkrav av en förmån. Sökanden skall även ges ett skriftligt beslut när förmånen med stöd av 26 § i denna lag eller 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) betalas till ett kommunalt organ.

Beslut om justering av en förmån på grund av indexjustering eller på någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag ges endast på förmånstagarens begäran.

Beslut ges dock inte när det är fråga om temporärt avbrott i utbetalningen enligt 31 §.

Beslut enligt denna lag ges avgiftsfritt.

23 §

Utbetalning

En handikappförmån betalas månatligen in på det konto i ett penninginstitut i Finland som förmånstagaren har uppgett. En förmån kan dock betalas även på något annat sätt, om det inte är möjligt att betala in den på ett konto eller om sökanden eller bidragstagaren uppger något särskilt skäl för ett annat betalningssätt.

Om den som ansökt om en förmån har avlidit innan ansökan har avgjorts, skall förmånen betalas till den efterlevande maken eller makan, boutredningsmannen eller, genom fullmakt av delägarna i dödsboet, till någon annan företrädare för dödsboet högst till utgången av den månad under vilken sökanden avled.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om betalningstidpunkten för handikappförmånerna.

24 §

Avbrytande av förmån på grund av institutionsvård

Handikappförmån betalas inte till den som får fortgående offentlig institutionsvård för den tid vården varar över tre månader. Handikappförmånen avbryts från ingången av månaden efter den månad under vilken institutionsvården har varat i tre månader.

Om förutsättningarna för erhållande av en handikappförmån inte har förändrats, börjar en handikappförmån som avbrutits betalas ut från ingången av månaden efter den under vilken institutionsvården upphörde, om institutionsvården upphör den sextonde dagen i månaden eller senare. I annat fall betalas förmånen från ingången av den månad under vilken institutionsvården upphörde.

Med *institutionsvård* avses verksamhet som innefattar uppehälle, vård och omvårdnad på ett sjukhus, en vårdinrättning eller någon annan motsvarande verksamhetsenhet.

Institutionsvård är offentlig om vården ges

1) vid en social- eller hälsovårdsinrättning som staten, en kommun eller en samkommun är huvudman för,

2) vid någon annan inrättning där staten svarar för kostnaderna för vården,

3) vid någon annan verksamhetsenhet för institutionsvård, om staten, en kommun eller en samkommun fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till verksamhetsenheten eller dess huvudman betala stöd, understöd eller ersättning vars belopp överstiger hälften av de totala vårdkostnaderna,

4) enligt 4 § 1 eller 4 mom. i lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) och ordnas av kommunen eller då det i själva verket är fråga om ett arrangemang enligt dessa lagrum, eller

5) vid en privat serviceproducents verksamhetsenhet, om kommunen fortgående deltar i vårdtagarens vårdkostnader genom att bekosta minst hälften av vårdavgiften.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om när den vård som avses i 1–4 mom. är institutionsvård samt när institutionsvården är fortgående och finansierad med offentliga medel. Vid behov förhandlar Folkpensionsanstalten och kommunerna för att bestämma när en verksamhet är sådan öppen vård eller offentlig institutionsvård som avses i denna paragraf. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om förfarandet vid förhandlingarna mellan Folkpensionsanstalten och kommunerna samt om remissförfarandet i anslutning till det.

25 §

Avbrytande av förmån på grund av fängelsestraff

Utbetalningen av en handikappförmån till en förmånstagare som avtjänar ett ovillkorligt fängelsestraff i fängelse avbryts när tre månader har avtjänats av fängelsestraffet eller ett förvandlingsstraff för böter som skall avtjänas utöver det. Om tiden i rannsakningsfängelse omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet, avbryts utbetalningen av en handikappförmån på motsvarande sätt när den sammanräknade tiden för straffverkställigheten och avdraget överstiger tre månader, dock tidigast från ingången av månaden efter den beräknade tidpunkt då straffet skall börja avtjänas.

Om förutsättningarna för erhållande av en handikappförmån inte har förändrats, börjar en handikappförmån som avbrutits betalas ut från ingången av den månad som följer efter frigivningen. Om en person friges den första dagen i månaden, betalas handikappförmånen dock från ingången av den månaden.

26 §

Betalning till ett kommunalt organ

Folkpensionsanstalten kan besluta att en handikappförmån skall betalas till ett sådant organ i förmånstagarens boningskommun som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) för att användas till försörjning av förmånstagaren, om det äventyrar hans eller hennes utkomst ifall förmånen betalas till honom eller henne själv. En handikappförmån som har betalats på detta sätt får inte i strid med förmånstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än försörjning under den månad för vilken handikappförmånen har betalats ut.

Framställning om att förmånen skall betalas till ett kommunalt organ kan göras av förmånstagaren, förmånstagarens make, maka eller sambo, någon annan anhörig eller den som huvudsakligen sköter förmånstagaren eller det berörda kommunala organet.

27 §

Särskilda bestämmelser om betalning av handikappbidrag för personer under 16 år

Om inte intressebevakaren för ett minderårigt barn under 16 år som får handikappbidrag har vårdnaden om barnet, kan handikappbidraget betalas till barnets vårdnadshavare. Innan handikappbidraget betalas till den som har vårdnaden om barnet skall Folkpensionsanstalten höra det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen, barnets intressebevakare och ett barn som fyllt 15 år. Om det av särskilda skäl inte kan anses ändamålsenligt att handikappbidraget betalas till barnets intressebevakare eller till den som har vårdnaden om barnet, kan Folkpensionsanstalten besluta att handikappbidraget skall betalas till det ovan nämnda organet eller med dess samtycke till en lämplig person.

28 §

Förskott

Om den som får handikappbidrag beviljas vårdbidrag retroaktivt, betraktas det handikappbidrag som betalats för samma tid som förskott på vårdbidraget.

Om den som får vårdbidrag beviljas handikappbidrag retroaktivt, betraktas det vårdbidrag som betalats för samma tid som förskott på handikappbidraget.

29 §

Temporärt beviljande av handikappbidrag eller vårdbidrag

Om den som ansöker om handikappbidrag eller vårdbidrag har ansökt om en förmån eller ersättning enligt 12 §, kan handikappbidrag eller vårdbidrag beviljas temporärt för den tid under vilken behandlingen av ärendet pågår. När beslut om förmånen eller ersättningen har fattats, fattar Folkpensionsanstalten det slutliga beslutet om handikappbidraget eller vårdbidraget.

Motsvarande förfarande kan tillämpas om ändringssökande i fråga om en förmån eller ersättning enligt 12 § är anhängigt.

30 §

Indrivning av handikappbidrag eller vårdbidrag från ersättning som betalas retroaktivt

Om ett handikappbidrag eller vårdbidrag har beviljats temporärt med stöd av 29 § och bidragstagaren retroaktivt beviljas ersättning enligt 12 § 1 mom. 1 punkten, kan Folkpensionsanstalten hos den som betalar ersättningen driva in ersättning som denna skall betala retroaktivt till den del den motsvarar det handikapp- eller vårdbidrag som för samma tid har betalats till ett för stort belopp.

Folkpensionsanstalten skall minst två veckor före utbetalningen meddela den som betalar ersättningen att ersättningen eller en del av den skall betalas till Folkpensionsanstalten.

31 §

Temporärt avbrott i utbetalningen

Utbetalningen av en handikappförmån eller en del av den kan avbrytas temporärt om det på grundval av ändrade förhållanden eller av någon annan orsak är uppenbart att förmånstagaren inte har rätt till förmånen eller en del av den. Om förmånstagaren inte lämnar den begärda tilläggsutredningen, avgörs ärendet på basis av de utredningar som Folkpensionsanstalten har tillgång till.

Om en handikappförmån som avbrutits börjar betalas ut på nytt, betalas den inte utan särskilda skäl retroaktivt för en längre tid än sex månader.

När det gäller meddelande om temporärt avbrott i utbetalningen av en förmån får ändring inte sökas genom besvär.

32 §

Justering av vårdbidrag och handikappbidrag

Vård- och handikappbidrag justeras när
1) bidragstagarens hälsotillstånd, behov av vård, omvårdnad eller rehabilitering, funktionsförmåga, särskilda kostnader eller övriga förhållanden har förändrats så att föränd-

ringen inverkar på rätten till vård- eller handikappbidrag eller på bidragets belopp, eller

2) bidragstagaren beviljas en förmån eller ersättning enligt 12 § 1 mom. eller när en sådan förmån eller ersättning justeras på grund av något annat än indexhöjning.

Om Folkpensionsanstalten känner till att det finns förutsättningar för att höja ett bidrag, kan förhöjningen beviljas utan ansökan.

Om en förändring har inträffat den första dagen i en kalendermånad, justeras vård- eller handikappbidraget från ingången av den månaden. I annat fall justeras bidraget från ingången av den månad som följer efter den under vilken förändringen inträffade.

När förändringen bedöms kan den medicinska utvecklingen och behandlingsmetodernas utveckling i fråga om behandlingen av sjukdomen eller handikappet beaktas.

33 §

Indragning av en handikappförmån

En handikappförmån upphör från ingången av månaden efter den under vilken

1) det i förmånstagarens hälsotillstånd, behov av vård, omvårdnad eller rehabilitering, funktionsförmåga, särskilda kostnader eller övriga förhållanden har skett en sådan förändring att rätt till förmånen inte längre finns, eller

2) förmånstagaren flyttar utomlands för att bosätta sig där.

Handikappbidrag för personer under 16 år upphör senast från ingången av den månad som följer efter den under vilken barnet fyller 16 år.

Handikappbidrag som beviljats en person som fyllt 16 år upphör från ingången av den månad då bidragstagaren beviljas pension eller förmån enligt 9 § 1 mom.

En handikappförmån betalas fram till utgången av den månad under vilken en förmånstagare har avlidit.

34 §

Återkrav

Om en förmån enligt denna lag har betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall

den överskjutande förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om det anses vara skäligt och om utbetalningen utan grund inte har berott på svikligt förfarande från förmånstagarens eller dennes företrädares sida eller om det belopp som har betalats utan grund är litet. Återkravet kan också frångås helt efter det att beslutet om återkrav har getts, om det med beaktande av förmånstagarens ekonomiska situation inte längre är ändamålsenligt att fortsätta återkrävandet eller om det med hänsyn till det förmånsbelopp som inte har återkrävts medför oskäliga kostnader att fortsätta återkrävandet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som Folkpensionsanstalten senare betalar. Utan förmånstagarens samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämfällbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas så som en dom som har vunnit laga kraft.

35 §

Preskription av en fordran som återkrävs

Ett beslut om återkrav av en förmån som har betalats utan grund skall fattas inom fem år räknat från utbetalningsdagen.

En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts enligt 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003). Efter att preskriptionstiden avbrutits börjar en ny preskriptionstid på fem år.

4 kap.

Ändringssökande

36 §

Rätt att söka ändring

För sökande av ändring finns prövningsnämnden och försäkringsdomstolen. I 17

kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004) finns bestämmelser om prövningsnämnden och dess ledamöter och i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003) finns bestämmelser om försäkringsdomstolen.

Den som är missnöjd med ett beslut som Folkpensionsanstalten gett med stöd av denna lag får söka ändring i beslutet genom skriftliga besvär hos prövningsnämnden. I prövningsnämndens beslut får ändring sökas genom besvär hos försäkringsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Folkpensionsanstaltens beslut skall följas även om det överklagas till dess att ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Ändring får inte sökas i ett interimistiskt beslut som Folkpensionsanstalten gett.

37 §

Tid för sökande av ändring

Besvärsskriften skall lämnas in till Folkpensionsanstalten senast den trettonde dagen efter den då parten anses ha fått del av beslutet. Om inte något annat visas i samband med sökande av ändring, anses en part ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress han eller hon uppgett.

38 §

Självrättelse

Om Folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. Ändring i rättelsebeslutet får sökas så som bestäms i 36 och 37 §.

Om Folkpensionsanstalten inte rättar det beslut som besvärerna avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan då genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvärerna. Om besvärerna redan har sänts till besvär-

instansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av tilläggsutredning som behövs med anledning av besvärerna kräver det. Ändringssökanden skall då utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen senast inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

39 §

Besvär som kommit in efter tiden för sökande av ändring

Har besvär som anförs hos prövningsnämnden eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som anges i 37 §, kan besvärerna trots förseningen tas upp till prövning, om det har funnits vägande skäl till förseningen.

40 §

Rättelse av sakfel

Om ett beslut av Folkpensionsanstalten grundar sig på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag eller om det har skett ett fel i förfarandet då beslutet fattades, kan Folkpensionsanstalten undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Ett beslut får rättas till en parts fördel eller nackdel. Rättelse av ett beslut till en parts nackdel förutsätter att parten samtycker till att beslutet rättas.

41 §

Rättelse av ett lagakraftvunnet beslut

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av en förvägrad förmån eller utökande av en redan beviljad förmån, skall Folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Också prövningsnämnden och

försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller sökande av ändring. Ändring i beslutet får sökas så som bestäms i 36 och 37 §.

42 §

Undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en handikappförmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av Folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet eller bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en sådan framställning kan Folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt avbryta utbetalningen av handikappförmånen eller betala den enligt sin framställning.

5 kap.

Erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter

43 §

Uppgifter för avgörande av en förmån

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållandet av uppgifter rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av en förmån enligt denna lag eller sådana nödvändiga uppgifter som annars skall beaktas vid verkställigheten av uppdrag som föreskrivs i denna lag, i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller i andra internationella författningar om social trygghet

1) av statliga och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund,

2) av Pensionsskyddscentralen, pensionsanstalterna, försäkringsanstalterna samt andra som beviljar eller betalar ut pensioner eller andra ersättningar,

3) av patientförsäkringscentralen och trafikförsäkringscentralen, samt

4) av arbetsgivaren.

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har dessutom rätt att på begäran, för avgörande av en förmån, av läkare eller andra yrkesutbildade personer enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) samt av verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård enligt 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) eller av socialserviceproducenter eller vårdinrättningar få ett utlåtande och andra nödvändiga uppgifter ur journalhandlingarna för den som ansöker om en förmån, uppgifter om hans eller hennes rehabilitering, hälsotillstånd, vård och arbetsförmåga samt om de avgifter som tas ut för vården, om sökanden inte själv tillhandahåller dessa uppgifter.

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som nämns i 1 och 2 mom. Yrkesutbildade personer enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och socialserviceproducenter har dock rätt att få ett skäligt arvode för de utlåtanden som de har gett på grundval av den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 2 mom.

44 §

Uppgifter om institutionsvård och fängelsestraff

För verkställigheten av handikappförmåner skall inrättningar enligt 24 § 4 mom. i denna lag och organ enligt 6 § i socialvårdslagen utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om att en förmånstagare blivit intagen för institutionsvård och om att vården har upphört. Uppgifter skall lämnas om sådan vård som kan beräknas pågå minst tre månader eller som har pågått i två månader och alltjämt fortsätter.

För verkställigheten av handikappförmåner skall fängelser utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta

Folkpensionsanstalten om när ett straff börjar och slutar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts. Uppgifter skall lämnas om förmånstagare som har börjat avtjäna ett över tre månader långt fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter som skall avtjänas utöver det. Uppgifter skall också lämnas då tiden i rannsakningsfängelse omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet och den sammanräknade tiden för avdraget och straffverkställigheten överstiger tre månader.

Folkpensionsanstalten har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som nämns i denna paragraf.

45 §

Utlämnande av uppgifter i vissa fall

Folkpensionsanstalten har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att, när det gäller en person som sänds för att genomgå undersökning enligt 20 § 2 mom., lämna uppgifter om personens hälsotillstånd, sjukdom och vårdåtgärder till en sådan läkare eller verksamhetsenhet eller undersökningsinrättning inom hälso- och sjukvården som avses i 20 § 2 mom.

46 §

Uppgifter för förhandlingsförfarande som gäller institutionsvård

För det förhandlingsförfarande som avses i 24 § 5 mom. har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att på begäran avgiftsfritt få uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ett ärende och som gäller verksamhetsenhetens verksamhet, lokaliteter, antalet anställda, innehållet i vården, dess art och omfattning, avtal som ingåtts om vården och ersättning som betalas för vården.

Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att vid nämnda förhandlingsförfarande på begäran få för avgörandet nödvändiga sekretessbelagda uppgifter ur journalhandlingarna, uppgifter om hälsotillståndet för den som får

vård samt om hans eller hennes läkemedel och inkomster av myndigheter eller inrättningar inom kommunens social- och hälsovårdsväsen eller av ifrågavarande statliga eller privata verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård.

Vad som i 1 och 2 mom. bestäms om Folkpensionsanstaltens rätt att få sekretessbelagda uppgifter gäller även social- och hälsovårdsministeriet.

47 §

Användning av uppgifter som fåtts för annan förmån

När Folkpensionsanstalten behandlar förmånsärenden enligt denna lag har den i enskilda fall rätt att använda uppgifter som den har fått för fullgörandet av andra uppdrag som ålagts den, om det är uppenbart att uppgifterna påverkar en förmån enligt denna lag, om uppgifterna enligt lag skall beaktas vid beslutsfattandet och om Folkpensionsanstalten även annars har rätt att få uppgifterna särskilt.

48 §

Uppgifter till sökande

Folkpensionsanstalten skall på förhand på lämpligt sätt informera den som ansöker om en förmån om var uppgifter om honom eller henne finns att få och vart uppgifterna i regel kan lämnas ut.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

49 §

Förhöjning för dröjsmålstiden

Om utbetalningen av en förmån enligt denna lag fördröjs, betalas den fördröjda förmånen förhöjd för dröjsmålstiden. Räntefoten per år för förhöjningen är referensräntan för den halvårsperiod före betalningsdagen som

avses i 12 § i rättelagen (633/1982) förhöjd med sju procentenheter.

Skyldigheten att betala förmånen förhöjd gäller dock inte den del av förmånen som betalas till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkring eller till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa.

En beräknad förmånsförhöjning för dröjsmålstiden eller en del av den betalas inte, om beloppet understiger 1,47 euro.

50 §

Dröjsmålstiden

Den förhöjning som betalas för dröjsmålstiden beräknas på varje dag av dröjsmålstiden. Dröjsmålstiden anses börja då tre kalendermånader har förflutit från utgången av den månad under vilken sökanden till Folkpensionsanstalten lämnat in sin ansökan eller ett annat motsvarande anspråk samt lämnat en sådan utredning om förmånens grund och belopp som skäligen kan krävas av honom eller henne. Härvid beaktas även Folkpensionsanstaltens möjligheter att inhämta utredning. Om en förmån enligt 9 § 1 mom. eller en förmån enligt 12 § ännu inte har avgjorts slutligt, anses dröjsmålstiden börja först då en kalendermånad har förflutit från utgången av den månad under vilken meddelande om pensionen eller ersättningen kommit till Folkpensionsanstalten. På en förmånspost som med stöd av ett och samma beslut skall betalas senare beräknas förhöjningen från förfallodagen.

Har ändring sökts i ett beslut av Folkpensionsanstalten, kan besvärinstansen besluta att förhöjningen skall beräknas från en senare tidpunkt än den som avses i 1 mom., om Folkpensionsanstalten visar att det i ändringssökandens förhållanden har inträffat en väsentlig förändring under den tid då ändringsansökan varit anhängig.

Om en förmån inte har kunnat betalas ut i tid av skäl som beror på sökanden, är Folkpensionsanstalten inte skyldig att betala förmånen förhöjd för längre tid än från den dag då hindret enligt vad Folkpensionsanstalten känner till upphörde. Om utbetalningen av en förmån fördröjs till följd av en be-

stämmelse i lag eller på grund av avbrott i den allmänna samfärdseln eller i den allmänna betalningsrörelsen eller av något annat motsvarande oöverstigligt hinder, är Folkpensionsanstalten inte skyldig att betala förmånen förhöjd för tiden för det dröjsmål som orsakats av ett sådant hinder.

När den förhöjning som skall betalas för dröjsmålstiden beräknas skall ett år anses ha 360 dagar och en månad 30 dagar.

51 §

Indexbindning och avrundning av beloppen

De belopp som anges i denna lag, bortsett från inkomstgränsen enligt 13 § och beloppet av dietersättning enligt 14 §, binds vid förändringar i prisnivån så som bestäms i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

De belopp som anges i denna lag motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut i januari 2001 har beräknats.

De förmåner som skall betalas ut och deras minimibelopp avrundas till närmaste cent.

52 §

Utmättnings- och överföringsförbud

En förmån enligt denna lag får inte utmätas.

Ett avtal om överföring av en förmån enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

53 §

Finansiering

De kostnader som förorsakas Folkpensionsanstalten på grund av handikappförmåner ersätts med statsmedel.

Staten betalar Folkpensionsanstalten månatligen i förskott 90 procent av de uppskattade kostnaderna för handikappförmåner. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om betalningen av förskotten och statens slutliga andel samt om de uppgifter som behövs för detta.

Verksamhetskostnaderna för verkställigheten av denna lag räknas som Folkpensionsan-

staltens verksamhetskostnader och skall betalas ur folkpensionsfonden.

7 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

54 §

Tillämpningsbestämmelse

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den hänvisas till lagen om handikappbidrag (124/1988), lagen om vårdbidrag för barn (444/1969) eller bestämmelserna om vårdbidrag för pensionstagare i folkpensionslagen (347/1956), nedan 1956 års folkpensionslag, eller förmåner som beviljats eller betalas med stöd av dem, skall hänvisningen anses avse motsvarande bestämmelser i denna lag och en förmån enligt denna lag, om inte något annat följer av denna lag.

55 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. Genom denna lag upphävs lagen av den 5 februari 1988 om handikappbidrag och lagen av den 4 juli 1969 om vårdbidrag för barn jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen försätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

56 §

Övergångsbestämmelser

Vårdbidrag för pensionstagare som har avvägts enligt bosättningstiden och som betalas till en i Finland bosatt person när denna lag träder i kraft omvandlas den 1 januari 2008 utan ansökan till ett i denna lag avsett vårdbidrag för personer som får pension. På begäran meddelas beslut om omvandling av vårdbidraget för pensionstagare.

Lagen tillämpas också på vårdbidrag för pensionstagare, handikappbidrag och vårdbi-

drag för barn som beviljats med stöd av 1956 års folkpensionslag, lagen om handikappbidrag och lagen om vårdbidrag för barn, vilka gällde vid ikraftträdandet.

Utbetalningen av de förmåner som betalas ut vid lagens ikraftträdande fortgår på de grunder som gällde vid ikraftträdandet fram till nästa justering enligt 32 § eller indragning enligt 33 §. Till den som vid ikraftträdandet får en förmån enligt 9 § 1 mom. fortgår utbetalningen av handikappbidrag som betalas ut vid ikraftträdandet dock högst till dess att bidragstagaren fyller 65 år. Som förmån som betalas ut betraktas även en handikappförmån som avbrutits enligt 1956 års folkpensionslag, lagen om handikappbidrag och lagen om vårdbidrag för barn.

Om en förmån enligt denna lag beviljas eller justeras för en tid före den 1 januari 2008, tillämpas 1956 års folkpensionslag, lagen om handikappbidrag och lagen om vårdbidrag för barn.

Utbetalningen av vårdbidrag för pensionstagare som har börjat före ikraftträdandet och som betalas till utlandet fortgår på de grunder som gällde vid ikraftträdandet fram till en justering enligt 32 § eller indragning enligt 33 §.

Om vårdbidrag för pensionstagare med stöd av 5 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen 123/1988 har betalats vid ikraftträdandet av denna lag, fortgår utbetalningen av vårdbidraget på de grunder som gällde vid ikraftträdandet fram till en justering enligt 32 § eller indragning enligt 33 §.

Om handikappbidrag motsvarande invalidpenning har betalats med stöd av 11 § 2 mom. i lagen om handikappbidrag, som gällde vid ikraftträdandet, eller om handikappbidrag har betalats med stöd av 11 § 5 mom. i den nämnda lagen, fortgår utbetalningen av bidraget fram till en justering enligt 32 § eller indragning enligt 33 §.

Om vårdbidrag för pensionstagare har betalats med stöd av 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen 1491/1995, som gällde vid ikraftträdandet, fortgår utbetalningen av vårdbidraget fram till en justering enligt 32 § eller indragning enligt 33 §.

Om vårdbidrag för pensionstagare har be-

talts med stöd av 6 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen 979/1996, som gällde vid ikraftträdandet, fortgår utbetalningen av vårdbidraget fram till en justering enligt 32 § eller indragning enligt 33 §.

Om en ansökan har blivit anhängig före denna lags ikraftträdande, beviljas inte förmånen utan särskilda skäl retroaktivt för en längre tid än ett år.

Handikappbidrag för personer under 16 år enligt denna lag motsvarar vårdbidrag för barn. I denna lag avsett handikappbidrag för personer som fyllt 16 år motsvarar handikappbidrag enligt lagen om handikappbidrag. I denna lag avsett vårdbidrag för personer som får pension motsvarar vårdbidrag för pensionstagare enligt 1956 års folkpensionslag. Handikappbidrag med grundbelopp och vårdbidrag med grundbelopp motsvarar det

lägsta beloppet enligt de ovan nämnda lagarna, handikappbidrag med förhöjt belopp och vårdbidrag med förhöjt belopp motsvarar det mellersta beloppet av förmånerna och handikappbidrag med högsta belopp och vårdbidrag med högsta belopp motsvarar det högsta beloppet av bidragen. Dietersättning motsvarar bidrag enligt 30 a § 3 mom. i 1956 års folkpensionslag och 2 § 3 mom. i lagen om handikappbidrag.

Lagens 34 § 2 mom. och 35 § tillämpas också på före den 1 juni 2004 grundlöst utbetalda förmåner och uppkomna fordringar. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beaktas även tiden före den 1 juni 2004. Fordringarna preskriberas dock tidigast tre år efter nämnda tidpunkt, om de inte preskriberas innan dess också enligt de bestämmelser som gällde den 31 december 2003.

4.

Lag**om bostadsbidrag för pensionstagare**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser och definitioner

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att sänka boendeutgifterna för personer bosatta i Finland genom att de får bostadsbidrag för pensionstagare.

2 §

Boende i Finland

En person är bosatt i Finland, om han eller hon är bosatt i Finland i enlighet med 3, 3 a och 4 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993).

3 §

Verkställighet av lagen

Uppgifter enligt denna lag fullgörs av Folkpensionsanstalten.

4 §

Samboförhållande och åtskilt boende

Med *samboförhållande* avses i denna lag att en man och en kvinna som inte är gifta med varandra fortgående lever i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden.

De bestämmelser i denna lag som gäller personer som är gifta med varandra skall inte tillämpas på makar som fortgående bor åtskilda till följd av offentlig institutionsvård enligt 7 § eller av någon annan orsak och som inte har gemensamt hushåll.

5 §

Boendeutgifter

Med *boendeutgifter* avses i denna lag

1) hyra för bostad, vederlag eller boendeutgiftsandelen i serviceavgiften vid en boendeserviceenhet samt kostnader för vatten och uppvärmning som skall betalas separat och tomtlegavgift,

2) kostnader för uppvärmning, vatten och underhåll som gäller ett egnahemshus som den som söker bostadsbidrag eller sökandens make, maka eller sambo äger,

3) räntor på lån för anskaffning eller underhåll av bostaden, om bostaden ägs av sökanden eller sökandens make, maka eller sambo, och

4) räntor på lån för anskaffning av bostadsrätt enligt lagen om bostadsrättsbostäder (650/1990) och räntor på lån för anskaffning av delägarbostad som avses i 3 § i lagen om bostadsköp (843/1994).

6 §

Barn

Med *barn* avses i denna lag sökandens eller sökandens makes, makas eller sambos barn

under 18 år och fosterbarn enligt 41 § i barnskyddslagen (683/1983) och som bor i samma bostad som sökanden.

7 §

Institutionsvård

Med *institutionsvård* avses i denna lag verksamhet som innefattar uppehälle, vård och omvårdnad på ett sjukhus, en vårdinrättning eller någon annan motsvarande verksamhetsenhet.

Institutionsvård är offentlig om vården ges

1) vid en social- eller hälsovårdsinrättning som staten, en kommun eller en samkommun är huvudman för,

2) vid någon annan inrättning där staten svarar för kostnaderna för vården,

3) vid någon annan verksamhetsenhet för institutionsvård, om staten, en kommun eller en samkommun fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till verksamhetsenheten eller dess huvudman betala stöd, understöd eller ersättning vars belopp överstiger hälften av de totala vårdkostnaderna,

4) enligt 4 § 1 eller 4 mom. i lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) och ordnas av kommunen eller då det i själva verket är fråga om ett arrangemang enligt dessa lagrum, eller

5) vid en privat serviceproducents verksamhetsenhet, om kommunen fortgående deltar i vårdtagarens vårdkostnader genom att bekosta minst hälften av vårdavgiften.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om när den vård som avses i 1 och 2 mom. är institutionsvård samt när institutionsvården är fortgående och finansierad med offentliga medel. Vid behov förhandlar Folkpensionsanstalten och kommunerna för att bestämma när en verksamhet är sådan offentlig institutionsvård som avses i denna paragraf eller öppen vård. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om förfarandet vid förhandlingarna mellan Folkpensionsanstalten och kommunerna samt om remissförfarandet i anslutning till det.

2 kap.

Grunderna för fastställande av bostadsbidrag

8 §

Rätt till bostadsbidrag

Rätt till bostadsbidrag har den som fyllt 65 år.

Rätt till bostadsbidrag har också den som fyllt 16 år och som får

1) invalidpension enligt folkpensionslagen (xx/200x), efterlevandepension, arbetslöshetspension enligt 2 § i lagen om införande av folkpensionslagen (xx/200x), individuell förtidspension enligt 3 § eller efterlevandepension enligt 4 eller 5 § i den sistnämnda lagen,

2) särskilt stöd på grundval av arbetsförmåga enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002),

3) pensionsstöd enligt lagen om pensionsstöd för vissa långtidsarbetslösa (39/2005) eller sådan ålderspension enligt folkpensionslagen som avses i 2 § i den nämnda lagen,

4) full invalidpension eller efterlevandepension enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) eller någon annan motsvarande lagbaserad full invalidpension eller efterlevandepension på grundval av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande,

5) arbetslöshetspension enligt de lagar som nämns i 3 § 1 mom. 1–3 punkten i lagen om pension för arbetstagare eller individuell förtidspension enligt de arbetspensionslagar för den offentliga sektorn som nämns i 3 § 2 mom. i den nämnda lagen eller arbetslöshetspension enligt 28 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) eller 28 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare (xx/2006),

6) på grundval av full arbetsförmåga enligt lagstadgad olycksfallsförsäkring, lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), trafikförsäkringslagstiftningen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) beviljad fortlöpande olycksfallspension, livränta, invalidpension, efterlevandepension, för-

sörjningspension eller sådan ersättning för inkomstbortfall som betalas när ett år har förflutit från trafikskadan,

7) fortlöpande olycksfallspension eller livränta enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) samt fortlöpande invalidpension eller ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), den sistnämnda ersättningen dock endast till den del den betalas för längre tid än ett år,

8) invalidpension eller efterlevandepension enligt lagen om pension för riksdagsmän (329/1967), lagen om familjepension efter riksdagsmän (107/1990) eller lagen om medlems av statsrådet rätt till pension och om familjepension efter honom (870/1977), samt

9) förmåner från utlandet som motsvarar de förmåner som avses ovan.

Om en invalid- eller arbetslöshetspension som avses i 2 mom. 4, 5 eller 8 punkten omvandlas till ålderspension som betalas innan en person har fyllt 65 år och personen får bostadsbidrag enligt denna lag omedelbart innan ålderspensionen börjar, fortsätter betalningen av bostadsbidraget så länge som villkoren för erhållande av bostadsbidrag uppfylls i övrigt.

Rätt till bostadsbidrag enligt denna lag föreligger inte före ingången av den månad som följer efter den under vilken 65 års ålder uppnåddes, om personen får ålderspension enligt folkpensionslagen i förtid.

Bostadsbidrag enligt denna lag beviljas inte den som får bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag (408/1975).

9 §

Boendeutgifter som skall beaktas

Som boendeutgifter beaktas sökandens skäliga boendeutgifter för en bostad som är belägen i Finland och som skall betraktas som stadigvarande och i vilken sökanden bor när bostadsbidraget börjar betalas. Om sökanden på grund av sin ålder, sjukdom eller bostadens skick eller läge blir tvungen att tillfälligt bo i någon annan än den stadigvarande bo-

staden, kan som boendeutgifter beaktas utgifterna för den tillfälliga bostaden i stället för boendeutgifterna för den stadigvarande bostaden.

Som sökandens boendeutgifter beaktas också i fråga om personer som bor i samma bostad

1) boendeutgifterna för maken, makan eller sambon samt barn med undantag för boendeutgifterna för ett barn som fyllt 16 år och som har rätt till bostadsbidrag för pensionsstagare,

2) boendeutgifterna för den som på heltid vårdar sökanden, om sökanden inte klarar sig utan ständig hjälp av någon annan och om sökanden på grundval av detta får handikappbidrag med högsta belopp enligt 9 § 2 mom. 3 punkten i lagen handikappförmåner (xx/200x) eller något annat motsvarande bidrag, eller

3) boendeutgifterna för någon annan än i 1 eller 2 punkten avsedd person, om han eller hon inte kan anses svara för boendeutgifterna för egen del. En sådan person anses svara för sina boendeutgifter, om hans eller hennes inkomster uppgår till minst beloppet av full grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

Som sökandens boendeutgifter beaktas endast sådana boendeutgifter för vilka han eller hon i själva verket ansvarar och ansvaret för boendeutgifterna inte bärs av någon annan på grund av försörjningsplikt.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de boendeutgifter för egnahemshus som avses i 5 § 2 mom. samt om de boendeutgifter som skall godkännas som uppvärmningskostnader och som inte ingår i hyran eller vederlaget och om de kostnader för vatten som inte ingår i hyran eller vederlaget och som sökanden inte betalar i form av någon separat fast vattenavgift.

Boendeutgifterna för en sökande utan stadigvarande bostad kan beaktas i enlighet med beloppet av de genomsnittliga boendeutgifterna för dem som bor i gemensam inkvartering. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om hur de genomsnittliga boendeutgifterna för dem som bor i gemensam inkvartering skall beräknas.

10 §

Boendeutgifternas maximibelopp

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om det maximibelopp av boendeutgifterna som skall beaktas när bostadsbidraget beräknas. Boendeutgifternas maximibelopp fastställs på basis av den ort där bostaden är belägen.

Boendeutgifternas maximibelopp höjs med 20 procent, om minst ett barn bor i samma bostad som sökanden, och med 40 procent, om minst tre barn bor tillsammans med sökanden.

11 §

Självriskandel för boendeutgifterna

Självriskandelen för boendeutgifterna består av en bassjälvriskandel och en tilläggs-självriskandel.

Bassjälvriskandelen utgör 491,51 euro om året.

Tilläggsjälvriskandelen är 40 procent av den del av årsinkomsten som överstiger 6 986 euro. För den som är gift eller lever i ett samboförhållande är tilläggsjälvriskandelen 40 procent av den del av makarnas eller sambornas sammanräknade årsinkomst som

1) överstiger 10 240 euro, om den ena av dem inte har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare, eller

2) överstiger 11 221 euro, om båda har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare eller den ena av dem får sådan ålderspension enligt folkpensionslagen i förtid som betalas till dem som är under 65 år.

12 §

Årsinkomst

När bostadsbidraget beräknas skall som årsinkomst beaktas de fortlöpande eller årligen återkommande inkomsterna för sökanden och sökandens make, maka eller sambo, med undantag för de prioriterade inkomster som nämns i 14 §.

Ränte- och dividendinkomster beaktas som inkomst, om sökandens eller sökandens makes, makas eller sambos personliga ränte- och dividendinkomster sammanlagt överstiger 60 euro om året. När ränteinkomsterna bedöms skall 2 000 euro dras av som disponibla medel från depositionerna. När det gäller gifta makar och sambor görs avdraget separat från bådass depositioner.

Som inkomst av skogsbruk beaktas den enligt 7 § 2 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) fastställda genomsnittliga årliga avkastningen för skog multiplicerad med arealen skog.

Som årsinkomst beaktas dessutom åtta procent av den förmögenhet enligt 13 § från vilken har dragits av skulder och med vilken sökandens förmögenhet överstiger 13 205 euro eller makarnas eller sambornas förmögenhet överstiger 21 128 euro.

Från årsinkomsten avdras räntor på skulder med undantag för räntor på skulder för anskaffning eller iståndsättning av en bostad som är i eget bruk och räntor på konsumtionskrediter.

13 §

Förmögenhet som skall beaktas

När årsinkomsten beräknas skall som förmögenhet beaktas följande tillgångar som sökanden och sökandens make, maka eller sambo äger:

- 1) fastigheter,
- 2) tillgångar som hänför sig till näringsverksamhet och jordbruk samt andelar i tillgångarna i sammanslutningar,
- 3) skogsegendom,
- 4) depositioner, obligationer, masskuldebrev och andra motsvarande,
- 5) offentligt noterade aktier och andelar i placeringsfonder, samt
- 6) försäkringsplaceringar.

Den förmögenhet som nämns i 1 och 2 punkten beaktas till det värde som fastställts eller beräknats vid beskattningen. Som värdet på skogsegendom beaktas den inkomst av skogsbruk som avses i 12 § 3 mom. multiplicerad med talet 10. Obligationer och masskuldebrev beaktas till sitt gängse värde.

Som värdet på offentligt noterade aktier och andelar i placeringsfonder beaktas 70 procent av värdet den sista börsdagen under året före tidpunkten för beviljandet eller justeringen av bostadsbidraget. Försäkringsplaceringar beaktas till återköpsvärde.

Från depositioner avdras 2 000 euro som disponibla medel. När det gäller gifta makar och sambor görs avdraget separat från bådars depositioner.

Som förmögenhet beaktas dock inte andel i ett dödsbo eller den bostad som sökanden eller sökandens make, maka eller sambo äger och som är i eget bruk och för vilken bostadsbidraget betalas. En bostad anses vara i sökandens eget bruk också när han eller hon bor i en boendeserviceenhet och hans eller hennes make eller maka alltjämt bor i en bostad som ägs av personen i fråga eller av makarna gemensamt.

14 §

Prioriterade inkomster

När bostadsbidraget beräknas skall som årsinkomst inte beaktas sökandens och sökandens makes, makas eller sambos

1) barnförhöjning enligt folkpensionslagen eller fronttillägg eller extra fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977),

2) bostadsunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993) eller bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994) eller en förmån för användning av en bostad för eget bruk,

3) studiepenning enligt lagen om studiestöd,

4) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),

5) vårdbidrag för personer som får pension eller handikappbidrag för personer som fyllt 16 år enligt lagen om handikappförmåner,

6) rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), rehabiliteringspenning enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare eller rehabiliteringstillägg eller andra förmåner som betalas för rehabilitering

eller utbildning i syfte att återställa eller förbättra arbets- eller förvärvsförmågan,

7) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997),

8) vårdararvode som grundar sig på ett avtal om närståendevård,

9) förmåner eller ersättningar som betalas för arbetsverksamhet enligt 27 e § i socialvårdslagen eller någon annan motsvarande verksamhet,

10) ersättningar för kostnader och ersättning för uppehälle enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) eller någon annan motsvarande ersättning för uppehälle,

11) menersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (408/1948) eller lagen om olycksfall i militärtjänst eller andra ersättningar på grundval av men,

12) livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst,

13) förhöjning enligt lagen om justering av vissa arbetspensioner till följd av samordningen av arbetspensionen och folkpensionen (635/2002),

14) frontunderstöd som betalas till vissa utländska frivilliga frontmän,

15) förmåner från utlandet som motsvarar förmånerna enligt 1–14 punkten, eller

16) andel i intäkterna av ett dödsbo.

Med avvikelse från 1 mom. 6 punkten skall som inkomst dock beaktas rehabiliteringsstöd enligt 14 § i folkpensionslagen och enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare och som betalas i form av invalidpension, dagpenning, olycksfallspension och livränta enligt lagen om rehabilitering och livränta enligt lagen om olycksfallsförsäkring samt ersättning för inkomstbortfall och invalidpension enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

15 §

Bostadsbidragets belopp

Bostadsbidragets belopp uppgår till 85 procent av de årliga boendeutgifter som skall beaktas enligt 5, 9 och 10 §, minskade med självriskandelen enligt 11 §.

16 §

Bostadsbidrag för makar eller sambor

För makar eller sambor beräknas ett gemensamt bostadsbidrag på basis av deras inkomster och boendeutgifterna för en bostad. Bostadsbidraget betalas till den make, maka eller sambo som har rätt till bostadsbidrag. Om båda har rätt till bostadsbidrag, betalas bostadsbidraget till hälften till var och en av dem.

17 §

Justering av bostadsbidraget

Bostadsbidraget justeras när det gått två år sedan bostadsbidraget började betalas ut eller senast justerades (*regelbunden justering*).

Bostadsbidraget justeras också när

- 1) bidragstagaren byter bostad,
- 2) bidragstagaren ingår äktenskap eller hans eller hennes äktenskap upplöses,
- 3) bidragstagaren inleder ett samboförhållande eller hans eller hennes samboförhållande upphör,
- 4) bidragstagaren inte längre har gemensamt hushåll med sin make eller maka av de orsaker som nämns i 4 § 2 mom.,
- 5) bidragstagarens makes, makas eller sambos rätt till bostadsbidrag börjar eller upphör,
- 6) de årliga boendeutgifter som skall beaktas har sjunkit eller stigit med minst 147 euro (*betydande förändring av boendeutgifterna*),
- 7) den årsinkomst som påverkar bostadsbidraget har stigit med minst 734 euro eller sjunkit med minst 367 euro (*betydande förändring av årsinkomsten*) jämfört med den gräns för tilläggssjälvriskandelen som nämns i 11 § 3 mom. eller den årsinkomst förhöjd med folkpensionsindex på basis av vilken bostadsbidraget har beräknats, eller
- 8) ett barn som inverkar på bostadsbidraget fyller 18 år.

Bostadsbidraget justeras dock inte enligt 2 mom. 6 punkten trots att boendeutgifterna har stigit, om bostadsbidraget sjunker till följd av justeringen, om inte även årsinkomsten har undergått en betydande förändring.

Om en förändring har inträffat den första dagen i en kalendermånad, justeras bostads-

bidraget från ingången av den månaden. I annat fall justeras bostadsbidraget från ingången av den månad som följer på förändringen. Det sistnämnda förfarandet tillämpas alltid när bostadsbidraget justeras med anledning av att bidragstagarens äktenskap har upplösts eller samboförhållande har avslutats när bidragstagarens make, maka eller sambo har avlidit.

När bidragstagaren har bytt bostad, skall bostadsbidraget justeras från ingången av den månad för vilken bidragstagaren har betalt hyra eller vederlag för hela månaden, förutsatt att han eller hon har flyttat in i bostaden under samma månad.

Bostadsbidragets belopp ändras från ingången av den månad som följer på den under vilken ett i 10 § avsett barn som berättigar till höjning av maximibeloppet flyttar till samma bostad som bidragstagaren eller bort från bostaden. Beloppet beräknas på basis av maximibeloppet enligt grunderna för fastställande enligt det föregående beslutet och vid tidpunkten för meddelandet av beslutet.

18 §

Förvägrande eller sänkning av bostadsbidraget

Om en person har skänkt bort av sin egendom eller på något annat sätt försämrat sin ekonomiska ställning så att det inverkar på hans eller hennes rätt att få bostadsbidrag eller väsentligt påverkar bostadsbidragets storlek, beviljas inget bostadsbidrag eller beviljas det till det belopp det skulle ha uppgått till utan detta förfarande. Bostadsbidraget kan förvägras eller sänkas för högst tre år räknat från det att förvägandet eller sänkningen börjar.

19 §

Bostadsbidragets minimibelopp

Bostadsbidrag betalas inte, om dess månatliga belopp understiger 5,38 euro.

3 kap.

Verkställighet

20 §

Ansökan om bostadsbidrag

Bostadsbidrag söks hos Folkpensionsanstalten. Folkpensionsanstalten fastställer de blanketter som behövs vid verkställigheten av denna lag.

Om en sökande på grund av sjukdom eller ålderdom eller av någon annan motsvarande orsak är oförmögen att själv ansöka om bostadsbidrag eller att i övrigt sörja för sina bidragsintressen och bidragsrättigheter och om han eller hon inte har någon intressebevakare, kan en av Folkpensionsanstalten godkänd nära anhörig eller någon annan som huvudsakligen har skött sökanden föra talan i ärenden som gäller sökandens bostadsbidrag.

21 §

Retroaktiv ansökningstid

Bostadsbidrag betalas från ingången av den månad under vilken rätten till bostadsbidraget uppkom. Om rätten till bostadsbidrag uppkommer på den grunden att en person har fyllt 65 år, betalas bostadsbidraget från ingången av månaden efter den under vilken 65 års ålder uppnåddes. Bostadsbidrag betalas dock inte utan särskilda skäl för en längre tid än sex kalendermånader före ansökan om bostadsbidrag. Samma förfarande tillämpas när bostadsbidraget höjs.

22 §

Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om bostadsbidrag

Av en ansökan om bostadsbidrag skall framgå

- 1) sökandens och dennes makes, makas eller sambos och barnens personuppgifter,
- 2) uppgifter om andra personer som bor i bostaden,
- 3) boendeutgifter och uppgifter som behövs för att fastställa dem,
- 4) uppgifter om sökandens och dennes makes, makas eller sambos inkomster enligt

12 § och förmögenhet enligt 13 §, samt

5) uppgifter om när fortgående institutionsvård enligt 7 § 2 mom. har inletts eller upphört för sökanden och sökandens make, maka eller sambo.

Den som får bostadsbidrag skall till Folkpensionsanstalten anmäla

- 1) ingående och upplösning av äktenskap,
- 2) inledande och avslutande av ett samboförhållande,
- 3) åtskilt boende som avses i 4 § 2 mom.,
- 4) bortflyttning från bostaden eller byte av bostad.
- 5) minskningar av sina boendeutgifter,
- 6) beviljande av bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag,
- 7) uppgifter om förändringar i sina egna eller sin makes, makas eller sambos inkomster enligt 12 § och förmögenhet enligt 13 §,
- 8) inledande och upphörande av fortgående institutionsvård enligt 7 §,
- 9) förändringar i antalet personer som bor i bostaden, och
- 10) sin flyttning utomlands eller sin vistelse utomlands.

Den som söker och den som får bostadsbidrag skall lämna Folkpensionsanstalten även övriga uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ansökan och betalning av bostadsbidraget.

23 §

Avgörande av en ansökan på basis av tillgängliga uppgifter

En ansökan om bostadsbidrag kan avgöras på basis av de uppgifter Folkpensionsanstalten har tillgång till, om sökanden vägrar lämna uppgifter som behövs för avgörande av ansökan eller vägrar lägga fram en utredning som skäligen kan krävas av honom eller henne.

24 §

Beslut om bostadsbidrag

Sökanden ges ett skriftligt beslut om beviljande, avslag, justering, avbrytande, indragning och återkrav av bostadsbidrag. Sökanden skall även ges ett skriftligt beslut när bo-

stadsbidraget med stöd av 28 § i denna lag eller på grundval av familjevård enligt 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) betalas till ett kommunalt organ.

Beslut ges dock inte när det är fråga om temporärt avbrott i utbetalningen av bostadsbidrag enligt 31 §.

Beslut enligt denna lag ges avgiftsfritt.

25 §

Utbetalning

Bostadsbidrag betalas in på det konto i ett penninginstitut i Finland som bidragstagaren har uppgett. Bostadsbidraget kan dock betalas även på något annat sätt, om det inte är möjligt att betala in det på ett konto eller om den som sökt eller den som får bostadsbidrag uppger något särskilt skäl för ett annat betalningssätt.

Om den som är berättigad till bostadsbidrag har avlidit innan ansökan har avgjorts, skall bidraget betalas till den efterlevande maken eller maken, boutredningsmannen eller, med fullmakt av delägarna i dödsboet, till någon annan företrädare för dödsboet högst till utgången av den månad under vilken sökanden avled.

Bostadsbidrag betalas den fjärde dagen varje månad eller, om den fjärde dagen inte är en bankdag, föregående bankdag. Retroaktiva bidragsposter kan dock betalas också någon annan bankdag.

26 §

Avbrytande på grund av institutionsvård

Om bidragstagaren får fortgående institutionsvård enligt 7 §, avbryts utbetalningen av bostadsbidraget från ingången av den tionde månaden efter den under vilken vården inleddes.

Bostadsbidrag börjar betalas ut från ingången av månaden efter den under vilken institutionsvården upphörde, om institutionsvården upphör den sextonde dagen i månaden eller senare. I annat fall börjar bostadsbidrag betalas ut från ingången av den månad under vilken institutionsvården upphörde.

27 §

Avbrytande på grund av fängelsestraff

Utbetalningen av bostadsbidrag till en person som avtjänar ovillkorligt fängelsestraff i fängelse avbryts när tre månader har avtjänats av fängelsestraffet eller ett förvandlingsstraff för böter som skall avtjänas utöver det. Om tiden i rannsaktionsfängelse omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet, avbryts utbetalningen av bostadsbidrag på motsvarande sätt när den sammanräknade tiden för straffverkställigheten och avdraget överstiger tre månader, dock tidigast från ingången av månaden efter den beräknade tidpunkt då straffet skall börja avtjänas.

Bostadsbidrag som avbrutits på den grund som nämns i 1 mom. börjar betalas ut från ingången av den månad som följer efter frivgivningen. Om en person friges den första dagen i månaden, betalas bostadsbidraget dock från ingången av den månaden.

För den tid utbetalningen av bostadsbidrag skall avbrytas på den grund som nämns i 1 mom., kan för tryggnad av försörjningen bostadsbidrag betalas ut till bidragstagarens make, maka eller sambo och barn som bor i samma bostad.

28 §

Betalning till ett kommunalt organ

Folkpensionsanstalten kan besluta att bostadsbidrag skall betalas till ett sådant organ i bidragstagarens boningskommun som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen för att användas för sänkning av boendekostnaderna för bidragstagaren och de personer som avses i 9 § 2 mom. 1 punkten, om det kan äventyra utkomsten för bidragstagaren eller hans eller hennes familjemedlemmar ifall bostadsbidraget betalas till bidragstagaren själv. Bostadsbidrag som har betalats på detta sätt får inte i strid med bidragstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än sänkning av boendekostnaderna under den månad för vilken bostadsbidraget har betalats ut.

Framställning om att bostadsbidraget skall betalas till ett kommunalt organ kan göras av bidragstagaren, bidragstagarens make, maka eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter bidragstagaren eller det kommunala organ som saken gäller.

29 §

Innehållande av retroaktivt bostadsbidrag till Folkpensionsanstalten

Retroaktivt beviljat bostadsbidrag för pensionstagare kan innehållas till Folkpensionsanstalten till den del som motsvarar det bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag som den har betalt ut, om Folkpensionsanstalten retroaktivt beviljar bostadsbidrag för pensionstagare för samma tid för vilken bidragstagaren har fått bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag eller hört till ett hushåll som får sådant bostadsbidrag.

30 §

Indrivning av bostadsbidrag från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt

Bostadsbidrag kan beviljas temporärt, om ändring har sökts i fråga om arbetspension enligt de lagar som nämns i 6 § i folkpensionslagen och vilken skall beaktas som inkomst i samband med bostadsbidrag, i pensioner och ersättningar som nämns i 22 § 1 mom. 2 och 3 punkten med undantag för de familjepensioner som nämns i lagrummen eller i försörjningspension enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst. Om en ovan nämnd pension eller ersättning beviljas retroaktivt, får Folkpensionsanstalten från pensionen eller ersättningen driva in det bostadsbidrag som betalats till ett för stort belopp för samma tid. Folkpensionsanstalten får driva in det bostadsbidrag som betalats till ett för stort belopp också då arbetspensionsanstalten fortsätter att betala ut rehabiliteringsstöd som beviljats med anledning av ändringssökande.

Folkpensionsanstalten kan hos den som betalar pension enligt de lagar som nämns i 6 § i folkpensionslagen driva in pension som denna skall betala retroaktivt till den del den motsvarar det bostadsbidrag som har betalats

till ett för stort belopp, om den som betalar pension

- 1) rättar eller justerar pensionen med undantag för familjepension,
- 2) efter ett beslut om rättelse beviljar fortsatt rehabiliteringsstöd, eller
- 3) beviljar familjepension.

Det förfarande som anges i 2 mom. tillämpas också i fråga om pensioner och förmåner som avses i 22 § 1 mom. 3–6 punkten i folkpensionslagen.

I de fall som nämns i 1–3 mom. förutsätts att Folkpensionsanstalten samtidigt från pension och ersättning som betalas retroaktivt driver in den folkpension som betalats till ett för stort belopp för samma tid.

I de fall som avses i 1 mom. och 2 mom. 3 punkten skall Folkpensionsanstalten minst två veckor före utbetalningen meddela den som betalar pensionen eller ersättningen att pensionen eller ersättningen eller en del av den skall betalas till Folkpensionsanstalten.

31 §

Temporärt avbrott i utbetalningen

Utbetalningen av bostadsbidraget eller en del av det kan avbrytas temporärt, om det på grundval av ändrade förhållanden eller av någon annan orsak är uppenbart att bidragstagaren inte har rätt till bidraget eller en del av det. Om bidragstagaren inte lämnar den begärda tilläggsutredningen, avgörs ärendet på basis av de utredningar som Folkpensionsanstalten har tillgång till.

Om bostadsbidrag som avbrutits börjar betalas ut på nytt, betalas det inte utan särskilda skäl retroaktivt för en längre tid än sex månader.

När det gäller meddelande om temporärt avbrott i utbetalningen av bostadsbidrag får ändring inte sökas genom besvär.

32 §

Indragning av bostadsbidraget

Bostadsbidraget dras in

- 1) från ingången av den månad som följer på flyttningen, om bidragstagaren flyttar bort från den bostad för vars boendegifter bostadsbidraget dras in.

stadsbidraget har beviljats, om inte bostadsbidraget justeras på grundval av 17 § 2 mom. 1 punkten,

2) från ingången av den månad för vilken bidragstagaren börjar få bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag,

3) från ingången av den månad under vilken bidragstagaren har intagits för fortgående institutionsvård enligt 7 § och makens eller makans bostadsbidrag har justerats i enlighet med 17 § 2 mom. 4 punkten,

4) från ingången av den månad som följer på den under vilken bidragstagarens boendeutgifter upphör. Om boendeutgifterna upphör den första dagen i kalendermånaden, upphör bostadsbidraget dock från ingången av den månaden, eller

5) från tidpunkten från den regelbundna justeringen, om bidragstagaren inte har återsänt den begärda ansökan inom utsatt tid.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. upphör bostadsbidraget när det inte längre i övrigt finns förutsättningar för erhållandet. Bostadsbidraget kan också upphöra på bidragstagarens begäran.

Bostadsbidrag betalas fram till utgången av den månad under vilken en bidragstagare har avlidit.

33 §

Återkrav

Om bostadsbidrag har betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall det över-skjutande bidraget återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om det anses vara skäligt och om utbetalningen utan grund inte har berott på svikligt förfarande från bidragstagarens eller dennes företrädarens sida eller om det belopp som har betalats utan grund är litet. Återkravet kan också frångås helt efter det att beslutet om återkrav har getts, om det med beaktande av bidragstagarens ekonomiska situation inte längre är ändamålsenligt att fortsätta återkrävandet eller om det med hänsyn till det bidragsbelopp som inte återkrävts medför oskäliga kostnader att fortsätta återkrävandet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som Folkpensionsanstalten se-

nare betalar. Utan bidragstagarens samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämfällbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas så som en dom som har vunnit laga kraft.

34 §

Preskription av en fordran som återkrävs

Ett beslut om återkrav av bostadsbidrag som har betalats utan grund skall fattas inom fem år räknat från utbetalningsdagen.

En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts enligt 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003). Efter att preskriptionstiden avbrutits börjar en ny preskriptionstid på fem år.

4 kap.

Ändringssökande

35 §

Rätt att söka ändring

För sökande av ändring finns prövningsnämnden och försäkringsdomstolen. I 17 kap. i sjukförsäkringslagen finns bestämmelser om prövningsnämnden och dess ledamöter och i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003) finns bestämmelser om försäkringsdomstolen.

Den som är missnöjd med ett beslut som Folkpensionsanstalten gett med stöd av denna lag får söka ändring i beslutet genom skriftliga besvär hos prövningsnämnden. I prövningsnämndens beslut får ändring sökas genom besvär hos försäkringsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Folkpensionsanstaltens beslut skall följas även om det överklagas till dess att ärendet

har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Ändring får inte sökas i ett interimistiskt beslut som Folkpensionsanstalten gett.

36 §

Tid för sökande av ändring

Besvärsskriften skall lämnas in till Folkpensionsanstalten senast den trettionde dagen efter den då parten anses ha fått del av beslutet. Om inte något annat visas i samband med sökande av ändring, anses en part ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress han eller hon uppgett.

37 §

Självrättelse

Om Folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. Ändring i rättelsebeslutet får sökas så som bestäms i 35 och 36 §.

Om Folkpensionsanstalten inte rättar det beslut som besvärerna avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan då genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvärerna. Om besvärerna redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av tilläggsutredning som behövs med anledning av besvärerna kräver det. Ändringssökanden skall då utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen senast inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

38 §

Besvär som kommit in efter tiden för sökande av ändring

Har besvär som anförs hos prövningsnämnden eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som anges i 36 §, kan besvärerna trots förseningen tas upp till prövning, om det har funnits vägande skäl till förseningen.

39 §

Rättelse av sakfel

Om ett beslut av Folkpensionsanstalten grundar sig på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag eller om det har skett ett fel i förfarandet då beslutet fattades, kan Folkpensionsanstalten undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Ett beslut får rättas till en parts fördel eller nackdel. Rättelse av ett beslut till en parts nackdel förutsätter att parten samtycker till att beslutet rättas.

40 §

Rättelse av ett lagakraftvunnet beslut

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrat bostadsbidrag eller utökande av redan beviljat bostadsbidrag, skall Folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja tidigare förvägrat bostadsbidrag eller utöka redan beviljat bostadsbidrag. Också prövningsnämnden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller sökande av ändring. Ändring i beslutet får sökas så som bestäms i 35 och 36 §.

41 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad arbetspension eller ersättning

Om den som får bostadsbidrag har beviljats retroaktivt en sådan arbetspension eller ersättning enligt 22 § 1 mom. i folkpensionsla-

gen som skall beaktas som inkomst i bostadsbidraget eller om en sådan förmån har höjts, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet enligt 42 § eller utan partens samtycke enligt 39 § 2 mom. avgöra ärendet på nytt efter att ha hört den som saken gäller.

42 §

Undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller bostadsbidrag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av Folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet eller bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en sådan framställning kan Folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt avbryta utbetalningen av bostadsbidraget eller betala den enligt sin framställning.

5 kap.

Erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter

43 §

Uppgifter för avgörande av bostadsbidrag

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att på begäran avgiftsfritt få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av bostadsbidrag

1) av statliga och kommunala myndigheter samt andra offentlighetsliga samfund,

2) av Pensionsskyddscentralen, pensionsanstalterna, försäkringsanstalterna samt andra som beviljar eller betalar ut pensioner eller andra ersättningar,

3) av patientförsäkringscentralen och trafikförsäkringscentralen,

4) av arbetsgivare och arbetslöshetskassor,
5) av hyresvärdar samt av bostadsaktiebolag och fastighetsbolag, samt

6) av arbetsplatskassor.

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter dessutom rätt att på begäran avgiftsfritt av penninginstitut få för avgörande av bostadsbidrag nödvändiga uppgifter om den som söker eller får bostadsbidrag samt om dennes make, maka eller sambo, om tillräckliga uppgifter och utredningar inte kan fås på något annat sätt och om det finns grundad anledning att misstänka att den som sökt eller får bostadsbidrag har lämnat otillräckliga eller otillförlitliga uppgifter och om han eller hon inte har gett sitt samtycke till att uppgifterna erhålls. Begäran om erhållande av uppgifter skall framställas skriftligen, och innan begäran framställs skall sökanden eller motparten underrättas om detta.

44 §

Uppgifter av befolkningsregistermyndigheter

För verkställigheten av bostadsbidraget har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt av befolkningsregistermyndigheterna få nödvändiga byggnads- och fastighetsuppgifter samt ändringar i dessa.

45 §

Uppgifter om institutionsvård och fängelsestraff

För verkställigheten av bostadsbidraget enligt denna lag skall inrättningar enligt 7 § 2 mom. i denna lag och organ enligt 6 § i socialvårdslagen utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om att en förmånstagare blivit intagen för institutionsvård och om att vården har upphört. Uppgifter skall lämnas om sådan vård som kan beräknas pågå minst tre månader eller som har pågått i

två månader och alltjämt fortsätter.

För verkställigheten av bostadsbidraget enligt denna lag skall fängelser utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om när ett straff börjar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts. Uppgifter skall lämnas om bidragstagare som har börjat avtjäna ett över tre månader långt fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter som skall avtjänas utöver det. Uppgifter skall också lämnas då tiden i rannsakningsfängelse omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet och den sammanräknade tiden för avdraget och straffverkställigheten överstiger tre månader.

Folkpensionsanstalten har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som nämns i denna paragraf.

46 §

Uppgifter för förhandlingsförfarande gällande institutionsvård

För det förhandlingsförfarande som avses i 7 § 3 mom. har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att på begäran avgiftsfritt få uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ett ärende och som gäller verksamhetsenhetens verksamhet, lokaliteter, antalet anställda, innehållet i vården, dess art och omfattning, avtal som ingåtts om vården och ersättning som betalas för vården.

Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att vid nämnda förhandlingsförfarande på begäran få för avgörandet nödvändiga sekretessbelagda uppgifter ur journalhandlingarna, uppgifter om hälsotillståndet för den som får vård samt om hans eller hennes läkemedel och inkomster av myndigheter eller inrättningar inom kommunens social- och hälsovårdsväsen eller av ifrågakarande statliga eller privata verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård.

Vad som i 1 och 2 mom. bestäms om Folkpensionsanstaltens rätt att få sekretessbelagda uppgifter gäller även social- och hälsovårdsministeriet.

47 §

Användning av uppgifter som fåtts för andra förmåner

När Folkpensionsanstalten behandlar bostadsbidrag enligt denna lag har den i enskilda fall rätt att använda uppgifter som den har fått för fullgörandet av andra uppdrag som ålagts den, om det är uppenbart att uppgifterna påverkar bostadsbidrag enligt denna lag, om uppgifterna enligt lag skall beaktas vid beslutsfattandet och om Folkpensionsanstalten även annars har rätt att få uppgifterna särskilt.

48 §

Teknisk anslutning

Utöver vad som föreskrivs i 29 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (631/1999) har Folkpensionsanstalten rätt att på de villkor som anges i det momentet med hjälp av en teknisk anslutning få sekretessbelagda uppgifter enligt 43 § 1 mom. 5 och 6 punkten och 44 §.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får också sökas sekretessbelagda uppgifter utan samtycke av den vars intressen skyddas genom sekretessen. Innan den tekniska anslutningen öppnas skall den som begär uppgifter lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

49 §

Uppgifter till myndigheter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att för utredning av brott och missbruk till ett ministerium, skatteförvaltningen samt inrättningar eller sammanslutningar som har hand om det lagstadgade sociala trygghetssystemet och som administrerar socialskyddsförmåner som påverkas av bostadsbidrag enligt denna lag

lämna uppgifter som grundar sig på verkställigheten av denna lag.

Följande uppgifter lämnas i fråga om den som fått bostadsbidrag enligt denna lag:

1) personbeteckning och andra identifieringsuppgifter,

2) uppgifter om utbetalda förmåner och ersättningar, samt

3) övriga därmed jämförbara uppgifter som är nödvändiga för samkörning av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som utförs för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten.

Folkpensionsanstalten har rätt enligt 1 mom. att lämna uppgifter enligt 2 mom. även till polis- och åklagarmyndigheterna till den del uppgifterna är nödvändiga för att utreda brott eller väcka åtal.

I de situationer som avses i denna paragraf får uppgifter dock inte lämnas om en persons hälsotillstånd eller uppgifter som avser att beskriva grunderna för en persons behov av socialvård.

50 §

Uppgifter till sökande

Folkpensionsanstalten skall på förhand på lämpligt sätt informera den som söker bostadsbidrag om var uppgifter om honom eller henne kan finnas att få och vart uppgifterna i regel kan lämnas ut.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

51 §

Förhöjning för dröjsmålstiden

Om utbetalningen av bostadsbidrag fördröjs, betalas det fördröjda bostadsbidraget förhöjt för dröjsmålstiden. Ränfefoten per år för förhöjningen av bostadsbidraget är referensrätten för den halvårsperiod före betalningsdagen som avses i 12 § i räntelagen (633/1982) förhöjd med sju procentenheter.

Bostadsbidraget betalas dock inte förhöjt, om det betalas till Folkpensionsanstalten som betalning för bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag som betalats för samma tid.

En beräknad bidragsförhöjning för dröjsmålstiden betalas inte, om beloppet understiger 1,47 euro.

52 §

Dröjsmålstiden

Den förhöjning som betalas för dröjsmålstiden beräknas på varje dag av dröjsmålstiden. Dröjsmålstiden anses börja då tre kalendermånader har förflutit från utgången av den månad under vilken sökanden till Folkpensionsanstalten lämnat in sin ansökan eller ett annat motsvarande anspråk samt lämnat en sådan utredning om bostadsbidragets grund och belopp som skäligen kan krävas av honom eller henne. Härvid beaktas även Folkpensionsanstaltens möjligheter att inhämta utredning. Om en pension eller ersättning som skall beaktas som inkomst i bostadsbidraget ännu inte har avgjorts slutligt, anses dröjsmålstiden börja först då en kalendermånad har förflutit från utgången av den månad under vilken meddelande om pensionen eller ersättningen kommit till Folkpensionsanstalten. På en bidragspost som med stöd av ett och samma beslut skall betalas senare beräknas förhöjningen från förfallodagen.

Har ändring sökts i ett beslut av Folkpensionsanstalten, kan besvärinstansen besluta att förhöjningen skall beräknas från en senare tidpunkt än den som avses i 1 mom., om Folkpensionsanstalten visar att det i ändringssökandens förhållanden har inträffat en väsentlig förändring under den tid då ändringsansökan varit anhängig.

Om bostadsbidrag inte har kunnat betalas ut i tid av skäl som beror på sökanden, är Folkpensionsanstalten inte skyldig att betala bostadsbidraget förhöjt för längre tid än från den dag då hindret enligt vad Folkpensionsanstalten känner till upphörde. Om utbetalningen av bostadsbidrag fördröjs till följd av en bestämmelse i lag eller på grund av avbrott i den allmänna samfärdseln eller i den allmänna betalningsrörelsen eller av något annat motsvarande oöverstigligt hinder, är

Folkpensionsanstalten inte skyldig att betala bostadsbidraget förhöjt för tiden för det dröjsmål som orsakats av ett sådant hinder.

När den förhöjning som skall betalas för dröjsmålstiden beräknas skall ett år anses ha 360 dagar och en månad 30 dagar.

53 §

Indexbinding

De belopp som anges i denna lag, bortsett från beloppen enligt 12 § 2 mom. och 13 § 3 mom., binds vid förändringar i prinsnivån så som bestäms i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

De belopp som anges i denna lag motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut i januari 2001 har beräknats.

54 §

Justering av utgifterna för uppvärmning, vatten och underhåll samt av boendeutgifternas maximibelopp

Genom förordning av statsrådet justeras årligen utgifterna för uppvärmning, vatten och underhåll enligt 9 § 4 mom. samt de genomsnittliga boendeutgifterna enligt 9 § 5 mom. högst i motsvarighet till förändringen i boendeutgifterna.

Boendeutgifternas maximibelopp binds vid förändringar i prinsnivån så som bestäms i lagen om folkpensionsindex. Genom förordning av statsrådet justeras dessutom boendeutgifternas maximibelopp varje år så att de motsvarar förändringen i boendeutgifterna.

55 §

Avrundning av beloppen

När bostadsbidraget bestäms skall boendeutgifterna och deras maximibelopp, inkomst- och förmögenhetsposterna samt de belopp som föreskrivs i denna lag beaktas till årliga belopp avrundade till hela euro. Bostadsbidragets bassjälvriskandel, det bostadsbidrag som betalas och bostadsbidragets minibelopp per månad avrundas dock till närmaste cent.

56 §

Utmättnings- och överföringsförbud

Bostadsbidrag får inte utmätas.

Ett avtal om överföring av bostadsbidrag på någon annan är ogiltigt.

57 §

Finansiering

De utgifter som bostadsbidrag för pensionstagare medför för Folkpensionsanstalten ersätts med statsmedel.

Staten skall månatligen betala Folkpensionsanstalten förskott på statens andel så som bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

Verksamhetskostnaderna för verkställigheten av denna lag räknas som Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader och skall betalas ur folkpensionsfonden.

7 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

58 §

Tillämpningsbestämmelse

Om det i någon annan lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den hänvisas till lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978) eller till bostadsbidrag som beviljats eller betalas med stöd av den, skall hänvisningen anses hänvisa till motsvarande bestämmelser i denna lag och bostadsbidrag enligt denna lag, om inte något annat följer av denna lag.

59 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.
Genom denna lag upphävs lagen av den 28 juli 1978 om bostadsbidrag för pensionstagare jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

60 §

Övergångsbestämmelser

Utbetalningen av de bostadsbidrag som betalas när denna lag träder i kraft fortgår på tidigare grunder fram till nästa justering enligt 17 § i denna lag eller till dess att bostadsbidraget upphör.

De räntor på bostadslån och de räntor på konsumtionskrediter enligt 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare 473/1991 som beaktats som avdrag från inkomsterna och som ingår i bostadsbidrag

som betalas när denna lag träder i kraft slopas stegvis så att det sammanräknade beloppet av räntor på skulder minskas med 20 procent den 1 januari 2008 och därefter varje år, dock med minst 250 euro. Minskningen beräknas utgående från det sammanräknade beloppet av räntor på bostadslån och konsumtionskrediter som beaktats i bostadsbidrag som betalats den 31 december 2007.

Om ett barn har fyllt 16 år före denna lags i kraftträdande men är under 18 år vid ikraftträdandet, höjs beloppet av bidragstagarens maximala boendeutgifter med stöd av 10 § vid nästa justering enligt 17 §.

Om ansökan om bostadsbidrag har blivit anhängig före denna lags ikraftträdande, beviljas inte bostadsbidraget utan särskilda skäl retroaktivt för en längre tid än ett år.

5.

Lag**om ändring av lagen om frontmannapension**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 28 januari 1977 om frontmannapension (119/1977) 9 a och 9 b § samt 17 § 1 mom.,
sådana de lyder, 9 a § i lagarna 1494/1995 och 727/2001, 9 b § i lag 983/1996 samt 17 § 1 mom. i lag 370/2004, som följer:

9 a §

Rätt till extra fronttillägg har mottagare av fronttillägg till vilken betalas folkpension.

Det extra fronttillägget är till fullt belopp 45 procent, dock minst 25 procent, av den del av folkpensionen som överstiger 981,60 euro om året. Om personen i fråga har inkomst som avses i 22 § i folkpensionslagen (xx/200x) och i 8 § i lagen om införande av folkpensionslagen (xx/200x), bortsett från förhöjning av arbetspension enligt 23 § 6 punkten i folkpensionslagen och en förmån eller förhöjning som avses i 10 § 1 och 4 mom. i lagen om införande av folkpensionslagen, sjunker den ovan nämnda procentsatsen om 45 procent med en procentenhet för varje årligt inkomstbelopp på 58,36 euro upp till inkomstgränsen enligt 20 § i folkpensionslagen och därefter med en procentenhet för varje årligt inkomstbelopp på 144,38 euro. Vid fastställande av extra fronttillägg beaktas inkomsten på samma sätt som vid fastställande av folkpension.

Om folkpensionen har skjutits upp eller tidigare lagts enligt 10 § i folkpensionslagen, höjs nämnda belopp på 981,60 euro med uppskovsprocenten eller minskas det med tidigare laggningsprocenten.

Det extra fronttillägget för den som får pension eller någon annan därmed jämförbar fortlöpande förmån från utlandet bestäms utgående från en så stor del av folkpensionen som överstiger nämnda belopp och som skulle betalas, om de nämnda inkomsterna skulle beaktas när folkpensionen bestäms. Det extra fronttillägget är dock alltid minst 5,07 euro.

Om en pensionstagares folkpension skall minskas enligt 108 § 1 mom. 1 punkten i folkpensionslagen på grund av institutionsvård, beräknas det extra fronttillägget dock på den oförminskade folkpensionen. Om folkpensionen i enlighet med 21 § i folkpensionslagen har avvägts enligt den tid som den försäkrade har varit bosatt i Finland, beräknas det extra fronttillägget på den oavvägda folkpensionen.

9 b §

Om den folkpension som betalas till en mottagare av extra fronttillägg skall justeras eller om folkpensionen skall dras in eller om mottagaren beviljas pension eller en med den jämförbar fortlöpande förmån från utlandet eller om någon annan ändring än en ändring som beror på indexbindning görs i dess belopp, skall beloppet av det extra fronttillägget justeras på motsvarande sätt eller dras in.

17 §

Om inte något annat bestäms i denna lag, iakttas dessutom i tillämpliga delar 54 § 1 och 2 mom., 55, 62–65, 67, 71–84, 86, 88, 91, 96, 106, 107, 110 och 111 § i folkpensionslagen samt lagen om folkpensionsindex (456/2001).

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

De belopp som anges i denna lag motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut i januari 2001 har beräknats.

6.

Lag**om ändring av 2 och 10 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 25 november 1988 om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988)
 2 § 1 mom. och 10 § 1 mom.,
 sådana de lyder, 2 § 1 mom. i lag 984/1996 och 10 § 1 mom. i lag 371/2004, som följer:

2 § Fronttillägg beviljas en person som är bo- satt utomlands och som inte får folkpension enligt folkpensionslagen (xxx/200x).	iaktas i tillämpliga delar 54 § 1 och 2 mom., 63, 75–84, 86, 91, 96, 106 och 107 §, 110 § 2 mom. och 111 § i folkpensionslagen samt la- gen om folkpensionsindex (456/2001).
--	---

10 §

Om inte något annat bestäms i denna lag, _____ Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

7.

Lag**om ändring av lagen om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 28 januari 2005 om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa (39/2005) 2 § 1 mom., 3, 6, 8, 9 och 12 §, 14 § 1 mom., 16 § 1 mom., 18 § och 20 § 1 mom., av dem 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 943/2005, samt *fogas* till 13 § ett nytt 2 mom. som följer:

2 §

Rätt till ålderspension för den som får pensionsstöd

En person som avses i 1 § har rätt till ålderspension enligt folkpensionslagen (xx/200x) och de pensionslagar som nämns i 5 § från ingången av den månad som följer efter den då han eller hon fyller 62 år. Ålderspensionen förtidsminskas inte.

Den som får pensionsstöd har rätt till barnförhöjning i enlighet med 51 § i folkpensionslagen.

Om den som får pensionsstöd har rätt att få efterlevandepensionens begynnelsepension enligt folkpensionslagen, betalas av begynnelsepensionen det belopp som överstiger beloppet av folkpensionsdelen. Pensionsstöd och efterlevandepensionens fortsättningspension enligt folkpensionslagen betalas inte samtidigt.

6 §

Beloppet av folkpensionsdelen

Full folkpensionsdel är 487,76 euro i månaden. Om den som får pensionsstöd är gift eller lever i ett samboförhållande, är folkpensionsdelens fulla belopp 430,54 euro i månaden.

Beloppet av pensionsstödet folkpensionsdel beräknas så att 50 procent av den fulla folkpensionsdelen dras av från den del av årsinkomsten som överstiger 536 euro om året. Som årsinkomst beaktas den arbetspensionsdel som nämns i 5 § samt de förmåner som nämns i 22 § 1 och 2 mom. i folkpensionslagen. De inkomstposter som påverkar bestämmandet av pensionsstödet avrundas till närmaste euro.

Har den som ansöker om pensionsstöd bott utomlands, skall bestämmelserna i 21 § 1–4 mom. i folkpensionslagen tillämpas på beloppet av folkpensionsdelen.

Pensionsstödet folkpensionsdel betalas inte, om det månatliga beloppet understiger 5,38 euro.

3 §

Förhållande till andra förmåner

Rätt till pensionsstöd har inte den som får invalidpension, ålderspension eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna eller arbetslöshetspension eller individuell förtidspension enligt lagen om införande av folkpensionslagen (xx/200x), arbetslöshetspension enligt lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) eller individuell förtidspension enligt ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare 634/2003 eller motsvarande pension som betalas från utlandet.

Den som får pensionsstöd har rätt till dagpenning enligt sjukförsäkringslagen på motsvarande sätt som den som får ålderspension har enligt 8 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen. Den som får pensionsstöd har inte rätt till arbetslöshetsförmåner enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

8 §

Pensionsstöd under institutionsvård och fängelsestraff

I fråga om betalning av pensionsstödet folkpensionsdel under den tid stödtagaren är i institutionsvård tillämpas 5 och 107 § i folkpensionslagen.

I fråga om betalning av pensionsstöd till stödtagaren för tiden för fängelsestraff tillämpas 66 § i folkpensionslagen.

9 §

Anmälningsskyldighet

Den som får pensionsstöd skall underrätta Folkpensionsanstalten om ingående och upplösning av äktenskap, inledande och avslutande av ett samboförhållande, förändringar som skett i de inkomster som påverkar pensionsstödet, flyttning till utlandet, intagning i institutionsvård samt andra förändringar i förhållandena som påverkar pensionsstödet.

12 §

Betalning av pensionsstöd

Pensionsstöd betalas månatligen i enlighet med 64 § 1 mom. i folkpensionslagen till det konto i ett i Finland verksamt penninginstitut som mottagaren har uppgett. Pensionsstödet kan dock betalas även på annat sätt, om det inte är möjligt att betala in det på ett konto eller om den som ansöker om eller får stöd uppger något särskilt skäl som Folkpensionsanstalten godkänner.

13 §

Temporär betalning av pensionsstöd

Om utredningen av de försäkringstider som den som ansöker om pensionsstöd har intjänat i ett annat land som tillämpar rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen pågår, kan pensionsstö-

det beviljas temporärt för den tid behandlingen av ärendet pågår.

14 §

Rätt till invalidpension för den som får pensionsstöd

Om den som får pensionsstöd blir arbetsoförmögen på det sätt som avses i de lagar som nämns i 5 § eller i 12 § i folkpensionslagen, kan han eller hon på ansökan beviljas invalidpension från ingången av den månad som följer efter det att arbetsoförmågan inträdde. Pensionsstödet dras in från begynnelse-tidpunkten för invalidpensionen.

16 §

Justering av pensionsstödet

Pensionsstödet folkpensionsdel justeras, om

1) den som får pensionsstöd ingår äktenskap eller hans eller hennes äktenskap upplöses,

2) den som får pensionsstöd inleder ett samboförhållande eller hans eller hennes samboförhållande upphör, eller

3) en sådan förändring som inte beror på indexbundenheten har skett i de årsinkomster som påverkar pensionsstödet.

18 §

Betalning av pensionsstöd till ett kommunalt organ

Folkpensionsanstalten kan besluta att pensionsstödet skall betalas till ett sådant organ i stödtagarens boningskommun som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) för att användas till försörjning av den som får pensionsstöd och hans eller hennes anhöriga enligt 66 § 3 mom. i folkpensionslagen, om det kan äventyra utkomsten för den som får pensionsstöd eller hans eller hennes anhöriga ifall förmånen betalas till stödtagaren själv. Pensionsstöd som betalats på detta sätt får inte i strid med stödtagarens uttryckliga samtycke

användas för annan försörjning än sådan som ges under den månad för vilken pensionsstödet har betalats.

Framställning om att pensionsstödet skall betalas till ett kommunalt organ kan göras av stödtagaren, stödtagarens make, maka eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter stödtagaren eller det kommunala organ som saken gäller.

20 §

Utmätningförbud

Pensionsstödet folkpensionsdel får inte mätas ut. Bestämmelserna i 93 § i folkpensionslagen skall dock beaktas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.
Pensionsstödet folkpensionsdel som med

stöd av lagen om allmän dyrortsklassificering av kommunerna (955/1973) och statsrådets förordning om allmän dyrortsklassificering av kommunerna (1230/2005) betalas i enlighet med dyrortsklass II när denna lag träder i kraft skall utan ansökan omvandlas från den 1 januari 2008 så att den betalas enligt 6 § i denna lag. På begäran av den som får pensionsstöd ges ett beslut om att pensionsstödet har ändrats. Utbetalningen av de pensionsstöd som betalas ut vid denna lags ikraftträdande fortgår i övrigt på tidigare grunder fram till nästa justering av pensionsstödet folkpensionsdel enligt 16 § eller till dess att pensionsstödet upphör.

De belopp som anges i 6 § i denna lag motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut 2001 har beräknats.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

8.

Lag**om ändring av lagen om särskilt stöd till invandrare**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 20 december 2002 om särskilt stöd till invandrare (1192/2002) 7 § 3 mom.,

ändras 2 § 1 punkten, 6 §, rubriken för 7 § och dess 2 mom., 9 och 14 §, 18 § 1 mom., 19 § 2 och 3 mom., 21, 22 och 23 §, 26 § 1 mom., 31 §, 32 § 3 mom., 33 § 2 och 5 mom. samt 36 § 3 mom.,

av dem 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 942/2005, samt
fogas till 4 § ett nytt 4 mom., som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med:

1) *invandrare* en 16 år fylld person som flyttat till Finland och som har bott i Finland kortare tid än den tid som enligt 21 § i folkpensionslagen (xxx/200x) berättigar till full folkpension,

4 §

Förutsättningar för beviljande av särskilt stöd

När denna lag tillämpas skall frågan om vem som är bosatt i Finland avgöras enligt 3, 3 a, och 4 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993).

6 §

Beloppet av särskilt stöd

Beloppet av särskilt stöd är skillnaden mellan fullt särskilt stöd och de inkomster som skall beaktas enligt 7 §.

Fullt särskilt stöd är 487,76 euro i månaden. Är den som får särskilt stöd gift, uppgår det fulla stödet till 430,54 euro i månaden.

7 §

Inkomster som skall beaktas (årsinkomst)

Som inkomster beaktas dock inte (*prioriterade inkomster*)

1) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd,

2) bostadsbidrag som betalas av statens eller kommunens medel,

3) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),

4) barnförhöjning enligt 51 § i folkpensionslagen,

5) barnförhöjning som ingår i en pension enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006),

6) arbetslöshetsdagpenningens eller arbetsmarknadsstödet barnförhöjning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

7) vårbidrag enligt lagen om handikappförmåner (xx/200x) eller annat motsvarande stöd eller annan motsvarande ersättning som betalas på grundval av sjukdom eller skada,

8) fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977),

9) livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948),

10) frontunderstöd som betalas till vissa utländska frivilliga frontmän, eller

11) förmåner från utlandet som motsvarar de ovan nämnda förmånerna.

9 §

Det särskilda stödets minimibelopp och avrundning

Särskilt stöd betalas inte, om dess belopp per månad är mindre än 5,38 euro.

De inkomstposter som påverkar bestämmandet av det särskilda stödet avrundas till närmaste euro.

14 §

När det särskilda stödet börjar i vissa situationer

Särskilt stöd som beviljats på grundval av arbetsförmåga börjar tidigast vid ingången av månaden efter den för vilken sökanden sist hade rätt till dagpenning med stöd av 8 kap. 2 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004) på grund av sjukdom, lyte eller kroppsskada. Om rätt till dagpenning inte finns, börjar särskilt stöd som beviljats på grundval av arbetsförmåga dock först efter att en tid som motsvarar den tid som avses i 8 kap. 8 § i sjukförsäkringslagen har löpt ut. Detta gäller dock inte en sökande vars arbetsförmåga har börjat innan han eller hon har fyllt 15 år.

Om en person har beviljats invalidpension enligt arbetspensionslagarna och folkpensionslagen, beviljas särskilt stöd som beviljas på grundval av arbetsförmåga från samma tidpunkt. En person som fyllt 63 år kan beviljas särskilt stöd på grundval av arbetsförmåga från ingången av månaden efter den under vilken arbetsförmågan inträdde, dock tidigast från den tidpunkt då personen har beviljats ålderspension enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare och invalidpension enligt folkpensionslagen.

18 §

Anmälningsskyldighet

Den som får särskilt stöd skall underrätta Folkpensionsanstalten om ingående av äktenskap, upplösning av sitt äktenskap, förändringar som skett i hans eller hennes inkomster som påverkar det särskilda stödet, vistelse

utomlands, intagning för institutionsvård samt andra förändringar i sina förhållanden som påverkar det särskilda stödet.

19 §

Justering av särskilt stöd

Utöver vad som bestäms i 1 mom. justeras det särskilda stödet

1) om den årsinkomst som påverkar det särskilda stödet har stigit med minst 734 euro eller sjunkit med minst 367 euro,

2) när folkpension eller familjepension enligt folkpensionslagen som betalas till den som erhåller särskilt stöd justeras, eller

3) om den som får särskilt stöd ingår äktenskap eller om hans eller hennes äktenskap upplöses.

Om en förändring har inträffat den första dagen i en kalendermånad, justeras det särskilda stödet från ingången av den månaden. I annat fall justeras det särskilda stödet från ingången av den månad som följer efter förändringen. När den som får särskilt stöd på grundval av arbetsförmåga fyller 65 år, justeras dock det särskilda stödet från ingången av den månad som följer efter att han eller hon fyllde 65 år till särskilt stöd som betalas till den som fyllt 65 år.

21 §

Särskilt stöd under institutionsvård

Det särskilda stödet betalas inte när stödtagaren har fått sådan vård som avses i 5 § i folkpensionslagen över tre månader till den del stödet, tillsammans med folkpensionen överstiger 256,36 euro per månad eller, för en stödtagare som är gift, 231,76 euro per månad.

Om en stödtagare som fortgående får ofrentlig institutionsvård får bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (xxx/200x), betalas det särskilda stödet dock till oförminskat belopp till utgången av

den månad under vilken institutionsvården har varat nio månader.

Det särskilda stödet betalas till oförminskat belopp från ingången av månaden efter den under vilken institutionsvården upphörde, om institutionsvården upphör den sextonde dagen i månaden eller senare. I annat fall betalas förmånen till oförminskat belopp från ingången av den månad under vilken institutionsvården upphörde.

22 §

Särskilt stöd under fängelsestraff

Utbetalningen av särskilt stöd till den som avtjänar ovillkorligt fängelsestraff i fängelse avbryts sedan tre månader har avtjänats av ett fängelsestraff eller av ett förvandlingsstraff för böter som skall avtjänas utöver det. Om tid i rannsakningsfängelse omedelbart före verkställigheten av straffet dras av från straffet, avbryts utbetalningen av det särskilda stödet på motsvarande sätt när den sammanräknade tiden för straffverkställigheten och avdraget har räckt tre månader, likväl tidigast från ingången av månaden efter den beräknade tidpunkt då straffet började avtjänas.

Särskilt stöd vars utbetalning har varit avbruten av en orsak som nämns i 1 mom. börjar betalas från ingången av den månad som följer efter frigivningen. Om en person friges den första dagen i månaden, betalas förmånen dock från ingången av den månaden.

För den tid under vilken utbetalningen av särskilt stöd skall vara avbruten av skäl som nämns i 1 mom. kan det särskilda stödet betalas till stödtagarens make och barn under 16 år, om deras utkomst är beroende av det särskilda stödet.

23 §

Betalning av särskilt stöd till ett kommunalt organ

Folkpensionsanstalten kan besluta att det särskilda stödet skall betalas till ett sådant organ i stödtagarens bosättningskommun som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen

(710/1982) för att användas till försörjning av den som får särskilt stöd och hans eller hennes anhöriga enligt 22 § 3 mom. i denna lag, om det kan äventyra utkomsten för den som får särskilt stöd eller hans eller hennes anhöriga ifall förmånen betalas till stödtagaren själv. Särskilt stöd som betalats på detta sätt får inte i strid med stödtagarens uttryckliga samtycke användas för annan försörjning än sådan som ges under den månad för vilken det särskilda stödet har betalats.

Framställning om att det särskilda stödet skall betalas till ett kommunalt organ kan göras av stödtagaren, stödtagarens make, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter stödtagaren eller det kommunala organ som saken gäller.

26 §

Sänkning av särskilt stöd

Om en person har försämrat sin ekonomiska ställning eller vidtagit någon annan åtgärd uppenbart i syfte att särskilt stöd skall beviljas på oriktiga grunder, beviljas inget stöd eller beviljas det till det belopp det skulle uppgått till utan detta förfarande eller denna åtgärd.

31 §

Rättelse av beslut

Om den som får särskilt stöd har beviljats en förmån enligt 22 § 1 eller 2 mom. i folkpensionslagen retroaktivt eller om en sådan förmån har höjts, kan Folkpensionsanstalten oberoende av 30 § behandla ärendet på nytt efter att ha hört den berörda parten.

32 §

Återkrav

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som Folkpensionsanstalten be-

talar senare. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot särskilt stöd, folkpension enligt folkpensionslagen eller familjepension enligt folkpensionslagen.

---

33 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att på begäran och avgiftsfritt av penninginstitut få de upplysningar som är nödvändiga för avgörande av ett ärende som är under behandling och som gäller den som ansöker om eller erhåller en förmån och hans eller hennes make, om inte tillräckliga uppgifter och utredningar fås på något annat sätt och det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som den som ansöker om eller erhåller en förmån har lämnat inte är tillräckliga eller tillförlitliga och han eller hon inte har gett sitt samtycke till att uppgifterna erhålls. Begäran om uppgifter skall framställas skriftligen, och innan begäran framställs skall sökanden eller mottagaren underrättas om den.

Utöver denna paragraf iakttas 88 och 89 §, 90 § 3 punkten samt 95 och 96 § i folkpensionslagen.

36 §

Utmätning

Utöver vad som bestäms i 1 och 2 mom., skall 93 § i folkpensionslagen iakttas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. Särskilt stöd till invandrare som med stöd av lagen om allmän dyrortsklassificering av kommunerna (955/1973) och statsrådets förordning om allmän dyrortsklassificering av kommunerna (1230/2005) betalas enligt den andra kommungruppen när denna lag träder i kraft omvandlas från den 1 januari 2008 så att det betalas enligt 6 § i denna lag.

Särskilt stöd som betalas när denna lag träder i kraft omvandlas från den 1 januari 2008 till att motsvara denna lag så att livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst eller beräknad inkomst av egendom inte beaktas som inkomst vid bestämmande av det särskilda stödet.

Utbetalningen av särskilt stöd som betalas när denna lag träder i kraft fortgår i övrigt på tidigare grunder fram till nästa justering enligt 19 § lagen om särskilt stöd till invandrare eller till dess att det särskilda stödet upphör.

Omvandlingarna enligt 2 och 3 mom. görs utan ansökan, och beslut om omvandling av det särskilda stödet meddelas på begäran av stödtagaren.

De belopp som anges i 6, 19 och 21 § i denna lag motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut 2001 har beräknats.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

10.**Lag****om ändring av militärunderstödslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i militärunderstödslagen av den 20 augusti 1993 (781/1993) 22 a § 2 mom. och 27 §,

av dem 22 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 690/2002, samt
ändras 3, 8, 9 och 11 §, 12 § 1 mom., 14 § 1 mom., rubriken för 16 § och dess 1 mom., 17 § 1 mom. och 22 a § 3 mom.,

av dem 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1266/1995, 12 § 1 mom. sådant det lyder i sistnämnda lag, 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 986/1996, 9 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, 11 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 1266/1995 och 986/1996 och i lag 593/2001, rubriken för 16 § och dess 1 mom. sådana de lyder i lag 534/2001 och 22 a § 3 mom. sådant det lyder i nämnda lag 690/2002, som följer:

3 §

Militärunderstöd

I militärunderstöd betalas:

1) till anhöriga till en värnpliktig grundunderstöd, bostadsunderstöd och särskilt understöd som med hänsyn till deras personliga omständigheter och de lokala förhållandena tillförsäkrar dem en skälig utkomst, om de inte får den av de inkomster som står till deras förfogande,

2) till den värnpliktige av särskilda skäl bostadsunderstöd för kostnader för den bostad som är i hans bruk,

3) till den värnpliktige räntorna på studielån enligt 10 a §.

8 §

Grundunderstöd

Grundunderstödet skall täcka utgifterna för den dagliga utkomsten.

Fullt grundunderstöd per månad är lika stort som full folkpension, som betalas till en ensamstående person. Understödet graderas enligt den värnpliktiges anhöriga som ansöker om understöd och antalet i 4 § avsedda familjemedlemmar. Fullt grundunderstöd är för den första familjemedlemmen 100, för

den andra 50 och för den tredje och följande 30 procent av det ovan nämnda beloppet.

Grundunderstödet belopp justeras vid samma tidpunkt och i samma förhållande som folkpensionen.

9 §

Bostadsunderstöd

Bostadsunderstödet skall täcka de faktiska boendekostnaderna för en hyres-, ägar- eller bostadsrättsbostad. Hyresutgifterna ersätts högst enligt lokalt gängse hyresnivå.

Till boendekostnader hänförs hyra, vederlag, utgifter för skötsel av fastigheten och sådana kostnader för värme, vatten, elektricitet och gas som skall betalas separat. Till boendekostnader hänförs även årliga räntor på personliga lån som har upptagits för anskaffning eller iståndsättande av egen bostad eller för betalning av bostadsrättsavgift.

11 §

Inkomster som skall beaktas

När understöd beviljas beaktas de faktiska inkomster som står till sökandens och dennes i 4 § avsedda familjemedlemmars förfogande under tjänstgöringstiden. När understöd be-

viljas med stöd av 10 a § beaktas inte dessa familjemedlemmars inkomster. Som inkomst beaktas inte:

- 1) en förmån enligt denna lag,
- 2) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997),
- 2 a) ersättning för uppehälle enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990),
- 2 b) ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005),
- 3) moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/1993),
- 4) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),
- 5) förmåner enligt lagen om handikappförmåner (xxx/200x),
- 6) den värnpliktiges faderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen,
- 7) den värnpliktiges dagspenning enligt värnpliktslagen,
- 8) bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag (408/1975),
- 9) skatteåterbäringar, eller
- 10) avkastning av egendom.

12 §

Fastställande av understöd

I militärunderstöd betalas skillnaden mellan utgifter enligt 8-10 och 10 a § och inkomster enligt 11 §.

14 §

Betalningstid

Militärunderstödet betalas från ingången av den månad under vilken det har sökts, dock tidigast från dagen för inträdet i tjänst, eller, om rätten till understöd har uppkommit senare, från denna tidpunkt, till utgången av den kalendermånad under vilken den värnpliktige hemförlovats eller hans tjänstgöring avbrutits för en sammanhängande tid om minst 14 dygn utan att avbrottet räknas med i tjänstgöringstiden. Till en värnpliktig som är inkallad

till reservens repetitionsövningar, frivilliga övningar vid försvarsmakten eller kompletterande tjänstgöring och hans anhöriga betalas understöd för hela tjänstgöringstiden.

16 §

Utbetalning av militärunderstöd och förlust av militärunderstödspost

Militärunderstödet betalas månatligen i förskott in på det konto i ett penninginstitut i Finland som sökanden meddelar. Betalningsdag är den första eller andra bankdagen i varje månad. Till den som är inkallad till reservens repetitionsövningar, frivilliga övningar vid försvarsmakten eller kompletterande tjänstgöring eller hans anhöriga betalas understödet i efterskott antingen månatligen eller som en engångsbetalning.

17 §

Utbetalning i specialfall

Från understödet skall avdras den del som motsvarar den tid en understödstagande anhörig till den värnpliktige under minst 14 dygn

- 1) avtjänar ovillkorligt fängelsestraff i fängelse eller
- 2) är i sjukhus-, institutions- eller familjevård som ordnas av en kommun eller en samkommun och som omfattar underhåll.

22 a §

Rätt att få uppgifter

För verkställigheten av militärunderstöd har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att av fängelser få uppgifter om när ett straff börjar och slutar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts.

Denna lag träder i kraft den 1 september

2008.

Militärunderstöd som vid ikraftträdandet betalas enligt den andra kommungruppen omvandlas från den 1 januari 2008 utan särskild ansökan så att det betalas enligt 8§ i denna lag.

Lagen tillämpas på stöd som beviljas vid _____

ikraftträdandet eller därefter och på stöd som justeras enligt 12 § 3 mom. i militärunderstödslagen.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

11.

Lag

om ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 28 maj 1948 om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) 14 § 5 mom., sådant det lyder i lag 972/1980,

ändras 6 § 4 mom., 14 § 2 mom., 18 § 1 mom., 30 § 4 mom. och 43 a § 1 mom., sådana de lyder, 6 § 4 mom. i lag 1022/2004, 14 § 2 mom. och 18 § 1 mom. i lag 536/2001, 30 § 4 mom. i lag 602/1986 och 43 a § 1 mom. i lag 1124/1983, samt *fogas* till 30 §, sådan den lyder i lag 304/1975 samt i nämnda lagar 602/1986 och 536/2001, nya 5–7 mom. som följer:

6 §

Till en skadad eller insjuknad vars invaliditetsgrad är minst 20 procent betalas ersättning för kostnaderna för hemservice enligt 17 § 1 mom. 3 punkten i socialvårdslagen (710/1982) och boendeservice enligt 17 § 1 mom. 4 punkten i nämnda lag, stöd för närstående vård enligt lagen om stöd för närstående vård (937/2005) samt för kostnaderna för sjukvårdstjänster enligt 14 § 1 mom. 2 punkten i folkhälsolagen (66/1972). Hyror eller motsvarande avgifter för servicebostäder eller stödbostäder ersätts dock inte. I fråga om ersättning för hemservice och boendeservice och för stöd för närstående vård bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

vidare. Tilläggsräntans fulla belopp är 6 398,62 euro om året, om sökandens invaliditetsgrad är minst 30 procent, och 4 265,74 euro om året, om sökandens invaliditetsgrad är lägre än 30 procent.

30 §

Har en försörjningspensionstagare tillfälligt fått av Folkpensionsanstalten utbetald folkpension eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp och bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (xx/200x) för den tid, för vilken honom på grund av besvär beviljas försörjningspension retroaktivt, skall Statskontoret utbetala den retroaktiva försörjningspensionen till Folkpensionsanstalten, till den del försörjningspensionen motsvarar beloppet av folkpension, extra fronttillägg, efterlevandepensionens kompletteringsbelopp och bostadsbidrag för pensionstagare som Folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp för samma tid.

Statskontoret betalar också en försörjningspension som det beviljat retroaktivt till Folkpensionsanstalten för ersättande av folkpension, extra fronttillägg, efterlevandepensionens kompletteringsbelopp och bostadsbidrag för pensionstagare som Folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp för samma tid.

14 §

Försörjningspensionens årliga belopp är

- 1) för änka 5 630,78 euro,
- 2) för barn 3 167,32 euro och för föräldralöst barn 6 334,63 euro,
- 3) för förälder 3 167,32 euro,
- 4) för annan anhörig 1 407,70 euro.

18 §

En skadad eller insjuknad, vars invaliditetsgrad enligt 8 § har fastställts till minst 20 procent, kan på ansökan beviljas tilläggsränta för viss tid eller, om han har fyllt 65 år, tills

I de fall som avses i 4 och 5 mom. betalas försörjningspension till Folkpensionsanstalten för att ersätta bostadsbidrag för pensionstagare som Folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp endast om försörjningspension samtidigt betalas för ersättande av folkpension, extra fronttillägg eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp som utbetalts till ett för stort belopp.

Försörjningspensionen utges till Folkpensionsanstalten endast under förutsättning att yrkandet om betalning av pensionen har framställts hos Statskontoret minst två veckor före den dag då försörjningspensionen skall utbetalas.

43 a §

Ersättningsbeloppen enligt denna lag indexjusteras med iakttagande på motsvarande sätt av vad som bestäms i 98 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

De belopp som anges i denna lag motsvarar det poängtal för arbetspensionsindex enligt vilket beloppet av de ersättningar som betalats ut 1995 har beräknats.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

12.

Lag**om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 15 juli 2005 om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 4 § 1 mom. 5 punkten, 9 § 1 mom., 34 §, 38 § 1 mom. 2 punkten, 39 § 1 mom., 47 § 2 mom. 2 punkten, 60 § 6 mom. och 67 § som följer:

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

5) *arbetspensionslagar* de arbetspensionslagar för den privata och den offentliga sektorn som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

9 §

Ordnanande av medicinsk rehabilitering för gravt handikappade

En gravt handikappad försäkrad som är yngre än 65 år och som inte är i offentlig slutenvård har för tryggande eller förbättring av arbets- eller funktionsförmågan rätt till medicinsk rehabilitering om han eller hon inte med stöd av 2 kap. i lagen om handikappförmåner (xxx/200x) får

- 1) handikappbidrag med förhöjt eller med högsta belopp för personer under 16 år,
- 2) handikappbidrag med förhöjt eller med högsta belopp för personer som fyllt 16 år,
- 3) vårdbidrag med förhöjt eller med högsta belopp för personer som får pension, eller
- 4) handikappbidrag med högsta belopp för personer som fyllt 16 år för den tid pensionen är vilande.

34 §

Rehabiliteringspenning till pensionstagare

Rehabiliteringspenningen per dag utgör en tjugofemtedel av en tiondel av summan av de i denna paragraf avsedda månatliga pensionerna, om en rehabiliteringsklient får

1) full invalidpension enligt arbetspensionslagarna, arbetslöshetspension enligt 28 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) eller enligt 28 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare (xxx/2006),

2) invalidpension enligt 12 § i folkpensionslagen (xx/200x), med undantag för invalidpension enligt 4 mom. i det nämnda lagrummet, eller arbetslöshetspension enligt 2 § i lagen om införande av folkpensionslagen (xx/200x), eller

3) generationsväxlingspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) eller enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990).

38 §

Betalning utan samordning

Från rehabiliteringspenningen dras inte av följande förmåner som rehabiliteringsklienten får:

2) invalidpension enligt 12 § 4 mom. i folkpensionslagen,

---

39 §

Retroaktiv betalning

Om en rehabiliteringsklient retroaktivt beviljas ålderspension eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av någon annan lag, skall pensionen eller ersättningen till den del som den motsvarar rehabiliteringspenningen för samma tid betalas till Folkpensionsanstalten, likväl med beaktande av 43 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

---

47 §

Betalning till arbetsgivare

Rehabiliteringspenningen skall

2) enligt lagen om pension för företagare (xx/200x) eller lagen om pension för lantbruksföretagare delas mellan den försäkrade och dennes arbetsgivare i förhållande till den arbetsinkomst som har fastställts enligt dessa pensionslagar och i förhållande till den lön som arbetsgivaren har betalat, om rehabiliteringsklienten är verksam som företagare enligt x § i lagen om pension för företagare eller 1 § i lagen om pension för lantbruksfö-

tagare samtidigt som han eller hon är anställd hos någon annan arbetsgivare.

---

60 §

Rätt att få uppgifter

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag skall fängelserna utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om när en strafftid börjar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts.

---

67 §

Indexjustering

Rehabiliteringspenning som fastställs enligt 32, 33 eller 35 § skall varje kalenderår justeras med det arbetspensionsindex som avses i 98 § i lagen om pension för arbetstagare. På motsvarande sätt skall det belopp som avses i 35 § justeras så som ändringen av arbetspensionsindex enligt 98 § i lagen om pension för arbetstagare förutsätter och det belopp som avses i 37 § skall justeras i enlighet med lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

13.

Lag**om ändring av lagen om bostadsbidrag**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 4 juni 1975 om bostadsbidrag (408/1975) 2 § 2–4 punkten, 3 § 3 mom. och 25 a § 2 punkten, sådana de lyder, 2 § 2–4 punkten i lag 42/2000, 3 § 3 mom. i lag 1032/1997 och 25 a § 2 punkten i lag 689/2002, samt fogas till lagen nya 3 a och 16 a § som följer:

2 §

Bostadsbidrag enligt denna lag beviljas inte

2) hushåll bestående av en enda person, om sökanden uppfyller villkoren enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (xxx/200x) för erhållande av bostadsbidrag för pensionstagare,

3) hushåll bestående av två personer som är äkta makar eller fortgående bor i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden utan att äktenskap ingås, om någon av dem uppfyller villkoren enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare för erhållande av bostadsbidrag för pensionstagare, och inte heller,

4) hushåll, om någon av dess medlemmar får bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

3 §

Till de i 1 mom. 2 punkten avsedda fasta månadsinkomsterna räknas femton procent av de till hushållet hörande personernas sammanlagda förmögenhet enligt 3 a §, dividerad med tolv till den del som den överstiger det belopp som statsrådet årligen fastställer i enlighet med hushållets storlek. Från förmögenheten avdras skulderna. I de fasta månadsinkomsterna inräknas inte de inkomster om vilka bestäms i förordningen, inte heller de i 6 § 4 mom. avsedda hyresinkomster som fås av en underhyresgäst. Ränte- och dividendinkomster beaktas som inkomster, om

ränte- och dividendinkomsterna för en medlem i hushållet sammanlagt överstiger fem euro i månaden. När ränteinkomsterna bedöms skall 2 000 euro dras av som disponibla medel från depositionerna för varje medlem av hushållet. Som inkomst av skogsbruk beaktas den enligt 7 § 2 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) fastställda genomsnittliga årliga avkastningen för skog multiplicerad med arealen skog. Då de fasta månadsinkomsterna fastställs används i brist på annan tillförlitlig utredning det totala beloppet av den berördes förtjänst- och kapitalinkomster vid den senast verkställda beskattningen.

3 a §

När de fasta månadsinkomsterna beräknas skall som förmögenhet beaktas följande tillgångar som en person som hör till hushållet äger:

- 1) fastigheter,
- 2) tillgångar som hänför sig till näringsverksamhet och jordbruk samt andelar i tillgångarna i sammanslutningar,
- 3) skogsegendom,
- 4) depositioner, obligationer, masskuldebrev och andra motsvarande,
- 5) offentligt noterade aktier och andelar i placeringsfonder, samt
- 6) försäkringsplaceringar.

Den förmögenhet som avses i 1 och 2 punkten beaktas till det värde som fastställts eller beräknats vid beskattningen. Som värdet

på skogsegendom beaktas den inkomst av skogsbruk som avses i 3 § 3 mom. multiplicerad med talet 10. Obligationer och massskuldebrev beaktas till gängse värde. Som värdet på offentligt noterade aktier och andelar i placeringsfonder beaktas 70 procent av värdet den sista börsdagen under året före tidpunkten för beviljandet eller justeringen. Försäkringsplaceringar beaktas till återköpsvärde.

Från depositioner avdras 2 000 euro som disponibla medel. När det gäller medlemmarna i hushållet görs avdraget separat från varje medlems depositioner.

Som förmögenhet beaktas dock inte en bostad som är i hushållets eget bruk eller hushållets andel i ett dödsbo.

16 a §

Retroaktivt beviljat bostadsbidrag kan innehållas till Folkpensionsanstalten till den del som motsvarar det bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare som den har betalt ut, om Folkpensionsan-

stalten retroaktivt beviljar bostadsbidrag för samma tid för vilken bidragstagaren eller en person som hör till samma hushåll har fått bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

25 a §

För verkställigheten av bostadsbidraget har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt

2) av fängelser får uppgifter om när ett straff börjar och slutar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. Den tillämpas på bidrag som beviljas eller justeras vid lagens ikraftträdande eller därefter.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

14.

Lag**om ändring av 19 § i lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 16 december 1994 om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994) 19 § 3 mom. sådant det lyder i lag 944/2005, som följer:

19 §

 Utan hinder av 1 mom. ändras
 1) kompletteringsdelen för en person som får avträdelsetödets kompletteringsdel den 1 juni 2001 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § folkpensionslagen (1224/2000),
 2) kompletteringsdelen för en person som får avträdelsetödets kompletteringsdel den 1 mars 2005 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § i folkpensionslagen (1023/2004),
 3) kompletteringsdelen för en person som får avträdelsetödets kompletteringsdel den 1 september 2006 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § i folkpensionslagen (940/2005)

och

4) *kompletteringsdelen för en person som får avträdelsetödets kompletteringsdel den 1 januari 2008 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med 19 § i folkpensionslagen (xxx/200x).*

 Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.
 Ändringen av avträdelsetödets kompletteringsdel enligt denna lag görs utan ansökan. På begäran ges ett beslut om ändringen. Kompletteringsdelen justeras inte i övrigt i samband med ändringen.
 Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

15.

Lag**om ändring av 16 § i lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 28 december 1990 om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990) 16 § 5 mom., sådant det lyder i lag 945/2005, som följer:

16 §

Utan hinder av 1, 3 och 4 mom. ändras

1) kompletteringsdelen för en person som får generationsväxlingspensionens kompletteringsdel den 1 juni 2001 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § folkpensionslagen (1224/2000),

2) kompletteringsdelen för en person som får generationsväxlingspensionens kompletteringsdel den 1 mars 2005 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § i folkpensionslagen (1023/2004),

3) kompletteringsdelen för en person som får generationsväxlingspensionens kompletteringsdel den 1 september 2006 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om

ändring av 24 och 42 b § i folkpensionslagen (940/2005), och

4) kompletteringsdelen för en person som får generationsväxlingspensionens kompletteringsdel den 1 januari 2008 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med 19 § i folkpensionslagen (xxx/200x).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. Ändringen av generationsväxlingspensionens kompletteringsdel enligt denna lag görs utan ansökan. På begäran ges ett beslut om ändringen. Kompletteringsdelen justeras inte i övrigt i samband med ändringen.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

16.

Lag**om ändring av 9 och 11 § i lagen om utkomststöd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 1997 om utkomststöd (1412/1997) 9 § 1 mom. 1 punkten och 11 § 2 mom. 4 och 5 punkten,
 sådana de lyder, 9 § 1 mom. 1 punkten i lag 535/2001 och 11 § 2 mom. 4 och 5 punkten i lag 49/2005, som följer:

9 §

Grunddelens storlek

Utkomststödets grunddel per månad är
 1) för ensamstående och en ensamförsörjare 361,86 euro,

utkomstskydd för arbetslösa eller lagen om offentlig arbetskraftsservice samt ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), och inte heller

11 §

Inkomster som skall beaktas

Som inkomster beaktas dock inte

4) moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/1993) eller förmåner enligt lagen om handikappförmåner (xxx/200x),

5) ersättning för uppehälle enligt lagen om

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Utkomststöd som vid ikraftträdandet betalas enligt den andra kommungruppen omvandlas från den 1 januari 2008 utan ansökan så att det betalas enligt 9 § i denna lag.

De belopp som anges i 9 § i denna lag motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalades ut 2001 har beräknats.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

17.

Lag**om ändring av socialvårdslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i socialvårdslagen av den 17 september 1982 (710/1982) 29 e §, 40 a § 2 mom. och 48 §,
av dem 29 e § sådan den lyder i lag 1310/2003 och 40 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 125/2006, som följer:

29 e §

Såsom inkomster enligt 29 c § skall inte beaktas barnbidrag, barnförhöjning enligt folkpensionslagen (xx/200x), bostadsbidrag, handikappbidrag för personer under 16 år, handikappbidrag för personer som fyllt 16 år och dietersättning enligt lagen om handikappförmåner (xx/200x), sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring, militärunderstöd, fronttillägg, studiepenning, vuxenutbildningsstöd, studiestödets bostadstillägg, systerstipendium och reseersättning som betalas som utkomststöd, ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för uppehälle enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), stipendier som betalas med anledning av studier och inte heller andra motsvarande understöd, eller ersättningar för kostnaderna för familjevård eller stöd för hemvård av barn.

40 a §

I andra än i brådskande fall är kommunen skyldig att i fråga om en person som har fyllt 80 år tillhandahålla bedömning av behovet av socialservice senast den sjunde vardagen efter det att personen i fråga eller hans eller hennes lagliga företrädare eller anhöriga eller någon annan person eller en myndighet, för att få service har tagit kontakt med den myndighet i kommunen som ansvarar för socialservicen. På motsvarande sätt skall kommunen tillhandahålla bedömning av behovet av socialservice i fråga om en person som får i 9 § 3 mom. 3 punkten i lagen om handikappförmåner avsett vårdbidrag för personer som får pension.

48 §

Ändring i en statlig myndighets beslut i ett ärende som rör socialvård skall sökas så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

18.

Lag**om ändring av 10 a § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 3 augusti 1992 om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) 10 a § 3 mom., sådant det lyder i lag i lag 1422/2001, som följer:

10 a §

Inkomster som ligger till grund för bestämmande av dagvårdsavgift

-----
Som inkomster skall inte beaktas barnbidrag, förmåner enligt lagen om handikappförmåner (xxx/200x), barnförhöjning enligt folkpensionslagen (xx/200x), bostadsbidrag, sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring, militärunderstöd, fronttillägg, studiepenning, vuxenutbildningsstöd, studiestödets bostadstillägg, sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd, er-

sättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för uppehälle enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), stipendier som betalas på grund av studier och inte heller andra motsvarande understöd, eller ersättningar för kostnaderna för familjevård eller stöd för hemvård av barn.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

19.

Lag**om ändring av 1 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 30 december 1993 om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993) 1 §, sådan den lyder i lag 635/2004, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Om inte annat följer av internationella överenskommelser som är bindande för Finland eller av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, nedan *förordningen om social trygghet*, avgörs enligt denna lag om följande lagstiftning om social trygghet skall tillämpas på en person:

- 1) folkpensionslagen (xx/200x), barnbi-

dragslagen (796/1992), lagen om moderskapsunderstöd (477/1993) och lagen om bostadsbidrag (408/1975), samt

- 2) lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (xx/200x), lagen om handikappförmåner (xx/200x), lagen om frontmannapension (119/1977) och lagen om särskilt stöd till n-vandrare (1192/2002), när det är fråga om tillämpningen av 3, 3 a och 4 § samt 3 och 4 kap. i denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

20.

Lag**om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten**

I enlighet med riksdagens beslut *fogas* till lagen av den 17 augusti 2001 om Folkpensionsanstalten (731/2001) ett nytt 3 a kap. som följer:

3 a kap.

Fonder

12 a §

Folkpensionsanstaltens fonder

Folkpensionsanstaltens fonder är folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och pensionsansvarsfonden. Bestämmelser om folkpensionsfonden finns i folkpensionslagen

(xxx/200x) och bestämmelser om sjukförsäkringsfonden finns i sjukförsäkringslagen (1224/2004).

Folkpensionsanstaltens fonder har rätt att av särskilda skäl och på de villkor som fonderna iakttar i sin kreditgivning låna varandra medel utan att kräva säkerhet.

12 b §

Pensionsansvarsfonden

Pensionsansvarsfondens tillgångar utgör täckning för det pensionsskydd för Folkpensionsanstaltens personal som grundar sig på ett anställningsförhållande till pensionsanstalten. Av fondens medel betalas pensionerna och familjepensionerna enligt 13 §.

12 c §

Täckning av pensionsansvaret

För täckning av pensionsansvaret och betalning av pensioner skall bidrag betalas ur folkpensions- och sjukförsäkringsfonden. Beloppet ur pensionsansvarsfonden är minst 19 procent och högst 41 procent av det fulla pensionsansvaret. Genom bidrag får denna nivå inte överskridas annat än tillfälligt.

När det fulla pensionsansvaret beräknas iaktas i tillämpliga delar grunderna enligt 6 kap. i lagen om pensionsstiftelser

(1774/1995). Försäkringsinspektionen meddelar närmare föreskrifter om grunderna.

Om folkpensionsfondens och sjukförsäkringsfondens investerings- eller anläggningstillgångar används till betalning av bidrag, uppdelas verksamhetskostnaderna till denna del inte enligt 97 § i folkpensionslagen eller 18 kap. 1 § i sjukförsäkringslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Den nivå om 41 procent för pensionsansvarsfonden som föreskrivs i 12 c § 1 mom. skall uppnås före utgången av 2010. Till pensionsansvarsfonden kan betalas mera bidrag än ett balanserat uppnående av täckningsnivån förutsätter, om detta sker genom överföringar av Folkpensionsanstaltens investerings- och anläggningstillgångar och genom värdeuppskrivningar som gäller dem.

Nådendal den 29 juni 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Liisa Hyssälä*

5.

Lag**om ändring av lagen om frontmannapension**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 28 januari 1977 om frontmannapension (119/1977) 9 a och 9 b § samt 17 § 1 mom.,

sådana de lyder, 9 a § i lagarna 1494/1995 och 727/2001, 9 b § i lag 983/1996 samt 17 § 1 mom. i lag 370/2004, som följer:

Gällande lydelse

9 a §

Rätt till extra fronttillägg har mottagare av fronttillägg till vilken utges folkpension.

Det extra fronttillägget är till fullt belopp 45 procent, dock minst 25 procent, av den del av folkpensionen som överstiger 981,60 euro om året. Om personen i fråga har inkomst som avses i 26 och 27 § folkpensionslagen, sjunker den ovan nämnda procentsatsen om 45 procent med en procentenhet för varje årligt inkomstbelopp på 58,36 euro upp till inkomstgränsen enligt 26 § 1 mom. folkpensionslagen och därefter med en procentenhet för varje årligt inkomstbelopp på 144,38 euro. Vid fastställande av extra fronttillägg beaktas inkomsten på samma sätt som vid fastställande av folkpension.

Om folkpensionen enligt 25 a § folkpensionslagen har skjutits upp eller tidigarelagts, höjs nämnda belopp på 981,60 euro med uppskovsprocenten eller minskas det med tidigarelägningsprocenten.

Föreslagen lydelse

9 a §

Rätt till extra fronttillägg har mottagare av fronttillägg till vilken betalas folkpension.

Det extra fronttillägget är till fullt belopp 45 procent, dock minst 25 procent, av den del av folkpensionen som överstiger 981,60 euro om året. Om personen i fråga har inkomst som avses i 22 § i folkpensionslagen (xx/200x) och i 8 § i lagen om införande av folkpensionslagen (xx/200x), bortsett från förhöjning av arbetspension enligt 23 § 6 punkten i folkpensionslagen och en förmån eller förhöjning som avses i 10 § 1 och 4 mom. i lagen om införande av folkpensionslagen, sjunker den ovan nämnda procentsatsen om 45 procent med en procentenhet för varje årligt inkomstbelopp på 58,36 euro upp till inkomstgränsen enligt 20 § i folkpensionslagen och därefter med en procentenhet för varje årligt inkomstbelopp på 144,38 euro. Vid fastställande av extra fronttillägg beaktas inkomsten på samma sätt som vid fastställande av folkpension.

Om folkpensionen har skjutits upp eller tidigarelagts enligt 10 § i folkpensionslagen, höjs nämnda belopp på 981,60 euro med uppskovsprocenten eller minskas det med tidigarelägningsprocenten.

Det extra fronttillägget för den som får

Gällande lydelse

Det extra fronttillägget för den som får livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst bestäms dock utgående från en så stor del av folkpensionen över nämnda belopp som skulle betalas, om livräntan inte hade beaktats då folkpensionen bestämdes. Det extra fronttillägget för den som får pension eller någon annan därmed jämförbar fortlöpande förmån från utlandet bestäms utgående från en så stor del av folkpensionen som överstiger nämnda belopp och som skulle betalas, om de nämnda inkomsterna skulle beaktas när folkpensionen bestäms. Det extra fronttillägget är dock alltid minst 5,07 euro.

Om en pensionstagares folkpension skall minskas enligt 42 b § folkpensionslagen på grund av anstaltsvård, beräknas det extra fronttillägget dock på den oförminskade folkpensionen. Om folkpensionen enligt 25 b § folkpensionslagen har avvägs enligt den tid som den försäkrade har varit bosatt i Finland, beräknas det extra fronttillägget på den oavvägda folkpensionen.

9 b §

Om den folkpension som betalas till en mottagare av extra fronttillägg skall rättas eller om folkpensionen skall dras in eller om mottagaren beviljas pension eller en med den jämförbar förmån från utlandet eller om någon annan ändring än en ändring som beror på indexbindning görs i dess belopp, skall beloppet av det extra fronttillägget rättas på motsvarande sätt eller dras in. *Om den som får livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst inte får folkpension eller om folkpensionen fastställs enligt 25 b § folkpensionslagen, skall det extra fronttillägget rättas eller dras in under samma förutsättningar som folkpensionen. Det extra fronttillägget skall även rättas i det fall att folkpension beviljas den som får livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst.*

17 §

Om inte något annat bestäms i denna lag, iakttas dessutom i tillämpliga delar 35, 37–39, 39 a, 39 b, 40–42, 43, 44–46, 46 b, 46 c, 46 f, 46 j, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 74 c, 79,

Föreslagen lydelse

pension eller någon annan därmed jämförbar fortlöpande förmån från utlandet bestäms utgående från en så stor del av folkpensionen som överstiger nämnda belopp och som skulle betalas, om de nämnda inkomsterna skulle beaktas när folkpensionen bestäms. Det extra fronttillägget är dock alltid minst 5,07 euro.

Om en pensionstagares folkpension skall minskas enligt 108 § 1 mom. 1 punkten i folkpensionslagen på grund av institutionsvård, beräknas det extra fronttillägget dock på den oförminskade folkpensionen. Om folkpensionen i enlighet med 21 § i folkpensionslagen har avvägs enligt den tid som den försäkrade har varit bosatt i Finland, beräknas det extra fronttillägget på den oavvägda folkpensionen.

9 b §

Om den folkpension som betalas till en mottagare av extra fronttillägg skall justeras eller om folkpensionen skall dras in eller om mottagaren beviljas pension eller en med den jämförbar fortlöpande förmån från utlandet eller om någon annan ändring än en ändring som beror på indexbindning görs i dess belopp, skall beloppet av det extra fronttillägget justeras på motsvarande sätt eller dras in.

17 §

Om inte något annat bestäms i denna lag, iakttas dessutom i tillämpliga delar 54 § 1 och 2 mom., 55, 62–65, 67, 71–84, 86, 88, 91, 96, 106, 107, 110 och 111 § i folkpen-

80, 82, 85, 86, 88, 88 a och 88 b § folkpensionslagen samt lagen om folkpensionsindex (456/2001). Vid bestämmande av extra fronttillägg iakttas dessutom i tillämpliga delar 26 § 7 mom. folkpensionslagen.

sionslagen samt lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

De belopp som anges i denna lag motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut i januari 2001 har beräknats.

6.

Lag

om ändring av 2 och 10 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen av den 25 november 1988 om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988) 2 § 1 mom. och 10 § 1 mom., sådana de lyder, 2 § 1 mom. i lag 984/1996 och 10 § 1 mom. i lag 371/2004, som följer:

2 §

Fronttillägg beviljas en finsk eller utländsk medborgare som är bosatt utomlands och som inte får folkpension enligt folkpensionslagen (347/56).

2 §

Fronttillägg beviljas en person som är bosatt utomlands och som inte får folkpension enligt folkpensionslagen (xxx/200x).

10 §

Om inte något annat bestäms i denna lag, iakttas i tillämpliga delar 35 § 1 och 2 mom. samt 37, 40, 46 b, 46 f, 46 j, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 79, 82, 85, 86, 88, 88 a och 88 b § folkpensionslagen samt lagen om folkpensionsindex (456/2001).

10 §

Om inte något annat bestäms i denna lag, iakttas i tillämpliga delar 54 § 1 och 2 mom., 63, 75–84, 86, 91, 96, 106 och 107 §, 110 § 2 mom. och 111 § i folkpensionslagen samt lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

7.

Lag**om ändring av lagen om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 28 januari 2005 om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa (39/2005) 2 § 1 mom., 3, 6, 8, 9 och 12 §, 14 § 1 mom., 16 § 1 mom., 18 § och 20 § 1 mom., av dem 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 943/2005, samt *fogas* till 13 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

Rätt till ålderspension för den som får pensionsstöd

En person som avses i 1 § har rätt till ålderspension enligt folkpensionslagen (347/1956) och de pensionslagar som nämns i 5 § från ingången av den månad som följer efter den då han eller hon fyller 62 år. Ålderspensionen förtidsminskas inte.

3 §

Förhållande till andra förmåner

Rätt till pensionsstöd har inte den som får invalidpension, arbetslöshetspension, ålderspension eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna eller motsvarande pension som betalas från utlandet.

Den som får pensionsstöd har rätt till dagpenning enligt sjukförsäkringslagen på

Föreslagen lydelse

2 §

Rätt till ålderspension för den som får pensionsstöd

En person som avses i 1 § har rätt till ålderspension enligt folkpensionslagen (*xx/200x*) och de pensionslagar som nämns i 5 § från ingången av den månad som följer efter den då han eller hon fyller 62 år. Ålderspensionen förtidsminskas inte.

3 §

Förhållande till andra förmåner

Rätt till pensionsstöd har inte den som får invalidpension, ålderspension eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna eller arbetslöshetspension *eller individuell förtidspension enligt lagen om införande av folkpensionslagen (xx/200x), arbetslöshetspension enligt lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) eller individuell förtidspension enligt ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare 634/2003 eller motsvarande pension som betalas från utlandet.*

Den som får pensionsstöd har rätt till dagpenning enligt sjukförsäkringslagen på

motsvarande sätt som den som får ålderspension har enligt 8 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen. Den som får pensionsstöd har inte rätt till arbetslöshetsförmåner enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Den som får pensionsstöd har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare i enlighet med lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978).

Den som får pensionsstöd har rätt till barnförhöjning i enlighet med 29 § i folkpensionslagen.

Om den som får pensionsstöd har rätt att få efterlevandepensionens begynnelsepension enligt familjepensionslagen (38/1969), betalas av begynnelsepensionen det belopp som överstiger beloppet av folkpensionsdelen. Pensionsstöd och efterlevandepensionens fortsättningspension enligt familjepensionslagen betalas inte samtidigt.

6 §

Beloppet av folkpensionsdelen

Full folkpensionsdel är 5 853,12 euro om året i den *första* och 5 615,40 euro om året i den *andra kommungruppen*. Om den som får pensionsstöd är gift, är folkpensionsdelens fulla belopp 5 166,48 euro om året i den *första* och 4 964,04 euro om året i den *andra kommungruppen*.

Beloppet av pensionsstödet folkpensionsdel beräknas så att 50 procent av den fulla folkpensionsdelen dras av från den del av årsinkomsten som överstiger 536 euro om året. Som årsinkomst beaktas den arbetspensionsdel som nämns i 5 § samt de förmåner som nämns i 26 § 1 och 5 mom. i folkpensionslagen med beaktande av 4 mom. i nämnda paragraf. De inkomstposter som påverkar bestämmandet av pensionsstödet avrundas till närmaste euro.

Pensionsstödet folkpensionsdel beviljas i enlighet med dyrortsklassen för den kommun där personen bor vid begynnelsepunkten för pensionsstödet. När den som får pensionsstöd har bott i en kommun av en annan dyrortsklass i sex månader, ändras pensionsstödet folkpensionsdel i enlighet med den nya boningskommunens dyr-

motsvarande sätt som den som får ålderspension har enligt 8 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen. Den som får pensionsstöd har inte rätt till arbetslöshetsförmåner enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Den som får pensionsstöd har rätt till barnförhöjning i enlighet med 51 § i folkpensionslagen.

Om den som får pensionsstöd har rätt att få efterlevandepensionens begynnelsepension enligt *folkpensionslagen*, betalas av begynnelsepensionen det belopp som överstiger beloppet av folkpensionsdelen. Pensionsstöd och efterlevandepensionens fortsättningspension enligt folkpensionslagen betalas inte samtidigt.

6 §

Beloppet av folkpensionsdelen

Full folkpensionsdel är 487,76 euro i månaden. Om den som får pensionsstöd är gift eller *lever i ett samboförhållande*, är folkpensionsdelens fulla belopp 430,54 euro i månaden.

Beloppet av pensionsstödet folkpensionsdel beräknas så att 50 procent av den fulla folkpensionsdelen dras av från den del av årsinkomsten som överstiger 536 euro om året. Som årsinkomst beaktas den arbetspensionsdel som nämns i 5 § samt *de* förmåner som nämns i 22 § 1 och 2 mom. i folkpensionslagen. De inkomstposter som påverkar bestämmandet av pensionsstödet avrundas till närmaste euro.

Gällande lydelse

ortsklass från ingången av den därpå följande månaden. Bestämmelser om kommunernas dyrortsklassificering finns i lagen om allmän dyrortsklassificering av kommunerna (955/1973).

Har den som ansöker om pensionsstöd bott utomlands, skall bestämmelserna i 25 b § 1 och 3 mom. i folkpensionslagen tillämpas på beloppet av folkpensionsdelen.

Beloppet av pensionsstödets folkpensionsdel beräknas så att 50 procent av den fulla folkpensionsdelen dras av från den del av årsinkomsten som överstiger 536 euro om året. Som årsinkomst beaktas den arbetspensionsdel som nämns i 5 § samt de förmåner som nämns i 26 § 1 och 5 mom. i folkpensionslagen med beaktande av 4 mom. i nämnda paragraf. De inkomstposter som påverkar bestämmandet av pensionsstödet avrundas till närmaste euro.

Pensionsstödets folkpensionsdel beviljas i enlighet med dyrortsklassen för den kommun där personen bor vid begynnelsetidpunkten för pensionsstödet. När den som får pensionsstöd har bott i en kommun av en annan dyrortsklass i sex månader, ändras pensionsstödets folkpensionsdel i enlighet med den nya boningskommunens dyrortsklass från ingången av den därpå följande månaden. Bestämmelser om kommunernas dyrortsklassificering finns i lagen om allmän dyrortsklassificering av kommunerna (955/1973).

Har den som ansöker om pensionsstöd bott utomlands, skall bestämmelserna i 25 b § 1 och 3 mom. i folkpensionslagen tillämpas på beloppet av folkpensionsdelen.

8 §

Pensionsstöd under institutionsvård och vid verkställighet av straff

I fråga om betalning av pensionsstödets folkpensionsdel under den tid stödtagaren är i institutionsvård tillämpas 42 b och 43 § i folkpensionslagen.

I fråga om betalning av pensionsstöd till stödtagaren för tiden för verkställighet av straff tillämpas 42 § i folkpensionslagen.

Föreslagen lydelse

Har den som ansöker om pensionsstöd bott utomlands, skall bestämmelserna i 21 b § 1–4 mom. i folkpensionslagen tillämpas på beloppet av folkpensionsdelen.

Pensionsstödets folkpensionsdel betalas inte, om det månatliga beloppet understiger 5,38 euro.

8 §

Pensionsstöd under institutionsvård och fängelsestraff

I fråga om betalning av pensionsstödets folkpensionsdel under den tid stödtagaren är i institutionsvård tillämpas 5 och 107 § i folkpensionslagen.

I fråga om betalning av pensionsstöd till stödtagaren för tiden för fängelsestraff tillämpas 66 § i folkpensionslagen.

9 §

Anmälningsskyldighet

Den som får pensionsstöd skall underrätta Folkpensionsanstalten om ingående av äktenskap, upplösning av äktenskap, förändringar som skett i de inkomster som påverkar pensionsstödet, flyttning till utlandet, ändrad boningskommun, intagning i institutionsvård samt andra förändringar i förhållandena som påverkar pensionsstödet.

12 §

Betalning av pensionsstöd

Pensionsstöd betalas månatligen i enlighet med 38 § i folkpensionslagen till det konto i ett i Finland verksamt penninginstitut som mottagaren har uppgett. Pensionsstödet kan dock betalas även på annat sätt, om det inte är möjligt att betala in det på ett konto eller om den som ansöker om eller får stöd uppger något särskilt skäl som Folkpensionsanstalten godkänner.

14 §

Rätt till invalidpension för den som får pensionsstöd

Om den som får pensionsstöd blir arbetsoförmögen på det sätt som avses i de lagar som nämns i 5 § eller i 22 § i folkpensionslagen, kan han eller hon på ansökan beviljas

9 §

Anmälningsskyldighet

Den som får pensionsstöd skall underrätta Folkpensionsanstalten om ingående och upplösning av äktenskap, *inledande och avslutande av ett samboförhållande*, förändringar som skett i de inkomster som påverkar pensionsstödet, flyttning till utlandet, intagning i institutionsvård samt andra förändringar i förhållandena som påverkar pensionsstödet.

12 §

Betalning av pensionsstöd

Pensionsstöd betalas månatligen i enlighet med 64 § 1 mom. i folkpensionslagen till det konto i ett i Finland verksamt penninginstitut som mottagaren har uppgett. Pensionsstödet kan dock betalas även på annat sätt, om det inte är möjligt att betala in det på ett konto eller om den som ansöker om eller får stöd uppger något särskilt skäl som Folkpensionsanstalten godkänner.

13 §

Temporär betalning av pensionsstöd

Om utredningen av de försäkringstider som den som ansöker om pensionsstöd har intjänat i ett annat land som tillämpar rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen pågår, kan pensionsstödet beviljas temporärt för den tid behandlingen av ärendet pågår.

14 §

Rätt till invalidpension för den som får pensionsstöd

Om den som får pensionsstöd blir arbetsoförmögen på det sätt som avses i de lagar som nämns i 5 § eller i 12 § i folkpensionslagen, kan han eller hon på ansökan beviljas

Gällande lydelse

invalidpension från ingången av den månad som följer efter det att arbetsförmågan inträdde. Pensionsstödet dras in från begynnelsetidpunkten för invalidpensionen.

-----
16 §

Justering av pensionsstödet

Pensionsstödet folkpensionsdel justeras när den som får pensionsstöd ingår äktenskap, när äktenskapet upplöses eller när en sådan förändring som inte beror på indexbundenheten har skett i de årsinkomster som påverkar pensionsstödet. När årsinkomsten bedöms tillämpas i övrigt bestämmelserna i 32 a § 2 mom. i folkpensionslagen om bedömning av årsinkomsten.

18 §

Betalning av pensionsstöd till ett kommunalt organ

Kan utbetalning av pensionsstöd till stödtagaren själv inte anses vara ändamålsenligt på grund av stödtagarens levnadssätt eller på grund av att stödtagaren är sjuk eller av någon annan särskild orsak och har ingen intressebevakare förordnats för honom eller henne, kan Folkpensionsanstalten med stödtagarens samtycke besluta att stödet skall betalas till ett i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) avsett organ i stödtagarens boningskommun för att användas för vård av stödtagaren och av i 42 § 3 mom. i folkpensionslagen avsedda anhöriga till honom eller henne. Pensionsstöd som betalats på detta sätt får inte i strid med stödtagarens uttryckliga samtycke användas för annan vård än sådan som ges under den månad för vilken pensionsstödet har betalats.

Föreslagen lydelse

invalidpension från ingången av den månad som följer efter det att arbetsförmågan inträdde. Pensionsstödet dras in från begynnelsetidpunkten för invalidpensionen.

-----
16 §

Justering av pensionsstödet

Pensionsstödet folkpensionsdel justeras, om

1) den som får pensionsstöd ingår äktenskap eller *hans eller hennes äktenskap upplöses,*

2) *den som får pensionsstöd inleder ett samboförhållande eller hans eller hennes samboförhållande upphör, eller*

3) en sådan förändring som inte beror på indexbundenheten har skett i de årsinkomster som påverkar pensionsstödet.

-----
18 §

Betalning av pensionsstöd till ett kommunalt organ

Folkpensionsanstalten kan besluta att pensionsstödet skall betalas till ett sådant organ i stödtagarens boningskommun som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) för att användas till försörjning av den som får pensionsstöd och hans eller hennes anhöriga enligt 66 § 3 mom. i folkpensionslagen, om det kan äventyra utkomsten för den som får pensionsstöd eller hans eller hennes anhöriga ifall förmånen betalas till stödtagaren själv. Pensionsstöd som betalats på detta sätt får inte i strid med stödtagarens uttryckliga samtycke användas för annan försörjning än sådan som ges under den månad för vilken pensionsstödet har betalats.

Framställning om att pensionsstödet skall betalas till ett kommunalt organ kan göras av stödtagaren, stödtagarens make, maka eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter stödtagaren eller det kommunala organ som saken gäller.

20 §

Utmätningsförbud

Pensionsstödets folkpensionsdel får inte mätas ut. Bestämmelserna i 79 § 3 mom. i folkpensionslagen skall dock beaktas.

-----

20 §

Utmätningsförbud

Pensionsstödets folkpensionsdel får inte mätas ut. Bestämmelserna i 93 § i folkpensionslagen skall dock beaktas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Pensionsstödets folkpensionsdel som med stöd av lagen om allmän dyrortsklassificering av kommunerna (955/1973) och statsrådets förordning om allmän dyrortsklassificering av kommunerna (1230/2005) betalas i enlighet med dyrortsklass II när denna lag träder i kraft skall utan ansökan användas från den 1 januari 2008 så att den betalas enligt 6 § i denna lag. På begäran av den som får pensionsstöd ges ett beslut om att pensionsstödet har ändrats. Utbetalningen av de pensionsstöd som betalas ut vid denna lags ikraftträdande fortgår i övrigt på tidigare grunder fram till nästa justering av pensionsstödets folkpensionsdel enligt 16 § eller till dess att pensionsstödet upphör.

De belopp som anges i 6 § i denna lag motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut 2001 har beräknats.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

8.

Lag**om ändring av lagen om särskilt stöd till invandrare**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 20 december 2002 om särskilt stöd till invandrare (1192/2002) 7 § 3 mom.,
ändras 2 § 1 punkten, 6 §, rubriken för 7 § och dess 2 mom., 9 och 14 §, 18 § 1 mom., 19 § 2 och 3 mom., 21, 22 och 23 §, 26 § 1 mom., 31 §, 32 § 3 mom., 33 § 2 och 5 mom. samt 36 § 3 mom., av dem 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 942/2005, samt
fogas till 4 § ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *invandrare* en 16 år fylld person som flyttat till Finland och som har bott i Finland kortare tid än den tid som enligt 25 b § folkpensionslagen (347/1956) berättigar till full folkpension,

4 §

Förutsättningar för beviljande av särskilt stöd

6 §

Beloppet av särskilt stöd

Beloppet av särskilt stöd är skillnaden mellan fullt särskilt stöd och årsinkomsten enligt 7 §.

Fullt särskilt stöd är 5 853,12 euro om året i den första och 5 615,40 euro om året i den andra kommungruppen.

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med:

1) *invandrare* en 16 år fylld person som flyttat till Finland och som har bott i Finland kortare tid än den tid som enligt 21 § folkpensionslagen (*xxx/200x*) berättigar till full folkpension,

4 §

Förutsättningar för beviljande av särskilt stöd

När denna lag tillämpas skall frågan om vem som är bosatt i Finland avgöras enligt 3, 3 a, och 4 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993).

6 §

Beloppet av särskilt stöd

Beloppet av särskilt stöd är skillnaden mellan fullt särskilt stöd och *de inkomster som skall beaktas* enligt 7 §.

Fullt särskilt stöd är 487,76 euro per månad. Är den som får särskilt stöd gift, uppgår det fulla särskilda stödet till 430,54

Är den som får särskilt stöd gift, uppgår det fulla särskilda stödet till 5 166,48 euro om året i den första och 4 964,04 euro om året i den andra kommungruppen

Särskilt stöd beviljas enligt den kommungrupp till vilken den kommun hör där personen i fråga bor när det särskilda stödet börjar utbetalas.

Angående kommungrupperna gäller vad som bestäms i 25 § 4 mom. Folkpensionslagen.

7 §

Inkomster och förmögenhet som skall beaktas (årsinkomst)

Som inkomster beaktas dock inte (*prioriterade inkomster*)

- 1) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd,
- 2) bostadsbidrag som betalas av statens eller kommunens medel,
- 3) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),
- 4) barnförhöjning enligt 29 § folkpensionslagen,
- 5) barnförhöjning som ingår i en pension enligt en lag, *en pensionsstadga eller ett pensionsreglemente* som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961),
- 6) arbetslöshetsdagpenningens eller arbetsmarknadsstödet barnförhöjning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa,
- 7) vårdbidrag för pensionstagare enligt 30 a § folkpensionslagen eller annat motsvarande stöd eller annan motsvarande ersättning som betalas på grundval av sjukdom eller skada,
- 8) fronttillägg enligt lagen om frontmanpension (119/1977),
- 9) frontunderstöd som betalas till vissa utländska frivilliga frontmän.

Som årsinkomst betraktas också åtta procent av det belopp varmed värdet av persons förmögenhet överstiger 13 205 euro eller, om han eller hon är gift, varmed värdet av makarnas sammanlagda förmögen-

euro per månad.

7 §

Inkomster som skall beaktas (årsinkomst)

Som inkomster beaktas dock inte (*prioriterade inkomster*)

- 1) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd,
- 2) bostadsbidrag som betalas av statens eller kommunens medel,
- 3) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),
- 4) barnförhöjning enligt 51 § i folkpensionslagen,
- 5) barnförhöjning som ingår i en pension enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006),
- 6) arbetslöshetsdagpenningens eller arbetsmarknadsstödet barnförhöjning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa,
- 7) vårdbidrag enligt lagen om handikappförmåner (xx/200x) eller annat motsvarande stöd eller annan motsvarande ersättning som betalas på grundval av sjukdom eller skada,
- 8) fronttillägg enligt lagen om frontmanpension (119/1977),
- 9) livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948),
- 10) frontunderstöd som betalas till vissa utländska frivilliga frontmän, eller
- 11) förmåner från utlandet som motsvarar de ovan nämnda förmånerna.
(3 mom. upphävs)

Gällande lydelse

het överstiger 21 128 euro. När årsinkomsten uppskattas räknas som förmögenhet inte en bostad som är i personens eget bruk.

---

9 §

Det lägsta beloppet av särskilt stöd som utbetalas samt avrundning

Särskilt stöd betalas inte, om dess belopp per månad skulle vara mindre än 10,76 euro.

De förmögenhets- och inkomstposter som påverkar bestämmandet av det särskilda stödet avrundas till närmaste euro.

14 §

När det särskilda stödet börjar i vissa situationer

Särskilt stöd som beviljats på grundval av arbetsförmåga börjar tidigast vid ingången av månaden efter den för vilken sökanden sist hade rätt till dagpenning med stöd av 15 § 1 eller 3 mom. sjukförsäkringslagen (364/1963) på grund av sjukdom, lyte eller kroppsskada. Om rätt till dagpenning inte finns, börjar särskilt stöd som beviljats på grundval av arbetsförmåga dock först efter att en tid som motsvarar den tid som avses i 19 § sjukförsäkringslagen har löpt ut. Detta gäller dock inte en sökande vars arbetsförmåga har börjat innan han eller hon har fyllt 15 år.

Föreslagen lydelse

9 §

Det särskilda stödets minimibelopp och avrundning

Särskilt stöd betalas inte, om dess belopp per månad är mindre än 5,38 euro.

De inkomstposter som påverkar bestämmandet av det särskilda stödet avrundas till närmaste euro.

14 §

När det särskilda stödet börjar i vissa situationer

Särskilt stöd som beviljats på grundval av arbetsförmåga börjar tidigast vid ingången av månaden efter den för vilken sökanden sist hade rätt till dagpenning med stöd av 8 kapitel 2 § sjukförsäkringslagen (1224/2004) på grund av sjukdom, lyte eller kroppsskada. Om rätt till dagpenning inte finns, börjar särskilt stöd som beviljats på grundval av arbetsförmåga dock först efter att en tid som motsvarar den tid som avses i 8 kapitel 8 § sjukförsäkringslagen har löpt ut. Detta gäller dock inte en sökande vars arbetsförmåga har börjat innan han eller hon har fyllt 15 år.

Om en person har beviljats invalidpension enligt arbetspensionslagarna och folkpensionslagen, beviljas särskilt stöd som beviljas på grundval av arbetsförmåga från samma tidpunkt. En person som fyllt 63 år kan beviljas särskilt stöd på grundval av arbetsförmåga från ingången av månaden efter den under vilken arbetsförmågan inträdde, dock tidigast från den tidpunkt då personen har beviljats ålderspension enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare och invalidpension enligt folkpensionslagen.

18 §

Anmälningsskyldighet

Den som får särskilt stöd skall underrätta Folkpensionsanstalten om ingående av äktenskap, upplösning av äktenskap, förändringar som skett i inkomster *och förmögenhet* och som påverkar det särskilda stödet, vistelse utomlands, *ändrad bosättningskommun*, intagning för anstaltsvård samt andra förändringar i förhållandena som påverkar det särskilda stödet.

19 §

Justering av särskilt stöd

Utöver vad som bestäms i 1 mom. justeras det särskilda stödet:

1) när den årsinkomst som påverkar det särskilda stödet har stigit med minst 734 euro eller sjunkit med minst 367 euro,

2) när folkpension eller familjepension enligt familjepensionslagen (38/1969) som betalas till den som erhåller särskilt stöd justeras,

3) när den som får särskilt stöd ingår äktenskap eller äktenskapet upplöses,

4) när den som får särskilt stöd sex månader utan avbrott har bott i en kommun som hör till en annan kommungrupp än den kommun enligt vars *dyrortsgrupp* hans eller hennes särskilda stöd betalas.

Det särskilda stödet justeras från ingången av den månad som följer efter förändringen. När den som får särskilt stöd på grundval av arbetsförmåga fyller 65 år, justeras det särskilda stödet från ingången av den månad som följer efter att han eller hon fyllde 65 år till särskilt stöd som betalas till den som fyllt 65 år.

18 §

Anmälningsskyldighet

Den som får särskilt stöd skall underrätta Folkpensionsanstalten om ingående av äktenskap, upplösning av sitt äktenskap, förändringar som skett i *hans eller hennes* inkomster som påverkar det särskilda stödet, vistelse utomlands, intagning för institutionsvård samt andra förändringar i *sina* förhållanden som påverkar det särskilda stödet.

19 §

Justering av särskilt stöd

Utöver vad som bestäms i 1 mom. justeras det särskilda stödet:

1) *om* den årsinkomst som påverkar det särskilda stödet har stigit med minst 734 euro eller sjunkit med minst 367 euro,

2) när folkpension eller familjepension enligt *folkpensionslagen* som betalas till den som erhåller särskilt stöd justeras,

3) *om* den som får särskilt stöd ingår äktenskap eller äktenskapet upplöses.

Om en förändring har inträffat den första dagen i en kalendermånad, justeras det särskilda stödet från ingången av den månaden. I annat fall justeras det särskilda stödet från ingången av den månad som följer efter förändringen. När den som får särskilt stöd på grundval av arbetsförmåga fyller 65 år, justeras *dock* det särskilda stödet från ingången av den månad som följer efter att han eller hon fyllde 65 år till särskilt stöd som betalas till den som fyllt 65 år.

Gällande lydelse

21 §

Särskilt stöd under anstaltsvård

Det särskilda stödet minskas när stödtagaren har fått sådan vård som avses i 42 a § folkpensionslagen över tre månader till den del stödet, tillsammans med folkpensionen, för en stödtagare i den första kommungruppen överstiger 251,42 euro och i den andra kommungruppen 231,66 euro per månad samt för en stödtagare som är gift 226,81 euro per månad i den första kommungruppen och 209,95 euro per månad i den andra kommungruppen.

Om till en stödtagare som får anstaltsvård betalas bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978), tillämpas 1 mom. inte.

22 §

Särskilt stöd vid verkställighet av straff

Särskilt stöd till den som för verkställighet av straff är intagen i en straffanstalt eller internerad i en tvångsinrättning som avses i 1 § lagen om internering av farliga återfallsförbrytare (317/1953) avbryts sedan tre månader har avtjänats av ett fängelsestraff eller av ett förvandlingsstraff för böter som skall avtjänas vid sidan av detta. Om tid i rannsakningsfängelse omedelbart före verkställigheten av straffet dras av från straffet, avbryts det särskilda stödet på motsvarande sätt när den sammanräknade tiden för straffverkställigheten och avdraget har räckt tre månader, likväl tidigast från ingången av månaden efter den beräknade tidpunkt då straffet började avtjänas.

Särskilt stöd som har varit avbrutet av en orsak som nämns i 1 mom., börjar betalas från ingången av den månad som närmast följer efter att frihetsstraffet avtjänats eller vistelsen i tvångsinrättningen upphört.

Föreslagen lydelse

21 §

Särskilt stöd under institutionsvård

Det särskilda stödet betalas inte när stödtagaren har fått sådan vård som avses i 5 § folkpensionslagen över tre månader till den del stödet, tillsammans med folkpensionen, överstiger 256,36 euro per månad, eller om stödtagaren är gift, till den del stödet överstiger 231,76 euro per månad.

Om en stödtagare som fortgående får offentlig institutionsvård får bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (xxx/200x), betalas det särskilda stödet dock till oförminskat belopp till utgången av den månad under vilken institutionsvården har varat nio månader.

Det särskilda stödet betalas till oförminskat belopp från ingången av månaden efter den under vilken institutionsvården upphörde, om institutionsvården upphör den sextonde dagen i månaden eller senare. I annat fall betalas förmånen till oförminskat belopp från ingången av den månad under vilken institutionsvården upphörde.

22 §

Särskilt stöd vid verkställighet av straff

Utbetalningen av särskilt stöd till den som avtjänar ovillkorligt fängelsestraff i fängelse avbryts sedan tre månader har avtjänats av ett fängelsestraff eller av ett förvandlingsstraff för böter som skall avtjänas utöver det. Om tid i rannsakningsfängelse omedelbart före verkställigheten av straffet dras av från straffet, avbryts utbetalningen av det särskilda stödet på motsvarande sätt när den sammanräknade tiden för straffverkställigheten och avdraget har räckt tre månader, likväl tidigast från ingången av månaden efter den beräknade tidpunkt då straffet började avtjänas.

Särskilt stöd vars utbetalning har varit avbruten av en orsak som nämns i 1 mom. börjar betalas från ingången av den månad som följer efter frigivningen. Om en person frigives den första dagen i månaden, betalas

För den tid under vilken stödet skall vara avbrutet av skäl som nämns i 1 mom. kan det bestämmas att det särskilda stödet skall betalas till stödtagarens make och barn under 16 år och äldre arbetsoförmögna barn, om deras försörjning är beroende av det särskilda stödet.

23 §

Betalning av särskilt stöd till ett kommunalt organ

Kan utbetalning av särskilt stöd till stödtagaren själv inte anses ändamålsenligt på grund av stödtagarens levnadssätt eller på grund av att stödtagaren är sjuk eller av någon annan särskild orsak och har ingen intressebevakare förordnats för honom eller henne, kan Folkpensionsanstalten med stödtagarens samtycke besluta att stödet betalas till ett i 6 § 1 mom. socialvårdslagen (710/1982) avsett organ i stödtagarens bostättningskommun för att användas för vård av stödtagaren och av ovan i 22 § 3 mom. avsedda anhöriga till honom eller henne. Särskilt stöd som betalats på detta sätt får inte i strid med stödtagarens uttryckliga samtycke användas för annan vård än sådan som ges under den månad för vilken det särskilda stödet har betalats.

förmånen dock från ingången av den månaden.

För den tid under vilken utbetalningen av särskilt stöd skall vara avbruten av skäl som nämns i 1 mom. *kan det särskilda stödet betalas* till stödtagarens make och barn under 16 år, om deras *utkomst* är beroende av det särskilda stödet.

23 §

Betalning av särskilt stöd till ett kommunalt organ

Folkpensionsanstalten kan besluta att det särskilda stödet skall betalas till ett sådant organ i stödtagarens bostättningskommun som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) för att användas till försörjning av den som får särskilt stöd och hans eller hennes anhöriga enligt 22 § 3 mom. i denna lag, om det kan äventyra utkomsten för den som får särskilt stöd eller hans eller hennes anhöriga ifall förmånen betalas till stödtagaren själv. Särskilt stöd som betalats på detta sätt får inte i strid med stödtagarens uttryckliga samtycke användas för annan försörjning än sådan som ges under den månad för vilken det särskilda stödet har betalats.

Framställning om att det särskilda stödet skall betalas till ett kommunalt organ kan göras av stödtagaren, stödtagarens make, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter stödtagaren eller det kommunala organ som saken gäller.

Gällande lydelse

26 §

Sänkning av särskilt stöd

Om en person har *skänkt bort sin förmögenhet eller på något annat sätt* försämrat sin ekonomiska ställning eller vidtagit någon annan åtgärd uppenbart i syfte att särskilt stöd skall beviljas på oriktiga grunder, beviljas inget stöd eller beviljas det till det belopp det skulle uppgått till utan detta förfarande eller denna åtgärd.

31 §

Rättelse av beslut

Om den som får särskilt stöd har beviljats en förmån enligt 26 § 1 eller 5 mom. folkpensionslagen retroaktivt eller om en sådan förmån har höjts, kan Folkpensionsanstalten oberoende av 30 § behandla ärendet på nytt efter att ha hört den berörda parten.

32 §

Återkrav

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som Folkpensionsanstalten betalar senare. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot särskilt stöd, folkpension eller familjepension enligt familjepensionslagen.

33 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att på begäran och avgiftsfritt av penninginstitut få de upplysningar som är

Föreslagen lydelse

26 §

Sänkning av särskilt stöd

Om en person har försämrat sin ekonomiska ställning eller vidtagit någon annan åtgärd uppenbart i syfte att särskilt stöd skall beviljas på oriktiga grunder, beviljas inget stöd eller beviljas det till det belopp det skulle uppgått till utan detta förfarande eller denna åtgärd.

31 §

Rättelse av beslut

Om den som får särskilt stöd har beviljats en förmån enligt 22 § 1 eller 2 mom. folkpensionslagen retroaktivt eller om en sådan förmån har höjts, kan Folkpensionsanstalten oberoende av 30 § behandla ärendet på nytt efter att ha hört den berörda parten.

32 §

Återkrav

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som Folkpensionsanstalten betalar senare. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot särskilt stöd, folkpension eller familjepension enligt folkpensionslagen.

33 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att på begäran och avgiftsfritt av penninginstitut få de upplysningar som är

nödvändiga för avgörandet av ett ärende som är under behandling och som gäller den som ansöker om eller erhåller en förmån, hans eller hennes make *samt ett dödsbo, där den som ansöker om eller erhåller en förmån eller hans eller hennes make är delägare*, om inte tillräckliga uppgifter och utredningar fås på något annat sätt och det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som den som ansöker om eller erhåller en förmån har lämnat inte är tillräckliga eller tillförlitliga och han eller hon inte har gett sitt samtycke till att uppgifterna erhålls. Begäran om uppgifter skall framställas skriftligen och innan begäran framställs skall sökanden eller mottagaren underrättas om den.

Utöver denna paragraf iakttas 46 c, 46 d, 46 i och 46 j § folkpensionslagen.

36 §

Utmätning

Utöver vad som bestäms i 1 och 2 mom., skall 79 § 3 mom. folkpensionslagen iakttagas.

nödvändiga för avgörande av ett ärende som är under behandling och som gäller den som ansöker om eller erhåller en förmån *och* hans eller hennes make, om inte tillräckliga uppgifter och utredningar fås på något annat sätt och det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som den som ansöker om eller erhåller en förmån har lämnat inte är tillräckliga eller tillförlitliga och han eller hon inte har gett sitt samtycke till att uppgifterna erhålls. Begäran om uppgifter skall framställas skriftligen, och innan begäran framställs skall sökanden eller mottagaren underrättas om den.

Utöver denna paragraf iakttas 88 och 89 §, 90 § 3 punkten samt 95 och 96 § i folkpensionslagen.

36 §

Utmätning

Utöver vad som bestäms i 1 och 2 mom., skall 93 § i folkpensionslagen iakttas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Särskilt stöd till invandrare som med stöd av lagen om allmän dyrortsklassificering av kommunerna (955/1973) och statsrådets förordning om allmän dyrortsklassificering av kommunerna (1230/2005) betalas enligt den andra kommungruppen när denna lag träder i kraft omvandlas från den 1 januari 2008 så att det betalas enligt 6 § i denna lag.

Särskilt stöd som betalas när denna lag träder i kraft omvandlas från den 1 januari 2008 till att motsvara denna lag så att livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst eller beräknad inkomst av egenande inte beaktas som inkomst vid bestämmande av det särskilda stödet.

Utbetalningen av särskilt stöd som betalas när denna lag träder i kraft fortgår i övrigt på tidigare grunder fram till nästa justering enligt 19 § lagen om särskilt stöd till

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

invandrare eller till dess att det särskilda stödet upphör.

Omvandlingarna enligt 2 och 3 mom. görs utan ansökan, och beslut om omvandling av det särskilda stödet meddelas på begäran av stödtagaren.

De belopp som anges i 6, 19 och 21 § i denna lag motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut 2001 har beräknats.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

9.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 9 kap. 3 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1009/2003, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap

9 kap.

Arbetsmarknadsstödet belopp och varaktighet

Arbetsmarknadsstödet belopp och varaktighet

3 §

3 §

Inkomster som skall beaktas vid behovsprövningen

Inkomster som skall beaktas vid behovsprövningen

Vid prövningen av sökandens behov av ekonomiskt stöd skall beaktas hans eller hennes egna inkomster i sin helhet och även makens till den del de överstiger 536 euro i månaden. Inkomsterna fastställs utgående från de vid beskattningen konstaterade inkomsterna. Arbetsmarknadsstödet bestäms dock enligt situationen vid den tidpunkt då stödet betalas ut, på basis av antingen de beräknade eller annars konstaterbara inkomsterna. Genom förordning av statsrådet

Vid prövningen av sökandens behov av ekonomiskt stöd skall beaktas hans eller hennes egna inkomster i sin helhet och även makens till den del de överstiger 536 euro i månaden. *Som inkomst av skogsbruk beaktas den enligt 7 § 2 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) fastställda genomsnittliga årliga avkastningen för skog multiplicerad med arealen skog.* Arbetsmarknadsstödet bestäms enligt situationen vid den tidpunkt

utfärdas närmare bestämmelser om de inkomster som skall beaktas vid behovsprövningen.

då stödet betalas ut, på basis av antingen de beräknade eller annars konstaterbara inkomsterna. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de inkomster som skall beaktas vid behovsprövningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

10.

Lag

om ändring av militärunderstödslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i militärunderstödslagen av den 20 augusti 1993 (781/1993) 22 a § 2 mom. och 27 §, av dem 22 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 690/2002, samt
ändras 3, 8, 9 och 11 §, 12 § 1 mom., 14 § 1 mom., rubriken för 16 § och dess 1 mom., 17 § 1 mom. och 22 a § 3 mom.,
 av dem 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1266/1995, 12 § 1 mom. sådant det lyder i sistnämnda lag, 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 986/1996, 9 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, 11 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 1266/1995 och 986/1996 och i lag 593/2001, rubriken för 16 § och dess 1 mom. sådana de lyder i lag 534/2001 och 22 a § 3 mom. sådant det lyder i nämnda lag 690/2002, som följer:

I militärunderstöd betalas

- 1) till anhöriga till en värnpliktig grundunderstöd, bostadsunderstöd och särskilt understöd som med hänsyn till deras personliga omständigheter och de lokala förhållandena tillförsäkrar dem en skälig utkomst, om de inte får den av de inkomster *eller medel* som står till deras förfogande,
- 2) till den värnpliktige av särskilda skäl bostadsunderstöd för *skäliga* kostnader för den bostad som är i hans bruk,

I militärunderstöd betalas:

- 1) till anhöriga till en värnpliktig grundunderstöd, bostadsunderstöd och särskilt understöd som med hänsyn till deras personliga omständigheter och de lokala förhållandena tillförsäkrar dem en skälig utkomst, om de inte får den av de inkomster som står till deras förfogande,
- 2) till den värnpliktige av särskilda skäl bostadsunderstöd för kostnader för den bostad som är i hans bruk,

Gällande lydelse

3) till den värnpliktige räntorna på studielån enligt 10 a §.

8 §

Grundunderstöd

Grundunderstödet skall täcka utgifterna för den dagliga utkomsten.

Fullt grundunderstöd per månad är lika stort som full folkpension, som betalas till en ensamstående person *på orten*. Understödet graderas enligt den värnpliktiges anhöriga som ansöker om understöd och antalet i 4 § avsedda familjemedlemmar. Fullt grundunderstöd är för den första familjemedlemmen 100, för den andra 50 och för den tredje och följande 30 procent av det ovan nämnda beloppet.

Grundunderstödet för en värnpliktigs anhörig som bor i utlandet bestäms på basis av full folkpension, som betalas till en ensamstående person i andra kommungruppen.

Grundunderstödet belopp justeras vid samma tidpunkt och i samma förhållande som folkpensionen.

9 §

Bostadsunderstöd

Bostadsunderstödet skall täcka de faktiska boendekostnaderna för en hyres-, ägar- eller bostadsrättsbostad, *dock högst enligt skälig bostadsnivå*. Hyresutgifterna ersätts högst enligt lokalt gängse hyresnivå.

Till boendekostnader hänförs hyra, vederlag, utgifter för skötsel av fastigheten och sådana kostnader för värme, vatten, elektricitet och gas som skall betalas separat. Till boendekostnader hänförs även årliga räntor på personliga lån som har upptagits för anskaffning eller iståndsättande av egen bostad eller för betalning av bostadsrättsavgift samt annuiteten för lån som beviljats med stöd av aravalagen (1189/93) eller lagen om bostadsproduktion (247/66). *Boendekostnaderna beaktas så som folkpensionsanstalten närmare bestämmer.*

Föreslagen lydelse

3) till den värnpliktige räntorna på studielån enligt 10 a §.

8 §

Grundunderstöd

Grundunderstödet skall täcka utgifterna för den dagliga utkomsten.

Fullt grundunderstöd per månad är lika stort som full folkpension, som betalas till en ensamstående person. Understödet graderas enligt den värnpliktiges anhöriga som ansöker om understöd och antalet i 4 § avsedda familjemedlemmar. Fullt grundunderstöd är för den första familjemedlemmen 100, för den andra 50 och för den tredje och följande 30 procent av det ovan nämnda beloppet.

Grundunderstödet belopp justeras vid samma tidpunkt och i samma förhållande som folkpensionen.

9 §

Bostadsunderstöd

Bostadsunderstödet skall täcka de faktiska boendekostnaderna för en hyres-, ägar- eller bostadsrättsbostad. Hyresutgifterna ersätts högst enligt lokalt gängse hyresnivå.

Till boendekostnader hänförs hyra, vederlag, utgifter för skötsel av fastigheten och sådana kostnader för värme, vatten, elektricitet och gas som skall betalas separat. Till boendekostnader hänförs även årliga räntor på personliga lån som har upptagits för anskaffning eller iståndsättande av egen bostad eller för betalning av bostadsrättsavgift.

11 §

Inkomster och tillgångar som skall beaktas

När understöd beviljas beaktas de faktiska inkomster som står till sökandens och dennes i 4 § avsedda familjemedlemmars förfogande under tjänstgöringstiden. När understöd beviljas med stöd av 10 a § beaktas inte dessa familjemedlemmars inkomster. Som inkomst beaktas inte:

- 1) en förmån enligt denna lag,
- 2) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997),
  - 2 a) ersättning för uppehälle enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990),
  - 2 b) ersättning för uppehälle enligt lagen om rehabiliteringspenning (611/1991),
- 3) moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/93),
- 4) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/92),
- 5) vårdbidrag enligt lagen om vårdbidrag för barn (444/69),
  - 5 a) vårdbidrag för pensionstagare enligt folkpensionslagen (347/1956),
- 6) handikappbidrag enligt lagen om handikappbidrag (124/88),
- 7) den värnpliktiges faderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen,
- 8) den värnpliktiges dagspenning enligt värnpliktslagen,
- 9) bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag (408/75), eller
- 10) skatteåterbäringar.

Sådana tillgångar som inte står till förfogande när understödet beviljas, förhållandevis små besparingar, bostad i eget bruk eller arbetsredskap som är nödvändiga för tryggnad av en oavbruten utkomst inverkar inte på erhållandet av militärunderstöd eller dess belopp.

12 §

Fastställande av understöd

I militärunderstöd betalas skillnaden mellan utgifter enligt 8—10 och 10 a §§ och

11 §

Inkomster som skall beaktas

När understöd beviljas beaktas de faktiska inkomster som står till sökandens och dennes i 4 § avsedda familjemedlemmars förfogande under tjänstgöringstiden. När understöd beviljas med stöd av 10 a § beaktas inte dessa familjemedlemmars inkomster. Som inkomst beaktas inte:

- 1) en förmån enligt denna lag,
- 2) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997),
  - 2 a) ersättning för uppehälle enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990),
  - 2 b) ersättning för uppehälle enligt *lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner* (566/2002),
- 3) moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/1993),
- 4) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),
- 5) *förmåner enligt lagen om handikappförmåner (xxx/200x)*,
- 6) *den värnpliktiges faderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen*,
- 7) *den värnpliktiges dagspenning enligt värnpliktslagen*,
- 8) *bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag (408/1975)*,
- 9) *skatteåterbäringar, eller*
- 10) *avkastning av egendom.*

12 §

Fastställande av understöd

I militärunderstöd betalas skillnaden mellan utgifter enligt 8—10 och 10 a §§ och

Gällande lydelse

inkomster enligt 11 §, om inte de tillgångar som står till förfogande förutsätter något annat.

---

14 §

Betalningstid

Militärunderstödet betalas från ingången av den månad under vilken det har sökts, dock tidigast från dagen för inträdet i tjänst, eller, om rätten till understöd har uppkommit senare, från denna tidpunkt, till utgången av den kalendermånad under vilken den värnpliktige hemförlovats eller hans tjänstgöring avbrutits för en sammanhängande tid om minst 14 dygn utan att avbrottet räknas med i tjänstgöringstiden. Till en värnpliktig som är inkallad till reservens repetitionsövningar eller kompletterande tjänstgöring och hans anhöriga betalas understöd för hela tjänstgöringstiden.

---

16 §

Betalningssätt. Förlust av militärunderstödspost

Militärunderstödet betalas månatligen i förskott in på det konto i ett penninginstitut i Finland som sökanden meddelar. Betalningsdag är den första eller andra bankdagen i varje månad. Till den som är inkallad till reservens repetitionsövningar eller kompletterande tjänstgöring eller hans anhöriga betalas understödet i efterskott antingen månatligen eller som en engångsbetalning.

---

17 §

Utbetalning i specialfall

Från understödet skall avdras den del som motsvarar den tid en understödstagande an-

Föreslagen lydelse

inkomster enligt 11 §.

---

14 §

Betalningstid

Militärunderstödet betalas från ingången av den månad under vilken det har sökts, dock tidigast från dagen för inträdet i tjänst, eller, om rätten till understöd har uppkommit senare, från denna tidpunkt, till utgången av den kalendermånad under vilken den värnpliktige hemförlovats eller hans tjänstgöring avbrutits för en sammanhängande tid om minst 14 dygn utan att avbrottet räknas med i tjänstgöringstiden. Till en värnpliktig som är inkallad till reservens repetitionsövningar, *frivilliga övningar vid försvarsmakten* eller kompletterande tjänstgöring och hans anhöriga betalas understöd för hela tjänstgöringstiden.

---

16 §

Utbetalning av militärunderstöd och förlust av militärunderstödspost

Militärunderstödet betalas månatligen i förskott in på det konto i ett penninginstitut i Finland som sökanden meddelar. Betalningsdag är den första eller andra bankdagen i varje månad. Till den som är inkallad till reservens repetitionsövningar, *frivilliga övningar vid försvarsmakten* eller kompletterande tjänstgöring eller hans anhöriga betalas understödet i efterskott antingen månatligen eller som en engångsbetalning.

---

17 §

Utbetalning i specialfall

Från understödet skall avdras den del som motsvarar den tid en understödstagande an-

hörig till den värnpliktige under minst 14 dygn

- 1) avtjänar frihetsstraff eller
- 2) är i anstaltsvård eller därmed jämförbar vård. Med anstaltsvård och därmed jämförbar vård avses sjukhus-, anstalts- eller familjevård som ordnas av en kommun eller en samkommun och som omfattar underhåll.

22 a §

Rätt att få uppgifter

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har på begäran och utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter också rätt att av penninginstitut avgiftsfritt få sådana uppgifter om personer som ansöker om bidrag och deras i 4 § avsedda familjemedlemmar samt dödsbon där någon av dem är delägare, om tillräckliga uppgifter och utredningar inte kan fås på annat sätt och om det finns motiverad anledning att misstänka att den som sökt eller fått en förmån har lämnat otillräckliga eller otillförlitliga uppgifter och om han eller hon inte har gett sitt samtycke till att uppgifterna erhålls. Begäran om att få uppgifterna skall framföras skriftligen och innan begäran framförs skall sökanden eller mottagaren underrättas om detta.

För verkställigheten av militärunderstöd har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att av straffanstalter och av tvångsinrättningar enligt 1 § lagen om in-
ternering av farliga återfallsförbrytare (317/1953) få uppgifter om när ett straff börjar och slutar.

27 §

Förfarande under undantagsförhållanden

Under försvarstillstånd enligt lagen om

hörig till den värnpliktige under minst 14 dygn

- 1) avtjänar ovillkorligt fängelsestraff i fängelse eller
- 2) är i sjukhus-, institutions- eller familjevård som ordnas av en kommun eller en samkommun och som omfattar underhåll.

22 a §

Rätt att få uppgifter

(2 mom. upphävs)

För verkställigheten av militärunderstöd har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att av *fängelser* få uppgifter om när ett straff börjar och slutar, *när en person frigets samt när frihet på prov börjar och avbryts.*

27 §

Förfarande under undantagsförhållanden

(upphävs)

Gällande lydelse

försvarstillstånd (1083/91) kan statsrådet meddela föreskrifter som avviker från denna lag.

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

Militärunderstöd som vid ikraftträdandet betalas enligt den andra kommungruppen omvandlas från den 1 januari 2008 utan särskild ansökan så att det betalas enligt 8 § i denna lag.

Lagen tillämpas på stöd som beviljas vid ikraftträdandet eller därefter och på stöd som justeras enligt 12 § 3 mom. i militärunderstödslagen.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

11.**Lag****om ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst**

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen av den 28 maj 1948 om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) 14 § 5 mom., sådant det lyder i lag 972/1980, ändras 6 § 4 mom., 14 § 2 mom., 18 § 1 mom., 30 § 4 mom. och 43 a § 1 mom., sådana de lyder, 6 § 4 mom. i lag 1022/2004, 14 § 2 mom. och 18 § 1 mom. i lag 536/2001, 30 § 4 mom. i lag 602/1986 och 43 a § 1 mom. i lag 1124/1983, samt fogas till 30 §, sådan den lyder i lag 304/1975 samt i nämnda lagar 602/1986 och 536/2001, nya 5–7 mom. som följer:

Gällande lydelse

6 §

Till en skadad eller insjuknad vars invaliditetsgrad är minst 20 procent betalas ersättning för kostnaderna för hemservice enligt 17 § 1 mom. 3 punkten i socialvårdslagen (710/1982), boendeservice enligt 17 § 1 mom. 4 punkten och stöd för närståendevård enligt 17 § 1 mom. 7 punkten i samma lag samt för kostnaderna för sjukvårdstjänster enligt 14 § 1 mom. 2 punkten i folkhälsolagen (66/1972). Hyror eller motsvarande avgifter för servicebostäder eller stödbostä-

Föreslagen lydelse

6 §

Till en skadad eller insjuknad vars invaliditetsgrad är minst 20 procent betalas ersättning för kostnaderna för hemservice enligt 17 § 1 mom. 3 punkten i socialvårdslagen (710/1982) och boendeservice enligt 17 § 1 mom. 4 punkten i nämnda lag, stöd för närståendevård enligt lagen om stöd för närståendevård (937/2005) samt för kostnaderna för sjukvårdstjänster enligt 14 § 1 mom. 2 punkten i folkhälsolagen (66/1972). Hyror eller motsvarande avgifter

der ersätts dock inte. I fråga om ersättning för hemservice och boendeservice och för stöd för närståendevård bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

14 §

Försörjningspensionens årliga belopp är

- 1) för änka 5 118,89 euro,
- 2) för barn 2 879,38 euro och för föräldralöst barn 5 758,75 euro,
- 3) för förälder 2 879,38 euro,
- 4) för annan anhörig 1 279,72 euro.

Försörjningspension utbetalas på grundvalen av boningsortens dyrhetsgrad förhöjd med högst 10 procent. Orternas dyrhetsklassificering fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

18 §

En skadad eller insjuknad, vars invaliditetsgrad enligt 8 § har fastställts till minst 20 procent, kan på ansökan beviljas tilläggsränta för viss tid eller, om han har fyllt 65 år, tills vidare. Tilläggsräntans fulla belopp är, om sökandens invaliditetsgrad fastställts till minst 30 procent, beroende på den skadades eller insjuknades varaktiga boningsorts dyrhetsgrad 6 398,62 respektive 5 465,48 euro om året samt, om invaliditetsgraden fastställts till en lägre procent än 30, på motsvarande sätt 4 265,74 respektive 3 665,87 euro om året. *Orternas dyrhetsklassificering fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.*

30 §

Har en ersättningstagare tillfälligt fått av folkpensionsanstalten utbetald pension enligt 45 § 2 mom. folkpensionslagen för den tid, för vilken honom på grund av besvär beviljas livränta eller försörjningspension

för servicebostäder eller stödbostäder ersätts dock inte. I fråga om ersättning för hemservice och boendeservice och för stöd för närståendevård bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

14 §

Försörjningspensionens årliga belopp är

- 1) för änka 5 630,78 euro,
- 2) för barn 3 167,32 euro och för föräldralöst barn 6 334,63 euro,
- 3) för förälder 3 167,32 euro,
- 4) för annan anhörig 1 407,70 euro.

(5 mom. upphävs)

18 §

En skadad eller insjuknad, vars invaliditetsgrad enligt 8 § har fastställts till minst 20 procent, kan på ansökan beviljas tilläggsränta för viss tid eller, om han har fyllt 65 år, tills vidare. Tilläggsräntans fulla belopp är 6 398,62 euro om året, om sökandens invaliditetsgrad är minst 30 procent, och 4 265,74 euro om året, om sökandens invaliditetsgrad är lägre än 30 procent.

30 §

Har en försörjningspensionstagare tillfälligt fått av Folkpensionsanstalten utbetald folkpension eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp och bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensions-

Gällande lydelse

retroaktivt, skall olycksfallsverket utbetala den retroaktiva livräntan eller försörjningspensionen till folkpensionsanstalten, till den del livräntan eller försörjningspensionen motsvarar beloppet av pension som folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp för samma tid. *Livräntan eller försörjningspensionen utges till folkpensionsanstalten endast under förutsättning att meddelande som avses i 45 § 2 mom. folkpensionslagen har gjorts till olycksfallsverket minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.*

43 a §

Ersättningsbeloppen enligt denna lag indexjusteras med iakttagande på motsvarande sätt av vad som är stadgat i 9 § lagen om pension för arbetstagare (395/61).

Föreslagen lydelse

tagare (xx/200x) för den tid, för vilken hon om på grund av besvär beviljas försörjningspension retroaktivt, skall Statskontoret utbetala den retroaktiva försörjningspensionen till Folkpensionsanstalten, till den del försörjningspensionen motsvarar beloppet av folkpension, extra fronttillägg, efterlevandepensionens kompletteringsbelopp och bostadsbidrag för pensionstagare som Folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp för samma tid.

Statskontoret betalar också en försörjningspension som det beviljat retroaktivt till Folkpensionsanstalten för ersättande av folkpension, extra fronttillägg, efterlevandepensionens kompletteringsbelopp och bostadsbidrag för pensionstagare som Folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp för samma tid.

I de fall som avses i 4 och 5 mom. betalas försörjningspension till Folkpensionsanstalten för att ersätta bostadsbidrag för pensionstagare som Folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp endast om försörjningspension samtidigt betalas för ersättande av folkpension, extra fronttillägg eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp som utbetalts till ett för stort belopp.

Försörjningspensionen utges till Folkpensionsanstalten endast under förutsättning att yrkandet om betalning av pensionen har framställts hos Statskontoret minst två veckor före den dag då försörjningspensionen skall utbetalas.

43 a §

Ersättningsbeloppen enligt denna lag indexjusteras med iakttagande på motsvarande sätt av vad som är stadgat i 98 § lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

De belopp som anges i denna lag motsvarar det poängtal för arbetspensionsindex enligt vilket beloppet av de ersättningar som betalats ut 1995 har beräknats.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

12.

Lag

om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen av den 15 juli 2005 om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 4 § 1 mom. 5 punkten, 9 § 1 mom., 34 §, 38 § 1 mom. 2 punkten, 39 § 1 mom., 47 § 2 mom. 2 punkten, 60 § 6 mom. och 67 § som följer:

Gällande lydelse

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

5) *arbetspensionslagar* de arbetspensionslagar för den privata och den offentliga sektorn som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/1961).

9 §

Ordnande av medicinsk rehabilitering för gravt handikappade

En gravt handikappad försäkrad som inte är i offentlig slutenvård har för tryggande eller förbättring av arbets- eller funktionsförmågan rätt till medicinsk rehabilitering om han eller hon får

- 1) vårdbidrag enligt 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om vårdbidrag för barn (444/1969),
- 2) handikappbidrag enligt 2 § 1 mom. 1 eller 2 punkten i lagen om handikappbidrag (124/1988),

Föreslagen lydelse

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

5) *arbetspensionslagar* de arbetspensionslagar för den privata och den offentliga sektorn som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

9 §

Ordnande av medicinsk rehabilitering för gravt handikappade

En gravt handikappad försäkrad som är yngre än 65 år och som inte är i offentlig slutenvård har för tryggande eller förbättring av arbets- eller funktionsförmågan rätt till medicinsk rehabilitering om han eller hon inte med stöd av 2 kap. i lagen om handikappförmåner (xxx/200x) får

- 1) handikappbidrag med förhöjt eller med högsta belopp för personer under 16 år,
- 2) handikappbidrag med förhöjt eller med högsta belopp för personer som fyllt 16 år,
- 3) vårdbidrag med förhöjt eller med högs-

Gällande lydelse

3) vårdbidrag enligt 30 a § 1 mom. 1 eller 2 punkten i folkpensionslagen (347/1956) innan han eller hon har fyllt 65 år, eller

4) handikappbidrag enligt 2 § 4 mom. i lagen om handikappbidrag som har beviljats i stället för vårdbidrag som avses i 3 punkten.

-----
34 §

Rehabiliteringspenning till pensionstagare

Rehabiliteringspenningen per dag utgör en tjugofemtedel av en tiondel av summan av de i denna paragraf avsedda månatliga pensionerna, om en rehabiliteringsklient får

1) full invalidpension eller arbetslöshetspension enligt arbetspensionslagarna eller motsvarande pension enligt folkpensionslagen, med undantag för invalidpension enligt 22 § 2 mom. i folkpensionslagen, eller

2) generationsväxlingspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) eller enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990).

38 §

Betalning utan samordning

Från rehabiliteringspenningen dras inte av följande förmåner som rehabiliteringsklienten får:

-----
2) invalidpension enligt 22 § 2 mom. i folkpensionslagen,
-----

39 §

Retroaktiv betalning

Om en rehabiliteringsklient retroaktivt beviljas ålderspension eller ersättning för

Föreslagen lydelse

ta belopp för personer som får pension, eller

4) *handikappbidrag med högsta belopp för personer som fyllt 16 år för den tid pensionen är vilande.*

-----
34 §

Rehabiliteringspenning till pensionstagare

Rehabiliteringspenningen per dag utgör en tjugofemtedel av en tiondel av summan av de i denna paragraf avsedda månatliga pensionerna, om en rehabiliteringsklient får

1) full invalidpension *enligt arbetspensionslagarna, arbetslöshetspension enligt 28 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) eller enligt 28 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare (xxx/2006),*

2) *invalidpension enligt 12 § i folkpensionslagen (xx/200x), med undantag för invalidpension enligt 4 mom. i det nämnda lagrummet, eller arbetslöshetspension enligt 2 § i lagen om införande av folkpensionslagen (xx/200x), eller*

3) generationsväxlingspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) eller enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990).

38 §

Betalning utan samordning

Från rehabiliteringspenningen dras inte av följande förmåner som rehabiliteringsklienten får:

-----
2) invalidpension enligt 12 § 4 mom. i folkpensionslagen,
-----

39 §

Retroaktiv betalning

Om en rehabiliteringsklient retroaktivt beviljas ålderspension eller ersättning för

inkomstbortfall med stöd av någon annan lag, skall pensionen eller ersättningen till den del som den motsvarar rehabiliteringspenningen för samma tid betalas till Folkpensionsanstalten, likväl med beaktande av 39 § 7 mom. i folkpensionslagen och 4 d § 6 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

---

47 §

Betalning till arbetsgivare

Rehabiliteringspenningen skall

2) enligt lagen om pension för företagare (468/1969) eller lagen om pension för lantbruksföretagare delas mellan den försäkrade och dennes arbetsgivare i förhållande till den arbetsinkomst som har fastställts enligt dessa pensionslagar och i förhållande till den lön som arbetsgivaren har betalat, om rehabiliteringsklienten är verksam som företagare enligt 1 § i lagen om pension för företagare eller 1 § i lagen om pension för lantbruksföretagare samtidigt som han eller hon är anställd hos någon annan arbetsgivare.

---

60 §

Rätt att få uppgifter

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag skall en straffanstalt samt en tvångsinrättning enligt 1 § i lagen om internering av farliga återfallsförbrytare (317/1953) utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om när strafftiden börjar och slutar.

---

67 §

Indexjustering

Rehabiliteringspenning som fastställs en-

inkomstbortfall med stöd av någon annan lag, skall pensionen eller ersättningen till den del som den motsvarar rehabiliteringspenningen för samma tid betalas till Folkpensionsanstalten, likväl med beaktande av 43 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

---

47 §

Betalning till arbetsgivare

Rehabiliteringspenningen skall

2) enligt lagen om pension för företagare (*xx/200x*) eller lagen om pension för lantbruksföretagare delas mellan den försäkrade och dennes arbetsgivare i förhållande till den arbetsinkomst som har fastställts enligt dessa pensionslagar och i förhållande till den lön som arbetsgivaren har betalat, om rehabiliteringsklienten är verksam som företagare enligt *x* § i lagen om pension för företagare eller 1 § i lagen om pension för lantbruksföretagare samtidigt som han eller hon är anställd hos någon annan arbetsgivare.

---

60 §

Rätt att få uppgifter

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag skall *fängelserna* utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om när en strafftid börjar, när *en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts*.

---

67 §

Indexjustering

Rehabiliteringspenning som fastställs en-

Gällande lydelse

ligt 32, 33 eller 35 § skall varje kalenderår justeras med det arbetspensionsindex som avses i 9 § i lagen om pension för arbetstagare. På motsvarande sätt skall det belopp som avses i 35 § justeras så som ändringen av arbetspensionsindex enligt 9 § i lagen om pension för arbetstagare förutsätter och det belopp som avses i 37 § skall justeras i enlighet med lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Föreslagen lydelse

ligt 32, 33 eller 35 § skall varje kalenderår justeras med det arbetspensionsindex som avses i 98 § i lagen om pension för arbetstagare. På motsvarande sätt skall det belopp som avses i 35 § justeras så som ändringen av arbetspensionsindex enligt 98 § i lagen om pension för arbetstagare förutsätter och det belopp som avses i 37 § skall justeras i enlighet med lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

13.**Lag****om ändring av lagen om bostadsbidrag**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 4 juni 1975 om bostadsbidrag (408/1975) 2 § 2–4 punkten, 3 § 3 mom. och 25 a § 2 punkten, sådana de lyder, 2 § 2–4 punkten i lag 42/2000, 3 § 3 mom. i lag 1032/1997 och 25 a § 2 punkten i lag 689/2002, samt *fogas* till lagen nya 3 a och 16 a § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Bostadsbidrag enligt denna lag beviljas inte

2) hushåll bestående av en enda person, om denna uppfyller villkoren enligt 1 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978) för erhållande av bostadsbidrag för pensionstagare,

3) hushåll bestående av två personer som är äkta makar eller fortgående bor i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden utan att äktenskap ingås, om någon av dem uppfyller villkoren enligt 1 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare för erhållande av bostadsbidrag för pen-

Föreslagen lydelse

2 §

Bostadsbidrag enligt denna lag beviljas inte

2) hushåll bestående av en enda person, om sökanden uppfyller villkoren enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (xxx/200x) för erhållande av bostadsbidrag för pensionstagare,

3) hushåll bestående av två personer som är äkta makar eller fortgående bor i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden utan att äktenskap ingås, om någon av dem uppfyller villkoren enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare för erhållande av bostadsbidrag för pen-

sionstagare, och inte heller

4) hushåll, om någon av dess medlemmar får bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

3 §

Till de i 1 mom. 2 punkten avsedda fasta månadsinkomsterna räknas femton procent av de till hushållet hörande personernas sammanlagda förmögenhet, dividerad med tolv till den del som den överstiger det belopp som statsrådet årligen fastställer i enlighet med hushållets storlek. Som förmögenhet räknas dock inte en bostad som är i hushållets eget bruk. I de fasta månadsinkomsterna inräknas inte de inkomster om vilka stadgas i förordningen, inte heller de i 6 § 4 mom. avsedda hyresinkomster som fås av en underhyresgäst. Då de fasta månadsinkomsterna fastställs används i brist på annan tillförlitlig utredning det totala beloppet av den berördes förtjänst- och kapitalinkomster vid den senast verkställda beskattningen.

sionstagare, och inte heller,

4) hushåll, om någon av dess medlemmar får bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

3 §

Till de i 1 mom. 2 punkten avsedda fasta månadsinkomsterna räknas femton procent av de till hushållet hörande personernas sammanlagda förmögenhet enligt 3 a §, dividerad med tolv till den del som den överstiger det belopp som statsrådet årligen fastställer i enlighet med hushållets storlek. *Från förmögenheten avdras skulderna.* I de fasta månadsinkomsterna inräknas inte de inkomster om vilka bestäms i förordningen, inte heller de i 6 § 4 mom. avsedda hyresinkomster som fås av en underhyresgäst. *Ränte- och dividendinkomster beaktas som inkomster, om ränte- och dividendinkomsterna för en medlem i hushållet sammanlagt överstiger fem euro i månaden. När ränteinkomsterna bedöms skall 2000 euro dras av som disponibla medel från depositionerna för varje medlem av hushållet. Som inkomst av skogsbruk beaktas den enligt 7 § 2 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) fastställda genomsnittliga årliga avkastningen för skog multiplicerad med arealen skog.* Då de fasta månadsinkomsterna fastställs används i brist på annan tillförlitlig utredning det totala beloppet av den berördes förtjänst- och kapitalinkomster vid den senast verkställda beskattningen.

3 a §

När de fasta månadsinkomsterna beräknas skall som förmögenhet beaktas följande tillgångar som en person som hör till hushållet äger:

- 1) fastigheter,
- 2) tillgångar som hänför sig till näringsverksamhet och jordbruk samt andelar i tillgångarna i sammanslutningar,
- 3) skogsegendom,
- 4) depositioner, obligationer, masskuldebrev och andra motsvarande,
- 5) offentligt noterade aktier och andelar i

placeringsfonder, samt

6) försäkringsplaceringar.

Den förmögenhet som avses i 1 och 2 punkten beaktas till det värde som fastställts eller beräknats vid beskattningen. Som värdet på skogsegendom beaktas den inkomst av skogsbruk som avses i 3 § 3 mom. multiplicerad med talet 10. Obligationer och masskuldebrev beaktas till gängse värde. Som värdet på offentligt noterade aktier och andelar i placeringsfonder beaktas 70 procent av värdet den sista börsdagen under året före tidpunkten för beviljandet eller justeringen. Försäkringsplaceringar beaktas till återköpsvärde.

Från depositioner avdras 2 000 euro som disponibla medel. När det gäller medlemmarna i hushållet görs avdraget separat från varje medlems depositioner.

Som förmögenhet beaktas dock inte en bostad som är i hushållets eget bruk eller hushållets andel i ett dödsbo.

16 a §

Retroaktivt beviljat bostadsbidrag kan innehållas till Folkpensionsanstalten till den del som motsvarar det bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare som den har betalt ut, om Folkpensionsanstalten retroaktivt beviljar bostadsbidrag för samma tid för vilken bidragstagaren eller en person som hör till samma hushåll har fått bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

25 a §

För verkställigheten av bostadsbidraget har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt

2) av fängelser får uppgifter om när ett straff börjar och slutar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. Den tillämpas på bidrag som beviljas eller justeras vid lagens ikraftträdande eller därefter.

Åtgärder som verkställigheten av lagen

förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

14.

Lag

om ändring av 19 § i lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 16 december 1994 om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) 19 § 3 mom. sådant det lyder i lag 944/2005, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §

19 §

Utan hinder av 1 mom. ändras

1) kompletteringsdelen för en person som får avträdelsestödet kompletteringsdel den 1 juni 2001 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § folkpensionslagen (1224/2000),

2) kompletteringsdelen för en person som får avträdelsestödet kompletteringsdel den 1 mars 2005 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § i folkpensionslagen (1023/2004), och

3) kompletteringsdelen för en person som får avträdelsestödet kompletteringsdel den 1 september 2006 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § i folkpensionslagen (940/2005).

Utan hinder av 1 mom. ändras

1) kompletteringsdelen för en person som får avträdelsestödet kompletteringsdel den 1 juni 2001 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § folkpensionslagen (1224/2000),

2) kompletteringsdelen för en person som får avträdelsestödet kompletteringsdel den 1 mars 2005 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § i folkpensionslagen (1023/2004), och

3) kompletteringsdelen för en person som får avträdelsestödet kompletteringsdel den 1 september 2006 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § i folkpensionslagen (940/2005) och

4) kompletteringsdelen för en person som får avträdelsestödet kompletteringsdel den 1 januari 2008 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med 19 § i folkpensionslagen (xxx/200x).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Ändringen av avträdelsestödet kompletteringsdel enligt denna lag görs utan ansökan. På begäran ges ett beslut om ändringen. Kompletteringsdelen justeras inte i övrigt i samband med ändringen.

Åtgärder som verkställigheten av lagen

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

15.

Lag

om ändring av 16 § i lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 28 december 1990 om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990) 16 § 5 mom., sådant det lyder i lag 945/2005, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §

16 §

Utan hinder av 1, 3 och 4 mom. ändras
1) kompletteringsdelen för en person som får generationsväxlingspensionens kompletteringsdel den 1 juni 2001 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § folkpensionslagen (1224/2000),
2) kompletteringsdelen för en person som får generationsväxlingspensionens kompletteringsdel den 1 mars 2005 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § i folkpensionslagen (1023/2004), och
3) kompletteringsdelen för en person som får generationsväxlingspensionens kompletteringsdel den 1 september 2006 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § i folkpensionslagen (940/2005).

Utan hinder av 1, 3 och 4 mom. ändras
1) kompletteringsdelen för en person som får generationsväxlingspensionens kompletteringsdel den 1 juni 2001 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § folkpensionslagen (1224/2000),
2) kompletteringsdelen för en person som får generationsväxlingspensionens kompletteringsdel den 1 mars 2005 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § i folkpensionslagen (1023/2004),
3) kompletteringsdelen för en person som får generationsväxlingspensionens kompletteringsdel den 1 september 2006 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med lagen om ändring av 24 och 42 b § i folkpensionslagen (940/2005), och
4) kompletteringsdelen för en person som får generationsväxlingspensionens kompletteringsdel den 1 januari 2008 från nämnda tidpunkt i överensstämmelse med 19 § i folkpensionslagen (xxx/200x).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. Ändringen av generationsväxlingspensionens kompletteringsdel enligt denna lag görs utan ansökan. På begäran ges ett beslut om ändringen. Kompletteringsdelen justeras inte i övrigt i samband med ändringen.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

16.

Lag**om ändring av 9 och 11 § i lagen om utkomstöd**

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen av den 30 december 1997 om utkomstöd (1412/1997) 9 § 1 mom. 1 punkten och 11 § 2 mom. 4 och 5 punkten, sådana de lyder, 9 § 1 mom. 1 punkten i lag 535/2001 och 11 § 2 mom. 4 och 5 punkten i lag 49/2005, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

9 §

*Grunddelens storlek**Grunddelens storlek*

Utkomstödets grunddel per månad är:
1) för ensamstående och en ensamförsörjare i första kommungruppen enligt folkpensionslagen (347/1956) 361,86 euro och i andra kommungruppen 346,29 euro,

Utkomstödets grunddel per månad är:
1) för ensamstående och en ensamförsörjare 361,86 euro,

11 §

11 §

*Inkomster som skall beaktas**Inkomster som skall beaktas*

Som inkomster beaktas dock inte:

Som inkomster beaktas dock inte:

4) moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/1993), vårdbidrag till pensionstagare enligt folkpensionslagen (347/1956), handikappbidrag enligt lagen om handikappbidrag (124/1988) eller vårdbidrag för barn enligt lagen om vårdbidrag för barn (444/1969),

5) ersättning för uppehälle enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller lagen om offentlig arbetskraftsservice samt ersättning för uppehälle enligt 24 a § i lagen om rehabiliteringspenning (611/1991), och inte heller

4) moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/1993) eller förmåner enligt lagen om handikappförmåner (xxx/200x),

5) ersättning för uppehälle enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller lagen om offentlig arbetskraftsservice samt ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), och inte heller

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Utkomststöd som vid ikraftträdandet betalas enligt den andra kommungruppen användas från den 1 januari 2008 utan ansökan så att det betalas enligt 9 § i denna lag.

De belopp som anges i 9 § i denna lag motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalades ut 2001 har beräknats.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

17.

Lag

om ändring av socialvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i socialvårdslagen av den 17 september 1982 (710/1982) 29 e §, 40 a § 2 mom. och 48 §, av dem 29 e § sådan den lyder i lag 1310/2003 och 40 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 125/2006, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

29 e §

Såsom inkomster enligt 29 c § skall inte beaktas barnbidrag, vårdbidrag för barn, barnförhöjning enligt folkpensionslagen (347/1956), bostadsbidrag, handikappbidrag, sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring, militärunderstöd, fronttillägg, studiepenning, vuxenstudiepenning, studiestödets bostadstillägg, sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd, ersättning för uppehälle enligt lagen om rehabiliteringspenning (611/1991), ersättning för uppehälle enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), stipendier som betalas med anledning av studier och inte heller andra motsvarande understöd, eller ersättningar

29 e §

Såsom inkomster enligt 29 c § skall inte beaktas barnbidrag, barnförhöjning enligt folkpensionslagen (xx/200x), bostadsbidrag, handikappbidrag för personer under 16 år, handikappbidrag för personer som fyllt 16 år och dietersättning enligt lagen om handikappförmåner (xx/200x), sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring, militärunderstöd, fronttillägg, studiepenning, vuxenutbildningsstöd, studiestödets bostadstillägg, sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd, ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för uppehälle enligt lagen om f-

för kostnaderna för familjevård eller stöd för hemvård av barn.

40 a §

I andra än i brådskande fall är kommunen skyldig att i fråga om en person som har fyllt 80 år tillhandahålla bedömning av behovet av socialservice senast den sjunde vardagen efter det att personen i fråga eller hans eller hennes lagliga företrädare eller anhöriga eller någon annan person eller en myndighet, för att få service har tagit kontakt med den myndighet i kommunen som ansvarar för socialservicen. På motsvarande sätt skall kommunen tillhandahålla bedömning av behovet av socialservice i fråga om en person som får vårdbidrag för pensionstagare i enlighet med 30 a § 1 mom. 1 punkten i folkpensionslagen.

48 §

Ändring i statlig myndighets beslut i ärende som rör socialvård skall sökas i den ordning som är stadgad i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

fentlig arbetskraftsservice (1295/2002), stipendier som betalas med anledning av studier och inte heller andra motsvarande understöd, eller ersättningar för kostnaderna för familjevård eller stöd för hemvård av barn.

40 a §

I andra än i brådskande fall är kommunen skyldig att i fråga om en person som har fyllt 80 år tillhandahålla bedömning av behovet av socialservice senast den sjunde vardagen efter det att personen i fråga eller hans eller hennes lagliga företrädare eller anhöriga eller någon annan person eller en myndighet, för att få service har tagit kontakt med den myndighet i kommunen som ansvarar för socialservicen. På motsvarande sätt skall kommunen tillhandahålla bedömning av behovet av socialservice i fråga om en person som får i 9 § 3 mom. 3 punkten i lagen om handikappförmåner avsett vårdbidrag för personer som får pension.

48 §

Ändring i statlig myndighets beslut i ärende som rör socialvård skall sökas så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

18.

Lag**om ändring av 10 a § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 3 augusti 1992 om klientavgifter inom social- och hälsovården
(734/1992) 10 a § 3 mom., sådant det lyder i lag i lag 1422/2001, som följer:

Gällande lydelse

10 a §

Inkomster som ligger till grund för bestämmande av dagvårdsavgift

Som inkomster skall inte beaktas barnbidrag, vårdbidrag för barn, vårdbidrag för pensionstagare, barnförhöjning enligt folkpensionslagen (347/1956), bostadsbidrag, handikappbidrag, sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring, militärunderstöd, fronttillägg, studiepenning, vuxenstudiepenning, studiestödets bostadstillägg, sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd, ersättning för uppehälle enligt lagen om rehabiliteringspenning (611/1991), ersättning för uppehälle enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990), stipendier som betalas på grund av studier och inte heller andra motsvarande understöd eller ersättningar för kostnaderna för familjevård eller stöd för hemvård av barn.

Föreslagen lydelse

10 a §

Inkomster som ligger till grund för bestämmande av dagvårdsavgift

Som inkomster skall inte beaktas barnbidrag, förmåner enligt lagen om handikappförmåner (xxx/200x), barnförhöjning enligt folkpensionslagen (xx/200x), bostadsbidrag, sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring, militärunderstöd, fronttillägg, studiepenning, vuxenutbildningsstöd, studiestödets bostadstillägg, sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd, ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för uppehälle enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), stipendier som betalas på grund av studier och inte heller andra motsvarande understöd, eller ersättningar för kostnaderna för familjevård eller stöd för hemvård av barn.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

19.

Lag**om ändring av 1 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 1993 om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993) 1 §, sådan den lyder i lag 635/2004, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Om inte annat följer av internationella överenskommelser som är bindande för Finland eller av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, nedan *förordningen om social trygghet*, avgörs enligt denna lag om följande lagstiftning om social trygghet skall tillämpas på en person:

1) folkpensionslagen (347/1956), familjepensionslagen (38/1969), barnbidragslagen (796/1992), lagen om moderskapsunderstöd (477/1993) och lagen om bostadsbidrag (408/1975), samt

2) lagen om bostadsbidrag för pensionsstagare (591/1978), lagen om vårdbidrag för barn (444/1969), lagen om handikappbidrag (124/1988), lagen om frontmannapension (119/1977) och lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002), när det är fråga om tillämpningen av 3, 3 a och 4 § samt 3 och 4 kap. i denna lag.

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Om inte annat följer av internationella överenskommelser som är bindande för Finland eller av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, nedan *förordningen om social trygghet*, avgörs enligt denna lag om följande lagstiftning om social trygghet skall tillämpas på en person:

1) folkpensionslagen (*xx/200x*), barnbidragslagen (796/1992), lagen om moderskapsunderstöd (477/1993) och lagen om bostadsbidrag (408/1975), samt

2) lagen om bostadsbidrag för pensionsstagare (*xx/200x*), lagen om *handikappförväningar* (*xx/200x*), lagen om frontmannapension (119/1977) och lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002), när det är fråga om tillämpningen av 3, 3 a och 4 § samt 3 och 4 kap. i denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.